

Sulechów 08.12.2015r.

**OGŁOSZENIE
BURMISTRZA SULECHOWA**

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 11 pkt 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 199 ze zmianami) oraz Uchwały Rady Miejskiej w Sulechowie Nr 0007.227.2012 z dnia 16 października 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów **zawiadamiam** o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 17.12.2015 r. do 7.01.2016 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego Sulechów pl. Ratuszowy 6 w pokoju 120 w godzinach od 8.00 do 15.00 oraz na stronie internetowej gminy www.sulechow.pl.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie studium rozwiązaniami odbędzie się w dniu 7.01.2016 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego Sulechów w pokoju 120 o godzinie 12.00

Zgodnie z art. 11 ust. 11 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w studium, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Sulechowa oraz w formie elektronicznej, na adres um@sulechow.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 28.01.2016r.

Na podstawie art. 39, art. 40, w związku z art. 54, ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U.2013r. poz.1235 ze zmianami) **zawiadamiam** o możliwości zapoznania się w dniach od 17.12.2015 r. do 7.01.2016r. z niezbędną dokumentacją sprawy w ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w/w studium wyłożonym do publicznego wglądu wraz z uzgodnieniami w siedzibie Urzędu Miejskiego Sulechów pl. Ratuszowy 6 pokój 120 w godzinach od 8.00 do 15.00.

Zainteresowani mogą składać uwagi do strategicznej oceny do dnia 28.01.2016r.

w formie pisemnej do Burmistrza Sulechowa na adres 66-100 Sulechów, pl. Ratuszowy 6, ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Miejskiego pokój nr 120 w formie elektronicznej, na adres um@sulechow.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem.

Z up. Burmistrza
... *Damian Stochowiak*

Kierownik Wydziału Zagospodarowania
Przestrzennego i Ochrony Nieruchomości

BURMISTRZ SULECHOWA

SULECHÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SULECHÓW

UCHWALONE UCHWAŁĄ NR2015
RADY MIEJSKIEJ W SULECHOWIE Z DNIA2015 R.

Załącznik nr 1 do uchwały
Rady Miejskiej w Sulechowie
Nr.....2015r
z dnia.....2015r.

BURMISTRZ SULECHOWA

SULECHÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SULECHÓW

TEKST STUDIUM

SULECHÓW 2015R.

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

1. WPROWADZENIE	str. 2
2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
2.1 Uwarunkowania zewnętrzne	str. 4
2.2 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	str. 5
2.3 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	str. 8
2.4 Uwarunkowania środowiska przyrodniczego	str. 10
2.5 Uwarunkowania związane z infrastrukturą techniczną i komunikacją	str. 16
2.6 Uwarunkowania środowiska kulturowego	str. 23
2.7 Uwarunkowania jakości życia mieszkańców	str. 31
2.8 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jego mienia	str. 33
2.9 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	str. 33
2.10 Stan prawny gruntów	str. 34
2.11 Tereny i obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych	str. 35
2.12 Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 37
2.13 Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych	str. 37
2.14 Tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych	str. 38
2.15 Uwarunkowania realizacji zadań ponadlokalnych celów publicznych	str. 38
2.16 Uwarunkowania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	str. 39
3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
3.1 Cele przestrzenne	str. 41
3.2 Główne funkcje i cele funkcjonalna	str. 41
3.3 Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	str. 41
3.4 Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	str. 47
3.5 Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego	str. 49
3.6 Ochrona i kształtowanie środowiska kulturowego	str. 53
3.7 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	str. 56
3.8 Inwestycje celu publicznego	str. 65
3.9 Obszary dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu zagospodarowanie przestrzennego	str. 68
3.10 Obszary dla których studium określa zamierzenia gminy w sprawie sporządzenia miejscowych planów	str. 69
3.11 Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 69
3.12 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i usuwania się mas ziemnych	str. 70
3.13 Obszary lub obiekty dla których wyznacza się w złożach kopalin filar ochronny	str. 71
3.14 Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	str. 71
3.15 Obszary problemowe	str. 71
3.16 Granice terenów zamkniętych i ich strefy ochronne	str. 72
3.17 Obszary lokalizacji urządzeń wytwarzających energię odnawialną	str. 72
3.18 Zgodność studium z planami miejscowymi	str. 72
3.19 Obszar Funkcjonalny Gmin Nadodrzańskich	str. 73
4. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	str. 73

1. WPROWADZENIE DO STUDIUM

Charakterystyka studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem planistycznym, służącym do określenia strategicznego rozwoju przestrzennego gminy Sulechów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 poz. 199 ze zm.).

Stanowi dokument zawierający syntetyczny zestaw podstawowych informacji na temat środowiska przyrodniczego i kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego a także funkcjonowania systemów komunikacyjnych i infrastruktury przestrzennej. Określa działania, zmierzające do zmiany istniejącego zagospodarowania przestrzennego w stan oczekiwany i te, które mają wywołać pożądane zmiany struktury przestrzennej, w określonych obszarach. Uwzględnia uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa i samorządu województwa. Studium stanowi podstawę do sporządzania i koordynacji planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji publicznych. Uchwalone przez Radę Miejską w Sulechowie, stanowi zobowiązanie własne samorządu gminy do prowadzenia określonej polityki przestrzennej.

Zgromadzony materiał w studium może być wykorzystywany również do promocji miasta i gminy, sporządzania strategii rozwoju gminy i różnego rodzaju programów oraz do opracowania ofert inwestycyjnych.

Aspekty prawne

W celu określenia polityki przestrzennej gminy i miasta Sulechów Rada Miejska w Sulechowie podjęła uchwałę nr 0007.227.2012 dnia 16 października 2012r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów w jej granicach administracyjnych.

Uchwałą Nr 0007.295.2013 z dnia 19 marca 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie Brzezie k. Sulechowa, za torami -poligon.

Uchwałą Nr 0007.324.2013 z dnia 21 maja 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie Nowy Świat i Górzykowo .

Uchwałą Nr 0007.332.2013 z dnia 18 czerwca 2013 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenów położonych:

- w obrębie miejscowości Brzezie k. Sulechowa i Nowy Świat - cmentarz i tereny przylegające do niego;
- w obrębie miejscowości Nowy Świat – teren wysypiska;
- w obrębie wsi Głogusz – dz. nr ewid. 316/5, 309/4, 309/5.

Uchwałą Nr 0007.13.2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. Rada Miejska w Sulechowie uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów dla terenu położonego w obrębie 2 Sulechowa przy ul. Przemysłowej – teren byłego tartaku.

Zespół autorski

Prace projektowe powierzone zostały dla Biura Planowania Przestrzennego i Usług & MC Spółka z o.o. z Zielonej Góry przy współpracy z Studio Autorskie Architekt Piotr Rogóż z Wrocławia.

Projektanci: arch. Julita Zdrzalik Rogóż
arch. Bogdan Rogóż
arch. Piotr Rogóż

dr inż. Jakub Kostecki

Aspekty formalne Dokument opracowano wykorzystując plany miejscowe, programy i opracowania studialne będące w dyspozycji administracji i instytucji lokalnych, oraz wojewódzkich w tym zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. Lubuskiego uchwalony w 2012r. i strategię rozwoju województwa lubuskiego. Studium było konsultowane z radnymi samorządowymi, zainteresowanymi osobami i instytucjami na etapie formułowania uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Wstęp Studium określa uwarunkowania polityki przestrzennej, to znaczy czynniki i przesłanki niezależne od władz gminy, które wymagają uwzględnienia w polityce przestrzennej. Uwarunkowania wynikają z obecnego i przewidywanego występowania zjawisk rzeczywistych, takich jak np. uwarunkowania strukturalne, cechy fizjograficzne, stan zainwestowania itp. Uwarunkowania wynikają z przepisów szczególnych, z ponadlokalnych zadań publicznych, które władze gminy są zobowiązane realizować, z wynikłych konfliktów społecznych oraz opinii użytkowników terenu.

2. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1 UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Uwarunkowania strukturalne	<p>Gmina Sulechów położona jest w środkowej części województwa lubuskiego w granicach powiatu zielonogórskiego, zajmując powierzchnię 23654 ha. Graniczy z gminami; Świebodzin, Szczaniec, Babimost, Kargowa, Trzebiechów, Zielona Góra, Czerwieńsk, Skąpe.</p> <p>Jedyną, naturalną granicą gminy jest rzeka Odra. Siedzibą władz administracyjnych jest miasto Sulechów, centralnie zlokalizowany w obszarze gminy.</p> <p>Usytuowanie gminy w niewielkiej odległości od granicy z Niemcami, w środku województwa, bliskie sąsiedztwo Zielonej Góry, przebieg ważnych dróg kołowych o znaczeniu krajowym, drogi kolejowej o znaczeniu państwowym, żeglowna rzeka Odra, to atuty do ewentualnego rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy.</p> <p>Gminę aktualnie zamieszkuje 26 755 osób w tym w mieście 18070 osób.</p>
Uwarunkowania społeczno-gospodarcze	<p>Strefa oddziaływania miasta i gminy nie ogranicza się do administrowanych terenów. Miasto posiada rozbudowaną infrastrukturę społeczną, co powoduje, że mieszkańcy województwa i gmin sąsiednich z niej korzystają. Istnieją realne przesłanki, aby mogło ono pełnić w przyszłości rolę jednostki powiatowej.</p> <p>Przez gminę przebiega pasmo aglomeracyjne Zielona Góra - Gorzów, co stwarza możliwości do zwiększenia aktywności gospodarczej.</p> <p>Gmina z racji swojego położenia znalazła się też w granicach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry który stanowią: Miasto Zielona Góra – rdzeń (miasto na prawach powiatu) oraz cztery gminy: gmina miejsko-wiejska Czerwieńsk, gmina miejsko-wiejska Sulechów, gmina wiejska Świdnica, i gmina wiejska Zabór. Są to gminy położone na obszarze powiatu zielonogórskiego usytuowanego w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego.</p> <p>Miejski Obszar Funkcjonalny Zielonej Góry obejmuje powierzchnię 964 km², w tym obszar miasta Zielona Góra 278 km².</p>
Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe	<p>Gmina położona jest w granicach trzech obszarów krajobrazowych /mezoregionów/:</p> <ul style="list-style-type: none">- Doliny Środkowej Odry,- Równiny Torzyskiej,- Pojezierza Łagowskiego. <p>Warunki przyrodnicze wyznaczają naturalne bariery dla powiązań zewnętrznych. Od zachodu, jednostka otoczona jest zwartym masywem leśnym w postaci otuliny Parku Gryżyńskiego, granica północna gminy przebiega pośród kompleksów leśnych, południowa wzdłuż rzeki Odry i Obrzycy. Jedynie, granica wschodnia gminy przebiega pośród terenów otwartych, w niewielkim oddaleniu od jeziora Wojnowskiego. Zagospodarowanie tego fragmentu gminy jest podporządkowane wymogom ochrony zlewni rzeki Obrzycy.</p> <p>Udokumentowane, złoża surowców nie wykraczają swoimi granicami poza teren gminy. W najbliższym, otoczeniu gminy brak znaczących obiektów kulturowych.</p>
Uwarunkowania techniczne	<p>Gmina powiązana jest z otoczeniem:</p> <ul style="list-style-type: none">- dwoma drogami krajowymi S3 nr 32 i drogami wojewódzkimi z miejscowościami Zielona Góra, Krosno Odrzańskie, Skąpe, Szklarka Radnicka, Nietków, Wschowa, Wysokie, Babimost, Kręcko,- szlakami kolejowymi o znaczeniu regionalnym i lokalnym: Zbąszynek – Sulechów- Pomorsko- Czerwieńsk lub Zielona Góra,

- liniami elektroenergetycznymi o znaczeniu regionalnym lokalnym w kierunku Wolsztyna i Świebodzina
- dwoma gazociągami wysokiego ciśnienia o znaczeniu regionalnym.

Współpraca zagraniczna

Urząd Miejski w Sulechowie współpracuje z partnerskimi miastami:

- w Wielkiej Brytanii w dystrykcie Rushmoor w hrabstwie Hampshire-z miastami Aldershot w skład której wchodzi m.in. Camberley, Farnborough oraz Farnham,
- w Republice Mołdawii - z miastem Criuleni,
- we wschodnich Niemczech w kraju związkowym Brandenburgia, z miastem Fürstenwalde/Spree.

Podczas okresowych spotkań wymieniane są poglądy i doświadczenia oraz ustala się zakres i kierunek działań. Wzajemne porozumienie pozwala na realizację wspólnych imprez i projektów obejmujących współpracę w obszarze kultury, sportu, turystyki, gospodarki i bezpieczeństwa publicznego.

Współpraca ma coraz większy wpływ na życie w gminie i w mieście.

Gmina czynnie uczestniczy w pracach „Euroregionu Sprewa - Nysa - Bóbr”.

2.2 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENÓW

Przeznaczenie terenów

Gmina Sulechów zajmuje powierzchnię 23.654 ha z czego na miasta przypada 683ha. W zagospodarowaniu i użytkowaniu przestrzennym gminy występuje różnica pomiędzy obszarem miejskim a obszarami wiejskimi. Najwyższym stopniem urbanizacji wyróżnia się miasto Sulechów. Miejscowości Krężoły, Kruszyna, Obłotne, Brzezie k. Sulechowa stanowią charakterystyczne jednostki osadnicze położone przy granicy większego miasta, natomiast wsie Górki Małe, Cigacice i Górzykowo z racji położenia na południowym, malowniczym zboczu skarpy (moreny czołowej) nad rzeką Odrą odznaczają się ciekawą zabudową przeplataną winnicami. Na terenie gminy największą powierzchnię zajmują użytki rolne -51,22%, powierzchnie lasów i gruntów zadrzewionych i zakrzewionych -39,6%, tereny zabudowane i zurbanizowane to 3,56 %.

Sieć osadnicza

Sieć osadnicza gminy Sulechów składa się z miasta Sulechów, dwudziestu jeden miejscowości stanowiących sołectwa (Brody, Brzezie k. Pomorska, Brzezie k. Sulechowa, Buków, Cigacice, Głogusz, Górki Małe, Górzykowo, Kalsk, Karczyn, Kije, Klępsk, Krężoły, Kruszyna, Leśna Góra, Łęgowo, Mozów, Nowy Świat, Obłotne, Okunin, Pomorsko), 4 przysiółki (Przygubiel , Nowy Klępsk, Boryń i Laskowo) oraz 4 miejscowości będących częścią wsi (Szabliska, Łochowo Głoguszyn) wsi Kije a Zagórzyn częścią wsi Górki Małe. Miasto Sulechów tworzy dość zwarty układ funkcjonalno-przestrzenny z okolicznymi miejscowościami: Kruszyną, Obłotnem, Krężołami, Brzeziem k. Sulechowa, Kalskiem, Nowym Światem i Cigacicami (tzw. wsie zurbanizowane większość ich mieszkańców dojeżdża do pracy w mieście, co powoduje stopniowe zanikanie zabudowy gospodarczej oraz powstawanie domów mieszkalnych zbliżonych wyglądem do podmiejskiej zabudowy willowej), pozostałe wsie położone w pewnej odległości na wschód i zachód od Sulechową posiadają w większości typową zabudowę wiejską (w której większość mieszkańców trudni się uprawą roślin i hodowlą zwierząt a w skład wsi, obok zabudowań gospodarczych i mieszkalnych, wchodzi również użytki rolne). Zróżnicowanie funkcjonalne przestrzeni gminy Sulechów wymaga większej dbałości o właściwe zagospodarowanie przestrzenne terenów wiejskich, szczególnie tych najbardziej oddalonych od miasta Sulechów. Dotyczy to szczególnie miejscowości Łęgowo, Buków, Okunin.

Układy przestrzenne

W układzie przestrzennym miasta Sulechowa wyróżnić można:

-obszar historycznego starego miasta z rynkiem, ratuszem, kościołem i zwartą zabudową tworzącą pierzeje wokół rynku z fragmentami murów obronnych z XIVw. i jedyną zachowaną Bramą Krosnieńską z XVIIIw.,
 -zabudowę śródmiejską wzdłuż ul.: Armii Krajowej, 1 Maja, Alei Wielkopolskiej, Jana Pawła II, al. Niepodległości.
 -zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej przy ul.: Okrężnej, Armii Krajowej, Tkackiej, Kwiatowej, Gen. J. Bema.
 Większe osiedla mieszkaniowe wraz z całą strukturą społeczną i komunikacyjną zlokalizowane są na północ od starego miasta (Osiedle Zacisze i Osiedle przy Wojska Polskiego), i na południe od starego miasta (osiedle Nadodrzańskie i osiedle Piastów). Otacza je zabudowa jednorodzinna.
 Zespoły zabudowy produkcyjnej w przeważającej części rozlokowały się w północno – zachodniej części miasta w pobliżu szlaków kolejowych.
 Na terenach wiejskich zabudowa rozwinęła się w różnych systemach ruralistycznych, dominującą formą są ulicówki i wielodrożnice. Owalnica o częściowo zatartym układzie występuje w: Bukowie, Kłępsku, Łęgowie, Głoguszu i Mozowie.

Przestrzenie publiczne

Na terenie miasta podstawowym obszarem przestrzeni publicznej jest rynek wydzielony pierzejami domów z ratuszem, komunikacją i zielenią. Uzupełnienie stanowią parki miejskie, stadion, drogi publiczne, przystań.
 Na wsiach przestrzenie publiczne reprezentowane są przez założenia historycznych parków w Bukowie, Kalsku, Mozowie, Okuninie, Pomorsku, Kijach, Kłępsku, Łęgowie oraz ogólnie dostępne boiska sportowe.

Obszary funkcjonalne

Dotychczasowy stan użytkowania terenów, poprzez wyodrębnienie ich podstawowych funkcji, powstał w wyniku historycznego rozwoju dawnych założeń osadniczych.
 W sieci osadniczej gminy czytelnie wyróżniają się 3 układy hierarchiczne usług:
 - miasto Sulechów,
 - wsie Cigacice i Kalsk, jako ośrodki uzupełniające,
 - pozostałe miejscowości w których usługi służą tylko ich mieszkańcom.

Strefy usługowe

Usługi zarówno publiczne jak i komercyjne w większości występują w Sulechowie. W mieście wykształcił się obszar lokalizacji usług ogólnomiejskich i podstawowych na stosunkowo dużym terenie śródmieścia. Obiekty tego typu rozmieszczone są wokół rynku, wzdłuż głównych ciągów komunikacji kołowej oraz w kierunku dworca kolejowego. Poza śródmieściem miasta zlokalizowane są jedynie usługi podstawowe, głównie handlowe o skromnych powierzchniach użytkowych. W mieście nie ma obiektów usługowych o powierzchni >2000m².
 Na wsiach program usługowy rozmieszczony jest dość przypadkowo w oddalonych od siebie miejscach, w większości przypadków wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Koncentracji usług można się doszukać w przypadku wsi Kalsk i Cigacice. W mniejszym stopniu we wsiach Kłępsk, Łęgowo, Buków, Kruszyna, Kije, Mozów, Pomorsko. Dla wielu mieszkańców wsi uciążliwością jest bardzo skromny program usług podstawowych, który tylko częściowo zaspokaja lokalne potrzeby. W takich miejscowościach jak Brzezie, Szabliska, Łochowo, Górki Małe, Przygubiel, Nowy Kłępsk, Karczyn brak jest usług podstawowych. Rozwinięte są usługi sakralne reprezentowane przez kościoły w Sulechowie, Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach, Kłępsku, Mozowie i Pomorsku.

Strefa mieszkalnictwa

Miejscem największej koncentracji zabudowy mieszkaniowej jest miasto Sulechów. Na terenie miasta, wyraźnie można wyodrębnić obszary nowej skoncentrowanej zabudowy na osiedlach budownictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego, przypadkowo zlokalizowanych oraz wzdłuż historycznych ciągów komunikacyjnych. Nowe osiedla, cechuje mało ciekawa zunifikowana architektura oraz znaczne braki, w wyposażeniu w odpowiedni program usług towarzyszących, miejsc postojowych oraz zieleni osiedlowej.
 Zabudowa o wartościach historycznych, reprezentowana przez zwartą zabudowę z dachami spadzistymi, występuje głównie na terenie śródmieścia. Na

obszarze, pomiędzy centrum a dworcem PKP, wybudowano szereg budynków o reprezentacyjnym charakterze, na wydzielonych działkach.

Na terenie gminy dominuje zabudowa jednorodzinna, która w przeszłości miała charakter budownictwa zagrodowego (siedliska z obejściami gospodarczymi). Jedynie w Kalsku, Cigacicach, Górzycach i Nowym Świecie powstają nowe zespoły zabudowy jednorodzinnej. W pozostałych miejscowościach realizowane są pojedyncze budynki mieszkalne.

W miejscowościach Kalsk, Kije, Folwark Góry „B”, Dębinki, Kruszyna, Buków, Łęgowo, Klępsk, Krężoły wybudowano zespoły budynków wielorodzinnych, wielokondygnacyjnych, które swoją architekturą psują estetykę tych wsi, skalą zabudowy przerastają otoczenie.

Strefy wytórczości

Przeważająca ilość zakładów produkcyjnych, magazynów, składów znajduje się na terenie miasta. W Sulechowie, zakłady produkcyjne i składy ulokowane są głównie w rejonie torów kolejowych, w północnej- zachodniej części miasta i kilka w śródmieściu. Obiekty i urządzenia znajdujące się częściowo, w bliskim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej stanowią źródło uciążliwości dla mieszkańców. Stąd konieczność określenia i zagospodarowania stref ochronnych.

Na terenie gminy w przeszłości w wielu miejscowościach takich jak Kalsk, Kije, Mozów, Klępsk, Okunin, Brzezie k.Pomorska, Bukowie, Głoguszu funkcjonowały wielkotowarowe gospodarstwa specjalizujące się w produkcji rolnej i hodowlanej, które stanowiły główne miejsca pracy i produkcji. Aktualnie są one na etapie przekształceń i likwidacji. Gospodarstwa zajmują dość duże powierzchnie, ich zainwestowanie jest w znacznej części w złym stanie technicznym, często obok historycznej zabudowy folwarcznej zlokalizowane są nowe obiekty. Odbudowywane są ośrodki w Bukowie, Klępsku, Kalsku, Oblotnym, Kruszynie, Okuninie, Kijach, Mozowie, Głoguszu. W pobliżu Kruszyny istnieje duża ferma hodowli krów.

Do większych przedsiębiorstw działających na terenie Sulechowa należą:

- Zakład Usługowo-Handlowy FRANZ-POL Sp. z o.o.;
- P.W.Roltex Sp.z o.o.
- Amanda Sp. z o.o.
- Arcobaleno Sp. z o.o.;
- PPHU KAMEX
- Producent makaronów i kasz Raisio Spółka z o.o. Oddział Zakład produkcyjny Sulma W Sulechowie

W strukturze przestrzennej wsi Cigacice dużą powierzchnię zajmuje zakład produkcji wełny mineralnej „Rockwool”, zespół portowy i dwa zakłady produkcyjne (DBW Polen Sp. z o.o. i Zakład Produkcji Metalowej DECMET), przy czym zakład wełny mineralnej powoduje znaczne uciążliwości dla otoczenia.

Strefy rekreacyjne

Tereny zieleni urządzonej w mieście zajmują niewielką powierzchnię.

Są swobodnie zlokalizowane i nie mają powiązań ciągami ekologicznymi. Część ich, to pozostałość po byłych cmentarzach. Zlokalizowane są w zachodniej części miasta. W Sulechowie istnieją 4 parki komunalne. Główny park im. Tadeusza Kościuszki znajduje się w pobliżu śródmieścia. Okazały drzewostan znajduje się w parku im. Powstańców Wielkopolskich obok dworca PKP, w parku przy cmentarzu komunalnym, a także wokół budynków PWSZ. Dużą powierzchnię zajmują ogrody działkowe, usytuowane wzdłuż drogi nr 3, po jej zachodniej stronie i w południowej j części miasta. Tereny sportowe /stadion, basen, sala sportowa/ zgrupowane są w jednym miejscu, na wschód od śródmieścia.

Na terenie gminy bardzo duży udział procentowy powierzchni stanowi zieleni nieurządzone /lasy 39 %, łąki i pastwiska 7.5 %/, co stwarza dobre warunki dla turystyki i rekreacji. Zieleni urządzonej w gminie reprezentują istniejące parki we wsiach jako pozostałość dawnych założeń pałacowych w Bukowie, Kalsku, Mozowie, Okuninie, Pomorsku, Kijach, Klępsku, Łęgowie. Utrzymane są w różnych stanach użytkowych. Przeważnie są bardzo zniszczone. W dobrym stanie są parki w Bukowie i Kalsku.

W Kalsku, w jego północnej części, usytuowany jest zespół ogródków działkowych.

Strefy usług komunalnych

Najważniejsze dla miasta obiekty komunalne tj. oczyszczalnia ścieków na Nowym Świecie, (służy ona przede wszystkim do oczyszczania ścieków komunalnych dopływających kanalizacją sanitarną w przeważającej części jako kanalizacją ogólnospławną) wysypisko śmieci (komercyjne) i ujęcie wody znajdują się poza terenami zainwestowanymi, nie stanowią uciążliwości dla mieszkańców, jak również nie ograniczają możliwości rozwojowych Sulechowa. Na terenie gminy ujęcia wód mają znaczenie lokalne i pomimo że znajdują się w pobliżu zabudowy to mają zachowane bezpośrednie strefy ochronne i nie powodują ograniczeń w sposobie zagospodarowania terenów. Podobnie, kształtuje się sytuacja w przypadku małych oczyszczalni ścieków w Kłępsku i Kijach. W większości są mało wydajne i w złym stanie technicznym. Duże wysypisko odpadów poprodukcyjnych zakładu wełny mineralnej w Cigacicach, zlokalizowane jest w dużym oddaleniu od obszarów zabudowanych i nie stanowi uciążliwości w użytkowaniu terenów otaczających.

Wysypisko w Nowym Świecie, chociaż również zlokalizowane w pewnym oddaleniu od zabudowy stanowi od czasu do czasu pewną uciążliwość dla otoczenia (smród i wywiewane smieci).

Wysypisko komunalne w pobliżu byłej cegielni w Sulechowie zostało zlikwidowane ale wymaga rekultywacji podobnie jak małe byłe lokalne składowiska odpadów wokół wsi.

Czynne cmentarze w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Kłępsku, Łęgowie, Mozowie, Pomorsku, Sulechowie znajdują się w pobliżu zabudowy mieszkaniowej ograniczając możliwości zagospodarowania terenów je otaczających. Dotyczy to głównie cmentarzy w Pomorsku i Sulechowie.

2.3 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Teren gminy charakteryzuje się interesującym polodowcowym krajobrazem. Można tu spotkać malownicze zbocza moreny czołowej w rejonie Cigacic oraz interesujące tereny doliny Odry i Obrzycy. Obszary leśne zajmują 39% powierzchni gminy. Zlokalizowane są w południowo-zachodniej i wschodniej części gminy, w postaci dużych kompleksów leśnych.

Większość zespołów osadniczych zlokalizowanych jest na większych lub mniejszych polanach leśnych rozmieszczonych dookoła dużej zajętej przez miasto Sulechów. Ich sposób zabudowy jest ściśle powiązany z układem ponadlokalnej i lokalnej komunikacji kołowej. Tylko miejscowości: Brody, Pomorsko, Górki Małe, Cigacice i Górzynkowo, położone w dolinie Odry rozlokowały się wzdłuż rzeki, na jej południowej skarpie.

W mieście można wyróżnić różnorodne strefy:

- strefa centrum w okolicy rynku jako koncentrację funkcji centrotwórczych o charakterze śródmiejskim;
 - wzdłuż ul.: Armii Krajowej, Jana Pawła II, 1 Maja, i Alei Niepodległości czytelna jest przestrzeń gdzie wzajemnie się przenikają funkcje usługowe i mieszkaniowe;
 - w części miasta na północ od starego miasta wzdłuż torów kolejowych, po jednej i drugiej ich stronie dominują funkcje wytwórcze ale przemieszane z mieszkaniową;
 - na peryferiach miasta przeważającą formę zabudowy stanowi budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

W strukturze przestrzennej miasta zieleń nie tworzy żadnego systemu wpływającego na zagospodarowanie terenu.

Elementy fizjonomii gminy

Na odbiór wizualny zagospodarowania przestrzennego gminy mają wpływ następujące elementy:

- panoramy, ciągi i punkty widokowe;
- wloty do jednostek osadniczych;
- główne ciągi wewnątrz jednostek osadniczych;
- obiekty dysharmonizujące krajobraz;
- wysokość zabudowy;
- bariery funkcjonalno - przestrzenne.

Na terenie gminy panoramy większości miejscowości można oglądać od strony terenów otwartych lub od strony rzeki Odry. Nie są to ciągi lub punkty widokowe czystego odbioru tych panoram. Na etapie redagowania ustaleń planów miejscowych wskazane jest przeprowadzenie w tym zakresie stosownych analiz.

W mieście i wsiach należy zachować punkty i ciągi widokowe historycznych panoram lokalnych wewnątrz urbanistycznych. W przypadku tzw. nowej zabudowy wyraźnie brakuje elementów przestrzennych związanych z kompozycją takiej zabudowy.

Na odbiór wizualny danej miejscowości duży wpływ mają wloty głównych dróg wjazdowych. Na terenach wiejskich ich mikrownętrza są ukształtowane na zasadzie ładu przestrzennego i o zdefiniowanej strukturze przestrzennej. Wloty do wszystkich miejscowości są uporządkowane poprzez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wzdłuż tych dróg. Takie same wrażenia odnosi się w przypadku tras wlotowych do miasta.

Makrownętrza od strony rzeki Odry poza Cigacicami i Górzycowem są słabo wykształcone i nie zapewniają widoków w głąb jednostek osadniczych (Brody, Pomorsko) a ich struktury przestrzenne nie są powiązane z rzeką.

Wloty kolejowe a zwłaszcza stan terenów w najbliższym otoczeniu torów w mieście nie zawsze stanowią dobry przykład porządku przestrzennego. Na terenach wiejskich kolej omija tereny osadnicze. Wyjątkiem jest miejscowość Łęgowo.

Na terenach wiejskich trudno wyróżnić główne ciągi komunikacyjne obudowane programem usługowym. Koncentracji usług można się doszukać w przypadku wsi Kalsk i Cigacice. W mniejszym stopniu we wsiach Klępsk Łęgowo, Buków Kruszyna, Kije, Mozów, Pomorsko. Wyznaczają je pojedyncze obiekty często wzdłuż głównych dróg kołowych. W takich miejscowościach jak Brzezie, Szabliska, Głogusz, Łochowo, Górki Małe, Przegubiel, Nowy Klępsk, Karczyn brak jest usług podstawowych.

W strukturze przestrzennej miasta wyodrębnia się główne ciągi handlowo – usługowy przy: ul. Armii Krajowej, Jana Pawła II, Okrężna Al. Niepodległości, i na starym mieście. Oferta programowa jest zróżnicowana. Dużą barierą jest intensywny ruch kołowy wzdłuż tych ciągów.

W sylwetkach wsi i miast nie występują elementy, które dysharmonizują krajobraz i negatywnie wpływają na postrzeganie miejscowości. Takie elementy jak napowietrzne linie elektroenergetyczne, maszty telefonii komórkowej, kominy nie mają większego wpływu na ocenę krajobrazu. Charakterystyczne jest, że obszary otaczające dominujące na nich wieże kościelne w poszczególnych wsiach i miastach cechują się dużymi walorami przestrzennymi. Lokalnie dekompozycję przestrzenną wprowadzają założenia folwarczne, które są w ruinie lub w formie pozostałości po dawnej zabudowie. Obiekty, które swoją architekturą odbiegają od otaczającej zabudowy w szczególności historycznej występują w małych zespołach lub pojedynczo i nie mają zasadniczego wpływu na wrażenie ładu przestrzennego miejscowości.

Cechą zabudowy na terenach wiejskich jest ich mała wysokość 1-2 kondygnacji zwieńczone są w większości przypadków dachami stromymi. Intensywność zabudowy na tych terenach jest bardzo zróżnicowana.

W Sulechowie dominują struktury rozdrobnione z przemieszanych różnorodnych form zabudowy. Wyróżniają się dzięki swojej koncentracji i wysokości zabudowy tereny osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i tereny skoncentrowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W pierwszym przypadku są to budynki 5 kondygnacyjne z płaskimi dachami, w drugim 1-2 kondygnacyjne zwieńczone są w większości przypadków dachami stromymi. Charakterystyczna jest również zabudowa produkcyjna -

magazynowa, kolejowa i wojskowa, gdzie dominują duże powierzchnie poszczególnych obiektów. Zwiększona intensywność zabudowy ma miejsce w centrum Sulechowa.

W przypadku miasta pewną barierę stanowią tory kolejowe, które dzielą miasto na dwa obszary. W miejscowościach przez które przebiegają drogi kołowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim stanowią one pewną barierę w funkcjonowaniu i użytkowaniu terenów je otaczających.

Bardzo specyficzną barierę przestrzenną i funkcjonalną są również rozległe tereny leśne pomimo znaczenia przyrodniczego i rekreacyjnego, bowiem ograniczają i utrudniają wzajemne powiązania w dostępie do usług.

2.4 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Geomorfologia

Na obszarze gminy można wyróżnić następujące formy morfologiczne:

- Pojezierza Lubuskiego;
- Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej (wcześniej nazywanej Warszawsko – Berlińską);
- Wzniesień Zielonogórskich.

obszar Pojezierza Lubuskiego dzieli się na: Wzgórza Osieńsko

- Sulechowskie, Dolinę Środkowej Odry, Kotlinę Kargowską i Pagórki Gubińsko
- Zielonogórskie.

Południe obszaru zajmuje bardzo rozległa, (do 6 km) płaska, asymetryczna dolina zalewowa Odry, która jest zarazem fragmentem pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej. Od północy jest ograniczona wysoczyzną, a na południu rozciąga się poza granicę opracowywanego obszaru. Charakterystycznym zjawiskiem w dolinie Odry są różnice w wysokości położenia holoceniowego tarasu zalewowego na wyższym (prawy) i niższym (lewy) brzegu rzeki dochodzące do 2 m. Na wschodzie w Kanale Obry najwyższy poziom w dolinie (pradolinie) osiąga 50,7 m n. p. m.

Na północ od Doliny Środkowej Odry (Pradoliny Warciańsko – Odrzańskiej) rozciąga się rozległa wysoczyzna oddzielona od obszaru dolinnego wysoką krawędzią. Jest to teren falisty o genezie morenowej i wodnolodowcowej. W jego morfologii bardzo wyraźnie zaznaczają się trzy rynny subglacjalne: Darnawska, Niekarzyńska i Kijewska oraz liczne zagłębienia wytopiskowe. Również spotyka się mniejsze dolinki denudacyjne o płaskim dnie i nie zaznaczającej się w nich asymetrii klimatycznej zboczy. Wysoczyzna morenowa leży na wysokościach od około 70 m n.p.m. w rejonie na północny zachód od Cigacic do ok. 90 m n. p. m. na północ od Sulechowa. Na zachodzie i w wielu miejscach koło Cigacic powierzchnia wysoczyzny jest nadbudowana wałami wydmyowymi. Najwyżej położony teren znajduje się na wschodzie omawianego obszaru, gdzie wierzchołek jednej z form leży na rzędnej 148,4 m n. p. m. Jest to niewielki fragment strefy czołowo morenowej określanej w literaturze mianem Wzgórz Osieńsko – Sulechowskich. Jest to ciąg kopulastych wzniesień piaszczysto-żwirowych ułożonych południkowo, o wysokości względnej dochodzącej do 40 m, na których dość często spotyka się nagromadzenia dużych głazów narzutowych.

Rzeźba terenu

Obszar gminy cechuje duże zróżnicowanie wysokościowe.

Deniwelacja wynosi 92,1 m. Najwyższe wyniesienie występuje w rejonie wsi Przygubiel i wynosi 138,60 m.n.p.m. Najniższe położone tereny występują w rejonie wsi Brody gdzie rzędna wynosi 46,50 m.n.p.m.

Czytelne jest rozgraniczenie analizowanego obszaru na dwie zlewnie których granica przebiega na osi północ - południe w rejonie wsi Przygubiel, Buków, Podlegórz. Prawie 80% terenu, to skłon opadający na kierunku południowo - zachodnim ku rzece Odrze. Natomiast pozostały teren opada na kierunku północno wschodnim ku rzece Obrzycy. Granica zlewni przebiega po wzgórzach wznoszących się na wysokość 100,0 -138,6 m. n.p.m. górując 40,0 - 50,0 m nad otaczającymi terenami.

Partie wierzchowinowe tworzą rozległe, płaskie powierzchnie opadające łagodnymi stokami o spadkach na ogół do 10 %, choć występują fragmenty o nachyleniu do 20 %. Są one, porozcinane licznymi dolinkami nieckowatymi o znacznej głębokości.

Wzdłuż wzgórz rozciąga się szeroki pas wysoczyzny falistej na wysokości 90.0 - 100.0 m.n.p.m., gdzie wysokości względne nie przekraczają 5.0 m a spadki 5%. Powierzchnia, tego fragmentu gminy, porozcinana jest płytkimi dolinkami nieckowatymi. Wysoczyzna, od południa w rejonie wsi Cigacice, opada stromą krawędzią erozyjną o wysokości 25.0 m ku dolinie rzeki Odry, a od południowego zachodu łagodnym skłonem o spadkach 2 - 5 % ku Odrze. Znaczną część obszaru gminy stanowi równina położona na wysokości 70.0 m - 80.0 m.n.p.m., która łagodnym skłonem opada w kierunku południowo - zachodnim ku dolinie rzeki Odry, zarazem wchodząc głęboką zatoką w obszary wysoczyznowe. Na tej równinie położone jest miasto Sulechów. W jej zachodniej części, w pobliżu wsi Głogusz występuje rynna rzeki Jabłony wcinająca się w teren na głębokość od 5 do 8 m i szerokość od 200 do 250 m. Wzdłuż rzeki Odry występuje terasa nadzalewowa położona na wysokości 50.0 - 60.0 m.n.p.m. szeroka na kilka kilometrów, płaska poprzedzielana licznymi o niskiej wysokości wałami, na kierunku wschód - zachód. Na wąskim pasie terenu wzdłuż rzeki Odry na poziomie zbliżonym do rzędnej 50.0 m.n.p.m. występuje terasa zalewowa.

Budowa geologiczna

Utwory geologiczne występujące na tym terenie gminy pochodzą głównie z okresu Czwartorzędu. Większość z nich związana jest z plejstoceniem, którego reprezentują utwory rzeczne, morenowe i wodnolodowcowe. Utwory rzeczne, w postaci piasków średnich i drobnych o miąższości do kilkunastu metrów, budują terasę nadzalewową rzeki Odry. Utwory wodnolodowcowe, różnej granulacji piaski o miąższości sięgającej kilkunastu metrów, występują na obszarze wysoczyzny. Wzgórza zbudowane są z glin zwałowych morenowych, na ogół twardeplastycznych, miejscami plastycznych. Holocen reprezentowany jest przez utwory organogeniczne, mady oraz piaski rzeczne. Te pierwsze, reprezentowane są przez torfy, gytie i kredę jeziorną. Ich miąższość maksymalnie dochodzi do 4.8 m. Utwory rzeczne, występują w postaci mad na terasie zalewowej rzeki Odry. Miąższość ich, jest niewielka i wynosi 1 - 2 m.

Pod warstwą mad występują piaski rzeczne.

Surowce mineralne

Baza surowcowa na terenie gminy jest stosunkowo uboga.

Obecnie eksploatowane są jedynie złoża ropy naftowej w rejonie wsi Mozów, Kije, Brzezcie k/Sulechowa oraz lokalnie na małą skalę, złoża piasku i żwiru. Zaniechano eksploatację złoża glin w rejonie Sulechowa, z uwagi na słabą jakość surowca oraz kredy jeziornej w pobliżu Brzezia k.Pomorska.

Udokumentowane są, jako obszary górnicze:

złoża ropy naftowej „Kije”;

złoża ropy naftowej „Mozów S”;

złoża kruszywa naturalnego „Górki Małe - Pole A” i „Górki Małe – Pole B”

złoża kruszywa naturalnego „Kalsk 1 W” i „Kalsk 1 E”

jako złoża:

złoża ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego „Kije NE”;

złoża kredy jeziornej „Pomorsko”;

złoża kredy jeziornej „Pomorsko II”;

złoża ceramiki budowlanej „Sulechów”;

złoża kruszywa naturalnego „Górzykowo III”;

złoża kruszywa naturalnego „Górzykowo IV”;

złoża kruszywa naturalnego „Kalsk”;

złoża kruszywa naturalnego „Głogusz”;

złoża kruszywa naturalnego „Okunin”;

złoża kruszywa naturalnego „Cigacice”.

Gleby

Na terenie gminy, pomiędzy północną i południową częścią, występuje wyraźne zróżnicowanie warunków glebowych. Kompleksy gleb o przewadze II - III klasy bonitacyjnej charakteryzując się dużą żyznością, stanowią - 3474 ha i położone są w północnej, wschodniej i środkowej części gminy.

Są to przeważnie gleby brunatne i bielcowe, wykształcone z piasków gliniastych, mocnych na glinach lekkich. Stanowią rejon upraw polowych.

Część, południową i zachodnią gminy, zajmują gleby o przewadze klas bonitacyjnych V - VI.

Na równinie i terasie nadzalewowej występują gleby, wytworzone z piasków słabogliniastych i luźnych, mało żyzne, zbyt suche, o ograniczonych możliwościach prowadzenia upraw polowych. W tej części znaczne powierzchnie zajmują czarne ziemie zdegradowane oraz gleby murszowo mineralne. Użytkowane są one, jako grunty orne lub użytki zielone w strefach nadmiernie wilgotnych. Dna dolin i zagłębień zajmują gleby mułowo - torfowe trwałe, nadmiernie uwilgocone, stanowiące trwałe użytki zielone. Gleby, klas bonitacyjnych II-IV objęte są szczególną ochroną i stanowią, istotne ograniczenie w rozwoju przestrzennym gminy.

Między innymi, dotyczy to pasa terenu wzdłuż przebiegu drogi ekspresowej, na odcinku od Sulechowa do Kalska. Grunty te stanowią barierę prawną i kosztową dla potencjalnych inwestorów.

Gleby, pochodzenia organicznego, torfowisk i oczek wodnych podlegają również ochronie. Miejsca, ich występowania nie spowodują większych ograniczeń, w rozwoju przestrzennym gminy. Rekultywacji wymagają dotychczasowe miejsca składowania odpadów komunalnych i poprodukcyjnych oraz wyrobiska po kopalinach.

Wody powierzchniowe

Głównym elementem w hydrografii jest rzeka Odra przepływająca wzdłuż południowej granicy gminy, prowadząca wody ponadnormatywnie zanieczyszczone. Zdecydowana większość obszaru gminy położona jest w zlewni tej rzeki i odwadniana, w kierunku zachodnim i południowo - zachodnim ciekami z, których największymi są rzeki Sulechówka (ciek, którego zlewnia o rolniczym charakterze w całości znajduje się na terenie gminy Sulechów. W jej zlewni duży udział mają tereny zabudowane m.in. Sulechowa, Cigacic, Kalska i Mozowa. Stanowi ona odbiornik ścieków oczyszczonych z oczyszczalni w Nowym Świecie, która wpływa na czystość wody w tej rzece), Jabłonna (ciek cenny z uwagi na liczne ekosystemy wodne. Poniżej miejscowości Kije uchodzi do niej Kanał Łochowska Struga) i kanały Pomorski (to kanał o znaczeniu retencyjnym i melioracyjnym, bifurkujący w rejonie miejscowości Brody), Łochowska Struga, kanał melioracyjny „D” (zlewnia Obrzycy) i kanał „H”. Wschodni fragment gminy położony jest w zlewni rzeki Obrzycy i odwodniony w kierunku południowym. Największym ciekami jest bezimienny potok przepływający, przez wsie Okunin i Klępsk, w znacznej mierze zanieczyszczony. W obrębie zagłębia występują liczne niewielkie obszary bezodpływowe. Największym zbiornikiem jest byłe wyrobisko kopalni kredy jeziernej usytuowane w pobliżu wsi Brzezina k. Pomorska. Na terasie nadzalewowej i zalewowej licznie występują obszary okresowo lub stale podmokłe. Szczególną ochroną objęta jest zlewnia rzeki Obrzycy ponieważ stanowi źródło wody pitnej dla Zielonej Góry. Zlewnia objęta jest strefą ochronną co powoduje ograniczenia w sposobie użytkowania tych terenów.

Zagrożeniami dla prawidłowego użytkowania gruntów są wylewy rzeki Obry na obszarze wezbrań powodziowych i zagrożonych powodzią. Istniejące zabezpieczenia w pełni nie gwarantują pełnego bezpieczeństwa w rejonie wsi Pomorsko, Brody i Leśna Góra. Zasadne jest podjęcie działań związanych z melioracją terenów nadmiernie podmokłych. Oddana do użytkowania oczyszczalnia ścieków w Sulechowie w zasadniczym stopniu wpłynęła na czystość wody w rzece Sulechówka.

Wody gruntowe

Pierwszy poziom wodonośny występuje w trzech rejonach.

W dolinie rzeki Odry, woda gruntowa posiada zwierciadło swobodne a jego głębokość uzależniona jest od stanu wody w Odrze. Na obszarze, terasy

zalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0.5 - 1.0 m.p.p.t., a na obszarze, terasy nadzalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0.5 - 2.0 m.p.p.t. i jest w mniejszym stopniu uzależniona od stanu wody w rzece.

Na obszarze równiny, woda tworzy ciągły poziom wodonośny na głębokości kilku - kilkunastu metrów. Poziom wodonośny alimentowany jest opadem atmosferycznym.

Na obszarze wysoczyzny, wody gruntowe nie tworzą jednolitego poziomu wodonośnego, tworząc zwierciadło swobodne i występują w charakterze okresowych sączeń wód zawieszonych, infiltrujących w głąb podłoża.

Drugi, poziom wodonośny występuje w czwartorzędzie. Tutaj również, można wyróżnić dwa obszary o odmiennych warunkach hydrogeologicznych. Pierwszy, to obszary doliny Odry i równiny, gdzie woda występuje często w kontekście z wodami powierzchniowymi, na zróżnicowanej głębokości.

Drugi, na pozostałym terenie gdzie występuje na głębokości 30 - 40 m, w różnych miejscach jest na innych poziomach. Ujmowane są wody z przewarstwień piaszczystych w podłożu śródoglinnym.

W południowo - zachodniej części gminy występuje duży zbiornik wód podziemnych, wymagający szczegółowego rozpoznania.

Wody podziemne

w obrębie gminy występują dwa poziomy wodonośne – trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

Poziom trzeciorzędowy wodonośny charakteryzuje się jeszcze niewielkim rozpoznaniem hydrogeologicznym. Kolektorem tego poziomu są piaszczyste przewarstwienia w iłach. Miąższość tych warstw jest rzędu kilku metrów. Wydajność tego poziomu jest jeszcze nie do końca rozpoznana.

Poziom czwartorzędowy wodonośny związany jest z pradolinami, dolinami rzecznyymi, rynnami jeziornymi oraz rozległymi obszarami zbudowanymi z przepuszczalnych osadów plejstoceńskich. Miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana i waha się od kilku do kilkunastu metrów. Średnia wydajność z jednego otworu tego poziomu waha się od 5 do 70 m³/h. poziom czwartorzędowy wodonośny jest podstawowym rezerwuarem zaopatrzenia ludności w wodę pitną i do celów gospodarczych.

Pierwszy poziom wodonośny występuje w trzech rejonach. W dolinie rzeki Odry woda gruntowa posiada zwierciadło swobodne, a jego głębokość uzależniona jest od stanu wody w Odrze. Na obszarze terasy zalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0,5 – 1,0 m p.p.t., a w obszarze terasy nad zalewowej na głębokości 0,5 - 2.0 m p. p.t. i jest w mniejszym stopniu uzależniona od stanu wody w rzece.

Na obszarze równiny, woda tworzy ciągły poziom wodonośny na głębokości kilku - kilkunastu metrów. Poziom wodonośny alimentowany jest opadem atmosferycznym. Na obszarze wysoczyzny wody gruntowe nie tworzą jednolitego poziomu wodonośnego, tworząc zwierciadło swobodne i występują w charakterze okresowych sączeń wód zawieszonych infiltrujących w głąb podłoża. Drugi poziom wodonośny występuje w czwartorzędzie. Tutaj również, można wyróżnić dwa obszary o odmiennych warunkach hydrogeologicznych: dolinę Odry i równinę, gdzie woda występuje często w kontekście z wodami powierzchniowymi, na zróżnicowanej głębokości oraz pozostały teren, gdzie woda występuje na głębokości 30 - 40 m, w różnych miejscach na różnych poziomach.

Zasoby wodne, stanowiące źródło wody pitnej na obszarze gminy, pochodzą z poziomu czwartorzędowego.

Eksploatowane ujęcia wody w poszczególnych miejscowościach w pełni pokrywają zapotrzebowanie na wodę dla mieszkańców, każda ze stacji posiada również studnie awaryjne.

Wody ujmowane są z przewarstwień piaszczystych w położeniu śródoglinnym. Obszary wokół ujęć wodnych objęte są strefą ochronną zapobiegającą przed skażeniem tych wód, a strefą ochronny sanitarną objęte jest ujęcie wody w Sulechowie.

W obszarze gminy Sulechów znajduje się fragment jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: 150 „Pradolina Warszawa - Berlin”. Z uwagi na brak

warstwy izolacyjnej chroniącej przed wpływem zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu jest to zbiornik o najwyższej ochronie wód podziemnych – ONO.

Melioracja

Infrastruktura melioracyjna w gminie jest w złym stanie a obecny system odwadniająca nie radzi sobie z dużą ilością wody pośniegowej. Gleby gminy Sulechów charakteryzują się niewielką zdolnością retencji wody. Utrzymanie dobrego stanu retencji wiąże się z koniecznością budowy i odbudowy urządzeń melioracyjnych, a także z budową niewielkich urządzeń piętrzących oraz utrzymanie rowów i drenażu w dobrym stanie. Ważnym będzie budowa zbiorników retencyjnych. W celu poprawy stanu gleb należy sporządzić inwentaryzację sieci melioracyjnej i odbudować uszkodzone, niedrożne fragmenty rowów melioracyjnych.

Warunki klimatyczne

Gmina jest pod wpływem klimatu oceanicznego. Przeważają wiatry zachodnie, średnia temperatura roczna wynosi 9°C suma opadów rocznych wynosi ~600 mm, wiosna i lato są wczesne, zima krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Okres wegetacji trwa średnio 222 dni. Występuje duże zróżnicowanie w klimacie lokalnym, w zależności od stosunków morfologicznych, podłoża gruntowego, zalesienia.

Doliny i obniżenia charakteryzują się dużą inwersyjnością, gdzie gromadzą się masy wychłodzonego powietrza, spływającego z obszarów wysoczyzny. W efekcie występuje duża wilgotność powietrza, zamglenia, rosa, szron.

Na obszarze równiny, mikroklimat jest względnie korzystny. Charakteryzuje się, dobrym przewietrzaniem, w dzień następuje silne nagrzanie powietrza, w nocy jego wychłodzenie. W lokalnych obniżeniach terenu występują mgły i zamglenia.

Obszar wysoczyzny, charakteryzuje się korzystnym mikroklimatem, gdzie nie występują inwersje powietrza, dobre przewietrzanie, mniejsza amplituda powietrza. Specyficzny mikroklimat, występuje na obszarach leśnych, gdzie amplitudy dobowe są mniejsze, większe zacienienie i większa wilgotność powietrza.

Zanieczyszczenia atmosfery, spowodowane są głównie po przez źródła lokalne (kotłownie), pośród których największe zagrożenia występują w przypadku Zakładu Włny Mineralnej "Rockwool" w Cigacicach .

W przypadku eksploatacji, na większą skalę wydobywania ropy w okolicy Mozowa, może wystąpić lokalne pogorszenie warunków klimatycznych.

Gmina Sulechów jest, pod stosunkowo małym wpływem zanieczyszczeń powietrza przez źródła, zlokalizowane poza jej granicami.

Szata roślinna

Lasy w gminie Sulechów pod względem przyrodniczo-leśnym należą do III Kraju Wielkopolsko – Pomorskiej w południowej Dzielnicy Lubuskiej.

Obszary leśne zajmują 38.58% powierzchni gminy tj. 9103 ha i występują w południowo - zachodniej i wschodniej jej części, w postaci dużych kompleksów. Charakteryzują się mało zróżnicowanymi warunkami siedliskowymi. Aż. 94 % zajmuje siedlisko borowe, w tym 22% boru suchego, gdzie dominuje drzewostan sosnowy / zachodnia część gminy /, ~70 % boru świeżego i mieszanego, gdzie dominuje sosna z niewielkim udziałem brzozy, akacji i dębu. Niewielką powierzchnię zajmują siedliska lasu mieszanego i siedliska wilgotne, położone w strefie zalewów powodziowych rzeki Odry /bór mieszany wilgotny, las łąkowy, ols/.

Dominuje drzewostan w wieku 40-100 lat, w dalszej kolejności drzewostan do 40 lat. Drzewostan w wieku rębności powyżej 100 lat, jest najmniej liczny i występuje w sposób rozproszony na niewielkich obszarach. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna ~ 84%. Domieszkę tworzą dąb, brzoza, akacja, buk, olsza. Podszycie na terenie siedliska boru suchego i boru świeżego jest skąpe. Runo budują mchy, borówka czernica i brusznica, wrzos, śmiełek i turzycy. Na terenie tych siedlisk występuje duże zagrożenie pożarowe. Na obszarze siedliska boru mieszanego i lasu mieszanego runo i podszycie są bogate i dobrze rozwinięte. Drzewostany sosnowe szczególnie narażone są na

szkody wyrządzone przez szkodniki owadzie i grzyby. Zaliczane są do grupy wysokiego zagrożenia pożarowego.

Oprócz lasów gospodarczych na terenie gminy występują lasy ochronne wodochronne które łącznie zajmują powierzchnie ~ 663 ha.

Najczęściej spotykanymi gatunkami obcymi występującymi w drzewostanach na terenie gminy są: robinia akacja, dąb czerwony oraz daglezia. Ponadto występują m.in.: kasztanowiec, sosna czarna, sosna banksa, sosna czarna, sosna smołowa, sosna wejmutka, orzech czarny i żywotnik zachodni. Najczęstszymi gatunkami obcego pochodzenia występującymi w podszytach na terenie nadleśnictwa są robinia akacja oraz czeremcha amerykańska. W ostatnim 10 – leciu wprowadzono na uprawy dużą ilość dębu czerwonego w formie domieszki biocenotycznej.

Ekosystem roślinny uzupełniają parki podworskie w miejscowości Kalsk, Okunin, Buków, Mozów, Kije, Pomorsko, Łęgowo, Klępsk oraz parki miejskie w Sulechowie. W krajobrazie, spore znaczenie odgrywają przydrożne ciągi zieleni liściastej w formie alei.

Dla prawidłowego, funkcjonowania systemu ekologicznego, ważną rolę odgrywają tereny zieleni łąkowej oraz łąki i pastwiska.

Na terenie gminy znajduje się bardzo dużo pomników przyrody w tym 67 drzew. Do ciekawszych należą:

- Głaz narzutowy na skwerze przy ul. Wojska Polskiego i Zielonej w Sulechowie. Granit różowy średnioziarnisty, masywny.
 - Eratyk Łęgowski - gnejs gruboziarnisty szary z różowymi plamami. Znajduje się w lesie niedaleko wsi Łęgowo.
 - "Sosna Waligóra" - sosna zwyczajna o obwodzie 620 cm, wysokości 17 m i wieku ok. 120 lat. Rośnie przy drodze krajowej nr 32 Sulechów - Wolsztyn.
 - Dąb szypułkowy w Leśnej Górze - obwód 690 cm, wysokość 22 m.
 - Dąb szypułkowy "Łęgowiak" - obwód 720 cm, wysokość 20 m. Rośnie w Łęgowie.
 - Topola czarna w Brodach - obwód 515 cm, wysokość ok. 30 m, wiek ok. 150 lat.
- Pełny wykaz pomników przyrody (drzew) zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Fauna

Do specyficznych elementów przyrody gminy odróżniających ją od innych gmin należą:

- różnorodność środowiska przyrodniczego od dużych siedlisk podmokłych, po wielkie siedliska suche, co powoduje występowanie różnych gatunków zwierząt, ptaków, owadów itd.;
- dolina Odry stanowi obszar użytków z bardzo indywidualną fauną.

Na skraju doliny Odry gniazduje wiele interesujących ptaków drapieżnych. Należą do nich przede wszystkim myszołowy, jastrzębie, kanie czarne i rude. Dolina to obszar występowania wielu rzadkich gatunków zwierząt. Spotkać tu można wydrę, żmiję zygzakowatą, żółwia błotnego, coraz częściej bobra. To środowisko licznej ilości owadów. W wodach rzeki Odry i stawów występuje leszcz, płoć, kleń, ukleja, szczupak, boleń, miętus.

Ssaki na terenie gminy reprezentowane są między innymi przez sarny, jelenie, daniela, zające, borsuki, jenoty, dziki, jeże, krety, ryjówki, lisy, kuny, wiewiórki, myszy i normiki.

Płazy i gady to głównie jaszczurki, zaskrońce, ropuchy, grzebiuszki i traszki.

Ptaki to dzięcioły, dzikie kaczkę, nurogęsi, czajki, ptaki drapieżne bociany, kruki, słowiki, żurawie, bąki, jastrzębie, puszczyki, pliszki, sójki.

Warunki budowlane

Na obszarze gminy, występuje duże zróżnicowanie warunków budowlanych. Zdecydowanie niekorzystne warunki budowlane dla posadowienia obiektów kubaturowych występują na terenie zalewowym rzeki Odry, z uwagi na płytko występującą wodę gruntową, oraz specyficzne gleby. Ograniczone warunki do zabudowy mają obszary na terasie naddennej rzeki, gdzie można wyodrębnić lokalne obszary, nadające się do zabudowy, oraz w sąsiedztwie cieków

wodnych w rejonie wsi Brody, Pomorsko, Leśna Góra. Na terenach równiny i wysoczyzny są dobre i bardzo dobre warunki dla lokalizacji zabudowy, za wyjątkiem obszarów w pobliżu cieków wodnych i miejsc bezodpływowych w rejonie wsi Głoguszyn, Głogusz, Szabliska, Klępsk, Okunin i miasto Sulechów.

2.5 UWARUNKOWANIA ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ I KOMUNIKACJĄ

Infrastruktura techniczna

Cechą warunkującą rozwój gminy i miasta w dużej mierze jest „kondycja” poszczególnych systemów inżynierskich.

Zaopatrzenie w wodę

Miasto Sulechów zaopatrywane jest w wodę z wodociągu komunalnego, który swym zasięgiem obejmuje całą zabudowę miasta a ponadto wsi Kręzoły, Oblotne, Kruszynę, Nowy Świat, Brzezie k. Sulechowa. Wodociąg wykonany jest w systemie pierścieniowo-rozgałęźnym, sieci magistralne tworzą rurociągi o średnicy 200,0-350,0mm. Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta.

Na terenie gminy istnieje sześć ujęć wiejskich a sieć wodociągową wiejską posiada większość miejscowości w postaci sześciu systemów wodociągowych obejmujących zespoły jednostek osadniczych:

- Okunin, Klępsk, Łęgowo z ujęciem wody na terenie Klępska. Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody znajduje się w centralnej części wsi,
- Buków, Karczyn z ujęciem wody na terenie wsi Karczyn. Stacja wodociągowa wraz z ujęciem wody zlokalizowana jest w północno-zachodniej części wsi,
- Kalsk z ujęciem wody na terenie wsi w jej północnej części. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania,
- Brzezie k. Pomorska, Brody, Pomorsko z ujęciem wody na terenie wsi Brzezie k. Pomorska. Ujęcie znajduje się w północno zachodniej części wsi, woda poddawana jest procesowi uzdatniania i gromadzona w zbiorniku wieżowym,
- Górki Zagórze, Górki Małe, Leśna Góra, Cigacice i Górzynkowo z ujęciem wody wraz ze stacją uzdatniania na terenie wsi Górki Małe,
- Głogusz, Kije, Łochowo, Mozów, Brzezie k/Sulechowa, Dębinki z ujęciem wody na terenie miejscowości Folwark-Góry B zlokalizowanym w sąsiedztwie drogi Sulechów-Skąpe. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Ten system wodociągowy jest powiązany z wodociągiem miasta Sulechów tworząc jeden duży system w oparciu o dwa ujęcia wody.

W miejscowości Przygubiel jest wodociąg należący do nadleśnictwa ale chociaż woda często nie spełnia wymogów sanitarnych.

Pozostałe miejscowości / Nowy Klępsk, Laskowo, Rakowiec, Boryń, Szabliska/ nie posiadają własnych wodociągów, mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych studni kopanych.

Oprócz wyżej wymienionych ujęć, na terenie gminy znajduje się szereg studni nie powiązanych ze zorganizowanym systemem ujmowania i dostarczania wody. Studnie te mogą służyć jako ujęcia rezerwowe, w razie awarii wodociągów.

Na terenie gminy Sulechów istnieje ogółem 99 ujęć wód podziemnych. W ramach modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę planuje się łączenie systemów wodociągowych i stopniowe przekształcanie sieci rozgałęźnych w pierścieniowe lub mieszane.

Gospodarka ściekami

Na terenie miasta gospodarka ściekami jest w dużym stopniu uporządkowana. Cały teren miasta obejmuje grawitacyjno-tłoczny system odprowadzania ścieków poprzez szereg przepompowni ścieków do oczyszczalni zlokalizowanej na południowy- zachód od miasta w obrębie wsi Nowy Świat. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna, posiadająca duże rezerwy jeżeli chodzi o przyjęcie i oczyszczanie ścieków. Odbiornikiem ścieków

oczyszczonych, poprzez rów melioracyjny, a następnie ciek Sulechówka, jest rzeka Odra.

Sieć kanalizacyjna na terenie miasta jest mocno zróżnicowana, dominuje system ogólnospławny uzupełniony o sieć sanitarną i deszczową.

Do istniejącego systemu kanalizacyjnego miejskiego doprowadzane są ścieki z miejscowości Kalsk gdzie wiejską oczyszczalnię na terenie wsi przekształcono w przepompownię ścieków.

Na terenie gminy Sulechów została wybudowana i przekazana do użytkowania kanalizacja bytowo-gospodarcza w 6-ciu miejscowościach: Kruszyna, Klępsk, Krężoły, Buków, Kalsk i Brzezie k. Sulechowa. W większej części też została zrealizowana sieć kanalizacji bytowo-gospodarczej obejmująca miejscowości: Cigacice, Górki Małe i Nowy Świat. Do wykonania pozostało tylko kilka odgałęzień sieci, gdzie wskaźnik skanalizowania był zbyt mały.

Stopień skanalizowania poszczególnych miejscowości gminy jest następujący: Cigacice, Górki Małe, Kruszyna, Obłotne, Krężoły, Kalsk, Sulechów - 81-100%, Górzynkowo, Brzezie k. Sulechowa - 51-80%.

Nie są skanalizowane, bądź są skanalizowane tylko w minimalnym stopniu następujące miejscowości gminy Sulechów: Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Brzezie k. Pomorska, Leśna Góra, Łęgowo, Klępsk, Karczyn i Okunin.

We wszystkich nieskanalizowanych miejscowościach gminy ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach, a następnie wywożone na oczyszczalnię miejską.

Ze względu na położenie części terenu na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 150 „Pradolina – Warszawa –Berlin”, nie zakłada się całkowitego skanalizowania wsi :Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Brzezie k. Pomorska, Leśna Góra, Łęgowo, Klępsk, Karczyn i Okunin tylko dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z odprowadzeniem wód oczyszczonych:

- do cieków i kanałów po uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzenie wód oczyszczonych,
- do gruntu poprzez drenaż rozsączający, studnie chłonne, złoża biologiczne lub filtry piaskowe itd.

Na terenie miejscowości Cigacice znajduje się zakładowe oczyszczalnię ścieków wraz z lokalnymi sieciami ogólnospławnymi ale ich stan techniczny nie pozwala na dalszą eksploatację.

Zaopatrzenie w gaz

Miasto Sulechów posiada sieć gazową zasilaną gazem ziemnym.

Na terenie gminy Sulechów funkcjonują dwa systemy zaopatrzenia odbiorców w gaz ziemny:

- system gazu ziemnego zaazotowanego, eksploatowany przez PSG sp. z o.o. Oddział we Wrocławiu, który zaopatruje w gaz 5 miejscowości: miasto Sulechów oraz Brzezie k. Sulechowa, Krężoły, Kruszyna i Obłotne.
- system gazu ziemnego wysokometanowego, eksploatowany przez EWE energia sp. z o.o., który rozprowadza gaz na terenie 6 miejscowości: Górki Małe, Cigacice, Nowy Świat, Brzezie, k. Sulechowa i Kalsk oraz miasto Sulechów.

Przez teren gminy Sulechów przebiegają następujące gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez ww. operatorów:

- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (zm. średnicy – Sulechów) o średnicy nominalnej DN 80 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-zm. średnicy) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-odg. Skape) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,

Odbiorcy w Sulechowie, Brzeziu k. Sulechowa, Krężołach, Kruszyńcu i Obłotnym wykorzystują gaz ziemny zaazotowany, który zasilany jest ze stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia zlokalizowanej w Sulechowie.

Odbiorcy z miejscowości Górki Małe, Cigacice, Nowy Świat, Sulechów i Kalsk zaopatrują się w gaz ziemny wysokometanowy za pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia będącej własnością EWE energia zlokalizowanej w Górkach Małych.

PSG Oddział Wrocław eksploatuje gazociągi dystrybucyjne średniego i niskiego ciśnienia z rur stalowych oraz PE (po 1990 r.).

Przedsiębiorstwo EWE energia eksploatuje własne gazociągi dystrybucyjne średniego ciśnienia z rur PE.

W gminie Sulechów gaz ziemny sieciowy (zaazotowany – z PSG oddział Wrocław oraz wysokometanowy – z EWE energia) doprowadzany jest do odbiorców zlokalizowanych w 9 miejscowościach. Miasto Sulechów można uznać za w pełni zgazyfikowane.

Największym odbiorcą gazu jest Rockwool w Cigacicach.

Wyznaczono 50 metrowy pasy jako strefy ochronne wzdłuż sieci gazowych wysokiego ciśnienia.

Zaopatrzenie w ciepło

Gospodarka ciepła miasta oparta jest w większości na lokalnych i indywidualnych kotłowniach. Wykorzystuje się jako paliwo węgiel kamienny, koks, gaz a także olej opałowy. Kotłownie poza nielicznymi wyjątkami nie tworzą zintegrowanego systemu ciepłowniczego.

W części Sulechowa, w rejonach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, funkcjonują dwa lokalne systemy ciepłownicze obsługiwane przez przedsiębiorstwo Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A. (ECO S.A.). Obejmują one rozgałęzione układy sieci ciepłowniczych zasilane z dwóch niezależnych kotłowni:

- „Nadodrzańska” przy ul. Mieszka I;
- „Zacisze” przy ul. Łąkowej.

Przekazywanie ciepła odbiorcom odbywa się za pomocą 75 węzłów ciepłowniczych. 31 węzłów wymiennikowych będących własnością ECO S.A. wyposażonych jest w automatykę pogodową.

Na terenie gminy istnieje 21 kotłowni lokalnych i innych źródeł ciepła eksploatowanych przez właścicieli obiektów. Istotnym elementem systemu ciepłowniczego Sulechowa są m. innymi kotłownia osiedlowa przy ul. Armii Krajowej wraz z zasilanymi przez nie lokalnymi sieciami ciepłowniczymi.

Na obszarze gminy duża kotłownia zakładowa zlokalizowana jest na terenie zakładu Rockwool w Cigacicach. W wielu wsiach, w zakładach produkcyjnych lub usługowych istnieją lokalne kotłownie, z których zasilane były dawniej obiekty zakładowe i przyległe budynki wielorodzinne. Obecnie większość tych kotłowni jest nieczynna.

Budynki indywidualne ogrzewane są głównie poprzez piece węglowe lub przez indywidualne instalacje centralnego ogrzewania o zasięgu ograniczonym do poszczególnych budynków lub obiektów. W budynkach użyteczności publicznej źródłem zasilania w kotłowniach lokalnych w 90% jest gaz, co przyczynia się do sukcesywnej poprawy jakości otaczającego powietrza.

Budynki mieszkalne i produkcyjne na obszarach wiejskich gminy ogrzewane są w większości piecami węglowymi bądź poprzez indywidualne kotłownie zasilające instalacje centralnego ogrzewania w obiektach. Większość ogrzewanych budynków posiada niskie kominy, bez urządzeń oczyszczających spalin. Są one źródłami tzw. emisji niskiej, która na obszarach wiejskich jest często głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym.

Przygotowanie ciepłej wody użytkowej odbywa się przy pomocy różnego rodzaju podgrzewaczy (gazowych, elektrycznych), palenisk piecowych, trzonów kuchennych lub kotłów olejowych.

Gminę Sulechów charakteryzuje stosunkowo niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Zaopatrzenie

Obecnie miasto i gmina zasilana jest napięciem z Głównego Punktu Zasilania

w energię elektryczną

Zasilania 110 / 15 kV zlokalizowanego przy ul. Odrzańskiej, zasilanego przelotowo z ciągu liniowego 110 kV relacji Leśniów Wielki – Wolsztyn. Z rozdzielni GPZ wyprowadzone są napowietrzne i kablowe linie 15 kV zasilające stacje transformatorowe 15/0.4 kV na terenie miasta. Stan techniczny tych sieci jest dobry i zaspakaja zapotrzebowanie odbiorców na energię elektryczną. GPZ posiada niewielką rezerwę mocy, pozwalającą na zasilanie nowych odbiorców. Poszczególne wsie na terenie gminy połączone są napowietrznymi liniami SN 15 kV, które zasilają stacje transformatorowe typu wieżowego i słupowego. Na terenie gminy działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej prowadzi ENEA Operator Sp. z o. o. oraz PKP Energetyka S.A. W zachodniej części gminy przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Leśniów Wielki – GPZ Świebodzin nie powiązana z siecią elektroenergetyczną gminy Sulechów.

Energia odnawialna

Potencjalne możliwości pozyskania na terenie gminy energii cieplnej z różnych rodzajów biomasy przedstawiają się następująco:

- grunty leśne są źródłem drewna i odpadów drzewnych, które pozyskane z terenu lasów mogą stanowić źródło surowca drzewnego jako biomasy dla przemysłu, a także w dużej części jako drewno opałowe dla gospodarstw domowych;
- zastosowanie w energetyce odnawialnej może mieć również słoma jako biomasa.

Na terenie gminy biomasa wykorzystywana jest obecnie między innymi w następujących obiektach:

- biogazownia w Kalsku o mocy cieplnej 1,14 MW i mocy elektrycznej 1,06 MW;
- biogazownia w Klępsku o mocy elektrycznej 1,4 MW i mocy cieplnej 1 MW.

W pozostałym zakresie biomasa wykorzystywana jest głównie w budownictwie jednorodzinym, jako paliwo do ogrzewania budynków. W wielu przypadkach biomasa drzewna stanowi również paliwo dodatkowe, spalane w kotłach węglowych.

Ponadto energia odnawialna jest pozyskiwana i wykorzystywana w:

- w zespole basenowym w obrębie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sulechowie - pompy ciepła oraz instalacje solarne;
- w gminie Sulechów - instalacje fotowoltaiczne do produkcji energii zasilającej lampy uliczne.

Na terenie czynione są też starania uruchomienia dużych instalacji OZE:

- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Buków;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Brody;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kalsk na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie

Ponadto na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie istnieje Centrum Energii Odnawialnej. Jest to obiekt, w którym wszystkie źródła energii odnawialnej zostały połączone w jeden spójny system.

Telekomunikacja

Miasto i gmina dysponuje w pełni zmodernizowanymi systemami łączności telefonicznej. Centrala telefoniczna w Sulechowie nie zaspakaja w pełni potrzeb mieszkańców. Renowacji wymagają centrale w Cigacicach, Kalsku, Pomorsku. Przez teren gminy przebiegają dwa światłowody: Zielona Góra-Cigacice-Sulechów, Krosno Odrzańskie – Sulechów.

Infrastrukturę telekomunikacyjną gminy tworzą:

- sieci telefonii stacjonarnej (liniowej);
- sieci telefonii komórkowej;
- sieci przekazu telewizyjnego (stacje przekaźnikowe, telewizja kablowa, telewizja satelitarna);
- sieci przekazu radiowego (radiowa dostępność programowa);
- sieci światłowodowe (dostępność telefoniczna i internetowa).

Infrastruktura telekomunikacyjna rozwija się na terenie na zasadach komercyjnych. Usługi telekomunikacyjne oferują operatorzy komercyjni, którzy

podejmują odpowiednie inwestycje w zależności od zainteresowania mieszkańców zakupem oferowanych usług. Rozwój nowych usług telekomunikacyjnych nie zależy bezpośrednio od władz gminnych. Mogą jedynie wspierać przedsięwzięcia komercyjne w tym zakresie lub inicjować odpowiednie programy lub projekty służące rozwojowi nowoczesnej telekomunikacji dostępnej dla wszystkich mieszkańców gminy. Podejmują odpowiednie decyzje okołoinwestycyjne, tak jak w przypadku innych inwestycji. Dostępność mieszkańców do usług telekomunikacyjnych jest obecnie zróżnicowana. Lepsza jest na terenach miejskich a gorsza na terenach wiejskich.

Dostępność ta stale poprawia się i można stwierdzić, że obszary całkowitej marginalizacji telekomunikacyjnej mieszkańców na terenie gminy praktycznie nie istnieją.

Rynek usług telekomunikacyjnych jest bardzo konkurencyjny. Na tym samym terenie działa zwykle kilku operatorów przez co usługi stają się ekonomicznie i funkcjonalnie bardziej dostępne. W chwili obecnej najbardziej rozwija się telefonia komórkowa i mobilna teleinformatyka radiowa. Ważne znaczenie ma też utrzymanie dostępności radiowo-telewizyjnej dla mieszkańców.

Istotną rolę odgrywa telewizja satelitarna, stanowiąca uzupełnienie dla telewizji cyfrowej i kablowej dystrybucji sygnału do odbiorców.

Dobry dostęp do internetu posiadają następujące miejscowości gminy: Sulechów, Brzezie k. Sulechowa, Krężoły, Kruszyna, Mozów, Nowy Świat i Obłotne. Miejscowości Boryń, Kije i Przygubiel to białe plamy, które kwalifikują się do objęcia wsparciem w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Sulechów gospodarka odpadami jest całkowicie

uregulowana. Odpady komunalne z terenu miasta i gminy są gromadzone na:

- komercyjnym składowisku odpadów zlokalizowanym w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie, wyposażonym w sortownię odpadów oraz kompostownię odpadów komunalnych biodegradowalnych,
- na składowisku odpadów w Raculi k/Zielonej Góry.

Wszystkie działające w przeszłości wysypiska śmieci w rejonie wsi: Klępsk, Górzynkowo, Okunin, Leśna Góra, Głogusz, Buków, Karczyn, Pomorsko, Kalsk, Obłotne, zostały zamknięte, jednakże zrehabilitowano tylko wysypisko w Kalsku. W rejonie wsi Górki Małe znajduje się składowisko odpadów przemysłowych związanych z produkcją wełny mineralnej.

Na terenie gminy funkcjonują nielegalne (tzw. dzikie) wysypiska odpadów, które są częściowo usuwane przez gminę np. w ramach prac interwencyjnych. Przykładem jest tu wysypisko w Leśnej Górze.

Od kilku lat prowadzona jest w gminie selektywna zbiórka odpadów komunalnych, a oznakowane kontenery ustawione są w miejscach publicznych. W miejsce w sposób selektywny zbierane są: papier, tworzywa sztuczne, szkło i odpady biodegradowalne, na wsiach – tworzywa sztuczne i szkło. Poprzez PSZOK zbierane są również odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, baterie oraz akumulatory. Udział odpadów selektywnie zebranych w stosunku do ogółu odpadów szacuje się na ok. 40%.

Cmentarze

Na terenie gminy czynne są cmentarze w miejscowościach: Brody, Buków, Cigacice, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Mozów, Pomorsko, Sulechów. Wszystkie zlokalizowane są w pobliżu zespołów zabudowy mieszkaniowej co w większym lub mniejszym stopniu ogranicza sposób zagospodarowania terenów w ich otoczeniu.

Układ komunikacyjny

System komunikacyjny tworzy sieć kołowa, kolejowa, piesza, rowerowa i wodna.

Komunikacja

Sieć dróg kołowych na terenie gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięta.

kołowa

Ich podział ze względu na klasy przedstawia się następująco:

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

Przez gminę przebiegają dwie drogi o znaczeniu krajowym:

- nr S3 Świnoujście – Sulechów – Jakuszyce,
- nr 32 Granica państwa – Gubinek – Połupin – Zielona Góra - Sulechów – Wolsztyn - Stęszew

Sieć dróg wojewódzkich tworzą drogi:

- nr 277 Sulechów – Skąpe przez Kije,
- nr 278 Krosno Odrzańskie–Szkłarka Radnicka– Nietków – Brody – Pomorsko – Mozów - Sulechów - Kruszyna - Wschowa
- nr 280 Zielona Góra – Płoty - Czerwieńsk – Brody,
- nr 281 Zielona Góra – Wysokie - Pomorsko

Największe uciążliwości dla mieszkańców gminy Sulechów występują na odcinku drogi wojewódzkiej nr 278: Brody-Pomorsko-Mozów- Sulechów-Kruszyna. Trasa tej drogi prowadzi przez wsie i miasto Sulechów, co jest przyczyną uciążliwości i zagrożenia dla mieszkańców. Jest też zagrożeniem dla nawierzchni dróg miejskich w Sulechowie.

Bardzo dużym utrudnieniem dla mieszkańców zachodniej części gminy jest brak mostów na Odrze w ciągach dróg wojewódzkich nr 280 i 281.

Wszystkie drogi wojewódzkie na obszarze funkcjonalnym posiadają nawierzchnie utwardzone, ale w wielu miejscach są nierówne i nie odpowiadają podstawowym standardom jakie powinny spełniać tego rodzaju drogi. Nie wszystkie na całej długości mają szerokość pozwalającą na swobodny ruch dwukierunkowy wielośladowych pojazdów samochodowych. Dotyczy to przede wszystkim drogi nr 278 na odcinku przebiegającym przez północną (prawobrzeżną) część gmin Czerwieńsk i Sulechów.

Drogi zaliczane do kategorii dróg powiatowych to:

- 1174F Mozów – Szabliska – Brzezie – Bródki,
- 1187F Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra,
- 1195F Kolesin - Karczyn
- 1198F Laskowo –Rakowiec - Górki Małe – Cigacice – Radowice – Podlegórz - Trzebiechów,
- 1201F Sulechów – Buków – Smardzewo,
- 1202F Buków - Raków – Jezioro - Wityń,
- 1203F Buków – Łęgowo – Kłępsk,
- 1204F Krężoły –Łęgowo - Karczyn – Smardzewo,
- 1205F Pomorsko – Brzezie – Pałk – Niekarzyn – Kępsko,
- 1206F Łochowo – Kije – Gradowo - Przetoczna,

Duże uciążliwości w ruchu dwukierunkowym dla mieszkańców gminy Sulechów i innych użytkowników występują na odcinku drogi powiatowej nr 1201F od miejscowości Krężoły do Bukowa. W bardzo złym stanie jest też droga 1208F na odcinku Buków-Kalsk.

Drugi most na Odrze w Cigacicach, usytuowany jest w ciągu drogi powiatowej 1187F, która jest alternatywnym połączeniem Sulechowa z Zieloną Górą.

Most ten mocno odbiega od obecnie obowiązujących standardów, nie spełnia norm technicznych dla dróg szybkiego ruchu, a w zakresie obciążenia spełnia tylko klasę C. Jest zbyt wąski dla ruchu dwukierunkowego i nie ma pasów awaryjnych. Wiele dróg powiatowych na terenie obszaru funkcjonalnego nie ma nawierzchni utwardzonych i nie spełnia podstawowych funkcji komunikacyjnych jakie powinny pełnić drogi powiatowe.

Największy ruch kołowy występuje na drodze Sulechów – Cigacice – Zawada. Sieć kołową uzupełniają 64 drogi gminne na terenie miasta Sulechowa, są to ulice: Andrzeja Radka, Bankowa, Brama Piastowska, Brzozowa, C. Baryki, Dąbrowskiego, F. Chopina, Gajowa, Gdańska, Handlowa, Kamienna, Kasztanowa, Kolejowa, M. Konopnickiej, Kopernika, Krańcowa, Koszarowa, Krośnieńska, Krzywa, K. Cedry, Licealna, Lipowa, Leśna, Łączna, Łukasiewiczza, Magazynowa, Narutowicza, Nowy Rynek, Ogródowa, Okrężna

Olbromskiego Mieszka I, Chrobrego, Plac Kościelny, Plac Powstańców Wielkopolskich, Plac Ratuszowy, Popioły, B. Prusa, Przyłączna, Pułaskiego, Sikorskiego, Skłodowskiej, Słoneczna, Szklane Domy, Środkowa, Walki Młodych, Warszawska, Wojska Polskiego, Wschodnia, Wspólna Witosa, Wąska Zbożowa, Zwycięstwa, Zielona Żeromskiego, Odrzańska, Dr. Judyma, Siłaczki, Urody Życia, Przedwiośnie, Syzyfowa, Ks. Odrowąża, Jodłowa.

Aż 37 tras to drogi gminne na terenie gminy Sulechów w przeważających przypadkach bez jezdni utwardzonych. Stan techniczny dróg gminnych nie jest w pełni zadowalający a wiele z nich ma nierówną nawierzchnię, są zbyt wąskie i nie mają dobrze umocnionego pobocza. Infrastruktura drogowa, szczególnie w miejscowościach gminnych jest niewystarczająca dla bezpieczeństwa ruchu drogowego i komfortu jazdy.

Komunikacja kolejowa

Komunikacja ta aktualnie nie odgrywa tej roli co dawniej.

Przez obszar gminy przebiegają trzy bardzo ważne linie kolejowe oraz bocznicą w Cigacicach. Na wszystkich liniach prowadzone są przewozy towarowe. Pociągi pospieszne kursują aktualnie tylko na trasie Zbąszynek-Zielona Góra (linia nr 436), która ma znaczenie państwowe i jest zelektryfikowana.

Czynna jest linia Sulechów – port Cigacice.

Na obszarze gminy czynny jest dworzec kolejowy o ograniczonym zakresie obsługi podróżnych w Sulechowie. Budynek dworcowy jest w coraz gorszym stanie. Stan techniczny peronów pasażerskich na dworcu w Sulechowie jest dość dobry. Czynna jest też stacja kolejowa w Łęgowie. Przystanki w Okuninie, Kijach, Cigacicach zostały przystosowane na cele mieszkaniowe.

Komunikacja wodna

Przez teren gminy przepływa rzeka Odra zakwalifikowana na tym odcinku do drogi wodnej II klasy. Przez fakt powiązania z międzynarodowym i krajowym systemem dróg wodnych (połączenie z Berlinem, a dalej z rzekami zachodniej Europy), stanowi potencjalnie atrakcyjną ofertę transportową. W Cigacicach znajduje się port towarowy o największym rocznym przeładunku w województwie lubuskim. Jest tam także przystań wodna dla statków pasażerskich i jednostek sportowych. (nabrzeże dla statków o szerokości 5,5m i długości 102m, wyposażone w dalby cumownicze, drabinki i pachołki, droga dojazdowa, ciąg pieszo-rowerowy o szerokości 3m i długości 460,0m., kontenerowy budynek sanitarny wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych), Zakończono też rozbudowę przystani turystycznej na rzece Odrze (pomosty dla małych jednostek wodnych- łódzie, żaglówki, kajaki). Rzeka stanowi częściowo barierę przestrzenną.

Powiązanie obszarów położonych po jej obu brzegach zapewniają dwa mosty kołowe w Cigacicach, przeprawy promowe w Brodach i Pomorsku oraz most kolejowy koło Pomorska.

Komunikacja lotnicza

Na Obrzeżu Sulechowa wytyczony jest obszar pełniący funkcję polowego lądowiska helikopterów sanitarnych.

Teren pozbawiony jest infrastruktury technicznej.

Komunikacja piesza

Wytyczone i oznakowane są następujące leśne ścieżki dydaktyczne:

- „Do Waligóry” o długości 3,4 km.;
- „Nad Jabłonną” o długości 8,0 km.;
- „Przez Rezerwat Radowice” o długości 4,0 km.;
- „Kłępski Las” o długości ~ 5,0 km.

Na terenie gminy wytyczone są piesze szlaki turystyczne relacji:

- Sulechów – Krężoły – Kłępsk - Kolesin – Babimost /szlak Mistrza Ołtarza z Gościszowic o długości 20 km/;
- Sulechów – Kruszyna – rezerwat „Radowice” – Oblotne – Kłępsk – Nowy Kłępsk – Karczyn – Buków – Łęgowo – Sulechów /szlak pomników przyrody o długości 42 km/;

- Sulechów – Brzezie – Kalsk – Łochowo – Głogusz – Głoguszyn – Kije – Mozów – Nowy Świat – Cigacice – Górki Małe – Rakowiec – Laskowo – Pomorsko /historyczny szlak bitewny o długości 40 km/;
- Kalsk – Niekarzyn – Głogusz – Pałck /szlak łącznikowy/,
- rezerwat „Radowice” – Podlegórz /szlak łącznikowy/,
- Pomorsko – Brody – kanał Ołobok /szlak łącznikowy/,
- Mozów – Sulechów – Kruszyna – Obłotne – sosna „Waligóra” /szlak łącznikowy/.

Szlaki są malownicze, przebiegają po zróżnicowanym krajobrazowo terenie, są godne polecenia turystom

Komunikacja rowerowa

Na terenie gminy przystosowane są trasy do jazdy rowerem relacji:

- Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k/Pomorska – Pałck,
- Sulechów – Krężoły – Klępsk – jezioro Wojnowskie,
- Sulechów – Krężoły – „Brzozowa Górka” – Smolno Małe,
- Sulechów – Boryń – Pomorsko – Laskowo.

Komunikacja konna

Na terenie gminy brak jest wytyczonych ścieżek konnych.

2.6 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Rys historyczny

Historia ziemi sulechowskiej sięga IV wieku n.e., natomiast początki samego Sulechowa czasów panowania pierwszych Piastów. W X wieku ziemia sulechowska weszła w skład państwa Mieszka I, a około 1138 roku została włączona do Dzielnicy Śląskiej, przeżywając w granicach Księstwa Głogowskiego znaczny rozkwit. U schyłku XIII w. ziemia sulechowska była częścią lenna korony czeskiej. W 1482 r. Sulechów przeszedł pod panowanie brandenburskie. Doskonała lokalizacja miasta na przecięciu ważnych szlaków handlowych sprawiła, że z przygodowej osady rolniczo-targowej miasto zaczęło się przeobrażać w ośrodek o znaczeniu regionalnym.

Podstawę rozwoju gospodarczego Sulechowa w średniowieczu i później stanowiły rzemiosło i handel. Trwałe podstawy ekonomiczne dało miastu tkactwo, przeniesione w jego mury przez osadników flamandzkich i frańkońskich, które stało się z czasem wiodącą dziedziną produkcji. Stosunkowo duży wzrost liczby tkaczy nastąpił w XV i XVI w. Wkrótce pojawili się także farbiarze. Pomyślny dla rozwoju Sulechowa wiek XVI stanowił okres względnego dobrobytu. Ważnym czynnikiem sprawczym rozwoju miasta w tym okresie był napływ ludności z terenu Prus powodujący podwojenie liczby mieszkańców z 2.000 w XV wieku do 4.000 w XVI wieku. Głównymi źródłami bogacenia się sulechowskich mieszczan były wówczas warsztaty rzemieślnicze, browary, młyny, wiatraki i winnice. Surowca dla coraz lepiej rozwijającego się browarnictwa (jęczmień i chmiel) dostarczało rolnicze zaplecze.

Pod koniec XVII w. Sulechów stał się jednym z ośrodków koncentracji wojsk. Obecność 600- osobowego garnizonu wywarła znaczący wpływ na charakter miasta. Sulechów zyskał na sławie w czasach oświecenia, kiedy w 1766 r. stał się siedzibą Królewskiego Pedagogium. Gospodarczy postęp, jaki miał miejsce w Europie w XVIII i XIX wieku spowodował dynamiczny rozwój nowych form organizacji produkcji w postaci licznych manufaktur sukienniczych i wełnianych. W parze z rozwojem gospodarczym szły zmiany w sferze kulturowej i duchowej. W latach dwudziestych XVI wieku powstały pierwsze gminy ewangelickie, a w roku 1683 pierwsza gmina kalwińska. Niestety, nie ominęły miasta klęski żywiołowe, jak choćby wielkie pożary w roku 1557 i 1687. Na drugą połowę XIX wieku przypadł dalszy rozwój miasta. Powstały nowe zakłady mechaniczne i elektromechaniczne a liczba mieszkańców wzrosła do 8.000.

W 1872 roku otwarto pierwsze połączenie kolejowe relacji Gubin-Sulechów-Poznań, a w roku 1898 port rzeczny na Odrze w Cigacicach. Gospodarczą

pozycję miasta ugruntowało powołanie w 1817 roku w Sulechowie siedziby władz rozległego powiatu sulechowsko-świebodzińskiego.

Na początku XX w. miasto przeżywało w swych wielowiekowych dziejach najbardziej szczęśliwy okres nazywany przez lokalnych kronikarzy mianem "złotego wieku". W latach 1900-1915 wykonano szeroki zakres prac wodociagowo-kanalizacyjnych, co podniosło funkcjonalność miasta i standard życia jego mieszkańców. Poszerzone ulice dostały brukową nawierzchnię. W tym czasie powstały ciekawe budowle architektoniczne, a wśród nich: hala sportowa, strzelnica bractwa kurkowego, hala targowa, gmach starostwa, ulice willowe. W Cigacicach zbudowano na Odrze miejską elektrownię. W mieście pojawiły się pierwsze fabryki przemysłu metalowego i elektronicznego. Uprzemysłowienie podniosło rolę miasta do niewielkiego, ale żywotnego ośrodka produkcyjnego. Stanowiąc siedzibę władz powiatowych, garnizonu i wielu znakomych szkół Sulechów nazywany był wówczas miastem urzędników, uczniów i żołnierzy.

Okres międzywojenny nie był już taki pomyślny dla miasta i okolicy. Do stagnacji przyczyniła się zmiana granic po I wojnie światowej, w wyniku czego Sulechów znalazł się na rubieżach niemieckiego wschodu.

Okres po 1945 roku to czas odbudowy miasta, tworzenia administracji, przemysłu i szkolnictwa. Wielowiekowe tradycje sukiennicze podtrzymywane były w dużych zakładach dziewiarskich, powstałych po 1945 roku. Do roku 1975 Sulechów był siedzibą powiatu sulechowskiego, natomiast po jego likwidacji do chwili obecnej stanowi administracyjne centrum i siedzibę Gminy Sulechów.

Zasoby środowiska kulturowego

Zakres rozpoznania zasobów dokonano, pod względem ilościowym i jakościowym, ze świadomym uproszczeniem tematyki.

Założono, że dogłębna ocena, może być jedynie przeprowadzona w ramach specjalistycznych studiów historyczno - urbanistycznych i wytycznych konserwatorskich.

Dokonując, ocenę zasobów i ich walorów, określono uwarunkowania, stosując następujące kryteria:

- ochrony prawnej zasobów objętych rejestrem zabytków o wybitnych i dużych wartościach;
- ochrony zasobów objętych ewidencją zabytków;
- nie objętych ochroną prawną a wymagających ochrony; z uwagi na ich istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego;
- innych, posiadających znaczenie dla tożsamości kulturowej gminy;
- atrakcyjność krajobrazu gminy.

Wyodrębniono zabytkowe elementy i układy, świadczące o tożsamości gminy i miasta takie jak:

- założenia urbanistyczne i ruralistyczne;
- obiekty i urządzenia fortyfikacyjne;
- obiekty i założenia sakralne;
- obiekty i założenia rezydencjonalne;
- założenia folwarczne;
- zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo - usługowa,
- obiekty użyteczności publicznej;
- obiekty i urządzenia techniczne i przemysłowe;
- Cmentarze;
- zieleń urządzona;
- miejsca pamięci narodowej;
- zabytki archeologiczne.

Obiekty wpisane

Na terenie miasta i gminy, prawną ochroną poprzez wpisanie do rejestru zabytków objęto następujące obiekty i założenia:

- Buków
- zespół pałacowy, park przy pałacu, zespół folwarczny, pałac, lamus(ruina), owczarnia, obora, stajnia ze spichlerzem;

- Kalsk
 - Kłępsk
 - Kruszyna
 - Łęgowo
 - Okunin
 - Pomorsko
 - Sulechów
- Pałac (obiekty rezydencjonalne rodziny von Sydow), kościół filialny p. w. Stanisława Biskupa;
 - kościół filialny pw. Najświętszej Marii Panny, renesansowy perła XIV-wiecznej architektury sakralnej z drewnianą chrzcielnicą z 1581 r., cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową kamiennym murem i starodrzewiem, park krajobrazowy, stodoły I,II,III, czworak, magazyn d. spichlerz;
 - dworek – zarządcówka;
 - pałac, dom (oficyna), stodoła i dom, obora 2x, magazyn d. stajnia, domy 4x stodoła, spichlerz, lamus;
 - Dwór;
 - zespół pałacowo – parkowy;
 - aleja lipowa przy drodze w kierunku Poznania, aleja lipowo – klonowo- kasztanowcowa przy drodze Sulechów -Skąpe, układ urbanistyczny miasta Sulechów w murach miejskich wraz z otoczeniem, mury miejskie, Brama Krośnieńska, wodociągowa wieża ciśnień(przy ul. 31 stycznia), park w zespole szkolno parkowym tzw. dawne królewskie pedagogium, kościół parafialny Podwyższenia Krzyża Św., plebania, Ratusz, zbór ariański, zamek, pałac w Kruszyńszkoły przy ul. Armii Krajowej nr 46, 48, 51, 75, przedszkole przy Al. Niepodległości nr 10, domy przy ulicach: 31 Stycznia nr 6, 21, 24, 27, 31, 35, 39; Al. Niepodległości nr 9, 11,15, 16, 25,28, 29, 30, 35, 42, 43; Armii Krajowej nr 1, 1a, 7, 21,22 /23, 25/26, 46 (dom w zespole szkolno – parkowym), 47(budynek w zespole szkolno – parkowym), 48 (alumnat w zespole szkolno – parkowym), 50 (szkoła podstawowa nr 4), 51 (szkoła w zespole szkolno – parkowym), 56 Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych), 57, 59, 61, 62, 67, 74, 75, Handlowej nr 5; Jana Pawła II nr 2, 3, 11, 14, 16/17, 24, 25, 27; Łukaszewicza nr 12, 13, 14; Odrzańskiej nr 4; Okrężnej nr 13, 14; Placu Ratuszowym nr 6, 7; Sikorskiego nr 5, 10, 20/21, 20, 22, 25; Szkolnej nr 5. Al. Wielkopolska 4,Zwycięstwa nr 15, 21, 21a, 25, Żeromskiego nr 12,28, 33, 34, 35, 38, Zwirki i Wigury nr 7, 8, 10.

Pełny wykaz obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Obiekty objęte ewidencją

Ewidencją objęte są w poszczególnych miejscowościach między innymi następujące obiekty i założenia:

- Brody - układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z historycznym otoczeniem,
- Brzezie k. Pomorska - cmentarz wiejski, domy 76 szt., obora;
- Brzezie k. Sulechowa - 7 domów;
- Buków - aleja przy ul. Słowackiego i Lema, wiatrak poltrak, domy 7 szt.,
- aleja (droga Buków – Smardzewo), kościół parafialny pw.

- Józefa obłubieńca wraz z historycznym otoczeniem, cmentarze, zespoły folwarczne „A” i „C”, pałac (obecna Szkoła Podstawowa), lamus, owczarnia, obory, spichlerz 24 domy mieszkalne;
- Cigacice - układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół parafialny pw. Michała Archanioła wraz z historycznym otoczeniem, plebania, remiza, cmentarz przykościelny z kaplicą, 90 domów mieszkalnych, 5 budynków gospodarczych, 2 stodoły, kuźnia.
- Głogusz - aleja przy głównej drodze, 3 stodoły, obora, 5 budynków mieszkalno –inwentarskich, 23 domy mieszkalne;
- Górki Małe - 7 domów mieszkalnych;
- Górzynkowo - układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), aleja przy drodze Górzynkowo – Nowy Świat, cmentarz, wiadukt kolejowy, ośrodek szkolno – wychowawczy, 9 domów mieszkalnych;
- Kalsk - aleja lipowa na północ od budynku pałacu, kościół filialny p. w. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem kościoła, kaplica cmentarna, cmentarz rodowy, cmentarz przykościelny, cmentarz komunalny, pałac, 42 domy mieszkalne, 11 obór, 1 stodoła, 5 budynków gospodarczych;
- Karczyn - kapliczka, zespół folwarczny, remiza, 8 domów mieszkalnych;
- Kije - kościół parafialny z historycznym otoczeniem, cmentarz przykościelny, pałac, 59 domów mieszkalnych, dworzec kolejowy, gorzelnia, magazyn, młyn, obora, stodoły, 3 budynki mieszkalno – inwentarskie, dwór, 3 budynki gospodarcze;
- Kłępsk - kościół filialny NMP wraz z historycznym otoczeniem, cmentarz komunalny z kaplicą, folwark pomocniczy, czworak, rządówka, 4 stodoły, obora, owczarnia, magazyn d. spichlerz/, leśniczówka, dom (zajazd), 25 domów mieszkalnych, 8 budynków gospodarczych;
- Łęgowo - aleja przy drodze Łęgowo – Sulechowo, cmentarze, kaplica cmentarna, kościół pw. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem, dom ogrodnika, dom (oficyna), 2 stodoły, stodoła i dom, lamus, magazyn d. owczarnia, sala wiejska, budynek gospodarczy, 28 domów mieszkalnych;
- Okunin - cmentarz przykościelny (nieczynny), dwór, obora, 22 domy mieszkalne, dom ogrodnika, remiza, 4 stodoły, 1 budynek gospodarczy, pomnik Ofiar I Wojny Światowej;
- Mozów - układ ruralistyczny (historyczny układ wsi), kościół filialny pw. Św. Józefa wraz z historycznym otoczeniem, cmentarz wiejski, kaplica grobowa, oficyna dworska, wieża remizy strażackiej 23 domy mieszkalne, zajazd, świetlica wiejska, szkoła, budynek gospodarczy i budynek mieszkalno – gospodarczy;
- Obłotne - aleja, spichlerz, 2 domy, budynek inwentarsko – gospodarczy, remiza, 3 budynki gospodarcze;
- Nowy Kłępsk - 5 domów mieszkalnych, 1 stodoła,;
- Pomorsko - układ ruralistyczny (historyczny układ wsi) kościół filialny pw. Św. Wojciecha wraz z historycznym otoczeniem, kaplica cmentarna, cmentarz przykościelny (nieczynny), cmentarz komunalny, zespół pałacowo – parkowy, budynek mieszkalny (oficyna), zarządówka i budynek gospodarczy, 70 domów mieszkalnych, 2 budynki gospodarcze, szkoła;
- Przygubiel - cmentarz, 1 dom mieszkalny;
- Sulechów - aleja przy drodze Sulechów – Mozów, aleja lipowa przy

drodze Sulechów –Pomorsko, aleja przy ul. Koszarowej wiadukt drogowy, wodociągowa wieża ciśień – kolejowa, cmentarze, kaplica cmentarna pw. Św. Marcina, park: zamkowy, park w zespole szkolno- parkowym tzw. dawne królewskie pedagogium, park miejski przy ul. Bankowej i park miejski przy ul. Przemysłowej, park, przydworcowy, Gimnazjum im. Jana Pawła II, szkoła przy ul. 1 Maja, , Szkoła Podstawowa nr 1, oficyna, oranżeria, zabudowa gospodarcza przy plebanii, szkoła przy ul. Licealnej, szkoła żeńska, 2 budynki gospodarcze, dom w zespole szkolno – parkowym, budynek w zespole szkolno – parkowym, alumnat w zespole szkolno – parkowym, szkoła podstawowa nr 4, szkoła w zespole szkolno – parkowym, Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych, Dom starców, plebania, zabudowa gospodarcza przy plebanii, szkoła przy ul. Licealnej, Szkoła Żeńska przy u. łącznej kościół filialny pod w. NMP wraz z historycznym otoczeniem, budynek gospodarczy, rzeźnia, zamek, budynek w zespole zamkowym, budynek mieszkalno – gospodarczy.

Pełny wykaz obiektów figurujących w ewidencji konserwatorskiej zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Sulechów zarejestrowano 163 stanowisk archeologicznych,

Brzezie k.Pomorska	-	5	stanowisk
Buków	-	12	stanowisk
Cigacice	-	1	stanowisko
Głogusz	-	12	stanowisk
Górzykowo	-	1	stanowisko
Kalsk	-	7	stanowisk
Kije	-	22	stanowisk
Kłępsk	-	10	stanowisk
Krężoły	-	2	stanowiska
Łęgowo	-	6	stanowisk
Okunin	-	8	stanowisk
Mozów	-	23	stanowisk
Pomorsko	-	19	stanowisk
Nowy Świat	-	3	stanowiska
Sulechów	-	32	stanowisk

Pełny wykaz stanowisk archeologicznych zawiera aneks dołączony do studium na końcu części opisowej.

Założenia urbanistyczne

Na terenie gminy występuje bardzo duże zróżnicowanie w rozplanowaniu przestrzennym poszczególnych wsi:

- ulicówka /Krężoły, Kruszyna, Nowy Kłępsk/,
- ulicówka o częściowo zatartym układzie IOkunin I,
- ulicowo - placowy / Obłotne I,
- ulicowo placowy przekształcony w wielodrożnicę / Pomorsko I,
- łańcuchówka / Górki Małe I,
- rzędówka / Przygubiel/,
- owalnica przekształcona w układ wielodrożny / Kije, Kalsk I,
- owalnica o częściowo zatartym układzie / Buków, Kłępsk, Łęgowo, Głoguszyn, Mozów I,
- wielodrożnica / Brody, Cigacice I,
- wielodrożnica przekształcona w ulicówkę / Łochowo I, .
- przysiółek przekształcony w ulicówkę / Brzezie k. Pomorska, Karczyn, Szabliska I,

- przysiółek / Leśna Góra, Zagórzyn /,
- osada leśna / Nowy Świat /,
- osada / Głoguszyn /,
- geometrycznie rozwinięty / Sulechów /,

Jedynie, miasto Sulechów i częściowo fragmenty wsi Kruszyna, Krężoły, Obłotne, Brzezie k. Sulechowa posiadają udokumentowaną historię rozwoju urbanistycznego w studium historyczno - urbanistycznym.

Założenia urbanistyczne wsi Buków, Brody, Cigacice, Kalsk, Kije Klępsk, Głogusz, Łęgowo, Mozów, Pomorsko, z racji swojej metryki średniowiecznej i swoich cech wymagają pogłębionego rozpoznania konserwatorskiego.

Zagrożeniem, dla założeń urbanistycznych jest brak zasad w prowadzonej polityce lokalizacyjnej. Wyznacza się siedliska w sposób przypadkowy, bez uwzględnienia warunków konserwatorskich. Wyjątkiem jest miasto Sulechów. W przypadku wsi Brody, Brzezie k. Sulechowa, Kalsk, Klępsk, Mozów i miasto Sulechów założenia przestrzenne zostały częściowo zniszczone przez nowe trasy komunikacyjne.

Obiekty obronne

W Sulechowie zachowały się fragmenty murów obronnych, o wysokości do 3.0 m wzdłuż ulicy Okrężnej oraz częściowo przy ul. Magazynowej, Nowym Rynku i zamku. Zachowała się jedyna brama zwana Piastowską, dawniej Krośnieńska.

Obiekty i założenia sakralne

Obiekty i założenia sakralne reprezentowane są przez:

- kościoły parafialne / Cigacice, Łęgowo, Sulechów x 2/
- kościoły filialne / Brody, Kalsk, Kije, Klępsk, Buków, Mozów, Pomorsko /,
- kościół garnizonowy/ Sulechów /,
- zbór ariański / Sulechów /,
- kaplice / Kalsk, Łęgowo, Karczyn /.

Kościoły o najstarszej metryce, to parafialny w Sulechowie z poł. XIII w. w stylu późnogotyckim, filialny w Klępsku z 1421r., filialny w Kalsku z XVI w. i zbór ariański w Sulechowie z 1752 r. w stylu barokowym. Najkrótszą natomiast, historię posiadają kościół parafialny w Sulechowie, wybudowany w roku 1905 r. i parafialny w Łęgowie z 1930 r. Obiekty są w dobrym stanie technicznym za wyjątkiem klasztoru w Sulechowie, są użytkowane.

Obiekty rezydencjonalne

Obiekty rezydencjonalne reprezentowane są przez:

- zamek / Sulechów /,
- pałace / Buków, Kalsk, Kruszyna, Łęgowo, Głogusz, Pomorsko, Sulechów /,
- dworki / Krężoły, Kruszyna, Folwark Góry "B", Okunin /,
- oficyna pałacowa / Pomorsko /,
- oficyna podworska / Mozów /.

Najstarszą metrykę, z zachowanych obiektów posiada zamek w Sulechowie, który powstał na początku XIV w. w miejscu domniemanego grodu. Jego bryła była wielokrotnie przebudowana i ma to miejsce nadal. Odległy okres powstania tj. XVIII w. posiadają pałac i oficyna w Pomorsku, dwór w Okuninie, pałac i dworek w Kruszynie, oficyna podworska w Mozowie. Pozostałe obiekty powstały w XIX w. Ich stan techniczny jest bardzo zróżnicowany i w dużej mierze uzależniony jest od sposobu użytkowania. W dobrym stanie są obiekty, użytkowane jako szkoły oraz jako dom kultury w Sulechowie.

Założenia folwarczne

Na terenie gminy zachowały się następujące założenia folwarczne:

- Buków x3, Brzezie k.Sulechowa, Dębinki, Głogusz, Kalsk, Karczyn, Kije x2, Folwark Góry "B", Klępsk x2, Krężoły, Kruszyna x2, Mozów, Łęgowo, Obłotne, Okunin.

Najstarsze powstały w pierwszej połowie XIX w. /Brzezie k. Sulechowa, Karczyn, Kruszyna, Folwark Góry "B", Mozów/. Pozostałe zbudowano w drugiej połowie XIX w. Wszystkie one, posiadają mury z kamienia i cegły, przykryte są lub były dachami dwuspadowymi z dachówki ceramicznej. Zagrożeniem jest ich zły stan techniczny oraz brak użytkowników. Ich układy historyczne są częściowo zniekształcone, poprzez budowę nowych obiektów o architekturze dysharmonizującej z obiektami posiadającymi wartość historyczną / Buków, Kalsk, Klępsk, Nowy Klępsk, Okunin /.

Zabudowa mieszkalna

Zachowana historyczna zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo- usługowa występuje w postaci:

- zwartej kalenicowej / Brody, Brzezie k. Pomorska, Cigacice, Głogusz, Kalsk, Kije, Krężoły, Kruszyna, Łochowo, Mozów, Pomorsko /;
- zwartej szczytowej / Klępsk, Obłotne, Przegubiel/;
- zwartej szczytowej i kalenicowej / Sulechów /;
- rozproszonej kalenicowej / Nowy Świat, Brzezie k/Sulechowa, Buków, Łęgowo /;
- rozproszonej kalenicowo szczytowej / Górki Małe, Górzykowo Nowy Klępsk, Leśna Góra, Zagórze Laskowo, Okunin /.

Najstarsze domy posiadają metrykę z:

- XIII w. kilka obiektów w Sulechowie;
- początku XIX w. domy w Cigacicach, Kalsku, Mozowie, Pomorsku.

Przeważająca ilość domów została pobudowana w drugiej połowie XIX wieku. Stany techniczne obiektów w większości są średnie i dobre. Znaczna część domów jest z cegły, pokryta dachówką, posiadającą dachy dwuspadowe, niekiedy są otynkowane / Sulechów /, częściowo z obramieniami okien i drzwi, w postaci opasek. Stodoły i obiekty gospodarcze, głównie są w murowanej i drewnianej konstrukcji. Nowa zabudowa mieszkalna jednorodzinna na wsiach, to przeniesienie wzorca miejskiego, w postaci zabudowań w kształcie "pudełka" o płaskim dachu, pozbawionym indywidualnych cech, w sposób oczywisty pogarszających estetykę zespołów osadniczych. Największą ilość, takich domów pobudowano w Brzeziu k/Sulechowa, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach, Klępsku, Krężołach Kruszynie, Leśnej Górze, Łęgowie i Sulechowie. Pobudowane budynki wielorodzinne w postaci bloków miejskich, charakteryzujące się dużą skalą i płaskim dachem, we wsiach Buków, Dębinki, Kalsk, Folwark Góry "B", Klępsk, Krężoły, Kruszyna, Łęgowo i Sulechów w sposób rażący, dysharmonizują z historyczną zabudową.

Obiekty użyteczności publicznej

Z obiektów, które zostały pobudowane z przeznaczeniem do pełnienia funkcji użyteczności publicznej zachowały się:

- plebanie /Sulechów x 2/;
- szkoły /Cigacice x2, Górki Małe, Kruszyna, Krężoły, Pomorsko, Brody, Brzezie k/Pomorska, Buków, Łęgowo, Karczyn, Klępsk, Okunin,, Kije x2, Głogusz, Mozów, Sulechów x6/;
- stacje kolejowe /Cigacice, Łęgowo, Łochowo, Okunin, Sulechów/;
- remizy strażackie /Brody, Buków, Karczyn, Kije, Kruszyna, Obłotne, Okunin, Sulechów/;
- gospody /Cigacice, Kruszyna, Łęgowo/;
- domy ludowe /Górzykowo, Buków, Mozów/;
- ratusz /Sulechów/;
- szpital /Sulechów x2/;
- poczta /Sulechów/;
- leśniczówki /Buków, Laskowo/;
- kuźnie /Buków, Kruszyna/;
- koszary /Sulechów/.

Najstarszym obiektem jest ratusz w Sulechowie, który wybudowany został w XVI w., był wielokrotnie przebudowywany. Utrzymany jest w dobrym stanie technicznym i nadal jest siedzibą władz miejskich. Wszystkie okazałe budynki,

które powstały w końcu XIX w. w Sulechowie, nadal pełnią pierwotne funkcje i są zadbane.

Pozostałe obiekty pobudowane zostały, na przełomie XIX w i XX w. i w zdecydowanej większości, znajdują się w dobrym stanie technicznym. Pierwotną funkcję, do niedawna, pełniły prawie wszystkie szkoły, stacje kolejowe i remizy strażackie. Zmieniły swoją funkcję domy ludowe, gospody, sale taneczne, kuźnie i sklepy, spowodowało to znaczne zaniedbanie tych obiektów.

Obiekty i urządzenia techniczne

Obiekty produkcyjne i techniczne o wartości kulturowej reprezentowane są przez:

- młyny / Cigacice, Kije /;
- trafostacje /Brody, Buków, Cigacice x 2, Górki Małe; Górzykowo, Obłotne, Okunin, Kije/;
- fabryczki /Sulechów x 3/;
- magazyny zbożowe /Cigacice/;
- stacja pomp /Górzykowo/;
- cegielnia /Brzezie k/Sulechowa/;
- mleczarnia /Sulechów/;
- wieża ciśnień /Sulechów/;
- rzeźnia /Sulechów/;

Zostały one pobudowane w końcu XIX w. i na początku XX w, są w stanach technicznych dobrych i średnich, posiadają mury z cegły, dachy są pokryte dachówką ceramiczną. Wyjątek stanowią magazyny zbożowe w Cigacicach o konstrukcji drewnianej pokryte papą. Część budynków pełni nadal funkcję pierwotną / młyny, trafostacje, magazyny, stacje pomp, garbarnie, rzeźnia, tartak, wieża ciśnień /.

Cmentarze

Z założeń cmentarnych o wartościach historycznych zachowały się:

- cmentarze wiejskie /Mozów, Kalsk, Buków, Łęgowo, Klępsk, Brody, Cigacice,
- cmentarz miejski Sulechów przy ulicy Przemysłowej
- cmentarze przykościelne / Kije, Sulechów, Cigacice, Łęgowo /,
- miejsca pocmentarne z relikwiami nagrobków /Buków, Przegubiel, Klępsk, Okunin, Pomorsko x 2, Kręzoły, Kalsk, Górzykowo, Sulechów /,
- cmentarz żydowski / Sulechów /.

Powstały one w XIX w., ich stan zachowania oraz pełnione funkcje są zróżnicowane.

Nieczynne cmentarze są zaniedbane, porośnięte zielenią niską i wysoką, z zatartymi dawnymi alejami, zdewastowanymi ogrodzeniami, pojedynczymi relikwiami nagrobków i kaplic. Zadbane są natomiast cmentarze przykościelne w Kalsku, Kijach i Klępsku.

Nowe pochówki, mają miejsce w przypadku cmentarzy w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klasku, Klępsku, Łęgowie Mozowie, Pomorsku i Sulechowie / cmentarz miejski /.

Tylko miejski cmentarz w Sulechowie przewidziany jest do rozbudowy. Granice rozbudowy istniejącego cmentarza zostały określone w sporządzonym i uchwalonym uchwałą nr 0007.46.2015 Rady Miejskiej w Sulechowie miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części obrębu 2 miasta Sulechów z dnia 17 marca 2015r.

Inne cmentarze pozostaną w stanie istniejącym i w istniejących granicach. W projekcie studium uwzględniono też strefy ochronne wokół cmentarzy w odległości 50 m od ich granicy, w których wprowadzono ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Wyznaczono 50-m. strefę, ponieważ wszystkie tereny położone w granicach od 50m do 150m odległości od cmentarza posiadają sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Zachowana

Z założeń parkowych i innych form kształtowania przestrzeni przy pomocy

zieleni	<p>zieleni, na terenie gminy zachowały się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parki krajobrazowe o układzie częściowo zatartym / Buków, Mozów, Okunin, Pomorsko /, - parki z widocznym starodrzewem / Kije, Sulechów zespoły przy ul. Armii Krajowej, przy dworcu PKP i park miejski / - parki o zatartym układzie historycznym / Głogusz, Kalsk, Folwark Góry „B”, Klępsk, Łęgowo, Oblotne /, - aleje wzdłuż dróg / Mozów - Pomorsko, Łochowo-Głogusz, Głogusz - Niekarzyn, Buków - Smardzewo, Łęgowo - Sulechów, Brzezie k. Sulechowa - Kalsk, Górki Małe - Cigacice /, - aleje wzdłuż ulic / w Pomorsku, Brodach, Kruszynie, Sulechowie/ - cmentarze ze starodrzewem / Mozów, Buków, Cigacice, Górzykowo, Sulechów /. <p>Najstarszym, zachowanym założeniem jest park w Pomorsku, który powstał w XVIII w. i został przebudowany w XIX w. na krajobrazowy, układ aktualny jest nieczytelny, posiada jednak liczny starodrzew.</p> <p>Park w Okuninie posiada metrykę z pocz. XIX w. ale jest bardzo zaniedbany. Pozostałe parki powstały w drugiej połowie XIX w. Olbrzymim zagrożeniem dla wszystkich założeń jest stała, postępująca ich dewastacja, brak działań konserwacyjnych i pielęgnacyjnych.</p>
Miejsca pamięci narodowej	<p>W ćwierćwieczu XX w. postawiono pomniki bohaterów I wojny Światowej / Łęgowo, Okunin, Pomorsko, Górzykowo /.</p> <p>ich stan techniczny jest średni, z wyjątkiem pomnika w Okuninie, który jest zaniedbany i zarośnięty. Pomnik w Górzykowie pełni rolę kapliczki.</p>
Inne obiekty historyczno-kulturowe	<p>Ciekawymi obiektami historyczno-kulturowymi gminy są bunkry Rejonu Cigacice, umiejscowione wzdłuż lewego brzegu Środkowej Odry (Oderstellung), od okolic Leśnej Góry (na wysokości Cigacice i Górzykowa) po Las.</p>

2.7 UWARUNKOWANIA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Infrastruktura społeczna oświata, nauka	<p>Na standardy życia mieszkańców, duży wpływ ma sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej.</p> <p>Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 przedszkoli (6 publicznych, 4 prowadzone przez JST, 2 prowadzone przez organizacje i stowarzyszenia) z tego 7 w Sulechowie; - szkoły podstawowe w Sulechowie /2 szt./, Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach; - gimnazja w Sulechowie /2 szt./, Pomorsku, - szkoła zasadnicza zawodowa w Sulechowie; - liceum profilowane zawodowe w Sulechowie; <p>Ponadto na terenie obszaru funkcjonalnego działają szkoły ponadgimnazjalne specjalne tj. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna oraz Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, które funkcjonują w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sulechowie przy ul. Łącznej 1.</p> <p>W Liceach uczy się 388 uczniów, w szkołach zawodowych i technikach 701 uczniów. W szkołach podstawowych uczy się 1042 uczniów, Przy szkołach podstawowych na terenach wiejskich funkcjonują oddziały przedszkolne do których uczęszcza 449 dzieci. Do przedszkoli, uczęszcza 520 dzieci. Szkoła w Kijach nie posiada sali gimnastycznej. Rozmieszczenie szkół, pozwala na względnie dobrą obsługę. Utrudnieniem jest zbyt duży rejon obsługi w przypadku szkoły w Bukowie. Dla dzieci wymagających specjalnych potrzeb edukacyjnych na poziomie szkoły podstawowej i szkoły gimnazjalnej działa w Górzykowie specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy na 35 miejsc, a w Sulechowie ośrodek szkolno – wychowawczy dysponujący 90 miejscami.</p> <p>Placówki naukowe na terenie gminy reprezentowane są przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, z filia w Kalsku;
---	--

- Wyższą Szkołę Społeczno – Ekonomiczną w Warszawie – Zamiejscowa Sala Wykładowa w Brzeziu k. Sulechowa.

Zdrowie

Placówki opieki zdrowotnej zlokalizowane są w Sulechowie i reprezentowane są przez:

- szpital
- przychodnie;
- placówkę pomocy doraźnej / pogotowie /;
- praktyki lekarskie
- apteki;
- żłobek.

Personel służby zdrowia prawie w 100% zamieszkuje w Sulechowie. Liczba lekarzy, na 10tys. mieszkańców wynosi 19.6 co jest większym wskaźnikiem od średniego w województwie zielonogórskim. Utrudniony jest, dostęp ludności wiejskiej do placówek służby zdrowia.

Kultura

Na terenie gminy funkcjonują następujące placówki kulturalne:

- Sulechowski Ośrodek Kultury im. Fryderyka Chopina (SDK) który pełni rolę centrum kulturowego, dysponuje: budynkiem biurowym, obiektem zboru kalwińskiego z salą widowiskowo-projekcyjną, zamkiem. Gmina Sulechów posiada wyremontowane w ostatnich latach nowoczesne, wielofunkcyjne sale wiejskie w Klępsku, Kijach, Bukowie i Łęgowie, które podnoszą atrakcyjność wsi, wzbogacają życie kulturalne i integrują społeczność lokalną. Sale przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W zamku rozwija działalność Izba Pamięci-Izba Regionalna, która gromadzi różne eksponaty. Miasto związane jest z Fryderykiem Chopinem, którego pobyt upamiętnia tablica wmurowana w ratuszowa wieżę a coroczne odbywają się tu Festiwale Muzyki Fryderyka Chopina. Przy SDK działa: Sulechowskie Towarzystwo Kultury im. Fryderyka Chopina, Chór Cantabile, Miejska Orkiestra Dęta. Sulechowski Dom Kultury prowadzi amatorskie zespoły artystyczne, różnego rodzaju kursy, kluby zainteresowań i Uniwersytet Trzeciego Wieku. SDK zorganizował wiele imprez kulturalnych, oświatowych i rekreacyjnych.
- Biblioteka Publiczna w Sulechowie stanowi drugi ważny ośrodek rozwoju inicjatyw kulturalnych. Umiejscowiona jest w zmodernizowanym obiekcie, w którym siedzibę mają osobne oddziały dla dzieci i dorosłych. Biblioteka utworzyła filie w 5 miejscowościach gminy: Brodach, Cigacicach, Kalsku, Kijach i Pomorsku. Działalność Biblioteki Publicznej nie skupia się wyłącznie na funkcji czytelniczej ale stanowi również ważny ośrodek kulturalny, w którym odbywają się konkursy recytatorskie i plastyczne, seminaria szkoleniowe, wystawy i okolicznościowe imprezy artystyczne.

Na terenie gminy nie ma placówek muzealnych. W większym zakresie oferta kultury powinna być kierowana do obszarów wiejskich.

Rekreacja, turystyka i sport

Głównym ośrodkiem organizacji sportu w Sulechowie jest Ośrodek Sportu i Rekreacji.

W jego dyspozycji znajduje się większość obiektów sportowych:

- sportowe boiska wiejskie w miejscowościach: Buków, Łęgowo, Mozów, Pomorsko i Kruszyna oraz przystań turystyczna na Odrze w Cigacicach;
- kryty basen (kryty basen rekreacyjny o pow. 162m², basen pływacki 6-torowy o pow. 312 m², brodzik dla dzieci o pow. 21 m², brodzik, jacuzzi, sauna).

Powstały też nowe sale sportowe przy Zespole Szkół w Sulechowie, Szkole Podstawowej nr 1 w Sulechowie, Szkole Podstawowej w Kijach.

Wybudowano dwa kompleksy boisk sportowych zrealizowanych w ramach programu Moje Boisko Orlik 2012 Przebudowano przyszkolne obiekty sportowe Zespołu Szkół w Sulechowie.

Baza noclegowa gminy Sulechów obejmuje kilka obiektów zbiorowego zakwaterowania dysponujących ponad dwustu miejscami, które znajdują się w jednym hotelu, dwóch motelach, minihotelu i pensjonacie.

Oferuje miejsca w hotelu i motelach niższej kategorii, dwu-lub jednogwiazdkowych:

- Hotel ODR w Kalsku;
- Motel Texicana w Kalsku;
- Gościniec Alicja w Krężołach;
- Mini Hotel Bar Tadż-Mahal w Sulechowie.

Miasto Sulechów posiada sale widowiskowo – sportowa o pow. użytkowej 1700m² i widownię na 420 miejsc.

2.8 ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEGO MIENIA

Bezpieczeństwo i porządek publiczny zapewniają: komisariat policji w Sulechowie, i straż miejska,

Duży wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców miasta ma system monitoringu wizyjnego. Na budynku ratusza umieszczone są kamery umożliwiające obserwację Placu Ratuszowego oraz wlotów ulic prowadzących do niego. Centrum monitoringu miejskiego zlokalizowane jest w komisariacie policji w Sulechowie. Obsługę merytoryczną systemu zapewnia policja w ramach swojej działalności. System monitoringu wizyjnego miasta Sulechów jest niewystarczający i wymaga rozbudowy. Potrzebna jest zwiększona liczba kamer w miejscach niebezpiecznych. Należy kontynuować rozwój monitoringu w mieście celem poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i publicznego.

Bezpieczeństwo pożarowe w gminie zapewniają jednostka ratowniczo-gaśnicza państwowej straży pożarnej, która wykorzystując nowoczesny sprzęt prowadzi akcje ratownicze na terenie gminy oraz poza jej granicami oraz gminne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP w Kijach i OSP w Mozowie, OSP w Brodach, OSP w Pomorsku.

Duży procent zalesienia powierzchni gminy stanowi potencjalnie duże zagrożenie pożarowe.

Na terenie gminy Sulechów występują duże zagrożenia powodziowe, przede wszystkim w południowej i zachodniej części gminy, w pobliżu rzeki Odry. Miejscowościami bezpośrednio zagrożonymi powodzią są: Brody, Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo, Leśna Góra, Pomorsko.

Bezpieczeństwo w sytuacjach kryzysowych związanych z powodzią zapewnia Burmistrz Sulechowa wraz z Gminnym Zespołem Zarządzania Kryzysowego współpracując z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej i Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zielonej Górze.

Wylewy rzeki Odry są dużym realnym zagrożeniem dla mieszkańców gminy. Celowe jest zwiększenie ilości punktów monitorujących miejsca niebezpieczne i poprawę stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych.

2.9 UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Gmina Sulechów jest atrakcyjna dla inwestorów nie tylko z racji bliskości Zielonej Góry (dużego ośrodka miejskiego oferującego szerokie możliwości zatrudnienia, dostęp do usług wyższego rzędu) i granicy z Niemcami. Korzystne połączenia drogowe, (przede wszystkim istniejąca i rozbudowywana na S3) możliwość skorzystania z transportu kolejowego i wodnego (rzeka Odra, zakwalifikowana na tym odcinku do kategorii drogi wodnej II klasy. Program modernizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 realizowany jest od 2002r. a jego celem jest osiągnięcie III klasy żeglowności a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności) oraz duża ilość terenów objętych planami miejscowymi (dostępne

tereny pod budownictwo mieszkaniowe i pod zabudowę miejsc z przeznaczeniem na działalność handlowo-usługową i produkcyjną) wpływają na atrakcyjności oferty.

Ogromnym atutem Sulechowa jest położenie w dolinie Odry. Rzeka może być wykorzystywana zarówno pod względem turystycznym i rekreacyjnym.

Gmina jest też atrakcyjna z uwagi na walory środowiska przyrodniczego. Jej położenie wzdłuż rzeki Odry, duży procent zalesienia, duże ilości terenów i obiektów chronionych z racji swoich walorów przyrodniczych, turystyczne walory obiektów zabytkowych, turystyczne walory parków i zespołów pałacowo-parkowych, powiązanie turystycznych szlaków i ścieżek rowerowych z regionalnymi ścieżkami rowerowymi, zagospodarowanie turystyczne terenów nadodrzańskich, wybudowanie przystani w Cigacicach predysponują ją do pełnienia roli turystycznej a szczególnie związanej z turystyką „miejską”, promując wypoczynek weekendowy i turystykę krajoobrazową.

Realizacja tego celu wymaga:

- dbałość o środowisko przyrodnicze;
- realizacja usług dla zaspokojenia potrzeb turystów;
- zagospodarowanie przestrzenne musi uwzględniać zachowanie równowagi pomiędzy elementami przestrzeni przy racjonalnym wykorzystaniu potencjału przyrodniczego środowiska.

Walorem Sulechowa są również tradycje winiarskie – na przełomie XVIII i XIX wieku Sulechów był winiarską potęgą. Z powodu klęsk żywiołowych, niszczących wojen i coraz słabszej ochrony rynku następowało kurczenie się sulechowskich winnic. Od kilku lat odtwarzane są plantacje winnej latorośli w okolicach Górzykowa, na stoku Obrzycy, w oparciu o które może być rozwijana turystyka,

Atutem gminy jest też funkcjonowanie na jej terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, która jest najmłodszą państwową uczelnią w województwie lubuskim. Funkcjonowanie wyższej uczelni na terenie niedużej gminy jest postrzegane jako mocna strona z wielu względów. Uczelnia jest pracodawcą dla dobrze wykształconej kadry, która tworzy elitę intelektualną gminy, jej funkcjonowanie poprawia wizerunek i atrakcyjność inwestycyjną gminy.

2.10 STAN PRAWNY GRUNTÓW

Charakterystyka Ogólna

Powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 23654 ha. W tym:

- obszar wiejski 22971ha co stanowi 97,12% ogólnej powierzchni gminy,
- obszar miejski wynosi 683ha 2,88%.

Użytkowanie Gruntów

Sposób użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

- lasy i grunty leśne zajmują 9571ha co stanowi 39,1% powierzchni gminy,
- grunty zadrzewione i zakrzewione 139ha,
- użytki rolne stanowią 12115ha co stanowi 51,22% powierzchni gminy,
- grunty zabudowane i zurbanizowane 843ha co stanowi 3.56% powierzchni gminy,
- nieużytki 219ha,
- pozostałe tereny 767ha.

Użytki rolne

Struktura użytków rolnych kształtuje się następująco:
grunty orne 10.418ha co stanowi użytków rolnych

- łąki 1145ha,
- pastwiska 447ha,
- sady 105ha

Największa powierzchnia użytków rolnych znajduje się w sołectwach:

- Kije 1 425 ha,
- Buków 1 227 ha,
- Kalsk 1 021 ha,

- Klępsk 925 ha,
- Mozów 661 ha,
- Cigacice i Leśna Góra 654 ha,
- Kruszyna 633 ha.

W pozostałych miejscowościach ilość użytków rolnych nie przekracza 600 ha.

Bonitacja gleb

Struktura bonitacji gruntów rolnych

gleby klasy	II	30ha
gleby klasy	III	1735ha
gleby klasy	IV	5193ha
gleby klasy	V	3401ha
gleby klasy	VI	1246ha

Gospodarstwa rolne

W strukturze gospodarstw rolnych, których na terenie gminy jest 898 dominują gospodarstwa o małych areałach:

- 355 gospodarstw na powierzchni 1 do 2ha;
- 263 gospodarstw na powierzchni 2 do 5ha;
- 73 gospodarstw na powierzchni 5 do 10ha;
- 60 gospodarstw na powierzchni 10 do 15ha;
- 147 gospodarstw na powierzchni powyżej 15ha.

Struktura władania

W strukturze władania gruntów gminy i miasta dominuje sektor gospodarki uspołecznionej tj. Skarbu Państwa reprezentowanego przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa i Lasów Państwowych, który łącznie zajmują 69 % terenów.

Sektor gospodarki indywidualnej stanowi 25 % terenów , w tym użytki rolne 94%, lasy 0.01 %. Grunty własności komunalnej, stanowią tylko 6% powierzchni i głównie występują w Sulechowie, w postaci obszarów mocno rozproszonych. Niewielkie obszary występują w poszczególnych wsiach . Największą powierzchnią dysponuje wieś Górzykowo. Aktualnie, dominuje trend przejmowania gruntów gospodarki uspołecznionej przez osoby prywatne. Najwyższy wskaźnik bonitacyjny, mają grunty orne stanowiące własność Skarbu Państwa. Wzrasta procent gruntów nieużytkowanych i odłogowanych.

2.11 TERENY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Rezerwat

Na terenie gminy utworzony jest Rezerwat Przyrody Radowice. Jest to typowo leśno – krajobrazowy rezerwat przyrody, zajmujący powierzchnię 55,6 ha. Celem ochrony jest zachowanie łągu jesionowo – olszowego i lasu dębowo – grabowego na silnie urzeźbionej krawędzi wysoczyzny polodowcowej.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie gminy Sulechów utworzono 3 obszary chronionego krajobrazu ustanowione Rozporządzeniem Nr14 Wojewody Lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. zajmują powierzchnię 4398.0 ha co stanowi 18.64 % ogólnej powierzchni gminy. Stanowią go wyróżniające się krajobrazowo tereny w następującym układzie przestrzennym:

- „17 Rynny Obrzycko – Obrzańskie”	- 1561.0	ha
- „18 Krośnieńska Dolina Odry”	- 2550.0	ha
- „21 Nowosolska Dolina Odry”	- 287.0	Ha

Obszary te obejmują tereny o najwyższych wartościach przyrodniczych. Ponadto celem ochrony jest zachowanie korytarza ekologicznego oraz Leśno - polnej - jeziornej mozaiki krajobrazowej. Ponadto celem ochrony jest zachowanie krajobrazu doliny rzecznej, ochrony przed zabudową, ochrony naturalności koryta rzecznej, ochrona starorzeczy, lasów i zarośli łągowych.

Użytki ekologiczne

Za użytki ekologiczne Rozporządzeniem Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. uznano obszary o łącznej powierzchni 100,37 ha. Użytki ekologiczne to obiekty o niedużej powierzchni na których występują małe oczka wodne, śródpolne kępy drzew i krzewów, torfowiska , bagna , wydmy -

pozostałości ekosystemów mające znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Do użytków ekologicznych zaliczamy również siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje i oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. W skład użytków ekologicznych ustanowionych rozporządzeniem Wojewody Lubuskiego wchodzi:

- „Tragiczna Polana” obszar o powierzchni 2,38ha położony na działce nr 237 w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- „Wertepy” obszar o powierzchni 46,30ha położony na działce nr 284/3–17.22ha, 294/1–8.35ha, 293–9,07ha, 294/3–3,83ha, 300–7,83ha w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- „Nad Jabłonną” obszar o powierzchni 9,65ha położony na działce nr 64/5 -6,35ha, 69/2 -3,30ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „W Dolinie Jabłonnej” obszar o powierzchni 14,60ha położony na działce nr 61/4 -6,10ha, 61/5 -8,50ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „W Dolinie Jabłonnej” obszar o powierzchni 0,80ha położony na działce nr 61c-0,42ha, 61d-0,38ha w obrębie ewidencyjnym Głogusz;
- „Nad Sulechówką” obszar o powierzchni 1,93ha położony na działce nr 269/1 -0,35ha, 282/5 -0,49ha, 283/5 -0,27ha, 293/3 -0,17ha, 283/7 -0,20ha, 282/7 -0,45ha w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- „Bagna Przy Odrze” obszar o powierzchni 19,27ha położony na działce nr 260/1 w obrębie ewidencyjnym Mozów;
- Błotne Dołki” obszar o powierzchni 2,24ha położony na działce nr 243/3 w obrębie ewidencyjnym Pomorsko;
- „Dolina Słomki” obszar o powierzchni 1.72ha położony na działce nr 109/2 w obrębie ewidencyjnym Brody;
- „Bagno Buków” obszar o powierzchni 2,28ha położony na działce nr 242/2 -1,11ha, 247/2 -0,87ha, 240/2-0,30ha w obrębie ewidencyjnym Buków.

W skład użytków ekologicznych ustanowionych uchwałami Rady Miejskiej w Sulechowie:

- użytek ekologiczny – zadrzewienie śródpolne - obszar o powierzchni 0,66ha położony na działce nr 26/1 w obrębie ewidencyjnym Brzezcie k. Sulechowa;
- użytek ekologiczny –stanowisko listery jajowatej - obszar o powierzchni 0,48ha położony na działce nr 10/59 obręb Kruszyna, 0,5 km. od Sulechowa;
- „Kotewka” – - obszar o powierzchni 0,4248 ha położony na działkach nr 61/6, 61/7 w obrębie ewidencyjnym Cigacice.

Natura 2000

Obszary chronione sieci Natura 2000

Na terenie gminy znajdują się trzy obszary należące do sieci Natura 2000:

- Dolina Środkowej Odry (PLB080004),
- Kargowskie Zakola Odry (PLH080012),
- Sulechów (PLH080043),

Dolina środkowej Odry to obszar specjalnej ochrony ptaków. Znaczna część obszaru jest zalewana podczas wysokich stanów wody w Odrze. Występują co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 3 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi.

Kargowskie zakola Odry fragment krajobrazu roślinnego doliny dużej rzeki nizinnej. Dominującym typem gleb obszaru są głównie mady rzeczne. Ponad połowa powierzchni obszaru podlega cyklicznym zalewom wód rzeki Odry. Tak specyficzne uwarunkowania hydrologiczne obszaru przyczyniły się do wykształcenia jednych z najlepiej zachowanych i cechujących w wysokim stopniu naturalności zbiorowisk różnych typów lasów łęgowych a w szczególności kompleksów lasów dębowo- wiązowo – jesionowych oraz łęgów wierzbowych i topolowych.

Część obszaru Kargowskie Zakola Odry znajdują się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie” oraz „21- Nowosolska Dolina Odry”, a także pokrywa się w znacznej części z obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry (PLB080004).

Obszar Sulechów (PLH080043) znajduje się w Kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulechowie (najstarsza i najokazalsza świątynia w mieście), jest to jedna z ważniejszych kolonii rozrodczych nocka dużego na Ziemi Lubuskiej.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy 68 obiektów uznano za pomniki przyrody ożywionej. Są to drzewa występujące na terenach leśnych, są ważnym elementem składowym krajobrazu, podnoszą jego piękno.

2.12 OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Wśród potencjalnych zagrożeń gleb na terenie gminy należy wymienić przede wszystkim zagrożenia antropogeniczne (eksploatacja kruszyw naturalnych, sąsiedztwo tzw. "dzikich" wysypisk, odcinki dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów, zły stan utrzymania melioracji podstawowej i szczegółowej). Na obszarze gminy Sulechów funkcjonuje kilka kopalń surowców mineralnych (okruchowych) i organicznych. System odkrywkowy ma negatywne oddziaływanie na środowisko, ze względu na to, iż powoduje degradację powierzchni terenu. Zagrożenia naturalne dotyczą mniejszych powierzchni gleb użytkowanych rolniczo: erozją wietrzną zagrożone jest 4,8 %, erozją wodną - 22,3% a erozją wąwozową 13,9 % ogólnej powierzchni gleb użytkowanych rolniczo.

2.13 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBU WÓD PODZIEMNYCH

Złóża kopalin

Na obszarze gminy Sulechów położone są następujące udokumentowane złoża kopalin:

- złoża kruszywa naturalnego: „Górki Małe”, „Górzykowo III”, „Górzykowo IV”, „Kalsk”, „Kalsk 1”, „Głogusz” i „Okunin” Cigacice;
- złoża itów ceramiki budowlanej „Sulechów”;
- złoża ropy naftowej „Kije” i Mozów S”;
- złoża ropy naftowej i gazu ziemnego „Kije NE”;
- złoża kredy jeziornej „Pomorsko” i Pomorsko II”;

Złożo kruszywa naturalnego „Górki Małe” jest objęte koncesją wydobywczą marszałka lubuskiego. Kopalinę stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni ca 7,05 ha. Zasoby geologiczne złoża wynoszą 1 447 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Górzykowo III” posiada koncesję wydobywczą starosty zielonogórskiego. Złożo jest eksploatowane okresowo. Kopalinę stanowią piaski budowlane. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 1,5 ha, a zasoby geologiczne 108 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Górzykowo IV” nie jest eksploatowane. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 3,14 ha, a zasoby geologiczne 88,1tys. ton.

Złoża kruszywa naturalnego „Kalsk”. Kopaliny stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni 2,37ha, a zasoby geologiczne 333,41 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Kalsk 1” jest objęte koncesją wydobywczą Marszałka Województwa Lubuskiego. Kopaliny stanowią piaski. Złożo składa się z dwóch pól o łącznej powierzchni 10,54 ha, a zasoby geologiczne 1890,66 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Głogusz” posiada koncesję wydobywczą starosty zielonogórskiego. Złożo jest eksploatowane okresowo. Kopalinę stanowią piaski. Powierzchnia złoża wynosi poniżej 0,5 ha, a zasoby geologiczne 31 tys. ton.

Złożo kruszywa naturalnego „Okunin” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Kopalinę stanowią piaski. Powierzchnia złoża wynosi ca 4,64 ha. Zasoby geologiczne złoża wynoszą 458 tys. ton.

Złoże itów ceramiki budowlanej „Sulechów” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoże jest niewielka i wynosi ca 2,70 ha. Kopalinę stanowią surowce ilaste ceramiki budowlanej. Zasoby geologiczne złoże itów wynoszą obecnie 321 tys. ton.

Złoże kredy jeziornej „Pomorsko” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoże wynosi ca 23,4 ha a zasoby geologiczne 1 834 tys. ton.

Złoże kredy jeziornej „Pomorsko II” nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej. Powierzchnia złoże wynosi ca 7 ha a zasoby geologiczne 263 tys. ton.

Złoże ropy naftowej „Kije” jest eksploatowane i posiada koncesję wydobywczą Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Powierzchnia złoże wynosi 4,4 km² a aktualne zasoby geologiczne: ropy naftowej - 243 148 ton, gazu ziemnego - 37 650 600m³.

Złoże ropy naftowej „Mozów S” jest eksploatowane i posiada koncesję wydobywczą ministra środowiska. Powierzchnia złoże wynosi ca 1,58 km² a aktualne zasoby geologiczne: ropy naftowej - 43 820 ton, gazu ziemnego – 22 674 200 m³.

Złoże ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego gazu ziemnego „Kije NE” nie jest eksploatowane. Zasoby geologiczne bilansowe zostały wyeksploatowane. Pozostały tylko zasoby pozabilansowe.

Złoże kruszywa naturalnego – piasków „Cigacice” nie jest eksploatowane. Powierzchnia złoże wynosi 5,23haa zasoby geologiczne 933 tys. ton.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kije koncesją dla PGNiG SA w Warszawie nr 76/94 z dnia 27.05.1994 na wydobywanie ropy ze złoże „Kije” położonego w gminie Sulechów objętego obszarem górnictwem „Kije” utworzonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska , Zasobów Naturalnych i Leśnictwa – ważna 25 lat.

Teren Gminy Sulechów objęty koncesjami:

- Krosno Odrzańskie –Świebodzin nr 23/95/p z dnia 03.08.1995r. ważna do dnia 30.06.2017r.
- Sulechów nr 33/2008/p z dnia 04.06.2008r. – ważna do dnia 04.02.2016r.
- Świebodzin – Wolsztyn nr 24/95/p z dnia 03.08.1995r. – ważna do dnia 31.12.2015r.

Zbiorniki wód podziemnych

W gminie Sulechów znajdują się udokumentowany główny zbiornik wód podziemnych: GZWP nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin. Z uwagi na brak warstwy izolacyjnej chroniącej przed wpływem zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu jest to zbiornik o najwyższej ochronie wód podziemnych – ONO.

2.14 TERENY GÓRNICZE WYZNACZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Mozów koncesją dla PGNiG S.A. w Warszawie nr 50/96 z dnia 07.01.1997r. ważną 20 lat. na wydobywanie złóż ropy naftowej ze złoże „Mozów S. W dniu 29 października 2010r. Minister Środowiska na wniosek PGNiG S.A. z dnia 15 września 2010r. (o dostosowanie koncesji do obowiązujących standardów prawnych z jednoczesną korektą powierzchni obszaru i terenu i uzupełnienie zapisu w zakresie eksploatacji współwystępującego gazu ziemnego) zmienił koncesję i udzielił nowej koncesji Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazownictwu S.A. w Warszawie na wydobywanie ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego ze złoże „Mozów S”. Teren górnictwa pokrywa się z granicami obszaru górnictwa i wynosi 1 929 214m².

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kije koncesją dla PGNiG SA w Warszawie nr 76/94 z dnia 27.05.1994 na wydobywanie ropy ze złoże „Kije” położonego w gminie Sulechów objętego obszarem górnictwem „Kije” utworzonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska , Zasobów Naturalnych i Leśnictwa – ważna 25 lat.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Górki Małe decyzją koncesyjną z dnia 17.02.2015r. znak: DW.III.7422.5.2015r. (sprostowaną postanowieniem z dnia 20.03.2015r. znak; DW.III.7422.2015r. na wydobywanie ze złoża kruszywa naturalnego „Górki Małe”. W wyżej wym. decyzji wyznaczono tereny górnicze „Górki Małe - Pole A” i „Górki Małe - Pole B”.

Teren gminy objęty jest w rejonie miejscowości Kalsk decyzją koncesyjną z dnia 08.04.2015r. znak: DW. III.7422.10.2015r. sprostowaną postanowieniem z dnia 11.05.2015r. znak; DW.III.7422.10.2015r. na wydobywanie ze złoża kruszywa naturalnego Kalsk 1. W wyżej wym. Decyzji wyznaczono tereny górnicze „Kalsk 1 W” i „Kalsk 1 E”.

2.15 UWARUNKOWANIA REALIZACJI ZADAŃ PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Realizacja zadań ponadlokalnych

Katalog zadań o charakterze ponadlokalnym został rozpoznany i sprecyzowany w części kierunkowej studium.

Realizacja celów publicznych w zakresie modernizacji układu komunikacji kolejowej i wodnej oraz infrastruktury elektrotechnicznej jest możliwa bez ograniczeń w ramach terenów już użytkowanych i zainwestowanych.

Budowa drugiego pasma ruchu drogi S3 od Sulechowa do Nowej Soli, i wybudowanie drugiej nitki mostu na Odrze oraz zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego jest przesądzona i zaczęto już jej realizację

Lokalizacja mostu na Odrze w rejonie miejscowości Pomorsko jest wytypowana a jedynym uwarunkowaniem jest uwzględnienie w projekcie budowy zagrożenia powodziowego.

Aktualnie są ustalane zadania publiczne w ramach Zielonogórskiego Obszaru Funkcjonalnego. Gmina Sulechów z racji wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych typowana jest do rozwoju turystyki. Będzie to możliwe w przypadku ochrony wymienionych wartości.

2.16 UWARUNKOWANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Obszary zagrożone powodzią

Przepływająca przez gminę Sulechów rzeka Odra powoduje okresowe podtopienia terenów. Na rysunku studium oznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią z określonym prawdopodobieństwem ich wystąpienia:

- wysokim tj. 10% czyli raz na 10 lat;
- średnim tj. 1% czyli raz na 100 lat;

Obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie tj. 0,2% i wynosi raz na 500 lat.

Ponadto pokazano obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych lub budowli ochronnych pasa technicznego.

W przypadku zagrożenia powodzią 10% obszar terenu zalanego ogranicza się w rejonie wsi Brody i Pomorsko do istniejących wałów przeciwpowodziowych, w rejonie wsi Górki Małe do bocznic kolejowej, w rejonie Cigacic i Górzykowa do skarpy a na terenach pomiędzy Pomorskiem a Górkami Małymi obszar zalania pokrywa się z zasięgiem terenów otwartych położonych wzdłuż Odry.

W przypadku zagrożeń powodzią 1% obszar terenu zalanego powiększa się ale tylko w okolicy wsi Pomorsko i obejmuje niewielką część terenów leśnych a w Górkach Małych powiększa się do wałów przeciwpowodziowych.

Tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych lub budowli ochronnych pasa technicznego powiększają się i obejmują znaczną część wsi Brody, całą wieś Pomorsko i tereny otwarte wokół tych wsi.

Niebezpieczeń-

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania

stwo powodzi

robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego (budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego wymaga zgłoszenia dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej);

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prowadzenie działalności na tych terenach związane jest z ograniczeniami inwestowania na wałach przeciwpowodziowych w celu zapewnienia szczelności i stabilizacji wałów. Obowiązują zakazy w wykonywania obiektów budowlanych:

- przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych;
- rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
- uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej;
- uszkodzania darniny lub innych umocnień skarp i korony wałów.

Ponadto

zabrania się grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar, zakaz, ten nie dotyczy grodzenia terenów stref ochronnych ustanowionych na podstawie ustawy oraz obrębów hodowlanych ustanowionych na podstawie przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić z zakazu, jeżeli jest to niezbędne dla obronności państwa lub bezpieczeństwa publicznego.

A właściciel nieruchomości:

- przyległej do powierzchniowych wód publicznych jest obowiązany umożliwić dostęp do wody na potrzeby wykonywania robót związanych z utrzymywaniem wód oraz dla ustawiania znaków żeglugowych lub hydrologiczno-meteorologicznych urządzeń pomiarowych.
- przyległej do wód objętych powszechnym korzystaniem jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający to korzystanie; części nieruchomości umożliwiające dostęp do wody wyznacza wójt, burmistrz lub prezydent miasta w drodze decyzji.

W zamian za to przysługuje mu odpowiednie odszkodowanie zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązującymi w tym zakresie.

3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1 CELE PRZESTRZENNE

Cele polityki przestrzennej

Kierunki polityki przestrzennej są zależne od władz gminy. Najważniejsze strategiczne cele tzw. „misja” w sposób syntetyczny wyraża pomysł na rozwój miasta i gminy. Wyróżniono następujące cele:

- poprawa funkcjonalno - przestrzennej struktury w tym podniesienie ładu przestrzennego, zwiększenie walorów wizerunku i sprawności funkcjonowania, oraz wzmocnienie powiązań z regionem, krajem i zagranicą;
- ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego oraz jego racjonalnego kształtowania,
- stworzenie atrakcyjnych i zróżnicowanych możliwości dla rozwoju gospodarczego i życia na wysokim poziomie w tym poprawę standardów zamieszkania, pracy i wypoczynku;
- racjonalne wykorzystanie terenów i intensyfikacja ich zagospodarowania;
- wypracowanie docelowej wizji przestrzennej;
- wdrożenie polityki przestrzennej poprzez koordynację planowania miejscowego, ustalenia narzędzi pozwalających na wdrożenie tej polityki.

Przy formułowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, to jest tworzenie tak zwanej wizji ich rozwoju, uwzględniono cele ich rozwoju oraz możliwości i ograniczenia.

Określona polityka przestrzenna jest przełożeniem wizji rozwojowej zawartej w kierunku rozwoju przestrzennego, na język konkretnych działań, które mają wywołać pożądane zmiany struktury przestrzennej, w określonych obszarach. Jest działalnością zmierzającą do zmiany istniejącego zagospodarowania przestrzennego w stan oczekiwany i ochrony jego wartości.

3.2 GŁÓWNE FUNKCJE

Funkcje strategiczne

Aby miasto i gmina, rozwijały się w sposób właściwy należy prawidłowo wykorzystać ich zasoby poprzez:

- stworzenie warunków do pełnienia przez miasto Sulechów roli Regionalnego Ośrodka Obsługi jako siedziby władz powiatowych;
- promowanie dużej atrakcyjności miasta, posiadającego wiele terenów ofertowych oraz rozbudowaną infrastrukturę społeczną, obsługującą gminy sąsiednie i region /wyższe uczelnie/;
- wykorzystanie wyróżniającego położenia miasta i gminy, w paśmie przyspieszonego rozwoju zespołu Gorzów Wlkp. – Zielona góra – Nowa Sól wzdłuż drogi ekspresowej i w okolicach skrzyżowania dróg krajowych i wojewódzkich;
- stworzenia miejsc, wymiany towarów i świadczenia usług szczególnie w Sulechowie i Cigacicach;
- rozwinięcie turystycznych walorów terenów, uwzględniając zróżnicowaną rzeźbę terenu, duży procent zalesienia i położenie wzdłuż skarpy doliny rzeki Odry;
- wzrost aktywności działalności rolniczej w ramach działań restrukturyzacyjnych i działalności leśnej przy wykorzystaniu naturalnych zasobów;
- rozwinięcie przemysłu na bazie surowców i kopalin, przy zapewnieniu wysokiej jakości towarów i należytej ochrony środowiska przyrodniczego.

3.3 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMIINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.

Kierunkowa
struktura

Gmina Sulechów w obecnym kształcie nie jest jednolitym tworem przestrzennym. Inaczej przedstawia się ona w części zachodnio-południowo-wschodniej i środkowej. Tu przeważająca liczba zespołów osadniczych zlokalizowanych jest na większych lub mniejszych polanach leśnych rozmieszczonych dookoła dużej polany leśnej zajętej przez miasto Sulechów. Natomiast południowa część gminy to miejscowości leżące częściowo wśród lasów rozlokowane wzdłuż rzeki Odry, na jej południowej skarpie.

Miasto Sulechów jest dominującym, głównym ośrodkiem rozwoju gminy, (powiązaniem z otaczającymi jednostkami osadniczymi, drogami wojewódzkimi i powiatowymi), tworzy dość zwarty układ funkcjonalno-przestrzenny z okolicznymi miejscowościami: Kruszyną, Obłotnem, Krężołami, Brzeziem, dlatego też dalszy rozwój miasta z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej wraz z usługami w tych miejscowościach jest jak najbardziej uzasadniony, tak jak i realizacja terenów przeznaczonych pod zabudowę techniczno - produkcyjną między drogą powiatową relacji Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra a drogą ekspresową S3.

Dalsze rozwijanie osadnictwa na terenie gminy a także rozmieszczenie określonych funkcji zostało w znacznym stopniu przesądzone poprzez obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, których jest ponad 70, poprzedzone analizami występujących w gminie zasobów terytorialnych, społecznych i gospodarczych oraz diagnozami problemów determinujących aktualny i przyszły kierunek zmian rozwojowych.

Naturalne pasmo przyrodnicze wzdłuż rzeki Odry w powiązaniu z czytelnymi kierunkami rozwoju osadnictwa stwarza dogodne warunki do zrównoważonego rozwoju gminy. Rozwój rolnictwa i turystyki w tym paśmie wzbogaci gospodarczo gminę. W strukturze zagospodarowania przestrzennego gminy dużą rolę odgrywa obszar problemowy związany z zagrożeniem powodzią.

Obszary
strategiczne

Wyznacza się następujące obszary strategiczne, których sposób zagospodarowania i dokonania przekształceń przestrzennych mają znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju miasta i gminy oraz zaspokojenie potrzeb jego mieszkańców:

Obszary strategiczne wytypowano:

- ze względu na rozwój usług ponadpodstawowych: w Sulechowie i w rejonie wsi Kalsk, Cigacice, Nowy Świat;
- ze względu na rozwój gospodarczy, na największych i najbardziej atrakcyjnych terenach inwestycyjnych w gminie: w Sulechowie przy ul. Rozwojowej, w Krężołach (wylot na Poznań przy drodze nr 32), na Nowym Świecie (tereny przy rondzie w kierunku oczyszczalni i wysypiska), w obrębie 3 miasta Sulechów i Brzezia k. Sulechowa (wzdłuż drogi krajowej S3), w obrębie Mozowa i Brzezia k. Sulechowa (teren między drogami wojewódzkimi nr 277 i 278, drogą ekspresową S3 i drogą powiatową relacji Sulechów – Cigacice – Zawada – Zielona Góra), w obrębie Cigacice (wyjazd z Cigacic w kierunku Sulechowa);
- ze względu na rozwój wytwórczości na terenie dawnych ośrodków rolnych i hodowlanych we wsiach Kalsk, Buków, Łęgowo, Karczyn, Klępsk, Okunin, Obłotne, Kruszyzna, Mozów, Kije, Głogusz, Dębinki, Folwark Góry B, Krężoły, po ich przekształceniach własnościowych;
- ze względu na fakt, że stanowią rezerwy terenów dla zamieszkania, obszary w Sulechowie i w rejonie wsi: Brzezie k. Sulechowa, Krężoły; Kruszyzna, Obłotne, Górzykowo, Cigacice, Kalsk oraz na mniejszą skalę w rejonie wsi: Górki Małe, Kije, Mozów, Łochowo, Klępsk, Łęgowo, Buków;
- ze względu na rozwój rekreacji, na terenach w pobliżu wsi Brzezie k. Pomorska, Szabliska, Kije, Głoguszyn, oraz w mniejszym stopniu w rejonie wsi Brody, Pomorsko, Górki – Zagórze, Górzykowo, Głogusz, Przygubiel, Klępsk;
- ze względu na potrzebę rozbudowy systemu transportowego, kołowego w ciągu drogi ekspresowej S-3 wokół miejscowości Kalsk, Brzezie k. Sulechowa, Sulechów, Nowy Świat, Cigacice;

- ze względu na potrzeby stworzenia Regionalnego Węzła Multimodalnego w Cigacicach w postaci powiązania dróg kołowych, kolejowych i wodnych;
- ze względu na potrzebę gospodarki komunalnej, budowa systemów wodociągowych, kanalizacyjnych, nowych linii energetycznych średniego napięcia i sieci gazowej, zabezpieczających potrzeby odbiorców z terenu gminy;
- ze względu na ochrony środowiska przyrodniczego na obszarach objętych programem NATURA 2000 w południowo-zachodniej części gminy.

Strefy polityki przestrzennej

Dla realizacji wcześniej wymienionych celów rozwoju miasta i gminy, przy występujących określonych uwarunkowaniach tego rozwoju, wydzielono strefy o zróżnicowanych politykach przestrzennych. Podział na strefy nastąpił z uwzględnieniem :

- istniejącego zainwestowania i użytkowania terenu;
- uwarunkowań rozwoju;
- zapotrzebowania na określone typy użytkowania terenów;
- enklaw osadnictwa wiejskiego i miejskiego obejmujących tereny zainwestowane miasta, wszystkich wsi oraz przysiółków i terenów przewidzianych do ewentualnej zabudowy;
- terenów rolniczych otaczających obszary zainwestowane.

W granicach tych stref wydzielono obszary o zróżnicowanych sposobach zagospodarowania:

- Mieszkalnictwa;
- Usług;
- Wytwórczości;
- rekreacji i ciągów ekologicznych;
- rolnicze.

Określono główne kierunki działań w określonych strefach i wskazano jakie formy użytkowania powinny przeważać na wydzielonych obszarach.

Strefa miejska

Strefa miejska, obejmuje tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w granicach administracyjnych miasta oraz wsi otaczających: Obłotne, Krużyna, Krężoły, Brzezie k. Sulechowa, Nowy Świat.

Realizacja założonych celów, wymaga stworzenia zespołów i wydzielonych obszarów rozwojowych, o czytelnie wyodrębnionych uwarunkowaniach przestrzennych i funkcjonalnych. Będą one miały kluczowy charakter dla układu przestrzennego. Należy się spodziewać, że będą to głównie przedsięwzięcia publiczne, wsparte działaniami przedsiębiorstw prywatnych których celem jest zwiększenie atrakcyjności dla inwestowania.

Jako elementy, krystalizujące struktury przestrzenne stanowiące podstawowe kierunki rozwoju uznano :

- ukształtowanie sprawnego układu komunikacyjnego miasta dla ruchu ponadlokalnego i głównego miejskiego poprzez realizację zewnętrznych powiązań dróg krajowych i wojewódzkich, usprawnienie powiązań ulicami poszczególnych osiedli, utworzenie tras turystycznych;
- intensyfikację rozwoju miasta wzdłuż drogi "alternatywnej" na kierunku południowo - północnym po zachodniej stronie miasta, w postaci terenów ofertowych z przeznaczeniem na usługi, wytwórczość, mieszkalnictwo zbiorowe;
- centrum miasta i ciągi usługowe wzdłuż ulic miejskich, łączące główne skupiska obszarów funkcjonalnych z istniejącymi usługami publicznymi, o znaczeniu ponadlokalnym,
- wykształcenie systemu ekologicznego, składającego się z parków i zieleni nieurządzonej, przenikającego całą przestrzeń miasta, powiązanego z analogicznymi terenami w jego otoczeniu tj. lasami, ogrodami, łąkami, parkami, ciekami, ze szczególnym uwzględnieniem doliny rzeki Sulechówki;

- tworzenie komunalnych zasobów gruntów, niezbędnych do realizacji zadań samorządowych.

W ramach strefy, wyodrębniono sześć obszarów o zróżnicowanych sposobach zagospodarowania i prowadzonych politykach przestrzennych :

- obszar centrum, w obrębie którego nadrzędnym celem jest ochrona historycznej struktury przestrzennej i obiektów zabytkowych, rewitalizacja starego miasta, porządkowanie istniejącej zabudowy, maksymalne nasycenie terenu usługami;
- obszar śródmiejski pomiędzy dworcem PKP a ul. Piaskową w obrębie którego celowe jest lokalizowanie usług publicznych obsługujących całą gminę a w przyszłości powiat, terenów budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego i terenów rekreacyjnych;
- obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- obszary mieszkaniowe, występujące w stanie istniejącym w różnych fragmentach miasta i projektowanej koncentracji przyszłej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w południowej części miasta i jednorodzinnej w północnej i południowej części jako wynik uwzględnienia warunków środowiska przyrodniczego i struktury zasobów gruntów,
- obszary skupisk aktywności gospodarczej, po zachodniej i wschodniej stronie miasta, w obrębie których nastąpi intensyfikacja wykorzystania terenu pod zakłady przemysłowe, bazy, składy i transport,
- obszary usługowe, związane z obsługą podróżnych, w pobliżu węzła drogi ekspresowej i skrzyżowań dróg kołowych z drogą alternatywną.

Przestrzenny wizerunek miasta, uległ znacznej zmianie w wyniku realizacji drogi ekspresowej, dzięki której powstały nowe tereny ofertowe i powstał nowy zachodni kierunek rozwoju miasta.

Strefa osadniczo - rolnicza

Strefa osadniczo - rolnicza, obejmuje wszystkie jednostki wiejskie z otaczającymi terenami rolniczymi i zielenią nie stanowiącą dużych kompleksów.

Biorąc pod uwagę charakter i jakość środowiska przyrodniczego na analizowanych terenach oraz ich powiązania z otoczeniem i rolę, jaką pełnią w szerszych strukturach przyrodniczych oraz realnie istniejące otoczenie i zastany układ funkcjonalno – przestrzenny, wynikający z dotychczasowego zagospodarowania terenu i obszaru wokół niego, można sformułować wniosek, że całe tereny jednostek osadniczych wraz z ich bliższym i dalszym otoczeniem (szczególnie wzdłuż istniejących dróg) obecnie użytkowanym przede wszystkim rolniczo i tylko w części odłogowanym (wliczając w to pojęcie również niewielkie istniejące kompleksy leśne pozbawione funkcji gospodarczych), w sensie przyrodniczym mają predyspozycje do polifunkcyjnego zagospodarowania terenu. Pozwala to zatem, na lokalizację w tych miejscach pewnego zakresu funkcji urbanistycznych, z tym, że predyspozycja ta nie jest tak samo silna dla wszystkich możliwych funkcji. Analizując otoczenie jednostek osadniczych, które były i będą przedmiotem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego a szczególnie tereny przemysłowo – produkcyjno – składowy kontekst funkcjonalno - przestrzenny oraz dotychczas rozpoznane uwarunkowania przyrodnicze można wywieść wniosek, że optymalnym rozwiązaniem, niosącym za sobą najmniej ograniczeń środowiskowych, jest (oczywiście poza pozostawieniem w dotychczasowym użytkowaniu) lokalizacja takich samych funkcji bądź zbliżonych charakterem do już istniejących na obrzeżach analizowanych terenów osadniczych, z wykluczeniem (z uwagi na istniejące i projektowane elementy przyrodnicze) zainwestowania funkcji uciążliwych w terenach chronionych i przeznaczonych do ochrony, w terenach o funkcjach mieszkaniowych, rekreacyjno – wypoczynkowych, usług zdrowia itp.

Przyjęto główne zasady i kierunki zagospodarowania polegające:

- w zakresie osadnictwa, na porządkowaniu i uzupełnianiu istniejącej zabudowy na terenach osadniczych, wskazaniu nowych terenów możliwych do pełnienia wyżej wymienionego użytkowania, uzupełnionych o niezbędną infrastrukturę techniczną,

- na usprawnieniu powiązań komunikacyjnych, tworzeniu tras rowerowych, pieszych i konnych;
- na intensyfikacji rozwoju gminy poprzez wyznaczenie terenów przeznaczonych pod obszary wytwórczości i mieszkalnictwa;
- na tworzeniu komunalnych zasobów gruntów przeznaczonych pod zabudowę usługami publicznymi i mieszkalnictwem samorządowym;
- na określeniu kierunków i zasad zagospodarowania terenów, z podaniem ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym szczególnie związanych z ochroną historycznych zespołów przestrzennych i walorów krajobrazowych;
- w zakresie gospodarowania, rolniczą przestrzenią produkcyjną, na wykluczeniu zabudowy nie związanej z produkcją rolniczą, hodowlaną, ogrodniczą i rybacką, na wskazanych kompleksach rolniczych, i na prowadzeniu gospodarki zgodnej z warunkami przyrodniczymi przeciwdziałającymi erozji gleb, rekultywacji terenów zniszczonych;
- na ochronie istniejących ciągów ekologicznych przecinających strefy głównie w postaci dolin wzdłuż cieków wodnych, zachowania terenów zadrzewionych,
- a dolesieniu gruntów ornyczych i użytków zielonych o niskiej klasie bonitacyjnej gleby oraz nieużytków w pobliżu kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej i zakrzewień.

W ramach stref wydzielono następujące obszary:

- aktywizacji gospodarczej wzdłuż drogi ekspresowej i drogi alternatywnej od Cigacic do Kalska, jako terenów ofertowych związanych z usługami i wytwórczością,
- istniejącego osadnictwa wiejskiego (mieszkalnictwo, działalność gospodarcza, wypoczynek) przewidziany do adaptacji, przebudowy, uzupełnień;
- potencjalnego rozwoju osadnictwa w najbliższym otoczeniu istniejącej zabudowy wiejskiej, w celu ograniczenia jej rozproszenia i zapewnienia możliwości obsługi infrastrukturą techniczną;
- rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w postaci terenów upraw polowych, łąk, pastwisk i lokalnych zadrzewień;
- istniejących i projektowanych ciągów ekologicznych, w tym doliny rzek Odry i Obrzycy;
- chronione, określone w dalszej części studium;
- eksploatacji zasobów lokalnych złóż (ropa naftowa, kreda pojezierna, iły, piasek, żwir)
- intensywnej agroturystyki szczególnie w rejonie miejscowości Brzezina k. Pomorska, Borynia, Głogusza, Głoguszyna, Kije, Pomorska, Szablisk.

Strefa kompleksów leśnych

Strefa dużych kompleksów leśnych obejmujących tereny leśne wraz z śródleśnymi polami uprawnymi, łąkami, pastwiskami i ciekami wodnymi.

W jej obrębie wydzielono obszary o głównych funkcjach:

- ochronnej;
- gospodarczej, z różnymi formami zagospodarowania;
- turystycznej.

Zasady polityki przestrzennej obejmują między innymi, zachowanie istniejących lasów, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony oraz dążenie do urządzenia lasów, położonych w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, dla wypoczynku mieszkańców.

Polegałoby to na prowadzeniu biologicznej zabudowy lasów, z wykorzystaniem mikrosiedlisk w taki sposób aby zmniejszyć zagrożenie pożarowe, dostosować siedliska do funkcji rekreacyjnej i ochronnej lasów, zwiększyć atrakcyjność edukacyjną lasów, zmniejszyć zagrożenia ze strony szkodników i zjawisk patologicznych, oraz czynników antropogenicznych. W celu udostępnienia i zagospodarowania lasów na cele turystyczne i rekreacyjne, konieczne jest współdziałanie z właścicielami lasów.

W stosunku, do tej strefy nie wyznaczono obszarów polityki przestrzennej, lecz jedynie opisowo i graficznie wskazano tereny, wymagające podjęcia określonych działań. Wydzielono jedynie obszar chroniony NATURA 2000.

**Zasady ogólne
zmiany
struktury**

Zakłada się sukcesywne porządkowanie struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy poprzez:

- tworzenie bardziej zwartych układów osadniczych miasta i wsi, bez rozproszonej zabudowy, jej porządkowanie i doposażanie w infrastrukturę;
- komasację terenów pod pozarolniczą działalność gospodarczą ze względów ekonomicznych;
- tworzenie spójnego systemu przyrodniczego;
- tworzenie usługowych „centrów” we wsiach;
- rozbudowę układu komunikacyjnego szczególnie w ścieżki piesze i rowerowe, usprawnienie ciągów komunikacji kołowej.

**Zasady szczegółowe
zmiany
struktury**

Preferencja funkcjonalna w użytkowaniu terenów (obszarów):

Obszary zabudowy mieszkaniowej oznaczone symbolem „M” dla których ustala się następujące działania:

- adaptację istniejącej zabudowy z prawem do modernizacji, rozbudowy i porządkowanie zabudowy gospodarczej;
- dopuszczenie usług nie kolidujących z funkcją mieszkalną;
- dopuszczenie urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej nie kolidującej z funkcją mieszkalną;
- wprowadzenia zieleni urządzonej.

Obszary usługowe oznaczone symbolem „U”, dla których ustala się następujące działania:

- adaptację rozbudowę i modernizację istniejących usług publicznych
- budowę nowych obiektów usług publicznych i komercyjnych;
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie zieleni urządzonej i towarzyszącej usługom;
- dopuszczenie realizację zabudowy mieszkaniowej jako uzupełnienie funkcji podstawowej.

Obszary techniczno - produkcyjne oznaczone symbolem „P” dla których ustala się następujące działania:

- adaptację, rozbudowę, modernizację obiektów przemysłowych, naprawczych, magazynowych, składowych, transportowych, baz i usług;
- dopuszczenie ograniczonego programu zabudowy mieszkaniowej dla obsługi funkcji podstawowej;
- dopuszczenie lokalizacji usług publicznych i komercyjnych
- dopuszczenie zieleni urządzonej i rekreacji;
- dopuszczenie intensywnej produkcji rolnej i obsługi produkcji rolnej, hodowlanej i ogrodniczej prowadzonej na wydzielonych terenach, postuluje się aby rozwój tych terenów był prowadzony w oparciu o plany miejscowe.
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji,

Obszary ekologiczne oznaczone symbolem „E” dla których ustala się następujące działania:

na terenach leśnych:

- zachowanie istniejących kompleksów leśnych;
- wskazanie nowych terenów pod zalesienia na gruntach rolnych o niskich klasach bonitacyjnych RV, RIV;
- dobór drzew zgodny z siedliskiem;
- dopuszczenie w uzasadnionych przypadkach komunikacji i lokalizację infrastruktury technicznej;

na terenach zieleni urządzonej:

- adaptację istniejących parków, zieleńców, zadrzewień i zakrzewień;
- wskazanie nowych terenów pod nasadzenia zieleni;
- dopuszczenie usług uzupełniające funkcję podstawową w zakresie kultury, gastronomii, sportu;
- dopuszczenie komunikacji i infrastruktury technicznej;

na terenach ogrodów działkowych:

- adaptację istniejących ogrodów;
- dopuszczenie remontów i nowych inwestycji związanych z funkcją podstawową;
- dopuszczenie usługi uzupełniających funkcję podstawową w zakresie gastronomii, sportu i rekreacji;
- dopuszczenie komunikacji i infrastrukturę technicznej;

na terenach wód powierzchniowych:

- adaptację istniejących rzek, cieków i rowów;
- regulację brzegów wód powierzchniowych;
- dopuszczenie lokalizacji stawów hodowlanych, zbiorników wodnych;
- dopuszczenie realizacji infrastruktury technicznej i komunikacji;
- dopuszczenie do zagospodarowania obiektami wypoczynku, rekreacji wraz z funkcjami usługowymi i towarzyszącymi;
- dopuszczenie ciągów spacerowych na koronie wokół zbiorników;

na terenach otwartych:

- adaptację upraw polowych, użytków zielonych, pastwisk, łąk;
- utrzymanie istniejących wód powierzchniowych, drzew i zakrzewień;
- regulację stosunków wodnych na terenach wymagających melioracji;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów związanych z produkcją rolną i zwierzęcą, oraz turystycznych;
- dopuszcza się infrastrukturę techniczną i komunikację;

na terenach cmentarzy:

- adaptację istniejących cmentarzy;
- dopuszczenie remontów i realizacji i nowych pochówków;
- dopuszczenie infrastruktury cmentarnej;
- dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

3.4 KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

W celu uzyskania kierunkowych efektów przestrzennych, określa się następujące wielkości wskaźników i parametrów urbanistycznych, które powinny być doprecyzowane na etapie sporządzania planów miejscowych. Jest to pożądaný stan zagospodarowania zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym do podnoszenia jakości życia oraz wymagań racjonalnych.

Kategorie terenów

Na terenie gminy Sulechów wydzielono trzy podstawowe kategorie terenów o różnych kierunkach przeznaczenia i zasadach zagospodarowania:

- tereny wyłączone z zabudowy;
- tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania;
- tereny przeznaczone pod zabudowę.

Tereny wyłączone z zabudowy to użytki ekologiczne, rezerwat przyrody, lasy, złoża kopalin, obszar wylewisk powodziowych, w ramach obszarów o funkcji ekologicznej oznaczonych symbolem E.

Celem ochrony jest wskazanie terenów wyłączonych z zabudowy, bo tylko to spowodują ochronę potencjału przyrodniczego przed zabudową i powstrzyma ekspansję procesów urbanistycznych na tereny zieleni, a także ich ochronę jako dalszych terenów rezerwowych pod zabudowę.

Tereny o specjalnych warunkach zabudowy i zagospodarowania to obszary na których dopuszcza się zabudowę ale o ograniczonej intensywności, określonym charakterze lub pełnionej funkcji, oznaczone symbolem E.

Dla tych obszarów o funkcjach ekologicznych przyjęto następujące wskazówki w zakresie udziału powierzchni biologicznej czynnej:

- tereny otwarte z zielenią krajobrazową	min. - 0,90;
- tereny zieleni urządzonej (parki, skwery)	min. - 0,90;
- tereny zieleni urządzonej (ogrody działkowe)	min. - 0,80;
- tereny zieleni urządzonej (cmentarze)	min. - 0,80.

Tereny przeznaczone pod zabudowę to głównie tereny inwestycyjne:

Są to obszary oznaczone symbolami:

M	-	o dominacji funkcji mieszkalnej;
U	-	o dominacji funkcji usługowej;
P	-	o dominacji funkcji techniczno – produkcyjnej;
IT	-	o dominacji infrastruktury technicznej;
K	-	o dominacji komunikacji.

Standardy urbanistyczne

Przyjęte w studium kierunki przeznaczenia terenów wiążą się jednocześnie z określonymi standardami urbanistycznymi stanowiącymi miarę jakości przestrzeni.

Wskaźnik intensywności zabudowy netto:

- mieszkaniowej jednorodzinnej	0,20	÷	0,30;
- mieszkaniowej wielorodzinnej	0,50	÷	1,00;
- mieszkaniowo - usługowej	0,40	÷	1,00;
- usługowej	0,30	÷	0,80;
- techniczno - produkcyjnej	0,40	÷	0,70;
- rekreacji indywidualnej	0,10	÷	0,20;

Wskaźnik zabudowy powierzchni działki:

- mieszkaniowej jednorodzinnej	0,20	÷	0,25;
- mieszkaniowej wielorodzinnej	0,20	÷	0,25;
- mieszkaniowo usługowej	0,20	÷	0,70;
- usługowej	0,30	÷	0,40;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej	0,30	÷	0,60;
- zagrodowej	0,20	÷	0,30;
- rekreacji indywidualnej	0,10	÷	0,15;

Minimalny wskaźnik biologicznie czynnej powierzchni działki:

- mieszkaniowej jednorodzinnej	-	0,55;
- mieszkaniowej wielorodzinnej	-	0,40;
- mieszkaniowo usługowej	-	0,30;
- usługowej	-	0,20;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej	-	0,20;
- zagrodowej	-	0,60;
- rekreacji indywidualnej	-	0,70;

Parametry zabudowy (maksymalna liczba kondygnacji i wysokości):

- mieszkaniowej jednorodzinnej	3 kond.	11,0m.;
- mieszkaniowej wielorodzinnej	3+5 kond.	15,0m.;
- mieszkaniowo usługowej	3+5 kond.	10,0m.;
- usługowej	2 kond.	8,0m.;
- techniczno - usługowej - produkcyjnej	2 kond.	8,0m.;
- zagrodowej	2 kond.	8,0m.;
- rekreacji indywidualnej	2 kond.	11,0m.

Nie określa się ograniczeń wysokości dla budowli typu maszty, wieże, obiekty techniczne i technologiczne.

Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolnostojącą:

- w mieście	> 500m ² ;

- na terenach podmiejskich > 700m²;
 - na terenach wiejskich > 900m².
- Minimalna wielkość nowo projektowanych działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną:
- szeregową > 300m²;
 - bliźniaczą > 400m² x2;
 - małych domów mieszkalnych > 1000m².
- Minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek pod zabudowę
- zagrodową > 1500m²;
 - rekreacji indywidualnej > 600m²
- Minimalna liczba miejsc postojowych dla samochodów osobowych dla:
- administracja	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- handel	na 100 m ² p.u	-	2mc.;
- gastronomia	na 10 m.c.	-	5 mc.;
- kultura	na 10 m.c.	-	3 mc.;
- zdrowie	na 100 m ² pu	-	2 mc
- oświata	na 10 zatrudnionych	-	2 mc.;
- mieszkalnictwo	na 1 mieszkanie	-	1 mc.;
- zakłady pracy	na 100 zatrudnionych	-	20 mc.;
- zieleń urządzona	na 1000 m ²	-	10 mc.;
- Dopuszcza się odstępstwo od wymagań określonych wskaźnikami dla terenów objętych ochroną konserwatorską lub objętych formami ochrony przyrody. Również w przypadku przebudowy zabudowy istniejącej, gdy warunki przestrzenne nie pozwalają na ich realizację.

3.5 OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Środowisko przyrodnicze

Jako podstawę planowania, przyjęto zasady ekorozwoju, czyli trwałego i zróżnicowanego rozwoju, jako stałego procesu zabezpieczającego potrzeby społeczeństwa, związane z przyrodniczymi warunkami zamieszkania. Podstawowym celem, jest stworzenie przestrzennych ram i zasad do realizacji polityki przestrzennej.

Powiązania z otoczeniem

Przy formułowaniu, zasad gospodarowania przestrzenią, uwzględniono przyrodnicze powiązania gminy z otoczeniem, bowiem gmina, jako sztuczny twór administracyjny, usytuowana jest w szerszym tle przyrodniczym.

Rozpatrując temat w tym aspekcie, należy stwierdzić że:

- występujące na terenie gminy strefy obszarów chronionego krajobrazu są fragmentami dużych systemów o znaczeniu regionalnym, które w dużej mierze stanowią kompleksy leśne;
- występujący na terenie gminy część otuliny parku Gryżyńskiego stanowi jedynie bardzo mały fragment obszarów zasadniczych,
- środowisko przyrodnicze, doliny rzeki Odry stanowi fragment korytarza ekologicznego, rozciągającego się wzdłuż tej rzeki, na długim odcinku.

Wymienione powyżej obszary, wchodzi w skład Krajowego systemu Obszarów chronionych.

Prawna ochrona środowiska

Obszary chronione, stanowią uwarunkowania, które w różnym stopniu ograniczają i regulują możliwości zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy, wyróżniono następujące obszary chronione, na podstawie przepisów szczególnych, dla których muszą być obligatoryjnie sporządzone "plany ochrony" i których ustalenia będą wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego :

- rezerwat przyrody, „Radowice” o pow. 55,6 ha , położony przy granicy administracyjnej gminy Trzebiechów, na północ od Radowic;
Charakterystyczne dla rezerwatu są stare drzewostany bukowe, dzikie potoki w głębokich wąwozach, pozwalane pnie olbrzymich drzew, nadające temu terenowi puszczański charakter;
- obszary chronione sieci Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków-Dolina Śródkowej Odry (PLB080004);
 - obszar specjalnej ochrony siedlisk -Kargowskie Zakola Odry (PLH080012);
 - kolonia rozrodcza nocka dużego Sulechów (PLH080043);
 - obszary chronionego krajobrazu, zlokalizowane w trzech rejonach o nazwach „Rynny Obrzycko – Obrzańskie, „Krośnieńska Dolina Odry” „Nowosolska Dolina Odry”;
 - użytki ekologiczne „Tragiczna Polana”, „Wertepy”, „Nad Jablonną”, „W Dolinie Jabłonnej”2x, „Nad Sulechówką”, „Bagna przy Odrze”, „Błotne Dołki”, „Dolina Słomki”, Bagno Buków, użytki ekologiczne;
 - lasy ochronne wodochronne położone w strefie zalewów powodziowych rzeki Odry;
 - lasz stanowiące ostoję zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.
- Prawnej ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody podlegają również:
- pomniki przyrody – 68 szt.
- Ponadto ochronie podlegają :
- obszary czynne przyrodniczo - florystycznie wzdłuż rzeki Odry na terasie zalewowej na odcinku od Górzykowa do Bród i obszary dolin większych cieków wodnych: Sulechówki, Jabłonnej, Łochowskiej Strugi, Kanału "D", Kanału „H”, stawów w Brzeziu k. Pomorska oraz wzgórze Łysa Góra, tzw. "Brzozowa Górka" obok Obłotnego;
 - Obszary szczególnie cenne, ze względu na ornitofaunę, zlokalizowane wzdłuż Odry, na odcinku pomiędzy przystankiem kolejowym Pomorsko a miejscowością Górki Małe i Zagórze;
 - Obszary gleb, wysokich klas bonitacyjnych I - III, użytki rolne klas V i VI wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, torfowiska i oczka wodne;
 - Udokumentowane złoża kopalin:
 - złoża kruszywa naturalnego: „Górki Małe”(„Górki Małe – Pole A”, Górki, – Pole B”), Górzykowo III” „Górzykowo IV”, „Kalsk”, „Kalsk 1”(„Kalsk 1 W”, „Kalsk 1 E”), „Głogusz” i „Okunin”, „Cigacice”;
 - złoża iłów ceramiki budowlanej „Sulechów”;
 - złoża ropy naftowej „Kije” i Mozów S”;
 - złoża ropy naftowej i współwystępującego gazu ziemnego „Kije NE”;
 - złoża kredy jeziornej „Pomorsko” i Pomorsko II”;
 - tereny zieleni urządzonej w postaci parków podworskich:
 - parki krajobrazowe o układzie częściowo zatartym - najciekawszym z nich jest park przy pałacu w Bukowie, gdzie rosną m.in. takie gatunki egzotyczne jak: perełkowiec japoński, miłorząb dwuklapowy i wiązowiec zachodni; pozostałe znajdują się we wsiach Mozów i Okunin;
 - parki z widocznym starodrzewiem – Kije, Sulechów (zespoły przy ul. Armii Krajowej, przy dworcu PKP i park miejski);
 - parki o zatartym układzie historycznym – Głogusz, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Obłotne i Pomorsko, gdzie szczególnie godne uwagi są pomnikowe: świerk, dąb i olsza czarna;
 - zieleni wysokiej;
 - tereny zieleni urządzonej w postaci ogródków działkowych: w Sulechowie, Kalsku, Mozowie i Nowym Świecie.
 - tereny objęte erozją (skarpa wzdłuż rzeki Odry);
 - cmentarze.

Tereny dopuszczone do zabudowy

Dopuszcza się zagospodarowanie terenów wraz z zabudowaniami na terenach gdzie obowiązują ograniczenia prawne ale przy spełnieniu warunków, postawionych przez właściwe organy, (dla obszarów udokumentowanych złóż kopalin przez właściwy organ administracji geologicznej):

- na gleby objęte ochroną, po uzyskaniu zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na nierolnicze i nieleśne, które w przypadku gminy stanowią duży procent terenów wolnych od zabudowy i potencjalnie mogą być poważnym utrudnieniem w realizacji zamierzeń programowych;

- na tereny wód podziemnych w obszarze strefy pośredniej i Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii po wykonaniu oceny wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze;
- na obszary udokumentowanych złóż kopalin, po zdjęciu z bilansu,
- na obszary, zlewni rzeki Obrzyca po uzyskaniu zgody organu właściwego dla ochrony środowiska;
- na obszary, zagrożone wylewami powodziowymi po uzgodnieniu z organami właściwymi dla ochrony środowiska i komitetem kryzysowym (przeciwpowodziowym);
- na tereny z drzewostanem wysokim po uzyskaniu zgody na jego wycinkę,
- na terenach złóż kopalin, mając na celu racjonalne gospodarowanie ich zasobami oraz kompleksowe wykorzystanie

Uwarunkowania przyrodnicze rozwoju

Wartości lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego, to zarówno bogactwa naturalne jak i lasy, gleby wysokich klas bonitacyjnych, złoża kopalin, zasoby czystych wód, określone cechy rzeźby i klimatu, duże przestrzenie terenów otwartych, walory turystyczne.

Za najważniejsze, uważa się wyeksponowanie doliny rzeki Odry, wraz z otaczającymi skarpami i zadrzewieniami jako obszar chronionego krajobrazu w postaci terenów otwartych, które stanowią szkielet biologiczny, niezbędny dla zapewnienia pożądanego przewietrzania, zachowania enklaw roślinnych, z dominacją lasów łęgowych i stanowiących ostoję dla zwierzyny. Tereny te, bezwzględnie należy wykluczyć spod zabudowy. Ich prawidłowe utrzymanie i funkcjonowanie może być zakłócone, w wyniku działań związanych z zabezpieczeniami przeciwpowodziowymi tych obszarów. Udoskonalenia wymaga operat przeciwpowodziowy, który musi bezwzględnie uwzględniać również ochronę wartości przyrodniczych. Ustala się, że forma morfologiczna rzeki Odry ma wysoką wartość krajobrazową i nie dopuszcza się zmian w jej ukształtowaniu.

Innym zagrożeniem, dla tego obszaru będzie zwiększenie chemizmu wody, brak regulacji gospodarki ściekami we wsiach położonych wzdłuż rzeki, duże spadki na skarpach podlegających erozji, nadmierny hałas na drodze ekspresowej, wyliewy z zakładu wełny mineralnej w Cigacicach, odcieki ze składowiska odpadów tego zakładu, przerwanie ciągu ekologicznego w Cigacicach.

Dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, na terenie gminy duże znaczenie ma utrzymanie płatów ekologicznych, tj. rozległych form przestrzennych składających się głównie z lasów, zagajników, śródleśnych łąk, pastwisk, pól uprawnych i oczek wodnych, które zajmują znaczny procent gminy. Celowe jest, wzbogacenie warunków już istniejących, poprzez utworzenie zbiorników retencyjnych na rzecz poprawy stanu, odbudowy i powiększenia zasobów wodnych, w rejonie wsi; Szabliska, Kije, Głoguszyn. Zagrożeniem też, dla funkcjonowania tych obszarów jest mono kultura drzewostanu, gdzie dominuje drzewostan iglasty, a konkretniej sosna. Wskazane są, nasadzenia drzewostanu wielogatunkowego w różnym wieku. Istotne jest utrzymanie zespołów zielonych, posiadających charakter parkowy, występujących w mieście i na terenie gminy. W przypadku miasta, należy dążyć do powiązania przestrzennego obecnego systemu zieleni, dotychczas nie powiązanego ze sobą, rozdzielonego terenami zabudowanymi, siatką ulic i nieużytkami. Niezwykle istotne jest, wykształcenie pierścienia zieleni wokół starego miasta, powiązanie promieniście pasmami zieleni z terenami otaczającymi. Pasma zieleni, powinny być uzupełnione o grupy zieleni o charakterze parkowym w ramach zespołów mieszkaniowych. Na terenach stref wytwórczych celowe jest wprowadzenie zieleni, aby wyeliminować monotonię tych obszarów.

Ponadto dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego niezbędne jest:

- ukształtowanie korytarzy ekologicznych w postaci łączników pomiędzy rozproszonymi ekosystemami podobnego typu umożliwiającymi migrację flory i fauny;

- uregulowanie stosunków wodnych na terenach nadmiernie wilgotnych, wykorzystywanych rolniczo we wschodniej części gminy i w pobliżu miasta;
- zakazanie wprowadzania zabudowy w korytarzach spływu zimnego powietrza;
- zaniechanie wprowadzenia nowej zabudowy na skarpach podlegającej erozji i zadbanie o właściwe prowadzenie upraw, w tych specyficznych warunkach przez właścicieli tych terenów;
- prowadzenie wielostronnych działań, na rzecz wprowadzenia nowych inwestycji służących poprawie stanu czystości wód powierzchniowych;
- uporządkowanie dotychczasowej gospodarki odpadami poprzez ich segregację, zastosowanie nowoczesnych metod ich utylizacji na wysypisku połączonym z kompostowaniem i przygotowaniem do ich wtórnego użytkowania;
- rekultywację terenów zdegradowanych, takich jak były wysypiska śmieci i lokalne wyrobiska surowców naturalnych w kierunku ich zalesienia;
- ograniczenie do minimum źródeł emisji zanieczyszczających powietrze (lokalne kotłownie);
- realizacją programu związanego z małą retencją.

Tereny wykluczone z zabudowy

Wykluczone z pod zabudowy, są tereny objęte prawną ochroną środowiska, które wcześniej wyszczególniono. Ponadto tereny określone w generalnej strategii ochrony przed powodzią dorzecza górnej i środkowej Odry po powodzi z 1997r.

Nadzwyczajne zagrożenia

Na terenie gminy największe zagrożenia stanowią powodzie związane z wysokimi stanami wód na rzece Odra, oraz pożary łąk i lasów.

W celu zapobieżenia negatywnym skutkom powodzi na terenach zagrożonych zalaniem i w ich sąsiedztwie zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego Pasma Odry w woj. lubuskim i „Programem dla Odry 2006” należy :

- zmodernizować wały chroniące tereny osadnicze i użytkowane rolniczo zgodnie z parametrami dla III i IV klasy;
- zrezygnować z ich zabudowywania obiektami mieszkalnymi, usługowymi, hodowlanymi, urządzeniami komunalnymi itp.;
- określić i pobudować trasy i miejsca ewakuacji ludzi i inwentarza, oraz zasady ich wykorzystania;
- wyeliminować magazynowanie surowców o charakterze toksycznym odpadów niebezpiecznych i ropopochodnych,
- w sposób szczególny zabezpieczyć ujęcia i stacje uzdatniania wody, urządzenia energetyczne i telekomunikacyjne;
- zbudować kanały ulgi do odprowadzania wód powodziowych wyposażone w odpowiednie śluzy, przelewy i pompy;
- odnowić i konserwować urządzenia melioracyjne.

Na obszarach międzywala nie chronionych przed zalaniem przewiduje się:

- prace modernizacyjne koryta rzeki;
- przywracanie użytków zielonych;
- wycinkę lasów i zarośli łąkowych;
- odnawianie i konserwację systemów melioracyjnych;
- budowę mostów w Brodach i Pomorsku o odpowiednich parametrach.

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego niezbędna jest konsekwentna realizacja biologicznej zabudowy lasów, szczególnie na słabych siedliskach, wytyczenie i pobudowanie tras dla pojazdów strażackich, zbiorników i urządzeń magazynujących wodę / mała retencja plus sztuczne zbiornik poza pradoliną Odry.

Potencjalne źródło zagrożeń stanowią szlaki komunikacji kołowej i szlak kolejowy Zbąszynek – Czerwieńsk. Głównie droga ekspresowa i drogi krajowe z racji przewożonych materiałów niebezpiecznych w tym toksycznych, ropopochodnych itp.

Niebezpieczne dla otoczenia jest też rozszczelnienie gazociągów wysokiego i średniego ciśnienia.

Potencjalnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych mogą być katastrofy związane z wyciekiem produktów naftowych oraz innych przewożonych towarów rzeką Odrą, w tym barkami.

3.6 OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Cele

Zasoby dziedzictwa kulturowego są trwałym elementem struktury funkcjonalno-przestrzennej, powinny być rozpatrywane kompleksowo z innymi komponentami zagospodarowania przestrzennego i systemami technicznymi gminy.

Wyodrębniono następujące grupy celów kulturowych:

- dotyczących ochrony i przeobrażeń zasobów dziedzictwa kulturowego,
- odnoszących się do kształtowania ładu przestrzennego a tworzących właściwy wizerunek gminy.

Zadania

Zadania, prowadzące do realizacji celów związanych z ochroną dziedzictwa i wartości kulturowych oraz ochroną przestrzeni to:

- spełnienie wymagań ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego na podstawie przepisów ustaw odrębnych;
- potrzeba rozszerzenia ochrony na te zasoby, które są wartościowe dla tożsamości kulturowej i możliwości ich wykorzystania, w dalszym rozwoju;
- poprawa stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego wpływającego na jakość życia mieszkańców, np. poprzez modernizację lub zmianę funkcji tych zasobów, rehabilitacji obszarów i obiektów zdegradowanych;
- kształtowanie nowych wartości środowiska kulturowego np. w zakresie form zabudowy, elementów kompozycji układów przestrzennych, czy atrakcyjności krajobrazu;
- minimalizacja występujących zagrożeń istniejących dla wartości zasobów dziedzictwa kulturowego i czynników wywołujących te zagrożenia;
- opracowanie gminnego programu opieki nad zabytkami.

Strefy polityki przestrzennej

Kierunki, ochrony środowiska kulturowego, określono wyodrębniając strefy polityki przestrzennej i zasobów objętych ochroną prawną. Przy określaniu stref, o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwoju i możliwym zagospodarowaniu, uwzględniono istniejące zasoby, w tym dziedzictwa kulturowego, bądź charakterystyczne cechy krajobrazu gminy.

Spełnieniem, wymogów ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego na podstawie przepisów ustawowych, jest określenie zabytkowych układów i elementów podlegających ochronie, poprzez włączenie ich do:

- stref konserwatorskich,
- rejestru zabytków nieruchomości o wybitnych i o dużych wartościach,
- ewidencji zabytków nieruchomości z uwagi na istotne wartości dla dziedzictwa kulturowego,
- zbioru kart ewidencyjnych z uwagi na znaczenie dla tożsamości kulturowej.

Ustalono strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary na których określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy, nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Przyjęto, system stref ochronnych dziedzictwa kulturowego, na które składają się strefy "A", "B", "E", "K", "W". Dla nich ustalono indywidualne kierunki polityki przestrzennej.

Strefa „A” –

Ochroną, w najwyższym stopniu objęto obszar wyznaczony granicą strefy "A" tj., pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej. Występuje ona jedynie w Sulechowie i swoją granicą obejmuje teren starego miasta, zamkniętego obwarowaniami miejskimi oraz tereny zamku i podzamcza. Sposób zagospodarowania tej strefy jest określony w decyzji administracyjnej. Obowiązuje pełna ochrona historycznego zespołu budowlanego i rozplanowania układu urbanistycznego.

Na terenie objętym tą strefą obowiązują następujące wymogi:

- bezwzględne zachowanie istniejącej zabudowy historycznej;

- zachowanie historycznego układu urbanistycznego;
- zachowanie historycznego podziału działek, nowe podziały mogą mieć miejsce po uzyskaniu zgody LWKZ;
- zabudowanie pustych parcel w dostosowaniu do gabarytów zabudowy historycznej;
- konieczność przeprowadzenia badań archeologicznych poprzedzających realizację inwestycji budowlanych.

Prowadzenie działań inwestycyjno - remontowych, zarówno w fazie projektowej jak i realizacyjnej, w oparciu o przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków.

Strefa „B” –

Działania inwestycyjne i remontowe, choć podporządkowane wymogom konserwatorskim, lecz o mniejszym rygorze niż w strefie "A", są charakterystyczne dla strefy "B". Dopuszcza się, większe możliwości przekształceń substancji budowlanej, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.

Na terenie miasta, w obszarze śródmiejskim w tych strefach dominować będą, zadania polityki przestrzennej i kierunków działań, zmierzających do ich realizacji .związanych z rewitalizacją wybranych terenów i ochrony historycznej struktury przestrzennej i zabytkowych obiektów. W obowiązującej decyzji administracyjnej, określono różne formy ochrony środowiska kulturowego, zasady i kierunki działań. W Sulechowie ustala się cztery obszary objęte strefą "B":

- dawne przedmieście Świebodzińskie, na północ od starego miasta, wzdłuż ulicy Jana Pawła II do wieży ciśnień,
- dawne przedmieście Zielonogórskie, na południe od starego miasta, wzdłuż ulicy Armii Krajowej do ul. Piaskowej,
- tereny od dworca PKP do ul. Kościuszki, wzdłuż Al. Niepodległości,
- tereny od parku zamkowego do ul. Doktora Judyma, wzdłuż ul. Żeromskiego.

Proponuje się objęciem strefą "B" historycznych obszarów ruralistycznych na terenie wsi Brody, Buków, Cigacice, Głogusz, Kalsk, Kije, Klępsk, Łęgowo, Mozów, Obłotne, Okunin, Pomorsko.

Strefa „E” -

Ochronę, ekspozycji układu, bądź też obiektu o wartości kulturowej osiągnięto poprzez określenie granic strefy "E". Obszar jaki ona zajmuje stanowi zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołu lub obiektu zabytkowego. W strefie tej obowiązują ścisłe zasady, dotyczące gabarytów nowo powstających obiektów lub też zakaz ich powstawania w danym miejscu. Należy bowiem zachować strefy ekspozycji danego obiektu przedstawiającego wartość kulturową.

Na terenie, miasta zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi obowiązują 3 rejony ekspozycji i 1 punkt widokowy :

- strefy ekspozycji starego miasta z ul. Chopina, 1 Maja, Armii Krajowej,
- punkt widokowy w miejscu zbiegu ul. Jana Pawła II, i Al. Wielkopolskiej w kierunku wzgórza zamkowego i starego miasta.

W tych strefach nie należy lokalizować zabudowy wyżej niż otaczająca . Należy też zachować wartości widokowe. Na terenie gminy proponuje się objąć tą strefą rejony ekspozycji wsi Cigacice, Górki Małe i Głogusz od strony rzeki Odry, wsi Głogusz od drogi Kije - Pałck, wsi Klępsk i Buków od strony północnej i południowej, wsi Kalsk od strony południowej i zachodniej, wsi Brody i Pomorsko od strony rzeki Odry i od północy.

Ponadto proponuje się objąć tą strefą punkty widokowe w kierunku dominant obiektów sakralnych w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kalsku, Kijach, Klępsku, Mozowie, Pomorsku.

Strefa „K” -

Ochronę środowiska kulturowego, zapewniono również poprzez określenie granic strefy "K" tj. ochrony krajobrazu obejmującego tereny integralnie związane z zespołem zabytkowym znajdującym się w jego ścisłym sąsiedztwie. Proponuje się nią objąć tereny wokół wsi; Głogusz, Kije, Brody, Pomorsko, Klępsk, Okunin, Łęgowo, Buków, Kalsk, Mozów, Kruszyzna. Obłotno, Krężyły i miasta Sulechów.

Strefa „W”	<p>Rozpoznane na terenie miasta i gminy obszary stanowisk archeologicznych określono granicą strefy "W". W mieście są to :</p> <ul style="list-style-type: none"> - tereny wzgórza zamkowego, podzamcza i zbieg ulic: Jana Pawła II, Chopina i Al .Wielkopolskiej; - tereny placu Kościelnego z przyległościami wraz z bramą Piastowską; - rejon dawnej bramy Zielonogórskiej, u zbiegu ulic: Okrężnej, Sikorskiego, Nowy Rynek, PCK; - działka kościoła parafialnego przy ul. Okrężnej. <p>Ponadto, strefą tą objęto, obszary strefy A i B w mieście. Na terenie gminy są to tereny wymienione w uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego, w rozdziale dotyczącym zagadnień kulturowych. Szczególnie ważne jest rozpoznanie stanowisk, przypuszczalnych grodzisk w Kijach, Pomorsku i Górzykowie.</p> <p>Na wyznaczonych obszarach, należy przeprowadzić badania archeologiczne, a wszelkie działania inwestycyjno -remontowe i prace ziemne, muszą być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków. Należy się również liczyć z zakazem realizacji inwestycji w tej strefie.</p>
Rejestr zabytków	<p>Bezwzględnej ochronie prawnej, podlegają obiekty wpisane do rejestru konserwatorskiego wymienione w uwarunkowaniach studium.</p> <p>Wszelka działalność, w wymienionych zasobach i w ich otoczeniu, musi się odbywać według wytycznych konserwatorskich, specjalistycznych projektów opracowywanych przez wykonawców posiadających stosowne uprawnienia konserwatorskie, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.</p>
Zasoby objęte ewidencją	<p>Wśród zasobów objętych ewidencją znalazły się również założenia, obiekty i urządzenia opisane w niniejszym opracowaniu w części uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego– uwarunkowania środowiska kulturowego. Wszelka działalność inwestycyjna związana z obiektami oraz układami urbanistycznymi i ruralistycznymi objętymi w poszczególnych miejscowościach ewidencją odbywać się powinna zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków.</p>
Obiekty do objęcia ewidencją	<p>Na listę obiektów, zespołów i układów przestrzennych proponowanych do objęcia ewidencją składają się :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pałac w Folwarku Góry B, fundamenty pałacu w Głoguszu, - zabudowa mieszkalna w miejscowościach Brzezcie k. Pomorska, Boryń, Głoguszyn, Górzykowo, Górki – Zagórze, Laskowo, Leśna Góra, Łochowo, Nowy Świat, Obłotne, Przygubiel, Szabliska, Brzezcie k. Sulechowa. - obiekty sakralne: krzyż w Łęgowie, kapliczka w Karczynie, - folwark w Folwarku Góry B, Dębinkach, - obiekty użyteczności publicznej tj. dawne szkoły w Brodach, Brzeziu k. Pomorska, Bukowie, Karczynie, Kijach, Głoguszu, Mozowie, Łęgowie, Okuninie, Pomorsku , remizy w Brodach, Bukowie, Karczynie, Kijach, Obłotnie i Okuninie, stacje kolejowe w Sulechowie, Łęgowie, Łochowie, Okuninie, domy ludowe w Bukowie, Górzykowie i Mozowie, leśniczówki w Bukowie i Laskowie, gospoda w Łęgowie, koszary w Sulechowie, port w Cigacicach, - obiekty produkcyjne tj. młyn w Kijach, kuźnia w Bukowie, - obiekty techniczne w postaci trafostacji w Brodach, Bukowie, Górzykowie, Kijach, Obłotnie, Okuninie, - parki w Kalsku, Folwarku Góry „B”, Lochowie, Obłotnie, i 3 w Sulechowie, - miejsca pamięci narodowej / pomniki / w Górzykowie, Łęgowie, Okuninie i Pomorsku.
Obiekty dla których planuje się wykonanie	<p>Zasadne jest opracowanie studium historyczno – ruralistycznego wraz z wytycznymi konserwatorskimi dla następujących zasobów:</p> <p>Kalsk - historyczne rozplanowanie wsi</p>

studium historyczno - rralistycznego	Kije Kłępsk Pomorsko	- historyczne rozplanowanie wsi - historyczne rozplanowanie wsi - historyczne rozplanowanie wsi
Zasoby wymagające opracowania karty założeń	Dla tożsamości gminy, istotne jest udokumentowanie następujących zasobów: <ul style="list-style-type: none"> - założeń ruralistycznych wsi Brody, Buków, Kije, Łęgowo, Kłępsk, Mozów, Pomorsko, - folwarki we wsiach: Brzezie k. Sulechowa, Buków x 3, Cigacice, Dębinki, Głogusz, Kalsk, Karczyn, Kije x 2, Kłępsk x 2, Krężoły, Kruszyna, Łęgowo, Mozów, Nowy Kłępsk, Obłotne i Okunin, - cmentarze we wsiach: Brody, Buków x 3, Cigacice x 2, Kalsk x 4, Kije, Krężoły, Kłępsk x 2, Łęgowo x 3, Mozów, Okunin, Pomorsko x 2, Przygubiel i 6 w Sulechowie, - obiekt użyteczności publicznej tj. zespół dworcowy w Sulechowie, parki w Bukowie, Głoguszu, Kalsku, Kije, Folwarku Góry B, Kłępsku, Kruszynie, Łęgowie, Mozowie, Obłotne, Okuninie, Pomorsku, Sulechowie x 2. 	
Plany miejscowe	Przeprowadzona, analiza uwarunkowań realizacji oraz zadań polityki kształtowania przestrzeni miasta i gminy, wskazują na potrzeby opracowania planów miejscowych obejmujących obszary o wartościach historycznych i kulturowych z uwzględnieniem zagadnień rewaloryzacji i kształtowania krajobrazu kulturowego. Uchwalone ustalenia studium mogą też dać asumpt do podjęcia działań poza sferą gospodarki przestrzennej w formie różnego rodzaju programów jak np. program rewaloryzacji i przekształceń obszarów, program modernizacji wnętrza przestrzeni publicznych, program ochrony dziedzictwa kulturowego i kształtowanie atrakcyjnego krajobrazu miasta i gminy.	

3.7 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

Zasady ogólne	Kierunkowe możliwości rozwoju miasta pozwalają na obsłużenie infrastrukturą techniczną terenów docelowego zainwestowania bez większych nakładów i przeszkód. Stwierdzenie to dotyczy zarówno zasobów, urządzeń jak i sieci. Preferuje się następujące rozwiązania systemowe dla poszczególnych branż: <ul style="list-style-type: none"> - sieć wodociągowa, gazowa, ciepłownicza i elektryczna jako sieć pierścieniowo – rozgałęźna, - sieć kanalizacyjna w miarę możliwości w systemie rozdzielczym. Rozbudowane i udoskonalone będą obecne systemy zaopatrzenia miasta w media techniczne. Zakłada się kontynuację rozbudowy istniejącego systemu kanalizacji, rozbudowę sieci wodociągowej, gazowej i elektrycznej. Niezbędna jest przebudowa sieci ciepłowniczej z ewentualną realizacją nowych źródeł ciepła. Możliwości rozwojowe wsi są ograniczone a obsłużenie infrastruktur techniczną bardzo zróżnicowane.
Zaopatrzenie w wodę	Obecny, stan zaopatrzenia w wodę miasta i gminy prawie całkowicie zaspakaja potrzeby. Wskazane jest, aby obecny system zaopatrzenia w wodę, uległ dalszemu usprawnieniu, w celu lepszego wykorzystania wydajności istniejących ujęć wodnych, eliminacji niedoboru wody w sytuacjach awaryjnych, objęciem swym zasięgiem terenów przeznaczonych pod przyszłą zabudowę. Pozostawia się układy sieci wodociągowych bez istotnych zmian. Przyjęto następujące zasady zaopatrzenia gminy w wodę: <ul style="list-style-type: none"> - podstawowym źródłem zaopatrzenia miasta, oraz Brzezia k.Sulechowa, Krężoł, Kruszyny, Obłotna i częściowo Nowego Świata , pozostanie obecne ujęcie wody zlokalizowane w północno - wschodniej części Sulechowa (sześć studni głębinowych), powiązane siecią wodociągową z ujęciem w miejscowości Folwark Góry B które zaopatruje w wodę wsi Głogusz, Kije, Łochowo, Mozów, Dębinki; - spięcie, sieci miejskiej z siecią wiejską, obsługującą wsie Zagórze, Górki

Małe, Leśna Góra, Cigacice, Nowy Świat i Górzynkowo z ujęciem wody na terenie wsi Górki Małe (dwie studnie głębinowe i hydrofornie);

- docelowe podłączenie do sieci miejskiej sieci wiejskiej we wsi Kalsk z ujęciem na terenie wsi;
- nie zakłada się zmian w sieci wiejskiej obsługującej wsie Okunin, Klępsk, Łęgowo, które są zaopatrywane z ujęcia w Klępsku (dwie studnie głębinowe);
- pozostawia się sieć wiejską obsługującą wsie Buków i Karczyn, z ujęciem na terenie wsi Karczyn (dwie studnie głębinowe i hydrofornie), oraz sieć wiejską obsługującą wsie Brzezie Pomorskie, Brody, Pomorsko z ujęciem w Brzeziu k. Pomorska (dwie studnie głębinowe).

W pozostałych miejscowościach, pozostawia się stan istniejący tj. zaopatrywanie mieszkańców w wodę z studni lokalnych, kopanych.

Zakłada się również przejście po byłych zakładach rolnych ujęć i odcinków sieci wodociągowych oraz ich ewentualną modernizację i rozbudowę.

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych i unieruchomienia wodociągów lub skażenia ujęć, przewiduje się zaopatrywanie w wodę z istniejących studni zlokalizowanych na terenie gminy, w miejscowościach Mozów, Kije, Głogusz, Pomorsko, Buków, Górzynkowo, Kruszyna, Przygubiel.

W ujęciach wiejskich należy wykonywać stały monitoring wód podziemnych tzn.:

- prowadzić rejestr poboru wody;
- wykonywać pomiary statycznego i dynamicznego zwierciadła wody;
- badać skład fizyko-chemiczny wody surowej.

Zagrożeniem, dla przyjętego systemu może być pogarszający się stan techniczny sieci magistralnych i urządzeń, mała pojemność zbiorników wody uzdatnionej, zróżnicowany stan chemiczny wody, w różnych ujęciach włączonych do wspólnej sieci, niedostateczna ochrona wód w zlewniach, na terenach stref ochronnych ujęć wodnych.

Należy w możliwie szybkim terminie wykonać opracowania w celu określenia wymiarów stref ochrony dla ujęć wód podziemnych.

Aby zmniejszyć zużycie wody zaleca się upowszechnić opomiarowanie zużycia wody, likwidację przecieków sieci wodociągowej oraz sukcesywną wymianę starych odcinków sieci wodociągowych.

W niniejszym opracowaniu trasy sieci wodociągowych pokazane są w sposób ideowy w dużym uproszczeniu.

Przebiegająca, przez południowy fragment gminy magistrala wodociągowa, zaopatrująca w wodę miasto Zielona Góra, nie jest powiązana z systemem wodociągowym gminy Sulechów.

Gospodarka ściekami

Najważniejsze kierunki działań w zakresie gospodarki ściekami to pełna kanalizacja gminy i stworzenie systemu, który uporządkuje obecny stan i zminimalizuje niekorzystne oddziaływanie na środowisko, szczególnie w strefie rzeki Obrzycy.

Aby to osiągnąć należy wybudować

- kanalizację sanitarną grawitacyjną i tłoczną dla miejscowości Brody, Pomorsko, Mozów, Kije wraz z przepompowniami ścieków, Po zakończeniu której ścieki z wymienionych miejscowości trafią do miejskiej oczyszczalni;
- sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej z przyłączami w Sulechowie – Przemysława II, Bolesława Krzywoustego, Leśną (z rurociągiem tłocznym do oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie wraz z 2 tłoczniami ścieków);
- przepusty pod ul. Wielkopolską i ul. Gdańską;
- odwodnienie terenów zabudowanych pomiędzy ul. Wielkopolską a ul. Poznańską;

odbudować i zmodernizować:

- sieć kanałów (rowów komunalnych) jako odbiorników wód deszczowych z sieci zakrytej;

- wybudować i odbudować sieci kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych. Dobrze wykonana i eksploatowana sieć kanalizacji deszczowej jest ważnym elementem infrastruktury miejskiej. Zwłaszcza w okresie wiosennych roztopów czy obfitych opadów atmosferycznych. Kanalizacja deszczowa, odwodnienie dróg, odbiór i oczyszczanie ścieków deszczowych jest kosztowne, ale też konieczne. W przeciwnym wypadku woda z opadów atmosferycznych może zniszczyć całą miejską infrastrukturę, przede wszystkim nawierzchnie utwardzone, czyli drogi (różnice wysokościowe powodują zaleganie miejscowych wód opadowych, proces erozji można w dużym stopniu ograniczyć poprzez jak najszybsze i jak najdokładniejsze usuwanie z powierzchni wód opadowych). Właściwe odwodnienie terenu zabezpiecza całą infrastrukturę miejską przed zalaniem i tym samym przed zniszczeniem;
- wybudować i zmodernizować sieci wod.-kan. na obszarach wiejskich.

Preferuje się sieci w systemach rozdzielczych.

Zakłada się przyjęcie systemu odprowadzania ścieków z terenu całej gminy a także z części terenu gminy Czerwieńsk do istniejącej oczyszczalni miejskiej której przepustowość jest aktualnie na tyle duża aby takie rozwiązanie było najbardziej ekonomiczne. W jednym przypadku wariantowo zakłada się lokalizację oczyszczalni ścieków pomiędzy wsiami Brody i Pomorsko..

Proponuje się budowę 6 układów grawitacyjno - tłocznych odprowadzania ścieków do oczyszczalni miejskiej ze wsi:

- Brzezie k. Sulechowa, Krężoły, Obłotne, Kruszyna,
- Okunin, Klępsk, Nowy Klępsk, Karczyn, Łęgowo,
- Buków, Kalsk ,
- Głogusz, Łochowo, Kije, Mozów,
- Górki Małe, Cigacice, Górzykowo.
- Gmina Czerwieńsk /Nietkowice, Bródki, Będów, Sycowice/, Brody, Pomorsko, Brzezie k. Pomorska.

Zaleca się budowę przepompowni ścieków, rurociągów tłocznych i sieci kanalizacyjnych na terenach wszystkich wyżej wymienionych miejscowości oraz na trasach pomiędzy nimi. Przewiduje się likwidację oczyszczalni ścieków w Kijach i Klępsku oraz przekształcenie ich w przepompownie ścieków.

Ze względu na niekorzystne warunki wysokościowe, duże koszty związane z budową oczyszczalni i rozległych układów grawitacyjno – tłocznych należy przewidzieć rozwiązania wariantowe dla wyżej wymienionego ostatniego systemu:

Dla wsi :Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Brzezie k. Pomorska, Leśna Góra, Łęgowo, Klępsk, Karczyn i Okunin nie zakłada się całkowitego skanalizowania tylko dofinansowywanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z odprowadzeniem wód oczyszczonych:

- do cieków i kanałów po uzyskaniu pozwolenia wodno-prawnego na odprowadzenie wód oczyszczonych,
- do gruntu poprzez drenaż rozsączający, studnie chłonne, złoża biologiczne lub filtry piaskowe itd.

Realizacja, tych zamierzeń inwestycyjnych jak i wyboru wariantu powinna być poprzedzona, programem rozwoju gospodarki ściekowej, który będzie zawierał rozwiązania techniczne, poparte analizą kosztową. Preferuje się budowę sieci i urządzeń kanalizacyjnych w pierwszej kolejności w zlewni rzeki Obrzyca, z uwagi na pobór wody dla celów pitnych dla mieszkańców Zielonej Góry. Na tym obszarze obowiązuje zakaz urządzania wylewisk ścieków zwierzęcych Proponowane systemy gospodarki ściekami z jednym wyjątkiem nie są powiązane z sieciami gmin ościennych.

Należy dążyć do ograniczenia wielkości stref uciążliwych związanych z emisją odorów, zanieczyszczeniami mikrobiologicznymi, chemicznymi, oraz hałasu z uwagi na otaczające zainwestowanie. Szczególną uwagę należy zwrócić też na skanalizowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie ujęć wód, ponieważ istnieje niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych przez nieszczelne szamba, bądź odprowadzenie nieczystości bezpośrednio do cieków wodnych.

W niniejszym opracowaniu trasy kanałów sanitarnych oraz sieci pokazane są w sposób ideowy w dużym uproszczeniu, dokładne trasy należy ustalić na etapie projektów koncepcyjnych i budowlanych.

Pozostawia się bez zmian działalność dotychczasowej zakładowej oczyszczalni ścieków „ROCKWOOL” w Cigacicach.

Zaopatrzenie w ciepło

Problem, zaopatrzenia miasta w ciepło wymaga generalnego uporządkowania. Niezbędne jest, sporządzenie docelowego programu ucieplnienia miasta, w którym należy uwzględnić następujące założenia :

- likwidacji istniejących źródeł ciepła, w tym kotłowni zasilających wielorodzinne osiedla mieszkaniowe;
- pobudowanie jednej, centralnej kotłowni opalanej gazem, zlokalizowanej w północnej części miasta w strefie przemysłowo – składowej;
- przystosowanie istniejących sieci, do pracy w ramach wspólnej sieci;
- zasięgiem działania objęcie odbiorców z całego obszaru zainwestowanego miasta i terenów rozwojowy wokół;
- pozostawienie kotłowni na osiedlu „Nadodrzańskim” jako rezerwowej, z jej wykorzystaniem w okresie letnim dla dostawy ciepłej wody.

Zagrożeniem, dla realizacji tak przyjętego systemu mogą być:

- niewystarczające możliwości finansowe na realizację w całości zamierzenia inwestycyjnego, co spowoduje potrzebę wcześniejszej modernizacji istniejących kotłowni;
- pogarszający się stale, stan techniczny sieci ciepłowniczych i urządzeń wytwórczych w źródłach ciepła;
- nieprzystosowanie systemu na wspólną sieć.

Nie można jednak wykluczyć wariantu według którego zrezygnuje się budowy centralnego systemu grzewczego. Wtedy obiekty większych zakładów, oraz przyległe do nich budynki mieszkalne ogrzewane będą z kotłowni lokalnych. Pozostali mieszkańcy ogrzewani będą z indywidualnych źródeł ciepła o zasięgu ograniczonym do poszczególnych budynków. W tym wariantcie niezbędna jest modernizacja istniejących kotłowni, oraz przejście na paliwo ekologicznie czyste. Pozwoli to w krótkim czasie na osiągnięcie znacznych rezultatów w zakresie ochrony środowiska. Zakłada się zastąpienie we wszystkich dużych kotłowniach kotłów węglowych kotłami opalanymi gazem ziemnym. Dla odbiorców indywidualnych zakłada się instalowanie pieców pozwalających wykorzystać gaz, energię elektryczną, paliwa odnawialne (biomasa, biogaz, energia słoneczna lub geotermalna).

Zaopatrzenie w gaz

Przez teren gminy Sulechów przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia eksploatowane przez dwóch operatorów:

- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (zm. średnicy – Sulechów) o średnicy nominalnej DN 80 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin- zm. średnicy) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,
- gazociąg przesyłowy w/c relacji Nowe Tłoki- Sulechów (odg. Świebodzin-odg. Skape) o średnicy nominalnej DN 150 i ciśnieniu nominalnym PN 6,3 MPa,

Zakłada się utrzymanie stanu istniejącego, nie planując rozszerzania działalności dystrybucyjnej gazu siecią przewodową na terenie miejscowości dotychczas niezgazyfikowanych, przewidując jedynie rozbudowę sieci gazowych na terenach gdzie występuje już sieć gazowa, w oparciu o bieżące przyłączenia.

Pozostałe, miejscowości na terenie gminy będą zaopatrywane w gaz bezprzewodowy.

Zagrożeniem, dla przyjętego systemu może być pogarszający się stan techniczny oraz małe przekroje sieci gazowej na terenie miasta, poziom automatyzacji stacji redukcyjnych.

Istnieje konieczność, ustanowienia stref uciążliwości stacji redukcyjnych i przewodów magistralnych, wraz z ograniczeniami w sposobie ich obudowywania i użytkowania gruntów. Zasadne jest ponowne opracowanie programu gazyfikacji miasta i gminy, w powiązaniu do możliwości i zamierzeń właściwego operatora gazu.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zakłada się utrzymanie stanu istniejącego, gdzie odbiorcy energii elektrycznej w mieście i gminie, zasilani są z GPZ 110/15 kV, zlokalizowanego w rejonie ulicy Odrzańskiej w Sulechowie, zasilanego dwiema napowietrznymi liniami 110 kV relacji Zawada - Sulechów i Wolsztyn - Sulechów oraz rozdział energii przy pomocy sieci napowietrznych i kablowych 15 kV, które zasilają stacje transformatorowe 15/0.4 kV. Należy dążyć do skablowania, na terenie miasta wszystkich linii napowietrznych 15 kV, które opasują pierścieniem tereny zainwestowane, ponieważ stanowią istotną barierę przestrzenną dla jego rozwoju. Niezbędne jest poprawienie zaopatrzenia w energię elektryczną poprzez:

- oprzyrządowanie systemu w telemechanikę i automatykę;
- poprawę stanu technicznego sieci i urządzeń;
- zwiększenie rezerwy mocy w źródłach, liniach i transformatorach w tym GPZ;
- budowy nowych linii SN/15 kV do projektowanych stacji transformatorowych na terenach kierunkowego rozwoju;
- budowa elektrowni fotowoltaicznych wytwarzających energię odnawialną o mocy przekraczającej 100kW.

Konieczne jest ustalenie stref zagrożeń od pola elektromagnetycznego GPZ i linii napowietrznych wysokiego napięcia.

W studium dopuszcza się możliwość wybudowania stacji elektroenergetycznej 400/110kV „Zielona Góra” oraz fragmentów napowietrznych dwutorowych linii elektroenergetycznych o napięciu 400kV relacji Baczyzna – Zielona Góra – Polkowice oraz Plewiska - Zielona Góra – Gubin, wzdłuż których będzie obowiązywać pas technologiczny 70.0m. (po 35.0m. od osi linii w obu kierunkach. Dla terenów znajdujących się w pasie technologicznym obowiązywać będą ustalenia wg. odrębnych przepisów.

Na terenie czynione są też starania uruchomienia dużych instalacji OZE:

- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Buków;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Brody;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kije;
- budowa elektrowni fotowoltaicznej w miejscowości Kalsk na terenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie.

Potencjalne duże możliwości dają pozyskania energii cieplnej z różnych rodzajów biomasy i przedstawia się następująco:

- grunty leśne są źródłem drewna i odpadów drzewnych, które mogą stanowić źródło surowca drzewnego jako biomasy dla przemysłu, a także w dużej części jako drewno opałowe dla gospodarstw domowych;
- zastosowanie w energetyce odnawialnej może mieć również słoma jako biomasa.

Telekomunikacja

Określa się następujące zasady i kierunki rozwoju telekomunikacji na terenie gminy Sulechów:

- modernizacja i rozbudowa urządzeń i sieci telekomunikacyjnych które nie zaspokajają w pełni oczekiwanych potrzeb;
- adaptacja i rozwój sieci telefonii komórkowej i stacjonarnej (liniowej), przekazu radiowego (radiowa dostępność programowa), przekazu telewizyjnego (telewizja satelitarna, telewizja kablowa, stacje przekaźnikowe), oraz światłowodowej (dostępność telefoniczna i internetowa);
- rozbudowie cyfrowej centrali telefonicznej w Sulechowie i kolejnych linii światłowodowych;

- adaptacja istniejących linii światłowodowych: Zielona Góra-Cigacice-Sulechów, Krosno Odrzańskie – Sulechów i bazy telefonii komórkowej w Okuninie, Łochowie i Sulechowie;
- wdrożenie nowoczesnych rozwiązań systemowych w tym Systemy Radiowego Dostępu Abonenckiego /SRDA/ w zabudowie wiejskiej rozproszonej na obszarach zagrożenia powodzią i pożarami.

Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej ma duże znaczenie dla osiągnięcia celów społeczno - gospodarczych gminy. Konieczne jest stworzenie warunków przestrzennych dla rozbudowy wcześniej wymienionych systemów. Lokalizacja przyszłych elementów tej infrastruktury powinna być zgodna z przepisami odrębnymi i uwzględniać potrzeby operatorów sieci.

Wymogiem jest realizacja sieci umożliwiającej dostęp lokalnej społeczności do internetu szerokopasmowego zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich. Zakłada się rozwój łączności bezprzewodowej wzdłuż linii kolejowych w ramach terenów zamkniętych.

Przewiduje się, że w dalszym ciągu funkcjonować będą systemy radiotelefoniczne niepubliczne /wojskowe, kolejowe, leśnictwa, służb komunalnych, ratownictwa sanitarnego, itp./.

Celowe jest dążenie do skablowania wszystkich linii telekomunikacyjnych. Zagrożeniem, dla systemu może być zróżnicowanie terytorialne w nasyceniu centralami telefonicznymi, gęstość sieci, standard świadczonych usług.

Lokalizacja nowych terenów telefonii komórkowej powinna być w dużym oddaleniu od skupisk zabudowy mieszkaniowej. I zgodnie z przepisami odrębnymi.

Gospodarka Odpadami

Gospodarka odpadami w mieście i gminie prowadzona jest w sposób uporządkowany zgodnie z obecnym systemem. Wywożone są one na składowiska odpadów w Sulechowie i w Zielone Górze. Niezbędne jest wdrożenie na terenie miasta i gminy zasady selektywnej zbiórki odpadów z wyodrębnieniem odpadów szkodliwych dla środowiska.

Problemem do rozwiązania jest unieszkodliwianie odpadów wyselekcjonowanych i biodegradowalnych oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ze względu na przyjęty system prowadzenia gospodarki odpadami nie wyznacza się w niniejszym opracowaniu nowych terenów pod wysypiska odpadów komunalnych.

Melioracja terenu

Melioracji wymagają następujące tereny:

- rejon wsi Łęgowo, Klępsk, Okunin;
- rejon pomiędzy Sulechowem a Obłotnem;
- rejon wsi Brody, Pomorsko i Kije, poprzez drenowanie gruntów rolnych i łąk.

Konieczna jest odbudowa i utrzymanie istniejących rowów melioracyjnych.

Komunikacja

Generalne cele strategiczne polityki komunikacyjnej powiązane są z funkcją systemu transportowego, który powinien zapewnić sprawne, bezpieczne, ekonomiczne i nieuciążliwe dla środowiska przemieszczanie się osób i towarów.

Aby to osiągnąć, należy zrealizować następujące cele:

- zapewnić powiązanie układu komunikacyjnego gminy z układem zewnętrznym, poprzez funkcjonalne wyprowadzenie dróg z miasta na zewnątrz, przy nadaniu im odpowiednich funkcji oraz stworzenia właściwych powiązań funkcjonalnych i technicznych;
- wykorzystać istniejące ciągi komunikacyjne zgodnie z kierunkiem planowanych przemian;
- uzyskać rozwiązania o wysokich walorach funkcjonalno – użytkowych;
- spełnić wymagania związane z ochroną unikalnych walorów gminy,
- stworzyć odpowiednie warunki do transportu surowców i produktów,
- wzmocnić i usprawnić powiązania w skali regionalnej poprzez pobudowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brody.

**Komunikacja
kołowa**

Działalność samorządu powinna zmierzać w kierunku :

- wykorzystania położenia miasta i gminy, przy (istniejącej części i projektowanej od Zielonej Góry do Sulechowa) drodze ekspresowej S-3 Świnoujście - Lubawka o znaczeniu europejskim i zlokalizowanym na niej węźle drogowym w rejonie Sulechowa zapewniającym połączenia w kierunku Poznania i miasta, oraz miejsca obsługi podróżnych (MOP) w rejonie Cigacic;
- wzmocnienie i usprawnienie powiązań w skali regionalnej poprzez pobudowanie mostu na rzece Odrze w miejscowości Brody i Pomorsko oraz poprawienia geometrii i warunków technicznych szlaków drogowych.

Koncepcja docelowego układu komunikacyjnego miasta uległa gruntownemu przeobrażeniu z chwilą zrealizowania

- drogi ekspresowej S-3 Świnoujście - Lubawka po zachodniej stronie miasta;
- drogi krajowej w kierunku na Poznań od węzła na drodze ekspresowej S-3 w południowej części Sulechowa.

Tym sposobem, w znacznym stopniu wyeliminowany został ruch tranzytowy, z terenów zabudowanych miasta.

Pozostały układ komunikacyjny gminy nie wymaga budowy nowych połączeń pomiędzy jednostkami osadniczymi.

Dla usprawnienia dotychczasowych połączeń komunikacyjnych na terenie gminy niezbędne jest:

- pobudowanie drugiego przęsła mostu na Odrze zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego, w rejonie Cigacic, w ciągu drogi ekspresowej;
- modernizacja drogi alternatywnej, wzdłuż drogi ekspresowej, w tym przebudowa mostu w Cigacicach;
- pobudowanie mostów na Odrze, w ciągach dróg wojewódzkich Zielona Góra – Wysokie – Pomorsko i Zielona Góra – Czerwieńsk – Brody;
- zrealizowanie obwodnicy, wokół wsi Pomorsko, w ciągu drogi wojewódzkiej Szklarka Radnicka – Sulechów – Wschowa;
- modernizacja, istniejących dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

W obszarze miasta, stworzone zostaną warunki do uporządkowania układu komunikacyjnego, po wyeliminowaniu ruchu zamiejsowego i wyznaczeniu oraz realizacji ciągów pieszych i rowerowych, wraz z miejscami postojowymi. Aktualna, sieć ulic zapewnia prawidłową dostępność, do celów podróży przy różnych formach aktywności zawodowej, niemniej jednak należy kontynuować przebudowę i modernizację tego układu w celu :

- usprawnienia powiązań komunikacji kołowej w przypadku zespołów osadniczych, po wschodniej i północnej części miasta;
- uspokojenia ruchu, w wybranych rejonach centrum, śródmieścia i na terenach mieszkaniowych;
- ograniczenia w obszarze centrum miasta, ruchu kołowego i rozbudowę ciągów pieszych;
- wprowadzenie komunikacji publicznej obsługującej miasto i najbliższe miejscowości w tym Cigacice i Kalsk.

Wymienione cele należy realizować poprzez :

- budowę nowych tras;
- modernizację tras istniejących;
- zmiany w organizacji ruchu;
- zastosowanie, nowych rozwiązań technicznych w zakresie regulacji i bezpieczeństwa ruchu.

**Komunikacja
kolejowa**

Istniejąca, sieć kolejowa nie będzie prawdopodobnie odgrywała tej roli co w przeszłości. Jedynie, magistrała Zbąszynek – Sulechów- Czerwieńsk posiadająca znaczenie państwowe, będzie pełniła funkcję usługową, pomagała realizować cele publiczne, zwiększać dynamikę życia publicznego, choć w zakresie ograniczonym, dla miasta i wybranych miejscowości wzdłuż szlaku

kolejowego. Generalnie, ruch na tej magistrali bardziej związany będzie z tranzytem niż z gminą jako celem podróży, jedynie przechodzącym przez jej teren. Stacja kolejowa w mieście po odpowiedniej modernizacji może służyć jako miejsce przeładunku towarów. Celowe jest utrzymanie bocznicy kolejowej, łączącej stację w mieście z portem rzeczny w Cigacicach, co pozwoli połączyć transport kolejowy z wodnym i kołowym, w jednym węźle transportowym. Pozostałe linie w kierunku Świebodzina, Wolsztyna, Konotopu straciły już swoje znaczenie gospodarcze, są niesprawne technicznie a ich dalsze utrzymywanie nie ma uzasadnienia ekonomicznego. Ich trasy, to rezerwy pod inne formy użytkowania np. ciągi rowerowe lub kołowe. Nie można jednak wykluczyć, że ruch na tych trasach, zostanie reaktywowany po wykrystalizowaniu się systemu transportu, związanego z obsługą rolnictwa i przemysłu opartego na lokalnych surowcach. Szlaki kolejowe, typu lokalnego nie stanowią barier przestrzennych, pomimo, że przecinają istniejące drogi kołowe w jednym poziomie. Odwrotnie, sytuacja wygląda w przypadku szlaku magistralnego, który powinien być poddawany stałej modernizacji związanej z potrzebą zabezpieczenia bezpieczeństwa ruchu.

Komunikacja wodna

Przepływająca, wzdłuż południowej granicy gminy rzeka Odra, to szlak żeglowny o znaczeniu krajowym i potencjalnie międzynarodowym. Wymaga dostosowania jej parametrów dla potrzeb określonych w założeniach „Odrzańskiej Drogi Wodnej E30” (osiągnięcie III klasy żeglowności - prześwit mostowy - 4m, głębokość - 1,8m., a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności), którą przewozić się będzie znaczne ilości towarów. Modernizacja istniejącego portu rzeczny w Cigacicach, jego wyposażenie w nowoczesny sprzęt i rozbudowa bazy magazynowej, spowoduje, że stanie się on ważnym miejscem przeładunków towarów. Planuje się powstanie w Cigacicach „Regionalnego Węzła Transportu Multimodalnego” pełniące funkcję logistycznego powiązania mediów wodnych, drogowych i kolejowych. W Pomorsku zakłada się budowę kajakarskiej stacji wodnej. Pozostałe przepływające przez gminę ciek wodne nie mają żadnego znaczenia transportowego, są zbyt małe aby mogły pełnić rolę szlaków kajakowych.

Komunikacja lotnicza

Bliskie sąsiedztwo lotniska interregionalnego w Babimostie przeznaczonego do pełnienia ważnych funkcji krajowych i funkcji transportu lotniczego w regionalnym systemie multimodalnym oraz lotniska w Przylepie koło Zielonej Góry używanego do celów sportowych i transportu cargo powoduje, że gmina Sulechów będzie dobrze obsługiwana w zakresie komunikacji lotniczej. Zasadne jest utrzymanie i urządzenie lądowiska dla helikopterów sanitarnych, w południowej części miasta Sulechów. Przeszkody lotnicze (wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej lub większej od 50m npt muszą być zgłoszone: Szefostwu Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP Wydział Lotniskowy oraz Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz oznakowane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Komunikacja piesza

Kierunki rozwoju systemu tras pieszych to:
adaptacja istniejących tras relacji:

- Sulechów – Klepsk – Babimost (szlak Mistrza Ołtarza z Gościszowic);
 - Sulechów – rezerwat „Radowice” – Klepsk – Karczyn – Buków – Łęgowo – Sulechów (szlak pomników przyrody);
 - Sulechów – Kalsk – Głogusz – Kije – Cigacice – Pomorsko (szlak historycznych bitew);
 - Kalsk – Głogusz – Pałk (szlak łącznikowy);
 - rezerwat „Radowice” – Podlegórz (szlak łącznikowy);
 - Pomorsko – Brody – kanał Ołobok (szlak łącznikowy);
 - Mozów – Sulechów – Obłotne – sosna „Waligóra” (szlak łącznikowy);
- adaptacja leśnych ścieżek dydaktycznych: „Do Waligóry”, „Nad Jabłonną”, „Przez Rezerwat Radowice”.

Proponuje się zakwalifikować do ścieżek regionalnych szlaki o następującym przebiegu:

- Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k. Pomorska – Szabliska – Głoguszyn – jezioro Niestysz;
- Gryżyński Park Krajobrazowy – Brody – Pomorsko – Boryń – Sulechów – rezerwat „Radowice” – Trzebiechów;

Na terenie miasta celowe jest:

- powiększenie obszarów przeznaczonych dla ruchu pieszego w centrum;
- wytyczenie i zrealizowanie systemu dojść pieszych pomiędzy centrum a zespołami mieszkaniowymi i szkołami;
- ulepszenie tras pieszych, łączących tereny miejskie z okolicznymi lasami.

Komunikacja rowerowa

Dla zaspokojenia potrzeb stale wzrastającego ruchu rowerowego proponuje się zbudowanie systemu tras rowerowych o znaczeniu:

- regionalnym, o przebiegu:
 - Zielona Góra – Pomorsko – Brzezie k. Pomorska - jezioro Niestysz;
 - Krosno Odrzańskie – Brody – Pomorsko – Laskowo– Sulechów – Oblotne – Smolno Małe – Trzebiechów;
- lokalnym o przebiegu:
 - Sulechów – Krężoły – Kłępsk – jezioro Wojnowskie;
 - Laskowo – Górki Małe – Cigacice – Górzykowo;
 - Czerwieńsk – Brody – Brzezie k. Pomorska;
 - Zielona Góra – Cigacice – Sulechów – Kalsk – Rosin.

Prawidłowa obsługa wymaga :

- budowy miejsc obsługi podróżnych wraz z programem usługowym, w atrakcyjnych miejscach krajobrazowych;
- stworzenie w mieście, w rejonie kąpieliska, ośrodka o charakterze rekreacyjno - wypoczynkowym dla obsługi rowerzystów, celem przyciągnięcia turystów po trudach podróży oraz stworzenia możliwości wypożyczenia rowerów i ich naprawy;
- budowę wydzielonych ścieżek i ulic rowerowych , ciągów pieszo – rowerowych w ramach działań na rzecz bezpieczeństwa rowerzystów i pieszych.

Komunikacja konna

Mając na uwadze docelowy rozwój usług agroturystycznych gminy, zakłada się konieczność wytyczenia szlaków dla ruchu pojazdów konnych, oraz jazdy konnej wierzchem.

Proponowane szlaki przebiegają w rejonie miejscowości Brzezie k. Pomorska, Głoguszyn, Kije, Szabliska, Pomorsko, Laskowo, Boryń, Mozów Brody Górki Małe. Wskazane jest utworzenie ośrodków jeździeckich w Boryniu, Brzeziu k.Pomorska, Głoguszynie i Kijach.

3.8 INWETYCJE CELU PUBLICZNEGO

Inwestycje lokalne

W ramach studium na podstawie strategii rozwoju gminy Sulechów na lata 2012 - 2022 zidentyfikowano następujące inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- pełna kanalizacja gminy (budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Brody, Pomorsko, Mozów, Kije
- budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej na terenach zabudowanych gminy;
- odbudowa i/lub modernizacja rzek i kanałów na terenie gminy;
- odbudowa urządzeń melioracji szczegółowych na terenach użytkowanych rolniczo w gminie;
- odbudowa lub modernizacja zbiorników wodnych na terenie gminy i tworzenie kąpielisk nad rzeką Odry;
- zagospodarowanie doliny rzeki Odry;
- poprawa infrastruktury w Porcie w Cigacicach;
- budowa stacji kajakarskiej w Pomorsku;

- budowa ścieżek pieszych, pieszo - rowerowych, rowerowych, modernizacja i przebudowa dróg publicznych na terenie całej gminy
- zabezpieczenie gminy przed powodzią (m. innymi modernizacja wałów odrzańskich w Brodach, Pomorsku i Leśnej Górze);
- budowa infrastruktury pod jednostkę wojskową, w tym rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz komunikacji;
- poprawa infrastruktury dla osób niepełnosprawnych;
- dążenie do stosowanie w gminie odnawialnych źródeł energii.

rozbudowa cmentarzy w Sulechowie i budowa nowego cmentarza w Obłotnym;

Tereny przeznaczone pod rozbudowę cmentarza w Sulechowie i pod budowę nowego cmentarza w Obłotnym spełniają przesłanki zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. W świetle tych zapisów wymagane jest, by cmentarze lokalizowane były na glebach przepuszczalnych (piaski) o niskiej zawartości węglanów.

Rozbudowa cmentarza w Sulechowie została przesądzoną w uchwalonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części obrębu 2 miasta Sulechów, do którego zostały wykonane przy jego opracowywaniu wszystkie wymagane przepisami w tym zakresie badania.

Na potrzeby sporządzenia prognozy wykonana została analiza składu granulometrycznego gleby z terenów pod budowę (cmentarza w Obłotnym). Analiza przeprowadzona metodą hydrometryczną Casagrande'a w modyfikacji Pruszyńskiego pozwoliła stwierdzić, że występują tutaj piaski luźne (utwory bardzo lekkie, przepuszczalne). Dodatkowo, analiza zawartości węglanów przeprowadzona metodą jakościową Nowackiego potwierdziła, że zawartość CaCO_3 w badanych glebach nie przekracza 1% (a więc w praktyce gleby te pozbawione są węglanów). Bazując na mapie hydrograficznej N-33-140-C stwierdzono, że ukształtowanie poziomu wód podziemnych jest zmienne na analizowanym obszarze - hydroizobaty przebiegają na poziomie 1-2 m, (teren wyłączony z pod lokalizacji możliwości pochówku) przy czym lokalnie zwierciadło znajduje się na poziomie 4,4 a nawet 10 m). Wykonano dodatkowe badania w okolicy objętej opracowaniem i stwierdzono, że głębokość zalegania wód podziemnych przekracza 2,5 m p.p.t. W celu zachowania standardów środowiska i nie spowodowania potencjonalnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi musi być obowiązkowo opracowany na teren projektowanego cmentarza w Obłotnym miejscowy plan zagospodarowania. Na etapie jego opracowania zgodnie z wymaganiami zawartymi w ustawie i rozporządzeniach obowiązujących w tym zakresie, musi być wykonany projekt robót geologicznych

na wykonanie dodatkowych badań i musi on uzyskać decyzję zatwierdzającą w Starostwie Powiatowym.

Po przeprowadzeniu badań objętych zatwierdzonym projektem, konieczne będzie opracowanie dokumentacji hydrogeologicznej, również zatwierdzonej w Starostwie Powiatowym w Zielonej Górze. Te badania i miejscowy plan zagospodarowania ostatecznie określą granice możliwości pochówku na projektowanym cmentarzu w Obłotnym.

Tereny obydwu cmentarzy znajdują się na wzniesieniach i nie podlegają zalewom.

W projekcie studium uwzględniono strefę ochronną wokół cmentarzy w granicach 50 m od granicy cmentarzy. W bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych cmentarzy nie stwierdzono zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i zakładów przechowywania artykułów żywnościowych. Nie znajdują się tam również studnie ani ujęcia wody pitnej (stacja ujęcia wody znajduje się w Sulechowie przy ul. Wojska Polskiego). Tereny te są zwodociągowane.

Inwestycje ponadlokalne

Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Wskazano obszary pod następujące inwestycje służące realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym:

Zadania rządowe:

- modernizacja Odrzańskiej Drogi Wodnej E-30 w celu osiągnięcia III klasy żeglowności (prześwit mostowy - 4m, głębokość 1,8m) a w dalszej perspektywie – IV klasy żeglowności.
- budowa drugiego pasma ruchu drogi S3 od Sulechowa do Nowej Soli, i wybudowanie drugiej nitki mostu na Odrze oraz zburzenie obecnego i wybudowanie na jego miejscu nowego.

Zadania samorządu województwa:

- przebudowa drogi nr 278 na odcinku Szklarka Rudnicka – Sulechów,
- budowa mostu na Odrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 281;
- przebudowa drogi 281 na odcinku Pomorsko – Zielona Góra;
- połączenie drogi wojewódzkiej nr 281 z drogą wojewódzką nr 280;
- budowa mostu na Odrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 280;
- rewitalizacja dworców i przystanków, poprawa stanu infrastruktury kolejowej na liniach nr 358 i 367
- budowa nowych torowisk Sulechów – Świebodzin z przystankami pod szybką koleją szynową Gorzów- Skwierzyna - Międzyrzecz - Świebodzin – Sulechów – Zielona Góra;
- program inwestycyjny związany z Zielonogórskim Obszarem Funkcjonalnym, który wynika z opracowywanej Strategii.
- przebudowa linii kolejowej E-20 – do uzyskania prędkości technicznej 200 km/h (docelowo 300 km/h)
- budowę sprawnego połączenia kolejowego Gorzów Wlkp. – Zielona Góra, przez Skwierzynę, Międzyrzecz, Świebodzin, Sulechów (o trakcji trójczłonów lub zespolonych autobusów na szynach) z możliwością przedłużenia do Nowej Soli oraz połączenia Zielonej Góry z Babimostem (lotnisko) i Zbąszyńkiem (ważny węzeł kolejowy).
- uzyskanie przez drogi krajowe docelowo parametru klasy GP, a przez drogi wojewódzkie - klasy G.
- przywracania żeglowności na całej długości projektowanej międzynarodowej odrzańskiej drogi wodnej E30 , z uzyskaniem docelowo klasy IV
- poprawa zabezpieczeń przeciwpowodziowych z uwzględnieniem ochrony ekosystemów wodnych w tym lasów łęgowych

Program krajowy.

- program dla Odry; modernizacja szlaku żeglownego po Odrze swobodnie płynącej w celu zapewnienia zimowego lodołamania

- sygnalizowana realizacja linii elektroenergetycznej 400kV relacji Gubin - Plewiska zlokalizowanej w południowym fragmencie gminy. Będzie ona wymagała wyznaczenia pasa technologicznego o łącznej szerokości 70m.

Program samorządu wojewódzkiego

Podstawowym aktem planistycznym Samorządu Województwa Lubuskiego jest Zmiana Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego (Zmiana PZPWL) przyjęta przez Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałą NrXXII/191/12 z dnia 21 marca 2012 r. (publikacja: Dziennik Urzędowy Województwa Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2012 r., poz. 1533). Ponadto w dniu 19.11.2012 r. Sejmik Województwa Lubuskiego podjął uchwałę Nr XXXII/319/12 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020.

Zmiana PZPWL w części II „Plan struktury funkcjonalno – przestrzennej. Kierunki polityki przestrzennej.” oraz w części III „Inwestycje celu publicznego. Wykaz programów rządowych i zadań samorządowych.” zawiera zasady i zalecenia do uwzględnienia w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zmiana PZPWL pozwala na sformułowanie rekomendacji z pozycji polityki regionalnej do polityki przestrzennej na szczeblu gminnym, w których uwzględniono m.in. zadania rządowe określone w programach uchwalonych przez Radę Ministrów, które nie zostały wpisane do centralnego rejestru programów, prowadzonego przez właściwego ministra do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Umieszczono również zadania samorządu województwa w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarte w programach przyjętych przez Sejmik Województwa Lubuskiego.

Rekomendacje dla Gminy Sulechów w zakresie zadań proponowanych w Zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego.

W zakresie struktury przestrzennej:

- podjęcie działań w zakresie zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy poprzez racjonalizację użytkowania przestrzeni i zapobiegania jej degradacji,
- stworzenie warunków umożliwiających uporządkowanie obszarów funkcjonalnych na terenie gminy, w tym infrastruktury technicznej,
- podjęcie działań zwiększających efektywność gospodarowania przestrzenią,
- stworzenie warunków pozwalających na kształtowanie procesów urbanizacji w celu osiągnięcia najkorzystniejszych rozwiązań przestrzennych,
- podjęcie działań zwiększających odporność struktury przestrzennej gminy na zagrożenia wynikające z ekstremalnych zjawisk przyrodniczych i katastrof,
- dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości środowiska przyrodniczego poprzez ochronę i odpowiednie użytkowanie,

W zakresie miejsca w strukturze przestrzennej województwa:

położenie gminy w:

- Środkowoeuropejskim Korytarzu transportowym CETC, biegnącym wzdłuż drogi ekspresowej S3 jako głównego pasma rozwoju
- paśmie rozwojowym o znaczeniu krajowym Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Nowa Sól o najwyższym potencjale społeczno – gospodarczym,
- nad rzeką Odrą w tym portu rzeczno w Cigacicach oraz spójności Lubuskiego Trójmiasta Sulechów – Zielona Góra – Nowa Sól położenie gminy w strefie:
- predysponowanej do wielofunkcyjnego rozwoju wypoczynku weekendowego
- predysponowanej do rozwoju turystyki i rekreacji,
- rozwoju obsługi transportu,

występowania w gminie powiązań komunikacyjnych dla aktywności ekonomiczno – gospodarczej,

występowania w gminie terenów postulowanych do:

- wprowadzenia gospodarki rolnej, sadowniczej i leśnej
- rozwoju osadnictwa

Pozostałe rekomendacje wynikające ze Zmiany PZPWL:

- modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej,
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej,
- udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej – w szczególności w sferach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej,
- usprawnienie systemu transportu publicznego z wykorzystaniem partnerstwa publiczno – prywatnego,
- uzyskanie trwałych efektów płynących ze współpracy międzyregionalnej,
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej,
- wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego rozwoju turystyki
- promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej,
- podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek regionu i województwa,
- podniesienie jakości kształcenia,
- dostosowanie kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE,
- wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- wspieranie działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego,
- ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży,
- rozwój instytucjonalnego i kapitałowego otoczenia biznesu,
- wspieranie wzrostu zatrudnienia i mobilności zawodowej
- poprawa jakości stanu środowiska przyrodniczego,
- kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia,
- rozbudowa i przebudowa sieci dróg komunikacji rowerowej.

3.9 OBSZARY DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obowiązująca ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sytuacji jeśli wymagają tego przepisy odrębne:

Nie zachodzi potrzeba wyznaczenia obszarów do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego ze względu na:

- scalanie i podziały nieruchomości;
- rozmieszczenie obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² (na terenie gminy nie przewiduje się lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² ponieważ w obowiązujących już planach wyznaczono dwie lokalizacje pod wyżej wymienione obiekty);
- obszary udokumentowanych złóż kopalin (Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża kopalin).

- wyznaczone obszary przestrzeni publicznych (nie wskazuje się nowych samodzielnych obszarów przestrzeni publicznych dla których sporządzenie m.p.z.p. jest obowiązkowe);

Obowiązek sporządzenia planów ze względu na wymagane zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Wyznacza się obszary zalecane objęciem m.p.z.p. ze względu na występujące uwarunkowania związane ze zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na cmentarze i zespoły rekreacyjnego. Grunty leśne i rolne które już posiadają zgodę na zmianę ich przeznaczenia na nieleśne nie podlegające ustawowemu obowiązkowi sporządzania planów miejscowych. Studium nie przesądza czy wyznaczone obszary do ich odlesienia będą w całości związane z likwidacją drzewostanu.

3.10 OBSZARY DLA KTÓRYCH STUDIUM OKREŚLA ZAMIERZENIA GMINY W SPRAWIE SPORZĄDZENIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

W studium wskazano obszary dla których gmina powinna opracować m.p.z.p. wraz z określeniem zasad wyznaczania zasięgu nowych planów miejscowych polegających na uwzględnieniu granic obszaru o dominującej funkcji.

Potwierdza się zasadność kontynuowania rozpoczętych miejscowych planów. Proponuje się sporządzenie planów dla nowej zabudowy mieszkaniowej.

Dopuszcza się aktualizację obowiązujących planów miejscowych w dostosowaniu ich do oczekiwań mieszkańców oraz przesłanek formalno - prawnych związanych ze zmieniającymi się przepisami. Zmiany planów mogą dotyczyć dowolnej ich części terenów.

Miejscowe plany oprócz obligacji ustawowej powinny być opracowane:

- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania przyrodnicze w tym wymagające ochrony;
- dla obszarów wymagających przekształceń, uporządkowania i rewitalizacji;
- dla obszarów cennych ze względu na uwarunkowania kulturowe;
- dla powiększenia terenów przeznaczonych pod szeroko rozumiane budownictwo;
- dla terenów gdzie występuje potrzeba regulacji prawem miejscowym konfliktów, zagrożeń.

3.11 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Polityka przestrzenna w odniesieniu do rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinna:

- zminimalizować przeznaczenie powierzchni gruntów chronionych na inne cele niż produkcja rolnicza;
- stosować przy przeznaczaniu gruntów pod zabudowę zasadę przeznaczanie w pierwszej kolejności nieużytków a po ich wyczerpaniu gruntów najniższych klas bonitacyjnych, za zgodą odpowiednich organów i po wyłączeniu ich z produkcji rolnej i leśnej;
- dążyć do regulacji stosunków wodnych na gruntach nadmiernie wilgotnych,
- ochraniać i wprowadzać zadrzewienia i zakrzewienia śródpolnych i przydrożnych spełniających rolę przeciwoerozyjną,
- wprowadzać nowe formy gospodarowania (proekologicznych) na cennych obszarach przyrodniczo - krajobrazowych.

Istniejące na terenie gminy obszary leśne wymagają działań ochronnych istniejących zasobów w celu zachowania ich funkcji przyrodniczej, gospodarczej i społecznej. Realizacja tych celów wymaga:

- organizacji ruchu turystycznego tak aby rekreacja nie kolidowała z podstawową funkcją lasów,

- przeciwdziałanie stanom niepożądanym w środowisku leśnym,
- zalesienie odłogowych oraz słabych bonitacyjnie użytków rolnych.

Zdecydowana większa część gminy posiada wyraźne przyrodnicze predyspozycje do kształtowania terenów otwartych, o funkcjach przede wszystkim przyrodniczych, występują one powszechnie w północnej i środkowej jej części (obniżenie pradolinne, szczególnie wzdłuż koryt większych i mniejszych rzek i cieków) oraz tereny podmokłych wytopisk z liczną siecią rowów i kanałów, starorzecza i meandry położone na obszarze międzywała) oraz (w mniejszym stopniu) wzdłuż dolin denudacyjnych, dolinek erozyjnych, dolinek cieków i kanałów w strefie sandrowej i morenowej gminy w północnej i południowej części gminy.

Oczywiste predyspozycje do pełnienia funkcji terenu otwartego (pozbawio-nego innej zabudowy niż biologiczna) mają wszystkie zwarte oraz izolowane kompleksy leśne zlokalizowane na równinie sandrowej oraz w strefie moren czołowych spiętrzonych.

Tereny kilkunastu jednostek osadniczych z otaczającymi je terenami użytkowymi rolniczo, nie posiadają tak wyraźnych preferencji dla kształtowania terenów otwartych, o funkcjach przede wszystkim przyrodniczych. Nie oznacza to jednak, że mają być takich funkcji pozbawione. Stwarza to tylko większą dowolność w kształtowaniu takiej struktury w przestrzeni objętej studium oraz przyszłymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

3.12 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią z wysokim prawdopodobieństwem powodzi tj. 10% czyli raz na 10 lat obejmujące przede wszystkim tereny znajdujące się pomiędzy rzeką Odrą a ich wałami przeciwpowodziowymi.

Na terenie gminy wyznaczono również obszary szczególnego zagrożenia powodzią ze średnim prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi tj. 1% czyli raz na 100 lat i obszary na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie tj. 0,2% czyli raz na 500lat.

Wyznaczono również obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Wykonanie zadania związanego z zabezpieczeniem gminy przed powodzią będzie możliwe dzięki działaniom zawartych w przepisach odrębnych związanych z ochroną przed powodzią a także polegającym na odbudowie lub modernizacji kanałów i innych elementów infrastruktury chroniących przed powodzią, które są ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa powodziowego. Przepływający przez wieś: Klępsk i Łęgowo Kanał D jest jednym z większych cieków w gminie Sulechów. Kanał jest w złym stanie technicznym, nie jest oczyszczany, zarasta roślinnością. Sulechówka, ciek o znaczeniu lokalnym to prawobrzeżny dopływ Odry. Rzeka Sulechówka stanowi odbiornik ścieków oczyszczonych pochodzących z oczyszczalni znajdującej się w Sulechowie. Ścieki oczyszczone doprowadzane są do rzeki za pośrednictwem rowu melioracyjnego.

Zakładając jako cele:

- odbudowę i/lub modernizację rzek i kanałów na terenie gminy Sulechów;
- odbudowę urządzeń melioracji szczegółowych na terenach użytkowanych rolniczo w gminie Sulechów;
- budowę, odbudowę lub modernizację zbiorników wodnych na terenie gminy Sulechów;
- modernizację wałów odrzańskich w Brodach, Pomorsku i Leśnej Górze;
- poprawę bezpieczeństwa powodziowego;

należy:

- zmodernizować i odbudować rzekę Sulechówkę;

- odbudować kanał D (poza miejscowością Klępsk);
- odbudować kanał H;
- odbudować Strugę Łochowską;
- odbudować lub zmodernizować budowle komunikacyjne na drogach gminnych;
- odbudować sieci rowów i odpływów drenarskich wraz z budowlami na tej sieci;
- odbudować zbiorniki wodne i retencyjne na terenie gminy Sulechów;
- zmodernizować wały, w tym zabezpieczenie przed bobrami;
- zmodernizować drogi dojazdowe do wałów i drogi przywałowe;
- odbudować Kanał Pomorski wraz z modernizacją przepompowni odwadniającej.

Ponadto:

- ograniczyć i wyłączyć z zabudowy tereny szczególnie zagrożone;
- zabezpieczyć zabudowę istniejącą przy ograniczeniu jej uzupełniania na terenach zagrożonych;
- wykonać studium ochrony przeciwpowodziowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

Osuwanie się
mas ziemnych

Na terenie gminy tereny gdzie występują miejsca zagrożone osuwaniem się mas ziemnych zostały zdefiniowane w części uwarunkowań studium. Nie mają zasadniczego wpływu na kształtowanie przestrzeni.

3.13 OBSZARY LUB OBIEKTY DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALIN FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy nie występują obiekty ani obszary dla których wyznacza się w złożu filar ochronny.

3.14 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFA OCHRONY

Na terenie gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

3.15 OBSZARY PROBLEMOWE

Obszary
przekształceń

Przekształcenia funkcjonalno - przestrzenne będą miały miejsce głównie na terenach istniejących jednostek osadniczych i w ich najbliższym otoczeniu. Podstawowe kierunki działań to:

- uzupełnianie zabudowy;
- modernizacja zabudowy poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną;
- poprawa stanu technicznego dróg;
- tworzenie zorganizowanych form rozwoju zabudowy rekreacyjnej zapewniających właściwą ochronę walorów przyrodniczo - krajobrazowych.

Obszary
rehabilitacji

Obszary wymagające szczególnego sposobu rehabilitacji, przekształceń i ochrony, Jako obszary wymagające rehabilitacji i przekształceń pod kątem porządkowania i realizacji nowej zabudowy wymienia się w pierwszej kolejności dawne ośrodki działalności rolnej i hodowlanej w Łęgowie, Bukowie, Karczynie, Kijach, Klępsku, Folwarku- Góra B, Dębince i. Wskazana jest realizacja zieleni o charakterze izolacyjnym wzdłuż tras kolejowych w Sulechowie.

Obszary rekultywacji	Tereny eksploatacji kruszywa naturalnego położone na terenie gminy po zakończeniu wydobycia wskazuje się do rekultywacji w kierunku rekreacyjno - turystycznym. Rekultywacja należy objąć również obszary zdegradowane, które wymagają jej przeprowadzenia, a które nie wskazano w studium.
Obszary rewitalizacji	Jako obszary wymagające rewitalizacji uznaje się obszary objęte ochroną konserwatorską tj. układy ruralistyczne wsi Mozów, Brody, Pomorsko i Cigacice i niektóre parki podworskie. Ponadto tereny koncentracji obiektów zabytkowych w postaci parków podworskich i dworów.

3.16 GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREFY OCHRONNE.

W granicach gminy występują określone w trybie przepisów odrębnych tereny zamknięte, oznaczone symbolem „TZ”.

3.17 OBSZARY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ ODNAWIALNĄ

Siłownie wiatrowe	Na terenie gminy brak jest miejsc do lokalizacji tego typu inwestycji z powodu bliskiego sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej rozmieszczonej na stosunkowo małych polanach śródleśnych.
Elektrownie	Farmy fotowoltaiczne o mocy powyżej 100kW nie powodują ograniczenia w zabudowie i użytkowaniu działek sąsiednich. Dopuszcza się ich lokalizację na terenie gminy z wyjątkiem doliny Odry. Wskazano miejsce na dwie farmy w miejscowościach Buków i Brody, dla których odstąpiono od wyznaczenia stref ochronnych z przyczyn wcześniej wymienionych.

3.18 ZGODNOŚĆ STUDIUM Z PLANAMI MIEJSCOWYMI

Przedstawiony na rysunku studium zasięg zainwestowania w ramach poszczególnych obszarów określa docelowy kierunek zagospodarowania, który będzie realizowany w dalekim horyzoncie czasowym. Dlatego uznaje się, że jego częściowa realizacja poprzez plany miejscowe jest zgodna z ustaleniami studium. W związku z obligatoryjnym wymogiem opracowania rysunku studium na mapie topograficznej a rysunku planu miejscowego na mapie zasadniczej, linie „rozgraniczające” przedstawiające planowany kierunek rozwoju przestrzennego są orientacyjne, dopuszcza się ich przesunięcia bez wymaganej zmiany studium, tolerancja przy ustaleniu zasięgu poszczególnych obszarów i ich stref w planie a wyznaczonych na rysunku studium może wynosić 20,0m. Powyższa tolerancja nie dotyczy stref określonych przepisami odrębnymi.

Przedstawione na rysunku studium przebiegi tras komunikacyjnych i infrastruktury technicznej określają zasady obsługi terenów. Szczegółowy ich przebieg oraz ich zajęcia terenów określi plan miejscowy. Warunkiem ich zgodności ze studium jest utrzymanie określonej zasady ich przebiegu i sytuowania urządzeń z nimi związanych. Opracowywany plan miejscowy będzie zgodny ze studium, jeżeli w nim będą proponowane zaktualizowane przepisami odrębnymi strefy techniczne od sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

W studium określono kierunki przeznaczenia i zagospodarowania poszczególnych obszarów, przypisując każdemu z nich przeznaczenie dominujące, co najmniej 51 % terenu oraz przeznaczenia dopuszczalne jak również stosownie do potrzeb przeznaczenie zamienne.

Do czasu zagospodarowania terenu zgodnie z przeznaczeniem podstawowym dopuszcza się dotychczasowe wykorzystanie gruntów.

Opracowywany plan miejscowy nie będzie sprzeczny z ustaleniami studium w sytuacji uaktualniania zgodnie z przepisami odrębnymi programów i

dokumentów np. spis pomników przyrody, wykaz terenów zamkniętych, uaktualnianie ewidencji zabytków itp.

3.19 OBSZAR FUNKCJONALNY GMIN NADODRZAŃSKICH

W związku z przystąpieniem gminy Sulechów w roku 2014 do programu Rozwój społeczno - gospodarczy Gmin Nadodrzańskich (RSGGN) (część nadodrzańska gminy Sulechów położona jest w obszarze objętym tym programem), opracowywana jest nowa edycja studium, strategia Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Nadodrzańskich Gmin i miejscowe plany na tereny znajdujące się z obszarze funkcjonalnym. Program RSGGN, swoim zasięgiem obejmuje tereny położone nad Odrą w 3 gminach: Sulechów, Czerwieńsk i Dąbie. RSGGN jest programem dofinansowanym w ramach pomocy finansowej z mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2009-2014. Program RSGGN roboczo przyjął nazwę ŁĄCZY NAS ODRA. Podjęta współpraca na poziomie gminnym przyczyni się do rozwoju terenów nadodrzańskich na wielu płaszczyznach m.in. społecznej, kulturalnej, infrastrukturalnej. Podniesienie poziomu życia mieszkańców i ich integracja są głównymi celami programu. Obszar Funkcjonalny Gmin Nadodrzańskich stanowi atrakcyjną przestrzeń dla rozwoju jego mieszkańców. Misją Obszaru Funkcjonalnego Gmin Nadodrzańskich jest stworzenie przedsiębiorcom korzystnych warunków do inwestowania i gospodarowania, a mieszkańcom dostępu do atrakcyjnego i dynamicznie rozwijającego się rynku edukacji i pracy i do wypoczynku. A co za tym idzie kształtowanie struktur przestrzennych w celu osiągnięcia i utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych terenów nadodrzańskich, przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego, zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne, efektywne prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego, rozwój infrastruktury turystycznej i rozwój infrastruktury technicznej, budowa i finansowanie infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią i innymi zdarzeniami kryzysowymi.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW:

1. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
2. Wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków,
3. Wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków,
4. Wykaz stanowisk archeologicznych,
5. Wykaz cmentarzy,
6. Wykaz Pomników Przyrody,
7. Wykaz terenów zamkniętych.

**1. WYKAZ MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO UCHWALONYCH, DO KTÓRYCH SPORZĄDZENIA
GMINA PRZYSTĄPIŁA LUB ZAMIERZA PRZYSTĄPIĆ.**

Lp.	Nr uchwały i data	Nazwa miejscowego planu – obszar opracowania	Powierzchnia w ha	Uwagi
1.	XVIII/170/96 z dnia 23.01.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów – część obrębu Kije (Dz. Urz. Woj. .Zielonogórskiego Nr 2 poz. 16 z dnia 20.02.1996 r.)	32	
2.	XVIII/171/96 z dnia 23.01.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów- część obrębu Kije i Mozów (Dz. Urz. Woj. . Zielonogórskiego Nr 2 poz. 17 z dnia 20.02.1996 r.)	786	
3.	XXIV/223/96 z dnia 19.11.1996 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Osiedla Brzozowa Górka w Sulechowie (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 19 poz.179 z dnia 17.12.1996 r.)	80	
4.	XXXVI/341/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów –obręb Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 73 z dnia 04.06.1998 r.)	36,5	
5.	XXXVI/342/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla przy ul. Warszawskiej w Sulechowie (Dz. Urz. Woj.. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 74 z dnia 04.06.1998 r.)	4,4	
6.	XXXVI/343/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów- obręb Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 75 z dnia 04.06.1998 r.)	21	
7.	XXXVI/344/98 z dnia 05.05.1998 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cigacice, Górki Małe, Górzycowo Leśna Góra (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego Nr 8 poz. 76 z dnia 04.06.1998r.	50	
8.	V/49/99 z dnia 11.03.1999 r.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów:	18,50	

		- obręb Nowy Świat - obręb Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 20 poz. 127 z dn.23.07.1999r.)		
9.	XV/138/2000 z dnia z 30.03.2000 r.	Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów: - obręb Kalsk (Dębinki) - obręb Kruszyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 13 poz. 131 z dnia 20.06.2000r.)	4,8	
10.	XVIII/163/2000 z dnia 11.07.2000 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Sulechów – Brzezie (Dz. U. Woj. Lub. Nr 20 poz.193 z dnia 25.08.2000r.)	320	
11.	XXI/198/2000 z dnia 05.12.2000 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Osiedle Piastów w Sulechowie (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 35 poz. 428 z dnia 19.12.2000r.)	30	
12.	XXVIII/258/2001 z dnia 10.07.2001 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Sulechów ul. Gdańska (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 48 poz. 445 z dnia 30.07.2001r.)	1,5	
13.	XXX/272/2001 z dnia 13.11.2001 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania ul. Kolejowa, Prosta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 127 poz. 971 z dnia 11.12.2001r.)	2,2	
14.	XXXI/296/2001 z dnia 21.12.2001 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów obręb Klępsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 25 poz. 254 z dnia 15.02.2002 r.)	9	
15.	XXXIV/323/2002 z dnia 23.04.2002 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 miasta Sulechów i obręb Brzezie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr. 62 poz. 782 z dnia 5.07.2002 r.)	26	
16.	III/16/2002 z dnia 10.12.2002 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 miasta Sulechów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 5 poz.84 z dnia 31.01.2003 r.)	6,5	
17.	VI/41/2003 z dnia 1.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów obręb Kalsk (Dz.	16	

		Urz. Woj. Lubuskiego Nr 29 poz. 605 z dnia 20.05.2003 r.)		
18.	XII/98/2003 z dnia 28.10.2003 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręby: Krężoły, Obłotne, Kruszyna, Nowy Świat i obręb 2 miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 104 poz. 1653 z dnia 15.12.2003 r.)	33,6	
19.	VII/52/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Śródmieścia Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 854 z dnia 30.07.2003 r.)	0,4	
20.	VII/53/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 855 z dnia 30.07.2003 r.)	3,6	
21.	VII/54/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sulechów-Brzezie (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 856 z dnia 30.07.2003 r.)	1,65	
22.	VII/55/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Sulechów – Krężoły (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 857 z dnia 30.07.2003 r.)	4	
23.	VII/56/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo, Leśna Góra. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 49 poz. 858 z dnia 30.07.2003 r.)	0,7	
24.	VII/57/2003 z dnia 28.04.2003 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Okunin (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 35 poz. 707 z dnia 18.06.2003 r.)	55	
25.	XVIII/143/2004 z dnia 1.06.2004 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb 1 m. Sulechów (Dz. U Woj. Lub Nr 47 poz. 848 z dnia 9.07.2004r.)	7,5	
26.	XIX/163/04 z dnia 2.07.2004 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Pomorsko, Mozów, Górki Małe. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 63 poz.1057 z dnia 26.08.2004 r.0	5,4	

27.	XXV/218/2005 z dnia 25.01.2005 r.	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów		
28.	XXXIV/306/2005 z dnia 15.11.2005 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Brzezcie k. Pomorska, Pomorsko, Kije (Dz. U. Woj. Lubuskiego nr 1 poz.2 z dnia 06.01.2006 r.)	170	
29.	XXXIV/307/2005 z dnia 15.11.2005 r.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obręb Brody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 1 poz.3 z dnia 06.01.2006 r.)	31	
30.	XXXVI/343/2006 z dnia 17.01.2006 r.	Mpzp części terenów w obrębie Cigacice, Górki Małe i Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 15 poz. 375 z dnia 10.03.2006 r.)	320 (TK-tereny zamknięte – brak planu wyrok WSA)	
31.	XXXVI/344/2006 z dnia 17.01.2006 r.	Mpzp obręb Brzezcie k. Sulechowa i część obr. 1 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 17 poz. 409 z dnia 17.03.2006 r.)	220	
32.	XLII/396/2006 z dnia 22.08.2006 r.	Mpzp obr. 1, 2 m. Sulechów, Kruszyna i zmiana mpzp Brzezcie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 91, poz.1688 z dnia 27.10.2006 r.)	7,5	
33.	XLV/432/2006 z dnia 27.10.2006 r.	Mpzp obr. Mozów, Brzezcie k. Sulechowa, cz. obr.3 m. Sulechów Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 3, poz. 46 z dnia 11.01.2007 r.)	190	
34.	XLV/431/2006 z dnia 27.10.2006 r.	Mpzp części obr. Górki Małe, Mozów, Nowy Świat Kije, Kalsk i cz. obr.3 miasta Sulechów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 5, poz.81 z dnia 18.01.2007 r.)	36	
35.	IV/27/2007 z dnia 20.02.2007 r.	Mpzp cz. obr. Górki Małe, i cz. obr. Cigacice(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 31, poz.493 z dnia 04.04.2007 r.)	40	
			$\Sigma=2570,75$ ha	
36.	IX/100/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Mpzp cz. obr. Mozów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 113, poz.1486 z dnia 29.10.2007r.)	25	
37.	IX/101/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiany Mpzp Brzezcie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 113, poz.1487 z dnia 29.10.2007r.)	15	
38.	IX/102/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpzp Cigacice...w obr. Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 113, poz.1488 z dnia 29.10.2007 r.)	15	

39.	IX/103/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp Cigacice... w obr. Cigacice i Górzykowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 110, poz.1449 z dnia 24.10.2007r.)	20	
40.	IX/104/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp obr. 1 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr110, poz. 1450 z dnia 24.10.2007 r.)	0,5	
41.	IX/105/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Zmiana Mpszp obr. Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 110, poz.1451 z dnia 24.10.2007r.)	8,5	
42.	IX/99/2007 z dnia 21.08.2007 r.	Mpszp część obr Krężoły (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr113 poz1485 z dnia 29.10.2007r.)	11	
43.	XIV/173/2007 z dnia 18.12.2007 r.	Mpszp obr. Krężoły(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 8 poz. 218 z dnia 24.01.2008r.)	350	
44.	XXIII/282/2008 z dnia 21.10.2008r.	Mpszp obr 2 m. Sulechów cz. obr. Kruszyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2192 z dnia 22.12.2008 r)	48	
45.	XXIII/283/2008 z dnia 21.10.2008r.	Mpszp cz. obr. Obłotne (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2193 z dnia 22.12.2008 r)	65	
46.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008 r.	Zmiana mpszp Brzezcie k. Sulechowa i obr. 1- ul. Rozwojowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	9	
47.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008 r	Zmiana mpszp obr.1 m. Sulechów ul. Przemysłowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	0,3	
48.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008r.	MPZP obr. 2 m. Sulechów, obr. Cigacice, obr. Górzykowo(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	30,8	
49.	XXIII/284/2008 z dnia 21.10.2008r.	Zmiana mpszp obr. Brzezcie k. Sulechowa(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 137,poz.2194 z dnia 22.12.2008 r.)	2,4	
50.	XXXV/399/2009 z 15.09.2009 r.	Zmiana Mpszp obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1759 z 25.11.2009r.)	2,0	
51.	XXXV/399/2009 z 15.09.2009 r	Mpszp obr. 2 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1759 z 25.11.2009r.)	0,5	
52.	XXXV/403/2009 z dnia 15.09.2009 r.	Mpszp obr. Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 124, poz. 1587 z dnia 13.11.2009 r.)	85	
53.	XXXII/368/2009 z dnia 16.06.2009 r.	Mpszp obr. 2 m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 92, poz. 1250 z dnia 13.08.2009 r.)	0,5	

54.	XXXV/401/2009 z dnia 15.09.2009 r.	Zmiany mpzp Osiedle Piastów(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 131, poz. 1760 z dnia 25.11.2009 r.)	6,6	
55.	XXXV/397/2009 z dnia 15.09.2009 r.	Mpzp obr. 1m. Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 129, poz. 1702 z dnia 20.11.2009 r.)	1,5	
			$\Sigma=3267,35$	
56.	XLIX/511/02010 z dnia 21.09.2010 r.	Mpzp obr. 3, Brzezie k. Sulechowa, Mozów, Kije(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 123, poz. 1953 z 29.12.2010 r.)	185	
57.	LI/529/2010 z dnia 19.10.2010 r.	Mpzp Krężoły, Kruszyna Obr. 2 (teren planu Brzozowej Górki) (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 123, poz. 1968 z dnia 29 .12.2010 r.)	89	
58.	0007.122.2011 z dnia 18.10.2011 r.	Zmiana mpzp Sulechów-Brzezie (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 134, poz. 2554 z dnia 9.12.2011 r.)	15	
59.	XLVII/508/2010 z dnia 17.08.2010r.	Mpzp Obr. Obłotne(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 102, poz. 1516 z dnia 02.11.2010 r)	32	
60.	0007.37.2011 z dnia 15. 02.2011 r.	Mpzp Obr. Kruszyna dz. 1/26, 1/6 i 1/25(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 51, poz. 956 z dnia 5.05.2011r.)	11	
61.	0007.158.2011 z dnia 20 grudnia 2011 r.	MPZP Krężoły i Obr. 1(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.629 z 2012 r., z dnia 8.03.2012 r.)	14	
62.	Uchylona 0007.105.2011 z dnia 20.09.2011 r.	Zmiana mpzp OŚ. Piastów	5,5	
63.	Uchylona 0007.415.2014 z dnia 15.04.2014r	MPZP Obr. 2 ul Przemysłowa	14	
64.	0007.313.2013 z dnia 16 kwietnia 2013 r.	MPZP Obr. Brzezie k. Sulechowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 1153 z dnia 24 kwietnia 2013 r.)	12	
65.	0007.360.2013 z dnia 19 listopada 2013 r.	Zmiana mpzp obr. Mozów, Brzezie k. Sulechowa, obr. 3 m. Sulechów i Obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2435 z 26 listopada 2013r.)	22	
66.	0007.352.2013 z dnia 15 października 2013 r.	MPZP Obr. Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2163 z dnia 21 października 2013 r.)	22,5	
67.	0007.323.2013 z dnia 21 maja 2013 r.	Zm. mpzp Brzezie k. Sulechowa i Obr 1(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 1438 z 3 czerwca 2013 r.)	0,35	
68.	0007.277.2013 z dnia 19 lutego 2013 r.	zm. mpzp Mozów, Brzezie k. Sul. , obr. 3, Nowy Świat (Dz.	0,5	

		Urz. Woj. Lubuskiego poz.626 z dnia 28 lutego 2013 r.)		
69.	0007.374.2013 z dnia 17 grudnia 2013r. 0007.409.2014 z dnia 18 marca 2014 r.	Zm. mpzp Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2838 z dnia 27 grudnia 2013r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 723 z 26 marca 2014r.)	6,7	
70.	0007.354.2013 z dnia 15 października 2013r.	Mpzzp Głogusz (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 2165 z dnia 22 października 2013 r.)	16,0	
71.	0007.374.2013 z dnia 17 grudnia 2013r. 0007.409.2014 z dnia 18 marca 2014 r.	Zmiana mpzp Cigacice, Górki Małe, Górzynkowo (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2838 z dnia 27 grudnia 2013r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 723 z 26 marca 2014r.)	1,1	
72.	0007.376.2013 z dnia 17 grudnia 2013r.	MPZP Nowy Świat (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.2839 z dnia 27 grudnia 2013r.)	5,48	
73.		Mpzzp Buków, Kalsk		
74.	0007.27.2015 z dnia 20 stycznia 2015r.	Zmiana mpzp osiedla „Piastów” (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.257 z dnia 5 lutego 2015r.)	2,0	
75.		Mpzzp dz. 20/19 i 20/22 obr. 2		
76.	0007.46.2015 z dnia 17 marca 2015r.	MPZP Obr. 2 ul Przemysłowa (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.578 z dnia 24 marca 2015r.)	20	
77.		Mpzzp obr. Kruszyna		
78.	0007.65.2015 z dnia 21 kwietnia 2015r. Uchylona w części	Mpzzp część terenu Obr. Nowy Świat i Obr 2 miasta Sulechów (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 831 z dnia 28 kwietnia 2015r.) rozstrzygnięcie Wojewody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 999 z 1 czerwca 2015r.)	2,0	
79.		Zm. mpzp Brzeziny k. Sulechowa i Obr. 1		
80.		Zm . mpzp cz. Obr. Obłotne i cz. Obr. Krężoły		
81.	0007.61.2015 z dnia 24 marca 2015r.	Mpzzp Kalsk (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz.609 z dnia 30 marca 2015r.)	16	
82.		Mpzzp Brody i Pomorsko		
83.		Mpzzp Brody Pomorsko		
84.		Mpzzp Pomorsko, Mozów i Górki Małe		
85.		Mpzzp Cigacice		
86.		Mpzzp Górzynkowo, Cigacice, Górki Małe		

2. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW W GMINIE SULECHÓW

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres	Numer rejestru
1.	Buków	Pałac i zabudowania gospodarcze - obora i stajnia ze spichlerzem	Zespół pałacowy	3174
2.	Buków	Park	Zespół pałacowy	3174
3.	Kalsk	Pałac	Zespół dworski	3015
4.	Kalsk	Kościół poewangelicki		206
5.	Kłępsk	Kościół fil. Nawiedzenie NMP		31
6.	Krężoły	Gołębnik	Nr 47	3149
7.	Kruszyna	Dwór	Dz. nr 7/5	1944
14.	Łęgowo	Pałac, oficyna, czworak oraz folwark : Lamus, stodołę i dom nr 52, oborę I, stajnię, oborę II, dom nr 53, stodołę i spichlerz	Zespół pałacowy	3192
15.	Okunin	Dwór	Nr 30	213
16.	Pomorsko	Pałac, oficyna i budynek murowany usytuowany w pobliżu bramy wjazdowej		3193
17.	Pomorsko	Park krajobrazowy		3193
18.	Sulechów	Wieża ciśnień	31 stycznia	2287
19.	Sulechów	Dom	31 stycznia 21	3001
20.	Sulechów	Dom	31 stycznia 24	3003
21.	Sulechów	Dom	31 stycznia 27	3004
22.	Sulechów	Dom	31 stycznia 31	3005
23.	Sulechów	Dom	31 stycznia 35	3006
24.	Sulechów	Dom	31 stycznia 39	3007
25.	Sulechów	Dom	31 stycznia 6	3000
26.	Sulechów	Gazownia	Al. Wielkopolska	2318
27.	Sulechów	Dom	Al. Wielkopolska 4	2994
28.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 1a	2974
29.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 1	2973
30.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 21	2326
31.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 23 Armii Krajowej 22	L-636/A (2976) 687/A
32.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 25	2977
33.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 26	2977
35.	Sulechów	Dom studenta	Armii Krajowej 48	L-34
35.	Sulechów	Sala gimnastyczna , budynek mieszkalny	Armii Krajowej 46	L-34
35	Sulechów	35 założenie parkowe wraz ze starodrzewiem liczącym około 220 drzew	Armii Krajowej	L-34
36.	Sulechów	Dom, ob. Szkoła	Armii Krajowej 50	2979
37.	Sulechów	Szkoła	Armii Krajowej 51	L-34
38.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 56	2980
39.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 57	2981

40.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 59	2982
41.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 61	2983
42.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 62	2514
43.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 67	2327
44.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 7	L-180/A
45.	Sulechów	Dom	Armii Krajowej 74	2985
46.	Sulechów	Szkoła	Armii Krajowej 75	2328
47.	Sulechów	Dom	Handlowa 5	L-179/A
48.	Sulechów	Dom	Br. Piastowska 1	1012
50.	Sulechów	Dom	Łukasiewicza 12	2986
51.	Sulechów	Dom	Łukasiewicza 13	2987
52.	Sulechów	Dom	Łukasiewicza 14	2988
53.	Sulechów	Dom	Niepodległości 10	2317/L-498/A ⁹
54.	Sulechów	Dom	Niepodległości 11	2318
55.	Sulechów	Szpital	Niepodległości 15	2319
56.	Sulechów	Dom	Niepodległości 16	2320
57.	Sulechów	Dom	Niepodległości 25	2321
58.	Sulechów	Dom	Niepodległości 28	2538
59.	Sulechów	Dom	Niepodległości 29	2539
60.	Sulechów	Przedszkole	Niepodległości 30	2540 (L-527/A) ¹⁰
61.	Sulechów	Dom	Niepodległości 33	2322-(DOZ-OAiK6700/369/13)*12
62.	Sulechów	Dom	Niepodległości 35	2323
63.	Sulechów	Dom	Niepodległości 42	2324(L-579/A) ¹¹
64.	Sulechów	Dom	Niepodległości 43	2325
65.	Sulechów	Dom	Niepodległości 9	2316
66.	Sulechów	Dom	Okężna 4	549
67.	Sulechów	Dom	Okężna 13	1014
68.	Sulechów	Dom	Okężna 14	1009
69.	Sulechów	Dom	Plac Ratuszowy 7	L-28/00
70.	Sulechów	Dom	PCK 4	2814 ³
71.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 5	2541
72.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 8/9	2542/2543
73.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 10	2544
74.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 20/21	2545
75.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 22	2629
76.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 25	2972(L-602/A) ¹³
77.	Sulechów	Dom	Szkolna 5	1010
78.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 11	2917
79.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 14	2991
80.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 16/17	2329
81.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 2	2989
82.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 24	2992
83.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 25	2330
84.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 27	2993
85.	Sulechów	Dom	Jana Pawła II 3	2990
86.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 21a	2332/L-459/A ⁷
87.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 25	2995
88.	Sulechów	Dom	Zwycięstwa 32	2996
89.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 12	2314
90.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 28	2313
91.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 33	2312
92.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 34	2311
93.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 35	2310
94.	Sulechów	Dom	Żeromskiego 38	2537
95.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 7	2997
96.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 8	2998
97.	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury 10	2998

98.	Sulechów	Brama Piastowska		1950
99.	Sulechów	Dawny zbór kalwiński		210 ⁷²
100.	Sulechów	Kościół par. Podwyższenia Krzyża Św.		209
101.	Sulechów	Plebania		547
102.	Sulechów	Pozostałości murów miejskich		146
103.	Sulechów	Zamek		548
104.	Sulechów	Ratusz		64
105.	Sulechów	Układ urbanistyczny miasta Sulechów		wpisany pod nr 58, i pod nr 2164
106.	Sulechów	Aleja lipowa przy szosie w kierunku Poznania		2160
107.	Sulechów	Dom	Sikorskiego 20	L-310/A
108.	Klępsk	Cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową		L-366/A ⁷⁶
109.	Sulechów - Skąpe	Aleja lipowo -klonowo- kasztanowcowa	Sulechów - Skąpe	L-278/A

1. Wykaz zaktualizowany dnia 13. 12. 2005 r. na podstawie pisma LWKZ z dnia 07.12 2005 r. znak ZN-M.Ste.-4030-628-05
2. Wykaz zaktualizowany dnia 04.09.2007 r. na podstawie postanowienia LWKZ znak: RZD.Elic.420-154/1/07 z dnia 31.08.2007 r. (**Zbór kalwiński**)
3. Wykreślono budynek przy ul. PCK 1 na podstawie Dec LWKZ znak RZD.AWyz.421-55/1-08 z dnia 25.06.2008 r.
4. Wykaz zaktualizowany dnia 10.03.2009 r. na podstawie decyzji LWKZ znak: RZD.AWyz.420-262/3-08z dnia 04.03.2009 r.
5. Wykaz zaktualizowany dnia 08.12.2009r. na podstawie decyzji LWKZ znak RZD.4201-163/09(8) Nr rejestru Ks. A 3192 z dnia 01.12.2009 r.
6. Wykaz zaktualizowany dnia 22.03.2010 r. na podstawie decyzji LWKZ znak RZD.4201-382/10 (3) Nr rejestru zabytków L-366/A z dnia 08.02.2010 r.
7. Wykaz zaktualizowany dnia 02.11.2011 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 21.10.2011r znak: RZD.5130.74.2011 Nr rej. L-459/A.
8. Wykaz zaktualizowany dnia 09.02.2012 r. na podstawie postanowienia z dnia 01.02.2012 r. znak: RZD.5130.13.2012 Nr rej. 1943.
9. Wykaz zaktualizowany dnia 08.06.2012 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 04.06.2012 r. znak: RZD.5130.55.2012 Nr rej. L-498/A.
10. Wykaz zaktualizowany dnia 2.10.2012 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 11. 26.09.2012 r. znak: RZD.5130.94.2012 Nr rej. L-527/A.
12. Wykaz zaktualizowany dnia 20.05.2013 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 10.05.2013 r. znak: RZD.5130.53.2013 Nr rej. L-579/A.
13. Wykaz zaktualizowany dnia 19.06.2013 r. na podstawie decyzji MKiDN z dnia 15.05.2013 r. znak: DOZ-OAiK-6700/369/13-[ML/48/13],
14. Wykaz zaktualizowany dnia 21.08.2013 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 16.08.2013 r. znak: RZD.5130.99.2013 Nr rej. L-602/A,
15. Wykaz zaktualizowany dnia 03.02.2014 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 24.01.2014r znak: RZD.5130.4.2014 Nr rej. L-636/A,
16. Wykaz zaktualizowany dnia 15.07.2015 r. na podstawie zawiadomienia LWKZ z dnia 24.06.2015r znak: RZD.5130.34.2015 Nr rej. L-687/A,

3. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WPISANYCH DO EWIDENCJI ZABYTKÓW W GMINIE SULECHÓW

Powiat	Gmina	Miejscowość	Obiekt	Adres	Nr rejestru obiektu w ewidencji	Nr rejestru zabytku
zielonogórski	Sulechów	Brody	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
zielonogórski	Sulechów	Brody	Kościół fil.pw. Niepokalanego Poczęcia NMP wraz z historycznym otoczeniem			
zielonogórski	Sulechów	Brody	Cmentarz	na skraju zach.cz.wsi, przy dr.do Nietkowic		
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom		47	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom		48	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom		147	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Cmentarna	192	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Czerwieńska	29	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Czerwieńska	37	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Czerwieńska	37a	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Czerwieńska	40	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Czerwieńska	45	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	8	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom (sklep)	III Dywizji	10	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	11	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	12	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	13	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	15	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	17	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	18	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	19	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	20	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	21	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	23	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	25	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	III Dywizji	30	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Cmentarna	191	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	98	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	99	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	101	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	103	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	104	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Gminna	105	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	93	

zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	95	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	136	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	137	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	140	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Jagielnicka	141	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	120	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	121	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	123	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	125	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	126	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	131	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	134	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Kwiatowa	135	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	I Maja	88	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Narodowa	143	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Narodowa	150	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Narodowa	153	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Narodowa	154	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	50	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	51	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	49	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	52	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	53	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	58	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	59	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Pomorska	109	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Poprzeczna	162	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	112	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	164	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	169	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	170	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	171	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	174	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	175	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	177	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	180	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Obora	Wiejska	180	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	181	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	182	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	183	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wiejska	186	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wschodnia	68	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wschodnia	71	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wschodnia	72	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Wschodnia	74	
zielonogórski	Sulechów	Brody	Dom	Zenidczyków	116	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	1 Maja	1	

zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	9	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	12	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	13	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Lipowa	14	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Zielona	15	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Pomorska	Dom	Zielona	18	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Aleja	przy ul. Słowackiego i Lema		
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom		7	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom	Brzechwy	31	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom	Lema	26	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom	Styki	21	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Obora	Styki	21	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Styki	21	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Styki	21	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Budynek gospodarczy	Wańkowicza	7	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom	Wańkowicza	11	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Dom	Wiejska	4	
zielonogórski	Sulechów	Brzezie k/Sulechowa	Stajnia	Wiejska	24	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Aleja	droga Buków-Smardzewo		
zielonogórski	Sulechów	Buków	Kościół par.pw.św. Józefa Oblubieńca wraz z historycznym otoczeniem			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Cmentarz rodowy	półn.cz.parku pałacowego		
zielonogórski	Sulechów	Buków	Cmentarz	przy dr.w kier.Sulechowa		

zielonogórski	Sulechów	Buków	Cmentarz	centrum wsi, przy skrzyżowaniu gł. ulic		
zielonogórski	Sulechów	Buków	Zespół pałacowy:			3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Park przy pałacu			3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Zespół folwarczny "A":		53	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Pałac (ob. Szkoła Podstawowa) /1/		30	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Lamus (ruina) /2/		53	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Warsztaty /4/,/5/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stelmacharnia /6/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Owczarnia /7/		53	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Szopa /8/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Obora II /10/		53	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek mieszkalny /11/		55	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek mieszkalny /12/		56	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stajnia ze spichlerzem /13/		53	3174
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek wagi /14/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom mieszkalny /15/		54	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom mieszkalny /16/		51	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Obora III /18/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Obory IV, V, VI /22/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Zespół folwarczny "B":			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dwór /1/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek gospodarczy /2/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Szopa /3/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stajnia /4/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Magazyn zbożowy /5/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Silosy zbożowe /6/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Magazyn (d. wozownia) /7/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stajnia /8/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek mieszkalny /9/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stodoła /10/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek inwentarski /11/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek mieszkalny /12/			

zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek gospodarczy /13/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Zespół folwarczny "C":		5	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom mieszkalny /1/		5	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Szopa /2/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Obora I /3/		5	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Obora II /5/		5	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stodoła I /6/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Stodoła II /7/			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom (d.szkoła)		46	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Świetlica wiejska			
zielonogórski	Sulechów	Buków	Remiza strażacka	centrum wsi		
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		7	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		8	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		13	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		14	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		17	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		25	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		38	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		42	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		55	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		57	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		62	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		63	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		65	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Budynek gospodarczy		65	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		66	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		68	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		70	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		71	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		74	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		78	
zielonogórski	Sulechów	Buków	Dom		79	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Kaplica	cmentarz		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Kościół par.pw.św. Michała Archanioła wraz z historycznym otoczeniem	Pl. Szkolny		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Schron			
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Most drogowy	na Odrze		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kolejowa	1	

zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kolejowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Spichlerz	Kręta		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	3	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	5	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	14	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	15	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	24	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kręta	27	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kwiatowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kwiatowa	4	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Kwiatowa	6	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Budynek gospodarczy	Mickiewicza	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	2	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Stodoła	Mickiewicza	5	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	7	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Remiza	Mickiewicza	12	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	14	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	15	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	16	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	18	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	19	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	20	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	21	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	22	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	23	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	24	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	25	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	26	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	27	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	30	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	31	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Mickiewicza	38	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Ogrodowa	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Ogrodowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Ogrodowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Budynek gospodarczy	Ogrodowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Ogrodowa	12	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	6	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Szkoła	Pl. Szkolny		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Stodoła	Pl. Szkolny	7	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	9	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	10	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	11	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Plebania	Pl. Szkolny	12	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	13	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	15	

zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	16	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Pl. Szkolny	17	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Poczta	Podgórna		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	4	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	9	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	12	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	13	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	15	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	16	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	19	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	21	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	22	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	24	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	28	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	32	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	34	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	36	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	38	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	40	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	50/52	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	54	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	58	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Budynek gospodarczy	Podgórna	58	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Podgórna	60	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Magazyn portowy	Portowa		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Spichlerz	Portowa		
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Budynek gospodarczy	Portowa	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	5	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	7	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	8	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	8a	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	10	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	11	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	14	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	15	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	16	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	18	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	22	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	24	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	26	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	27	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	38/40	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Portowa	41	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Budynek gospodarczy	Portowa	43	

zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Sulechowska	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Kuźnia	Sulechowska	2/3	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Sulechowska	5	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Sulechowska	7	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	1	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	2	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	3	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	5	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	7	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Tylna	8	
zielonogórski	Sulechów	Cigacice	Dom	Żymierskiego	1	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Aleja	przy głównej drodze		
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Zespół pałacowo- parkowo-folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Pałac /1/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Park			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Fontanna /4/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Budynek gospodarczy /5/		16	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Stodoła		16	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Stodoła I		17	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Stodoła II		17	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Budynek inwentarsko- mieszkalny		17	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Obora		17	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Gorzelnia /6/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /7/		15	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Gołębnik /8/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Budynek mieszkalno- gospodarczy /10/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /11/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Magazyn /12/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Garaż kombajnów /13/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Waga /14/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Budynek mieszkalno- gospodarczy /15/			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /16/		14	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /17/		22	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /18/		23	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /19/		19	

zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom mieszkalny /20/		20	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Remiza			
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Budynek gospodarczy		1	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		2	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		3	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		6/7	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		8	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom (d.stodoła)		11	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		13	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		15	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Obora		16	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		24	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		26/27	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		28/29	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		29/30	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		31	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		33	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Głogusz	Dom wraz z budynkiem gospodarczym		42	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		3	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		5	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Górki Małe	Dom		10	
zielonogórski	Sulechów	Górzykowo	Aleja	przy dr. Górzykowo-Nowy Świat		
zielonogórski	Sulechów	Górzykowo	Cmentarz	w lesie, przy dr.Górzykowo-Nowy Świat		
zielonogórski	Sulechów	Górzykowo	Wiadukt kolejowy	nad drogą Głuchów-Sulechów		

zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Przepompownia	przy drodze Radowice- Głuchów		
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Dom		8	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Willa		48	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Willa		51	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Dom		52	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Dom		53	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Ośrodek szkolno- wychowawczy		54	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Budynek administracyjny		54	
zielonogórski	Sulechów	Górzynkowo	Budynek administracyjny		54	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Kościół fil.pw.św. Stanisława Biskupa		66	206
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Historyczne otoczenie kościoła			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Kaplica cmentarna	teren cmentarza przy kościele		
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Cmentarz przykościelny			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Cmentarz rodowy	800 m.od pałacu w kierunku półn.		
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Cmentarz komunalny	we wschodniej cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Aleja lipowa	na półn.od budynku pałacu		
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Pałac /1/		67	3015
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Magazyn (d.obora) /2/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Gorzelnia /3/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Garaże /4/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom mieszkalny /5/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Magazyn /6/,/7/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy /8/,/9/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom mieszkalny /10/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy /11/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obory /12/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom mieszkalny /13/,/14/,/15/,/16/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Suszarńia /17/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Wiata magazynowa /18/			

zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Stajnia /19/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Magazyn (d.obora) /21/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Magazyn (d.stodoła) /22/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Stacja transformatorowa /23/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Warsztaty /24/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Kuźnia /25/			
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Zespół folwarczny Dębinki:	Kalsk-Dębinki		
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom mieszkalny /1/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy /2/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora I /5/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Stodoła /6/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom mieszkalny /7/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora II i III /8/,/9/		81	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		1a	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		2a	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Stodoła		4	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		5	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		6	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		9	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		11	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy		14	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		15	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy		16	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		19/19a	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		21	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		22	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		22	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		24	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy		24	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		25	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		27	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		29	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		34	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		35	

zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom z budynkiem gospodarczym		36	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		38	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		39	wyf.(2)
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		40	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		43	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Budynek gospodarczy		44	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		45	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		45	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		47	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		49	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		49	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		50	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		50	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom z budynkiem gospodarczym		51	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		52	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		56	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		57	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		60	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		60	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		61	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Obora		61	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		62	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		63	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		70	
zielonogórski	Sulechów	Kalsk	Dom		72	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Kapliczka	połudn.cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Zespół folwarczny:		7	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dwór /1/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Magazyn I /2/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Wiata /3/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Obora I /4/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Stodoła I /5/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Piwnica /6/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Stodoła II /7/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Stodoła III /8/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Obora II i magazyn /10/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Remiza OSP /11/		11	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom mieszkalny /12/		7	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Budynek gospodarczy /13/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Magazyn II /14/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom mieszkalny /15/		8	

zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Budynek gospodarczy /16/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom mieszkalny /17/		9	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Budynek gospodarczy /18/			
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom		14	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Karczyn	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Kościół parafialny wraz z historycznym otoczeniem			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Kaplica cmentarna			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Cmentarz	teren za kościołem		
zielonogórski	Sulechów	Kije	Młyn		110	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Kanał	na półn.od gł.drogi		
zielonogórski	Sulechów	Kije	Wiadukt	w pobl domu nr 56		
zielonogórski	Sulechów	Kije	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Pałac /1/		143c	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Kuźnia /2/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Budynek gospodarczy /3/		143	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Obora i stajnia ze spichlerzem /4/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Gorzelnia /5/		143b	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Magazyn /6/		143b	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Kotłownia /7/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Waga /8/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Stodoła /9/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Silosy /10/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Magazyn /11/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom mieszkalny /12/		143	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Wiata /13/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom mieszkalny /15/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Remiza /16/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dawne ogrodzenia (fragment) /17/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Fontanna /18/			
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		5	

zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	6	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	7	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	8	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Budynek gospodarczy	10	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Obora	12	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	13/14	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	18	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Budynek mieszkalno-inwentarski	21	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	23	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	24	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Stodoła	25	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	26	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	27	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	28	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Budynek mieszkalno-inwentarski	33	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dworzec kolejowy	35	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	41	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	42	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	47	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	53	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	55	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	56	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Budynek gospodarczy	58	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	59	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	60	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	61	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	62	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	63	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	64	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	68	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	69	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	70	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	72	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	83	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	94	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	95	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	97	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	103	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	111	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	114	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	121	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	124	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	126	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom	128	

zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		131	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		136	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		138	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		140	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		141	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		141a	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		142	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		142a	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		145	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		146	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		147	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		149	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		151	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		152	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom (pocztą)		155	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		156	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		163	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		164	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dwór		165	
zielonogórski	Sulechów	Kije	Dom		166	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dawny cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą grobową, kamiennym murem i starodrzewem			L-366/A
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Cmentarz komunalny			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Kościół fil.pw. Najświętszej Marii Panny			207, 31
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Historyczne otoczenie kościoła			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Tablice pamiątkowe	zach.część wsi		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Park krajobrazowy			2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła I /2/			2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła II /3/			2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Czworak /4/		60	2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła III /5/			2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Rządcówka /7/		51	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom mieszkalny /8/			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Kuźnia /10/			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła IV /11/		51	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn (d.spichlerz) /12/		50	2889
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Remiza OSP /13/			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Warsztaty /14/			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Gorzelnia /15/			
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Obora /16/			

zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom mieszkalny /17/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn I /18/		51
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn (d.stajnia) /19/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła V /20/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Cielętnik /21/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn II /22/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Domy mieszkalne /26/,/27/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Folwark pomocniczy:		1-2
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom /1/		1
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom /2/		2-2a
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn (d.obora) /3/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Magazyn (d.stodoła) /4/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Garaze /5/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy /6/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy /7/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła /8/		3
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy /9/		3
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		3
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Gospodarstwo pomocnicze:		55a
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom mieszkalny /1/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Owczarnia I/2/		55a
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy /3/		55a
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Owczarnia II /4/		55a
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Owczarnia III /5/		
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Leśniczówka		1
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		5
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy		5
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Obora		8
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		15
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynki gospodarcze		15
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		22
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy		22
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		23
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		28
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		29

zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		30	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		31	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynki gospodarcze		31	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynek gospodarczy		32	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom (d.budynek gospodarczy)		35	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		36	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom (d.zajazd)		37	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		38	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		50	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		53	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		55	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		56	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		57	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła		58	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Stodoła		59	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		70	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		73	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Budynki gospodarcze		73	
zielonogórski	Sulechów	Kłępsk	Dom		75	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Aleja	droga Krężoły-Buków		
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Cmentarz srodpolny/ nieczynny/			
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	1b,c	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	10	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	15	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	16	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	18	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	20	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	26	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	29	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	30	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	35	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Babimojska	41	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Bukowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Dożynkowa	9	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Stajnia	Kargowska	5	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Stodoła	Kargowska	5	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	6	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	7	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	9	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	10	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	11	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	12	

zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	14	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Kargowska	26	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Dom	Krakowska	9	
zielonogórski	Sulechów	Krężoły	Budynek gospodarczy	Nasienna		
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Aleja	na odcinku Kruszyna-Radowice		
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Pałac		5	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Park pałacowy			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Zespół dworski:			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Zarządcówka (dworek)	przy głównej drodze		2893
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Stodoła			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Spichlerz			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Budynek gospodarczy			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Obora			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Oficyna			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Chlewnia			
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		3	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		5	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Stodoła		5	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Budynek gospodarczy		9	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		25	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		26	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		31	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		32	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		34	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		35	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		38	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		40	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		41	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		42	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		45	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Stodoła		45	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		46	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		47	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		52	
zielonogórski	Sulechów	Kruszyna	Dom		52a	
zielonogórski	Sulechów	Laskowo	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Laskowo	Dom		3	

zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 699	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 700	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 701	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Żelbetowy schron bojowy nr 702	w lewym brzegu rz.Odry		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 703, dzwon obserwacyjny	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 704	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron nr 706, dzwon obserwacyjny	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Żelbetowy schron bojowy nr 708	przy posesji nr 18		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 709	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 711	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron nr 712, dzwon obserwacyjny	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron bojowy nr 713	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Górna	Schron nr 721, dzwon obserwacyjny	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		

zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Schron bojowy nr 722	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Schron bojowy nr 726	Leśna G.- Cigacice (na lewym brzegu Odry)		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Dom	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Budynek gospdoarczy	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Rządcówka	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Budynek gospodarczy I	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Budynek gospodarczy II	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Stodoła	przy wale nadodrzańskim		
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Stodoła		18	
zielonogórski	Sulechów	Leśna Góra	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Aleja	przy drodze Łęgowo- Sulechów		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Cmentarz wiejski nieczynny	po drugiej stronie bocznej drogi parku pałacowego, przy drodze do Bukowa		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Cmentarz wiejski czynny	przy drodze prowadzącej z Łęgowa do Kłępska		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Kaplica cmentarna	za plebanią		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Kościół pw. św. Stanisława Biskupa wraz z historycznym otoczeniem			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Cmentarz przykościelny			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Plebania			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Zespół pałacowy:			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Pałac /1/			3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Park pałacowy			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Mur ceglany w zespole folwarcznym			

zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Mur kamienny	otacza pałac, oficynę i oranżerię		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Kamień pamiątkowy	na południe od pałacu		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom ogrodnika /12/	na wsch.od pałacu obok d.staji		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom (oficyna) /2/		55	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Stodoła i dom /3/		52	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Obora I /4/			3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Studnia /5/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Budynek mieszkalny /6/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Magazyn (d.stajnia) /7/		53	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Obora II /8/		53	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom /9/		53	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Stodoła /10/			3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Spichlerz /11/			3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom ogrodnika /12/		54	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Oranżeria /13/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Budynek gospodarczy /15/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom /16/		51	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom /17/		49/50	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Lamus /19/		49	3192
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Magazyn (d.owczarnia) /20/		49	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Studnia /21/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Budynek gospodarczy /23/			
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom	przy stacji PKP		
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		3	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		5	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		9	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		11	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Sala wiejska		11	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		12	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		15	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		19	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		22	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		23	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		29	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		30	

zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		31	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		32	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		34	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		36	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Budynek gospodarczy		37	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		38	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		43	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		44	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		45	
zielonogórski	Sulechów	Łęgowo	Dom		47	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Cmentarz wiejski	we wsi, na zakręcie wiejskiej drogi		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Kaplica grobowa	na ter.dawnego cmentarza		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Kościół fil.pw.św. Józefa wraz z historycznym otoczeniem	centrum wsi		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Park			
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Oficynak dworska		45	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Wieża remizy strażackiej	przy murze parku		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		8	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		9	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		10	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		11	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		12	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		15	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		17	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		18	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		19	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		22	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		29	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		39	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		42	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		48	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		49	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		54	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		55	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Zajazd		57	

zielonogórski	Sulechów	Mozów	Szkoła		58	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		59	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Dom		60 (d.53)	
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Budynek gospodarczy	centrum wsi, po półn.str.kościół		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Budynek mieszkalno-gospodarczy	na terenie parku		
zielonogórski	Sulechów	Mozów	Świetlica wiejska	przylega do budynku nr 57		
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Dom		3	
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Dom		5	
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Budynek gospodarczy		5	
zielonogórski	Sulechów	Nowy Klępsk	Dom		8	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Aleja			
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Park	półn.-zach.cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Dom		14	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Spichlerz		21	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Budynek inwentarsko-gospodarczy		21a	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Remiza	centrum wsi		
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Budynek gospodarczy		8	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Budynek gospodarczy		8a	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Dom		10	
zielonogórski	Sulechów	Obłotnie	Budynek gospodarczy		28	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Cmentarz przykościelny /nieczynny/	w centrum wsi, częściowo zniwelowany		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Pomnik ofiar I wojny światowej	środkowa cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Remiza strażacka	środkowa cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Zespół folwarczny:			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Park-pozostałości			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dwór /1/		30	213
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Budynek gospodarczy /2/			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom /3/		31	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom /4/		32	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Magazyn (d.obora) /6/			

zielonogórski	Sulechów	Okunin	Bukaciarnia (d.obora) /8/			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom /11/		29	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom ogrodnika /12/		33	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Budynki gospodarcze /13/,/14/,/15/			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dworzec kolejowy	poza wsią		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Budynek kolejowy	poza wsią		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Szkoła			
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom	środkowa cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		1	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Stodoła		1	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		2	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		3	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Stodoła		3	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		4	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Budynek gospodarczy		5	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		6	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Stodoła		7	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		10	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		11	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		15	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		16	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Stodoła		16	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		17	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		19	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		21	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		22	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		23 (d.24)	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		25	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		34	
zielonogórski	Sulechów	Okunin	Dom		37	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Układ ruralistyczny	historyczny układ wsi		
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Cmentarz przykościelny parafialny nieczynny	w centrum wsi, przy kościele		
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Cmentarz wiejski komunalny / czynny/	w zach. części wsi		
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Kaplica cmentarna	po połudn.str.kościół a		
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Kościół fil.pw.św. Wojciecha wraz z historycznym otoczeniem	centrum wsi		

zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Zespół pałacowo-parkowy:	Chrobrego	51	3193
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Park			
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Pałac (szkoła)			
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Budnek mieszkalny (d. oficyna)		51	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Zarządcówka i budynek gospodarczy		53	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Brzeska	101	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Brzeska	102	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	55	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	57	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	59	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	62 (d.60)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	63	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	64 (d.62)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	65	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	66	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	67	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	68	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	69 (d.64)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	72	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	73	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	79	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	80	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	81	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	82	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	84	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	86	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	92 (d.69)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	93 (d.71)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	94 (d.93)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	95 (d.94)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	98 (d.95)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Chrobrego	99	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	28	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	29	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	30	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	31	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	33	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	34	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	35	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	36	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	37	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cicha	38	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cmentarna	148	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cmentarna	151	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Cmentarna	152	

zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	104	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	105 (d.104)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	109 (d.106)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	111	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	116 (d.109)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	118 (d.116)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Lipowa	119 (d.118)	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Piastowska	126	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Piastowska	133	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Polna	156	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Budynek gospodarczy	Polna	156	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	20	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	21	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	22	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	23	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	24	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	25	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	27	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	44	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	45	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	47	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Szkolna	50	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Szkoła	Szkolna	149	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Wiejska	137	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Wiejska	139	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Wiejska	140	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom	Wiejska	143	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Poczta			
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom		53	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Budynek gospodarczy		94	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom		98	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom		105	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom		107	
zielonogórski	Sulechów	Pomorsko	Dom		118a	
zielonogórski	Sulechów	Przygubiel	Cmentarz	we wsch.cz.wsi		
zielonogórski	Sulechów	Przygubiel	Dom		8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Aleja	przy drodze Sulechów- Mozów		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Aleja lipowa	przy drodze w kier. Poznania		2160

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Aleja lipowo- klonowo- kasztanowcowa	przy drodze Sulechów-Skąpe		L-278/A
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Aleja lipowa	przy drodze Sulechów- Pomorsko		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Aleja	Koszarowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Miasto Sulechów w murach miejskich wraz z otoczeniem			58
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Mury miejskie			146
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Brama Krośnieńska	Okrężna		146
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Wiadukt drogowy	nad linią kolejową Czerwieńsk- Sulechów		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Wodociągowa wieża ciśnien	31 Stycznia		2287
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Wodociągowa wieża ciśnien - kolejowa	Przemysłowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz miejski	po między ul.Przemysłową i ul.Piaskową		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz	zach.cz. Parku im.t.Kościuszki		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz przykościelny	przy kościele pw.św.Stanisław a Kostki		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz	pół cz.ul.Piaskowej,p o połudn.str.		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz	pół.str.ul.Piasko wej		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Cmentarz	pół.str. ul.Piaskowej przy skrzyżowaniu z ul.Mieszka		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kaplica cmentarna pw.św. Marcina	centralna cz.cmentarza komunalnego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Park zamkowy	al. Wielkopolska	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Park w zespole szkolno-parkowym, tzw.d.królewskie pedagogium	Armii Krajowej	51,46,48	L-34
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Park miejski	po między ul.Kościuszki a Bankową		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Park przydworcowy	przy dworcu kolejowym		

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Park miejski	Przemysłowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary	między ul. Koszarową i Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek przemysłowy	u zbiegu ul.PCK i Magazynowej		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II	1 Maja	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	1 Maja	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła	1 Maja	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	1 Maja	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	1 Maja	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek gospodarczy	31 Stycznia		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	6	3000
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła Podstawowa nr 1	31 Stycznia	20	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	21	3001
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	24	3004
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	27	3004
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	31	3005
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	35	3006
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	39	3007
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	40	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	41	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	42	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	43	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	31 Stycznia	44	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	1	2973
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	1a	2974
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	7	L-180/A (d.2975)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Oficyna	Armii Krajowej	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	19	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	20	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	21	2326
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	22/23	2976
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Oranżeria	Armii Krajowej	24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	25/26	2977
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	27	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	28	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	35	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	36a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	38	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	39	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	42/43	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	44	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	46	L-34/01
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	47	L-34
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Alumnat w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	48	L-34
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła Podstawowa nr 4	Armii Krajowej	50	L-34 (d.2979)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła w zespole szkolno-parkowym	Armii Krajowej	51	L-34
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	52	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Zakład Opiekuńczy dla Dzieci Opuszczonych	Armii Krajowej	56	2980
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	57	2981
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	59	L-221/A (d.2982)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	60	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	61	2983
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	62	2514, 2984
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	65	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	67	2327
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	70	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	71	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	72	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	73	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	74	2985
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	75	2328
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Armii Krajowej	94	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom Starców	Bankowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Bankowa	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Bankowa	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kamienica	Brama Piastowska	1	1012
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brama Piastowska	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brama Piastowska	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brama Piastowska	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kino	Brzozowa	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	11a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	12a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	60	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	61	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	62	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	63	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	64	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	65	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	70	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Brzozowa	71	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Chopina	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dąbrowskiego	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dąbrowskiego	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dworzec Kolejowy	Dworcowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Wiaty peronów dworca kolejowego	Dworcowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dworcowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dworcowa	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dworcowa	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Dworcowa	37	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Gdańska	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	5	L-179/A (d.1013)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Handlowa	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	2	2989
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	3	2990
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	11	2917
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	14	2991
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	16/17	2329
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	24	2992
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	25	2330
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	27	2993
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	31	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	32	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	40	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	44	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	45	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	46	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	50	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Jana Pawła II	51	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	17	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kamienna	27	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kolejowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kolejowa	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kolejowa	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kolejowa	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Konopnickiej	17	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kopernika	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kościół par.wp. Podwyższenia Krzyża Świętego	pl. Kościelny		209
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Historyczne otoczenie kościoła			
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Plebania	pl. Kościelny	4	547
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Zabudowania gospodarcze przy plebanii	pl. Kościelny	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	13/14	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kościuszki	22	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	19	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	21	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	22	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Krańcowa	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Pałac	Kruszyna		1943
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	14	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	45	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	46	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	47	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	48	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kruszyna	52	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Kwiatowa	1a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła	Licealna	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	17	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	19	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Licealna	20	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Lipowa	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szkoła Żeńska	Łączna	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	1a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	12	2986
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	13	2987
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Łukasiewicza	14	2988
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek przemysłowy	Magazynowa		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Magazynowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Magazynowa	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Magazynowa	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Magazynowa	12a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Mostowa	15a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Mostowa	15b	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Narutowicza	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	9	2316
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	9a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	10	2317
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	11	2318
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	15	2319

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	16	2320
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	25	2321
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	27	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	28	2538
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	29	2539
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	30	2540(L-527/A)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	32	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	33	2322 skreślone
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	35	2323
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	36	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	38	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	40	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	42	L-579/A (d.2324)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al.Niepodległości	43	L-216/A (d.2325)
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Nowy Rynek	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kościół fil.pw. Najświętszej Marii Panny wraz z historycznym otoczeniem	Odrzańska		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek gospodarczy	Odrzańska	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	14	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	30	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	45	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Odrzańska	49	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szpaler	Okrężna		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	13	1014

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	14	1009
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	19	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	32	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Okrężna	53/54	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Orzeszkowej	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Orzeszkowej	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Orzeszkowej	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	PCK	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	PCK	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	22	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	26a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	29	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	30	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	31	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	32	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	33	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	34	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	35a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	35b	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	35c	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	35d	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	35e	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	37	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	40	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	41a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	41b	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	42a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	42c	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	45	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	55	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	56	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	57	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	58	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Piaskowa	59	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pluty	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Poznańska	54/55	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prosta	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Prusa	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Rzeźnia	Przemysłowa	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	13	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	14	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	19a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	19b	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	28	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	29	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	29a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	33	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	34	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	35	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Przemysłowa	36	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pułaskiego	10	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pułaskiego	22c	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pułaskiego	23-24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pułaskiego	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Pułaskiego	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Rynek-zespół urbanistyczny	pl. Ratuszowy		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Ratusz	pl. Ratuszowy	6	64
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	7	L-28/00
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	8/9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	28	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	29	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	30	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	pl. Ratuszowy	31	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	5	2541
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	6	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	7	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	10	2544
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	20/21	2545
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	20	L-310/A
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	22	2629
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	25	2972
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sikorskiego	27	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Szpaler	Skłodowskiej		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Skłodowskiej	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Skłodowskiej	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Skłodowskiej	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sportowa	13	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sportowa	14	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Sportowa	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	1a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Szkolna	5	1010
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Tkacka	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	1	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	2a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	14	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	14a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	17	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Walki Młodych	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Zbór kalwiński	al. Wielkopolska		210
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Zamek	al. Wielkopolska	2	548
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek w zespole zamkowym	al. Wielkopolska	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	4	2994
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	12	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	al. Wielkopolska	13	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek sztabu	Wojska Polskiego		

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary-budynek I	Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary-budynek II	Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary-budynek III	Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary-budynek IV	Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Koszary-budynek V	Wojska Polskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	15	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	17	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	18	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	32	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	33	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	44	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	45	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Wojska Polskiego	46	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zielona	5	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zielona	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	2	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	3	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	4	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	8	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	15	2331
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	16	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	17	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	19	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	20	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	21	2332
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Budynek mieszkalno-gospodarczy	Zwycięstwa	21a	L-459/A
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	22	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	23	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	24	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	25	2995
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Zwycięstwa	26	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Kościół	Żeromskiego	15	

zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Historyczne otoczenie kościoła	Żeromskiego		
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	6	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	12	2314
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	21a	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	22	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	25	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	28	2313
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	33	2312
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	34	2311
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	35	2310
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żeromskiego	38	2537
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	7	2997
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	8	2998
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	9	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	10	2999
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	11	
zielonogórski	Sulechów	Sulechów	Dom	Żwirki i Wigury	12	

RZD.5130.74.2011 z dnia 21.10.2011 r.
 (2) RZD.5133.46.2014 z dnia 01.09.2014r.

5. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

lp	Miejscowość	Nr stan. miejscowość	Nr stan. obszar	Funkcja	Chronologia kultura	Rejestr uwagi	obszar
1.	Buków	4	4	osada ślad osadn.	L,k.przeworska WŚ	arch.	57-15
2.	Kalsk	2	5	cmentarzysko kurhanowe	N /KCSz/	arch.	57-15
3.	Buków	8	16	ślad osadn.	pradzieje		57-15
4.	Buków	9	17	ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn.	EB-H,k.łuż. WS PŚ		57-15
5.	Buków	10	18	ślad osadn.	PŚ-NŻ		57-15
6.	Buków	-	19	ślad osadn.	?	arch.	57-15
7.	Buków	-	20	cmentarzysko	EB,k.łużycka	arch.	57-15
8.	Kije	1	1	grodzisko	WŚ	L-15/C	58-14
9.	Kije	2	2	osada	N	arch.	58-14
10.	Kije	3	3	osada osada	M WŚ	arch.	58-14
11.	Kije	4	4	grodzisko	WŚ	arch.	58-14
12.	Kije	5	5	gródek stożkowaty ślad osadn.	PŚ NŻ		
13.	Kije	6	6	Grób Pkt osadn. ślad osadn. ślad osadn.	N /KCW/ L PŚ pradzieje		58-14
14.	Kije	7	7	pkt osadn.	EB,k.łużycka	arch.	58-14
15.	Kije	8	8	pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje L WŚ PŚ		58-14
16.	Kije	9	9	pkt osadn. pkt osadn.	pradzieje L		58-14
17.	Kije	10	10	pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje L WŚ		58-14
18.	Kije	11	11	pkt osadn. pkt osadn. ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje OWR WS PŚ		58-14
19.	Kije	12	12	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PS		58-14
20.	Kije	13	13	ślad osadn.	OWR		58-14
21.	Kije	14	14	ślad osadn. 25,pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje OWR PŚ		58-14
22.	Kije	15	15	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14
23.	Kije	16	16	ślad osadn. ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	pradzieje L WŚ PŚ-NŻ		
24.	Kije	17	17	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14

25.	Głogusz	1	18	śląd osadn. osada pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn.	EK EB,k.łużycka WŚ N pradzieje k.łużycka OWR PŚ-NŻ		58-14
26.	Głogusz	2	19	śląd osadn.	PŚ-NŻ		58-14
27.	Głogusz	3	20	śląd osadn.	PŚ-NŻ		58-14
28.	Głogusz	4	21	śląd osadn. pkt osadn.	WŚ PŚ-NŻ		58-14
29.	Głogusz	5	22	pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn.	OWR WŚ PŚ-NŻ		58-14
30.	Głogusz	6	23	śląd osadn.	PŚ-NŻ		58-14
31.	Głogusz	7	24	śląd osadn. pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		58-14
32.	Głogusz	8	25	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ		58-14
33.	Głogusz	9	26	pkt osadn.	PŚ		58-14
34.	Głogusz	10	27	śląd osadn.	PŚ-NŻ		58-14
35.	Głogusz	11	28	śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn.	EK pradzieje OWR PŚ-NŻ		58-14
36.	Głogusz	12	29	śląd osadn. śląd osadn. pkt osadn.	EB,k.łużycka L pradzieje		58-14
37.	Krężoły	1	3	Ślad osadn.	PŚ		58-15
38.	Krężoły	1	4	Ślad osadn. Pkt osadn. Ślad osadn.	S WŚ PŚ		58-15
39.	Łęgowo Sul.	1	5	Ślad osadn. Ślad osadn.	S PŚ		58-15
40.	Łęgowo Sul.	2	6	Ślad osadn. Ślad osadn.	EK PŚ		58-15
41.	Buków	6	7	Ślad osadn. Ślad osadn. Ślad osadn.	S WŚ PŚ		58-15
42.	Buków	7	8	Ślad osadn. Pkt osadn. Pkt osadn. Ślad osadn.	EB OWR S PS		58-15
43.	Buków	2	9	kurhan	?		58-15
44.	Buków	1	10	cm.kurhanowe	EB		58-15
45.	Buków	3	11	Ślad osadn.	WŚ		58-15
46.	Buków	5	12	ob.kultowy	WS	217-1970	58-15
47.	Kalsk	3	13	grób ciałopalny	H,k.łużycka	arch.	58-15
48.	Kalsk	1	14	osada osada śląd osadn.o osada osada śląd osadn.	MOR,k.przew. WŚ i PŚ Ś OWR,k.przew. WS PŚ		58-15
49.	Kalsk	-	15	obozowisko	EK	arch.	58-15
50.	Sulechów	24	16	śląd osadn. śląd osadn. pkt osadn.	k.łużycka PŚ NŻ		58-15

				osada	NŻ		
51.	Kalsk	4	19	Ślad osadn. Pkt osadn., Cmentarz.? Osada osada	Pradzieje KP,OWR PŚ NOW	Badania sondazowe 2006 r. S3	58-15
52.	Kalsk	5	20	Osada Pkt osadn. osada	POR PŚ NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8464	58-15
53.	Kalsk	6	21	Ślad osadn. Osada osada	EB,KŁ OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8465	58-15
54.	Kije	1	22	Pkt osadn. Osada Ślad osadn. osada	Web EB,kł OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8463	
55.	Kije	2	23	Pkt osadn.	NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8467	58-15
56.	Mozów	21	24	Ślad osadn. Pkt osadn.	OWR NOW	Badania 2008 r. S3 Spr. Nr 8469	58-15
57.	Łęgowo Sulech.	3	1	śląd osadn. śląd osadn.	M PŚ		58-16
58.	Łęgowo Sulech.	4	2	śląd osadn.	PŚ		58-16
59.	Łęgowo Sulech.	5	3	śląd osadn.	PŚ		58-16
60.	Klępsk	2	4	pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn. śląd osadn. pkt osadn.	H,k.łużycka PR,k.luboszycka WS WS ŚR PŚ		58-16
61.	Klępsk	3	5	śląd osadn. śląd osadn.	SR PŚ		58-16
62.	Klępsk	4	6	osada śląd osadn. śląd osadn.	WS ŚR PŚ		58-16
63.	Klępsk	5	7	osada śląd osadn.	WŚ PŚ		58-16
64.	Klępsk	6	8	śląd osadn.	PŚ		58-16
65.	Klępsk	7	9	śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn. śląd osadn.	N/KAK/ pradzieje WS PŚ		58-16
66.	Okunin	4	10	pkt osadn. pkt osadn. pkt osadn śląd osadn.	L,k.pomorska WS ŚR PŚ		58-16
67.	Okunin	5	11	śląd osadn.	EK		58-16

				osada pkt osadn.	L ŚR		
68.	Okunin	6	12	pkt osadn. ślad osadn.	ŚR PŚ		58-16
69.	Łęgowo	6	13	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
70.	Klępsk	8	14	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
71.	Klępsk	9	15	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
72.	Klępsk	10	16	ślad osadn. ślad osadn.	ŚR PŚ-NŻ		58-16
73.	Okunin	7	17	ślad osadn. cmentarzysko pkt osadn. ślad osadn.	EK L,k.przeworska ŚR PŚ		58-16
74.	Okunin	8	18	ślad osadn.	PŚ-NŻ		58-16
75.	Okunin	9	19	pkt osadn. osada pkt osadn. pkt osadn.	L,k.przeworska EB,k.łużycka ŚR PŚ		58-16
76.	Klępsk	1	20	cmentarzysko	k.łużycka	arch.	58-16
77.	Okunin	2	21	znal.łuźne	WS	arch.	58-16
78.	Okunin	3	22	ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	WŚ ŚR PŚ		58-16
79.	Pomorsko	1	1	osada osada osada pkt osadn.	k.łużycka WŚ WŚ PŚ		59-14
80.	Pomorsko	2	2	osada osada ślad osadn.	WŚ WŚ PS		59-14
81.	Pomorsko	3	3	osada pkt osadn. ślad osadn.	k.łużycka k.łużycka PŚ		59-14
82.	Pomorsko	9	4	pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje PS-NŻ		59-14
83.	Pomorsko	10	5	cmentarzysko ślad osadn. ślad osadn. pkt osadn.	EB PŚ pradzieje OWR		59-14
84.	Pomorsko	11	6	ślad osadn.	PŚ		59-14
85.	Pomorsko	12	7	ślad osadn.	PŚ		59-14
86.	Pomorsko	13	8	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ		59-14
87.	Pomorsko	14	9	ślad osadn. ślad osadn.	WŚ PŚ		59-14
88.	Pomorsko	15	10	pkt osadn. pkt osadn.	k.łużycka P.Ś		59-14
89.	Pomorsko	16	11	osada pkt osadn.	WŚ PŚ		59-14
90.	Pomorsko	17	12	ślad osadn. ślad osadn.	WŚ PŚ-NŻ		59-14
91.	Pomorsko	18	13	ślad osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
92.	Pomorsko	19	14	pkt osadn.	PŚ-NŻ		59-14
93.	Pomorsko	20	15	pkt osadn.	PŚ-NŻ		59-14
94.	Pomorsko	21	16	pkt osadn. ślad osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
95.	Brzezie	1	17	ślad osadn. cmentarzysko	pradzieje EB,k.łużycka		59-14

				śląd osadn.	PŚ-NŻ		
96.	Brzezcie	2	18	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
97.	Brzezcie	3	19	pkt osadn. pkt osadn. śląd osadn.	k.łużycka pradzieje PŚ-NŻ		59-14
98.	Kije	6	20	śląd osadn. osada	M? EB		59-14
99.	Kije	7	21	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
100.	Kije	8	22	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-14
101.	Mozów	1	23	osada osada osada osada śląd osadn.	N (KCSz) EB,k.łużycka k.łużycka pradzieje PŚ		59-14
102.	Mozów	2	24	cmentarzysko	H	arch.	59-14
103.	Mozów	3	25	osada pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-14
104.	Mozów	4	26	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ		59-14
105.	Brzezcie	-	27	?	N	arch.	59-14
106.	Sulechów	4	1	skarb monet	XVII-XVIII w.	arch.	59-15
107.	Mozów	5	2	osada	NŻ	arch.	59-15
108.	Sulechów	5	3	śląd osadn.	NŻ		59-15
109.	Sulechów	6	4	Pkt osadn. Ślad osadn.	PŚ-NOW NOW	Badania S3-2008 Spr. 8450	59-15
110.	Sulechów	7	5	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
111.	Sulechów	8	6	pkt osadn. pkt osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		59-15
112.	Sulechów	9	7	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
113.	Sulechów	10	8	pkt osadn. śląd osadn. osada śląd osadn. 125pkt osadn. pkt osadn.	Starożytność EB,Kł WŚ/PŚ PŚ/NOW PŚ PŚ/NOW		59-15
114.	Sulechów	11	9	osada śląd osadn.	OWR-WŚ PŚ-NŻ		59-15
115.	Sulechów	12	10	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
116.	Sulechów	13	11	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
117.	Sulechów	14	12	pkt osadn. śląd osadn. osada pkt osadn. pkt osadn.	L PŚ-NZ WŚ PŚ/NOW EB?		59-15
118.	Sulechów	15	13	osada śląd osadn.	WS PŚ-NŻ		59-15
119.	Sulechów	16	14	pkt osadn. śląd osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		59-15
120.	Sulechów	17	15	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
121.	Sulechów	18	16	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
122.	Sulechów	19	17	śląd osadn. śląd osadn.	WŚ PŚ		59-15
123.	Sulechów	20	18	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
124.	Mozów	6	19	śląd osadn.	PŚ-NZ		59-15

125.	Mozów	7	20	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
126.	Mozów	8	21	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
127.	Mozów	9	22	śląd osadn.	PŚ-NŻ		59-15
128.	Mozów	10	23	pkt osadn. pkt osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
129.	Mozów	11	24	osada śląd osadn.	OWR,k.przew. PŚ-NŻ		59-15
130.	Mozów	12	25	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
131.	Mozów	13	26	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ	w terenie zweryfiko wane negatywni e	59-15
132.	Mozów	14	27	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
133.	Mozów	15	28	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
134.	Mozów	16	29	śląd osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
135.	Mozów	17	30	pkt osadn. śląd osadn.	pradzieje PŚ-NŻ		59-15
136.	Mozów	18	31	osada śląd osadn.	OWR,k.przew. PŚ-NŻ		59-15
137.	Sulechów	1	32	śląd osadn.	N /KCW/	arch.	59-15
138.	Sulechów	2	33	osada WŚ	XI-XII w.	arch.	59-15
139.	Sulechów	3	34	cmentarzysko	EB,k.łużycka	arch.	59-15
140.	Sulechów-Obłotne	21	35	śląd osadn.	N?	arch.	59-15
141.	Sulechów-Obłotne	22	36	osada?	N?	arch.	59-15
142.	Mozów	19	37	śląd osadn.	L-OWR	arch.	59-15
143.	Mozów	20	38	śląd osadn.	PŚ	arch.	59-15
144.	Sulechów-miasto	23	39	grodzisko?	WŚ	arch.	59-15
145.	Sulechów-miasto	24	40	Stare Miasto	PŚ-NŻ	arch.	59-15
146.	Sulechów	25	41	pkt osadn.	PŚ/NOW		59-15
147.	Sulechów	26	42	pkt osadn. pkt osadn. osada	WŚ PŚ NOW		59-15
148.	Sulechów	27	43	pkt osadn. pkt osadn. osada	EB? WŚ NOW		59-15
149.	Sulechów	28	44	pkt osadn. pkt osadn.	WŚ NOW		59-15
150.	Sulechów	29	45	pkt osadn. pkt osadn.	EB? WŚ		59-15
151.	Mozów	22	46	osada	NOW	Badania S3 2008 Spraw. Nr 8468	59-15
152.	Brzezine	1	47	Osada osada	OWR NOW	Badania S3 2008 Spraw. Nr 8452	59-15
153.	Mozów	23	48	Osada Osada osada	OWR WŚ NOW	Badania S3 2008	59-15

						Spr. nr 8451	
154.	Sulechów	30	49	osada	NOW		59-15
155.	Sulechów	31	50	Osada?	NOW		59-15
156.	Nowy Świat	1	51	Osada?	NOW	Badania S3-2008 Spr. Nr 8449	59-15
157.	Nowy Świat	2	52	Osada?	NOW		59-15
158.	Nowy Świat	3	53	Ślad osadn. Ślad osadn. osada	Pradzieje KŁ NOW	Badania S3-2008 Spr. Nr 8448	59-15
159.	Pomorsko	6	2	cmentarzysko śląd osadn. śląd osadn.	EB-H,k.łużycka WS PŚ		60-14
160.	Pomorsko	5	3	grodzisko	H,k.łużycka		60-14
161.	Pomorsko	7	4	kurhan /megalit?/	KAK?		60-14
162.	Cigacice-Górki	1	8	śląd osadn. śląd osadn.	EB,k.łużycka PŚ-NŻ		60-15
163.	Górzynkowo	1	9	grodzisko	WŚ		60-15

5. WYKAZ CMENTARZY

Lp.	Obiekt	Miejscowość	Adres obecny	Przynależność wyznaniowa	Data
1.	Cmentarz komunalny	Brody	Poza wsią przy drodze do Nietkowa	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	XXw w ewid.
2.	Cmentarz czynny komunalny	Buków	Przy głównej drodze do Kalska	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	IV połowa XIXw.
3.	Cmentarz rodowy nieczynny całkowicie zniszczony	Buków	W narożniku parku przypałacowego w jego północnej części	ewangelicki	I poł. XXw.
4.	Cmentarz wiejski nieczynny, przy wejściu zabytkowa nagrobna płyta	Buków	We wsi na skrzyżowaniu dróg	ewangelicki	II poł. XIXw.
5.	Cmentarz wiejski komunalny czynny	Cigacice	We wsi przy drodze Zielona Góra- Sulechów	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Początek XX w.
6.	Cmentarz przykościelny nieczynny, z fragmentem nagrobka	Cigacice	Wraz z kościołem położony na wysokiej skarpie nad Odrą	ewangelicki	II poł. XIXw.
7.	Cmentarz rodowy nieczynny	Kalsk	800,0m od pałacu na osi głównej	ewangelicki	II poł. XIXw.
8.	Cmentarz przykościelny, nieczynny, zachowane rustyfikowane stele i kraty wydzielające kwatery	Kalsk	We wsi przy drodze prowadzącej do bukowa i przy głównej trasie Sulechów Świebodzin	ewangelicki	Początek XVI w.
9.	Cmentarz komunalny	Kalsk	Przy brukowanej drodze do szosy Świebodzin - Sulechów	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw. I rozbudowany w I i II połowie XXw.
10	Cmentarz wiejski czynny	Kalsk	Na skraju wsi przy drodze wiejskiej	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	I połowa XXw.
11.	Cmentarz przykościelny czynny	Kije	W centrum wsi koło Kościoła	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.

12.	Cmentarz przykościelny, z grobowcem rodziny Philisborn nieczynny	Kłępsk	Na wschód od kościoła połączony z terenem przykościelnym	ewangelicki	XVI rozbudowany w II połwie XIXw.
13.	Cmentarz wiejski Komunalny, czynny	Kłępsk	We wsi w części centralnej	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
14.	Cmentarz śródpolny, nieczynny	Krężoły	Poza wsią na niewielkim wzniesieniu w zagajniku śródpolnym w pobliżu drogi prowadzącej z Krężołów do Obłotna	ewangelicki	Niemożliwe do ustalenia
15.	Cmentarz przykościelny, nieczynny	Łęgowo	Wokół kościoła przy drodze z Łęgowa do Bukowa	ewangelicki	Początek XVw
16.	Cmentarz wiejski, w narożniku połudn.- zach. granitowy kamień upamiętniający poległych w I wojnie światowej, nieczynny	Łęgowo	Po drugiej stronie bocznej drogi wsi vis a vis parku przypałacowego przy drodze do Bukowa	ewangelicki	Niemożliwe do ustalenia
17.	Cmentarz wiejski, komunalny w kaplicy zachowano płyty związane z rodzinami V. Unruk i V. Sach.	Łęgowo	Przy drodze prowadzącej z Łęgowa do Kłępska	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
18.	Cmentarz wiejski, czynny	Mozów	We wsi przy zakręcie wiejskiej drogi	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	II poł. XIXw.
19.	Cmentarz przykościelny, Zlikwidowany po 1945r.	Okunin	W centrum wsi na południe od głównej drogi, na zachód od skrzyżowania tejże drogi z drogą do Sulechowa, na północnym stoku wzniesienia, od wschodu i zachodu otoczony gospodarstwami rolnymi od południa polami	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Niemożliwe do ustalenia
20.	Cmentarz przykościelny parafialny, groby rodziny V. Schmitów, nieczynny	Pomorsko	W centrum wsi przy kościele parafialnym	ewangelicki	II poł. XIXw.

21.	Cmentarz wiejski komunalny, czynny	Pomorsko	W zachodniej części wsi	d. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Koniec XIXw. początek XXw.
22.	Cmentarz parafialny , nagrobek z 1877r, Zamknięty po 1945r.	Przegubiel	Na wschód na stoku wzniesienia, ze wszystkich stron otoczony polami uprawnymi	ewangelicki	II poł. XIXw.
23.	Cmentarz miejski zlikwidowany po 1978r.	Sulechów	Przy ul. Piaskowej na obecnym nowym osiedlu	ewangelicki	II poł. XIXw.
24.	Cmentarz kościelny, nieczynny	Sulechów	Wokół kościoła przy skrzyżowaniu ulicy Piaskowej i szosy prowadzącej do Zielonej Góry	ewangelicki	II poł. XIXw.
25.	Cmentarz –miejsce pocmentarne mójżeszowe , zlikwidowany po 1944r.	Sulechów	W pobliżu ul Piaskowej	żydowski	początek XXw.
26.	Miejsce pocmentarne	Sulechów	Za budynkiem szkolnym przy ul. Piaskowej	ewangelicki	II poł. XIXw.
27.	Cmentarz miejski, obecnie skwer miejski	Sulechów	Na zachód od kościoła parafialnego park miejski	ewangelicki	II poł. XIXw.
28.	Miejsce pocmentarne przy sierocińcu, zlikwidowany po 1945r.	Sulechów	W jego zach. – połudn. części przy skrzyżowaniu Ul. Armii Krajowej i ul. Piaskowej do Szkoły Podstawowej Nr 4 przy drodze prowadzącej do centrum z Zielone Góry	ewangelicki	W 1735r.
29.	Cmentarz miejski , komunalny z symbolicznym grobem upamiętniającym poległych za wolność Polski, czynny	Sulechów	Pomiędzy ul. Przemysławą a ul. Nową	. ewangelicki ob. rzymsko - katolicki	Początek XXw.

6. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY

Lp.	Nazwa	Podstawa prawna	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość
1	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	20	Buków
2	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	12	Górzynkowo
3	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	20	Nowy Świat
4	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	23	Górzynkowo
5	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	210	8	Górzynkowo
6	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	690		Leśna Góra 0005
7	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	390 i 450		Obłonie 0018
8	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	470		Górzynkowo 0008
9	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów 0002
10	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów 0002
11	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów 0002
12	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów
13	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	445		Kruszyna 0014
14	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	312; 310		Obłonie 0018
15	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	490		Buków 0004
16	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 330		Buków 0004
17	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	440		Buków 0004
18	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	270; 290; 530; 270; 270		Buków 0004
19	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 260; 420		Buków 0004
20	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	540		Buków 0004
21	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	510		Buków 0004
22	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Buków 0004
23	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	400; 320		Buków 0004
24	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Kalsk 0009

25	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Głogusz 0006
26	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	290		Pomorsko 0020
27	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	600		Pomorsko 0020
28	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	350		Pomorsko 0020
29	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	365		Brody 0001
30	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	480		Mrozów 0016
31	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	196-401		Górzynkowo 0008
32	Lilia złotogłowa <i>Lilium martagon</i>	uchwała nr XXXI/292/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.09.1997 r.	pow. 0,70 ha		Mrozów 0016
33	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 poz. 2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
34	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XIII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 pzo.2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
35	Topola czarna <i>Populus nigra</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	740	ok. 33	Brody
36	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	461; 476; 594	ok. 25	Pomorsko
37	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	R.W.L Nr 39 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 839 z dn. 5.06.2006 r./	450; 390; 320	ok. 20	Łęgowo
38	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	90; 110; 80; 122; 70; 75; 85; 80; 40; 130; 70; 70; 32; 120	od 6 do 13	Nowy Świat
39	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	125-105, 70, 75, 45-55, 90, 60, 55, 85, 75, 75-9, 75 ,30-60, 100	od 8 do 11	Nowy Świat
40	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	obwodzie 11 m.	2	Łęgowo
41	Sosna pospolita <i>Pinus silvestris</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	625	ok. 17	Obłotne
42	Dąb szypułkowy JAGIEŁŁO <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	595	ok. 23	Górzynkowo
43	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	385	28	Sulechów
44	Młotkowiec dwukłapowy <i>Ginkgo biloba</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	110	16	Sulechów
45	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 49 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 849 z dn. 5.06.2006 r./	350	24	Mrozów

46	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn. 5.06.2006 r./	350; 500	ok. 22	Buków
47	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn. 5.06.2006 r./	380	ok. 20	Buków
48	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	370	21	Sulechów
49	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	1120	165	Sulechów
50	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	510	25	Krężoły
51	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	414	ok. 20	Łęgowo
52	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	395	ok. 21	Łęgowo
53	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	725	ok. 25	Łęgowo
54	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	460; 445	ok. 30	Łęgowo
55	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	305	ok. 33	Łęgowo
56	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	445	ok. 28	Łęgowo
57	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	430	ok. 29	Sulechów
58	Morwa biała <i>Morus alba</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	425	ok. 16	Sulechów
59	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	400 c	ok. 38	Sulechów
60	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	od 360 do 450	od 19 do 25	Mrozów
61	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 24	Mrozów
62	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	470	ok. 26	Mrozów
63	Sosna pospolita <i>Pinus sylvestris</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	570	ok. 22	Mrozów
64	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub.Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 28	Mrozów
65	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	440	ok. 25	Mrozów

66	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 28 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 828 z dn. 5.06.2006 r./	545	ok. 24	Sulechów
67	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	15	Obłotno
68	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	20	Obłotno

7. WYKAZ TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Warszawa, dnia 3 października 2014 r.
Poz. 321

Departament Infrastruktury

DECYZJA Nr 393/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 30 września 2014 r.

w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej

Na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287, z 2013 r. poz. 805, 829 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 897) oraz § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426 oraz z 2014 r. poz. 933) ustala się, co następuje:

1. Nieruchomości gruntowe wymienione w załączniku do decyzji stanowią tereny zamknięte resortu obrony narodowej.
2. Traci moc decyzja Nr 264/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 września 2013 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 233 oraz z 2014 r. poz. 42 i 229).
3. Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Minister Obrony Narodowej: *T. Siemoniak*

Załącznik do decyzji Nr 393/MON
Ministra Obrony Narodowej
z dnia 30 września 2014 r. (poz. 321)

I.p.	Nr kompletu	Województwo	Powiat	Miejscowość	Obrębny i numery działek	Miejsce Przechowywania Dokumentów Geodezyjno – Kartograficznych
349	2558	lubuskie	zielenogórski	Sulechów	01 SULECHÓW dz. 65/5.	RZI ZIELONA GÓRA
350	2560	lubuskie	zielenogórski	Mozów	MOZÓW dz. 377/2, część 261/2, część 262/1, 263/1, 264/3, 264/4, część 265/2, 276/1, 277/1.	RZI ZIELONA GÓRA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SULECHÓW

gmina Sulechów
powiat zielonogórski
województwo lubuskie

Opracowanie:

dr inż. Jakub Kostecki

lipiec 2015 r.

Spis treści

1.	Informacje o projektowanym dokumencie	4
1.1.	Zawartość dokumentu.....	4
1.2.	Główne cele opracowania	4
1.3.	Powiązania opracowania z innymi dokumentami.....	5
1.4.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	6
1.5.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	6
1.6.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektowanego dokumentu na środowisko	7
1.7.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	7
2.	Stan środowiska w obszarze objętym projektowanym dokumentem	8
2.1.	Istniejący stan środowiska i potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	8
2.1.1.	Powietrze.....	8
2.1.2.	Wody powierzchniowe i podziemne.....	9
2.1.3.	Gleby.....	10
2.1.4.	Klimat akustyczny	10
2.1.5.	Pole elektromagnetyczne	11
2.1.1.	Różnorodność biologiczna.....	11
2.1.1.	Obszary chronione.....	12
2.1.2.	Surowce mineralne.....	19
2.1.3.	Gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa	20
2.2.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	21
2.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	21
2.4.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	21
2.5.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	22
2.6.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, skumulowane z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze,	

krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na poszczególne elementy środowiska	23
2.6.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	24
2.6.2. Oddziaływanie na ludzi	24
2.6.3. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta	24
2.6.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	24
2.6.5. Oddziaływanie na powietrze	24
2.6.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	25
2.6.7. Oddziaływanie na krajobraz	25
2.6.8. Oddziaływanie na klimat	25
2.6.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	25
2.6.10. Oddziaływanie na zabytki	25
2.6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	25
2.6.12. Zależności pomiędzy elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy	25
3. Przyjęte rozwiązania i proponowane rozwiązania alternatywne.....	26
3.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	26
3.2. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru (albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy).....	29
4. Podsumowanie	29

1. Informacje o projektowanym dokumencie

Opracowanie dotyczy prognozy oddziaływania na środowisko „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulechów”, opracowywanego w oparciu o uchwałę nr 007.227.2012 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 16 października 2012 r.

1.1. Zawartość dokumentu

Dokument zawiera „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów”.

Organem opracowującym przedmiotową uchwałę jest burmistrz gminy Sulechów. Na zlecenie w/w organu, projekt Studium zagospodarowania przestrzennego opracowało Przedsiębiorstwo Usługowo Produkcyjne „Kapitol” Arch. Bogdan Rogóż, 65-556 Zielona Góra, ul. Armii Krajowej 6/6.

1.2. Główne cele opracowania

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów” opracowano w celu określenia przeznaczenia terenów i wyznaczenia linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub zasadach zagospodarowania, oraz określenia kierunków ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Zasadniczym celem sporządzenia tego dokumentu jest uporządkowanie przestrzeni w obszarze objętym Studium, nadanie obszarom planistycznym nowych funkcji oraz ustanowienie zapisów prawa miejscowego będącego podstawą merytoryczną i prawną realizacji gospodarki funkcjonalno-przestrzennej na tych obszarach, w tym przedsięwzięć związanych z ustanowionymi funkcjami.

Głównym celem opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów” jest ustalenie oddziaływania skutków realizacji projektu na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, w tym:

- czystość powietrza atmosferycznego,
- gleby,
- wody powierzchniowe i gruntowe,
- poziom hałasu na przedmiotowym terenie i na obszarach przyległych,
- jakość powietrza atmosferycznego,
- stosunki wodne, w tym wody powierzchniowe i podziemne, z uwzględnieniem sposobu zagospodarowania wód opadowych oraz gromadzenia i odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych,
- obszary leśne,
- formy ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000,
- formy krajobrazowe,
- sposób wykorzystania terenu przez zwierzęta,
- skumulowane oddziaływanie proponowanego zagospodarowania terenu z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze.

1.3. Powiązania opracowania z innymi dokumentami

Podstawą sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów jest uchwała nr 007.227.2012 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 16 października 2012 r.

Prognozę oddziaływania na środowisko skutków realizacji w/w opracowano zgodnie z zapisami aktualnie obowiązujących aktów prawnych, w tym:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U.2015.196),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2011.163.981 z p. zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2013.1235 z p. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013.627 z p. zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199 z p. zm.),
- ustawa z dnia 20 czerwca 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2013.1232 z p. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2001.115.1229 z p. zm.),
- ustawa z dnia 03 lutego 1995 r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2015.909),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U.2011.257.1545),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U.2008.143.896),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U.2014.122),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U.2006.137.984),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002.155.1298),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz jakości ziemi (Dz.U.2002.165.1359),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzaju instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U.2002.122.1055).

W opracowaniu wykorzystano ponadto:

- projekt Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sulechów,
- Program Ochrony Zdrowia Gminy Sulechów (Uchwała Nr 0007.144.2011 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 15 listopada 2011r. w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Gminy Sulechów na lata 2011-2015),

- Strategia rozwoju Gminy Sulechów na lata 2012-2022 (Uchwała Nr 0007.177.2012 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 21 lutego 2012 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Sulechów na lata 2012-2022),
- Plan Gospodarki Odpadami Gminy Sulechów (Uchwała nr XXIV/213/2004 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sulechów),
- Program Ochrony Środowiska Gminy Sulechów (Uchwała nr XXIV/213/2004 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sulechów),
- mapy udostępnione przez zleceniodawcę,
- wyniki badań geologiczno-inżynierskich i hydrogeologicznych, archiwalnych oraz aktualnych,
- analizy stanu środowiska zawarte w opracowaniach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- dane z rejestru gruntów,
- decyzje w sprawie wpisania dóbr kultury do rejestru zabytków,
- dane z roczników statystycznych GUS,
- wizję terenu i wywiad środowiskowy,
- studium literatury związanej z tematem.

1.4. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Niniejsze opracowanie opiera się na metodach porównawczo-opisowych oraz analizie matrycowej. Dokonano w nim analizy oddziaływań na środowisko projektowanych zapisów Studium, zarówno w oparciu o dane literaturowe, jak i wizję lokalną.

W celu rzeczywistego określenia oddziaływania postanowień Studium na środowisko, uzyskane dane poddano analizie w kontekście lokalnych uwarunkowań i specyfiki przyrodniczej analizowanego obszaru.

1.5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ustalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów” zostaną poddane procedurze formalno-prawnej, polegającej - między innymi na konsultacjach społecznych, określonych w art. 17 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2003.80.717 z p. zm.).

W dalszym etapie, tzn. po zaistnieniu zmian, skutki oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko analizowane będą przez organy administracji publicznej, z częstotliwością wynikającą z charakteru poszczególnych zadań inwestycyjnych.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu projektowanego dokumentu na środowisko

Obszar opracowania znajduje się w południowej części województwa lubuskiego. Najbliżej położona zachodnia granica Polski znajduje się w odległości ok. 60 km w linii prostej, a granica południowa w odległości ok. 148 km.

Z uwagi na znaczną odległość terenu opracowania od granic kraju nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania transgranicznego.

1.7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza dotyczy projektu „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Sulechów”. Podstawą jego sporządzenia była uchwała nr 007.227.2012 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 16 października 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów.

Prognozę oddziaływania na środowisko w/w Studium opracowano w oparciu o obowiązujące akty prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w przedmiotowym opracowaniu, dokonanych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim (WOOŚ-I.411.122.2014.EK) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zielonej Górze (NS NZ 7714.21.2014.2).

Przeprowadzona analiza stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem wykazała, że projektowany sposób wykorzystania środowiska nie będzie oddziałował negatywnie na abiotyczne i biotyczne komponenty środowiska.

Realizacja ustaleń projektu Studium nie koliduje także z celami ochrony środowiska, ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

W granicach obszaru objętego projektem Studium występują obszary chronione Natura 2000 – są to: obszar specjalnej ochrony ptaków: Dolina Środkowej Odry (**PLB080004**) oraz trzy specjalne obszary ochrony siedlisk: Krośnieńska Dolina Odry (**PLH080028**), Kargowskie Zakola Odry (**PLH080012**) i Sulechów (**PLH080043**).

W obszarze gminy Sulechów znajduje się fragment jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: nr 150 „Pradolina Warszawa - Berlin”. Na obszarze gminy Sulechów znajdują się 3 jednolite części wód podziemnych JCWPd 60: Region: Środkowej Odry, JCWPd 66: Region: Środkowej Odry, oraz JCWPd 71: Region: Środkowej Odry.

Biorąc pod uwagę rodzaj inwestycji i całokształt oddziaływań środowiskowych stwierdza się, że realizacja projektu Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, a także stałych i chwilowych.

Mając na uwadze poszczególne uwarunkowania środowiskowe, w tym: czystość powietrza atmosferycznego, glebę, wody powierzchniowe i podziemne oraz poziom hałasu, można uznać, że w obszarze objętym projektem Studium nie wystąpią negatywne oddziaływania na środowisko.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń projektu Studium na zmianę klimatu, m.in. ze względu na znikomą emisję ciepła do atmosfery oraz wzrost zagrożenia dla zabytków chronionych odrębnymi przepisami, w tym stanowisk archeologicznych.

Podsumowując, kompleksowa analiza poszczególnych uwarunkowań środowiskowych pozwoliła na ocenę tego obszaru w następujący sposób:

- uwarunkowania przyrodnicze nie determinują realizacji projektowanego przedsięwzięcia,
- w zbadanym obszarze nie stwierdza się konieczności stosowania ograniczeń wynikających z ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska, w tym obszarów Natura 2000,
- prawidłowe funkcjonowanie środowiska i zachowanie jego różnorodności przyrodniczej będzie zapewnione poprzez realizację założeń Studium zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

2. Stan środowiska w obszarze objętym projektowanym dokumentem

2.1. Istniejący stan środowiska i potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Analizowany obszar obejmuje teren gminy Sulechów. Gmina ta znajduje się w zachodniej części kraju, w środkowej części województwa lubuskiego, w granicach powiatu zielonogórskiego. Graniczy z 7 gminami: Babimost, Trzebiechów, Zielona Góra, Czerwieńsk oraz Skąpe, Świebodzin, Szczaniec, z czego Czerwieńsk i Zielona Góra oddzielone są Odram.

Pod względem usytuowania fizyczno-geograficznego gmina Sulechów w obrębie prowincji – Niż Środkowoeuropejski (31), w podprowincji – Pojezierza Południowobałtyckie (314/315), w makroregionach: Pojezierze Lubuskie (315.4) i Pradolina Warciańsko – Odrzańska (315.6) oraz w mezoregionach: Równina Torzymska (315.43) – niewielki środkowo – zachodni fragment powierzchni gminy, na zachód od wsi Kije, Pojezierze Łagowskie (315.62) – zasadnicza część gminy, Dolina Środkowej Odry (315.61) – środkowo - zachodni fragment gminy położony w dolinie Odry i Kotlina Kargowska (315.62) – niewielki fragment gminy w dolinie Odry, na południe od Cigacic.

Gmina zajmuje powierzchnię 23666 ha, z czego tereny miejskie zajmują ok. 3 %, a obszar wiejski stanowi ok. 97 %.

2.1.1. Powietrze

Z uwagi na ograniczoną ilość stacji pomiarowych, jako stację referencyjną przyjęto Zieloną Górę (ok. 15 km w kierunku północno-wschodnim od obszaru opracowania).

Poziomy dopuszczalne dla niektórych substancji w powietrzu, ze względu na ochronę ludzi w województwie lubuskim, w roku 2012 nie zostały przekroczone (klasa A) dla: SO₂, NO₂, Pb, C₆H₆, CO, O₃, As, Cd, Ni, PM_{2,5}. Zawartość pyłu PM₁₀ oraz Benzo-a-pirenu zakwalifikowana została do kategorii C, co w ostatecznym rozrachunku strefę zielonogórską klasyfikuje w klasie czystości C.

Na terenie obejmującym zabudowę rozproszoną o zróżnicowanym układzie przestrzennym do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza zalicza się emisję niską. Ponieważ obszar gminy przecinają drogi o znacznej intensywności ruchu (droga krajowa 3 i 32 oraz drogi wojewódzkie: 277, 278, 280, 280, 304), do źródeł zanieczyszczeń powietrza należy zaliczać również zanieczyszczenia komunikacyjne.

2.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Oś hydrograficzną obszaru wyznacza rzeka Odra, do której bezpośrednio uchodzą: Obrzyca (niewielki – graniczny fragment na terenie gminy), Sulechówka, i Jabłonna z Kanałem Łochowa Struga. Na terenie gminy następuje zmiana kierunku płynięcia Odry z południkowego (w kierunku północnym) na równoleżnikowy (w kierunku zachodnim), co jest związane z wpływem wód na obszary Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Odra wraz z Obrzycą stanowią część południowej granicy administracyjnej gminy. Pozostałe ciekі istotne z hydrologicznego punktu widzenia to: Obrzyca, Kanał D, Sulechówka, Kanał Łochowa Struga, Jabłonna, Kanał Pomorski, Kanał H oraz Słomka.

Monitoringiem WIOS objęte są: Sulechówka, Jabłonna i Kanał Pomorski. Ze względu na klasę elementów fizykochemicznych zarówno Sulechówka jak i Jabłonna znajdują się poza stanem dobrym. Stan Kanału Pomorskiego oceniono na II klasę. Ze względu na potencjał ekologiczny wszystkie analizowane ciekі oceniono na stan umiarkowany. Biorąc pod uwagę stan ogólny – wszystkie trzy ciekі zostały sklasyfikowane jako „stan zły”.

Na terenie gminy wyznaczono również 9 jednolitych części wód powierzchniowych (tab. 1). Żadne z nich nie podlega monitoringowi WIOS.

Tab. 1. JCWP w gminie Sulechów

Lp.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Kod SCWP	Kod typu	Typologia	Status
1	PLRW60001715687	Gniła Obra do wypływu z jez. Wojnowskiego Zach. z jez. Wojnowskim Wsch. i jez. Różańskim	SO0104	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
2	PLRW60001715692	Dopływ z Łęgowa	SO0105	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
3	PLRW60001915699	Obrzyca od Ciekącej do ujścia z jez. Rudno	SO0105	19	Rzeka nizinna piaszczysto- gliniasta	naturalna część wód
4	PLRW60001715749	Jabłonna	SO1116	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
5	PLRW6000171576	Kanał Pomorski	SO1116	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
6	PLRW6000211739	Odra od Czarnej Strugi do Nysy Łużyckiej	SO1116	21	Wielka rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód
7	PLRW60001715729	Sulechówka	SO1116	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
8	PLRW600017159659	Zimny Potok od źródła do Kanału Łącza	SO1116	17	Potok nizinny piaszczysty	naturalna część wód
9	PLRW6000171587929	Słomka	SO1117	17	Potok nizinny piaszczysty	silnie zmieniona część wód

W obrębie gminy występują dwa poziomy wodonośne – trzeciorzędowy (słabo rozpoznany) i czwartorzędowy (miąższość warstwy wodonośnej jest zróżnicowana i waha się od kilku do kilkunastu metrów). Pierwszy poziom wodonośny występuje w trzech rejonach. W dolinie rzeki Odry woda gruntowa posiada zwierciadło swobodne, a jego głębokość uzależniona jest od stanu wody w Odrze. Na obszarze terasy zalewowej woda stabilizuje się na głębokości 0,5 – 1,0 m p.p.t, a w obszarze terasy nadzalewowej na głębokości 0,5 -2.0 m p. p.t. i jest w mniejszym stopniu uzależniona od stanu wody w rzece. Na obszarze równiny, woda tworzy ciągi poziomy wodonośny na głębokości kilku -kilkunastu metrów. Poziomy wodonośny alimentowany jest opadem atmosferycznym.

W obszarze gminy Sulechów znajduje się fragment jednego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych: 150 „Pradolina Warszawa - Berlin”, który zalega średnio na głębokości 25-30 m p.p.t. i wykazuje zasoby dyspozycyjne w ilości 456 tys. m³·dobę⁻¹. Wody podziemne klasyfikowane są również w jednolite części wód podziemnych. Na obszarze gminy Sulechów znajdują się 3 JCWPd: 60, 66 i 70. JCWPd 60: Region: Środkowej Odry, Region hydrogeologiczny Polski: VI – wielkopolski, głębokość występowania wód słodkich ok. 160 m, JCWPd 66: Region: Środkowej Odry, Region Hydrogeologiczny Polski: VI – wielkopolski, głębokość występowania wód słodkich: szacunkowo 230 m oraz JCWPd 71: Region: Środkowej Odry, Region Hydrogeologiczny Polski: VI – wielkopolski, głębokość występowania wód słodkich: szacunkowo 270 m).

Jakość wód podziemnych województwa lubuskiego jest oceniana w ramach państwowego monitoringu prowadzonego dla całego kraju przez Państwowy Instytut Geologiczny. Najbliższy zlokalizowany punkt pomiarowy czystości wód podziemnych (w stosunku do obszaru opracowania) zlokalizowany jest w m. Wysokie (gmina Czerwieńsk). Scharakteryzowany JCWPd 66 zlokalizowany jest pod gruntami rolnymi. Klasa jakości pod względem związków organicznych została oceniona na I, klasa jakości za rok 2012 – na III klasę.

2.1.3. Gleby

Gleby występujące na obszarze objętym opracowaniem zasadniczo nie są zdegradowane, w tym - nie zawierają ponadnormatywnej ilości metali ciężkich.

Obszar gminy w większości stanowią tereny wiejskie, a co za tym idzie - użytkowane rolniczo (ok 53 %). Główną formą zagospodarowania tych terenów są grunty orne (blisko 43%) oraz łąki i pastwiska (ok. 9 %). W dalszej kolejności nieużytki 0,6% oraz sady i plantacje 0,3%.

Gmina pod względem żyzności podzielona jest na część północną i południową. Część północna obejmuje gleby o przewadze II - IV klasy bonitacyjnej charakteryzujące się dużą żyznością, stanowią - 75% areалу.

W części południowej, na równinie i terasie nadzalewowej dominują suche i mało żyzne gleby biellicowe wytworzone ze słabogliniastych i luźnych piasków oraz czarne ziemie zdegradowane i gleby murszowo – mineralne użytkowane jako grunty orne lub użytki zielone w strefach nadmiernie wilgotnych. Gleby te zaliczane są do V-VI klasy żyzności.

Gleby na terenie gminy mają odczyn kwaśny i bardzo kwaśny.

2.1.4. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny obszaru objętego opracowaniem jest zróżnicowany. Główne zakłócenia następują w obrębie szlaków komunikacyjnych, zwłaszcza terenów dróg krajowych, w mniejszym stopniu dróg wojewódzkich (droga krajowa nr 3 Szczecin – Jakuszyce, droga krajowa nr 32 oraz drogi wojewódzkie relacji Zielona Góra – Krosno Odrzańskie nr 278, relacji Kolesin - Babimost nr 304 oraz nr 277 relacji Sulechów – Kije). Na terenie gminy brak jest uciążliwego przemysłu. Podwyższony poziom hałasu może być również obserwowany w obrębie centrum miasta Sulechów.

Zestawienie natężenia ruchu na wybranych drogach gminy Sulechów zestawiono w tabeli 2.

Tab. 2. Natężenie ruchu na wybranych drogach w gminie Sulechów, dane: GDDKiA 2010

Numer drogi		Opis odcinka		Pojazdy silnikowe ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych							
kraj.	E	Długość (km)	Nazwa		Motocykle	Sam. osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze	Rowery
								bez przycz.	z przycz.			
SDR												
3	E65	15,7	Świebodzin-Sulechów	13334	46	9038	961	569	2583	131	6	18
3	E65	3,6	Sulechów/Obwodnica/	12030	32	8198	973	341	2446	37	3	5
3/S3	E65	14,4	Sulechów-Zielona Góra	17792	39	12094	1546	773	3143	195	2	0
32a		3,9	Sulechów Obwodnica	5857	15	3749	603	364	1114	11	1	0
32		3,9	Sulechów-Okunin	8948	44	6194	992	382	1211	109	16	9

2.1.5. Pole elektromagnetyczne

Zakres i sposób prowadzenia monitoringu promieniowania elektromagnetycznego określony jest rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645 z 2007 r.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz (dla miejsc dostępnych dla ludności) nie powinny przekraczać 7 V/m.

Najbliżej zlokalizowany punkt pomiaru pola elektromagnetycznego dla terenu objętego opracowaniem znajduje się w Sulechowie (długość geograficzna: 15°37'32,80", szerokość geograficzna: 52°05'09,50"). Składowa elektryczna wynosi < 0,8 – 0,92 V/m, co w przeliczeniu na wartość dopuszczalną wynosi ok. 11,4 – 13,2 %. Na tle innych miast województwa lubuskiego jest to wartość średnia. Przykładowo, najniższą odnotowano w Świebodzinie (0,25 V/m – 3,57%), a najwyższą w Zielonej Górze przy ul. Sienkiewicza (2,05 V/m – 29,28%).

Na terenie gminy Sulechów przebiegają 2 linie radiowe pracujące w relacjach:

- Zielona Góra – Jemiołów (rejon wsi Brody),
- Zielona Góra – Sulechów.

2.1.1. Różnorodność biologiczna

Należy stwierdzić, że pod względem różnorodności biologicznej teren objęty opracowaniem wykazuje znaczne zróżnicowanie. W przypadku gminy Sulechów wpływ na świat roślin i zwierząt ma z pewnością charakterystyczny układ szczególnie cennych siedlisk podmokłych a także siedlisk suchych.

Na skraju doliny Odry gniazduje wiele ptaków drapieżnych takich jak: myszołowy (*Buteo buteo*), jastrzębie (*Accipiter gentilis*), kanie czarne (*Milvus migrans*) i rude (*Milvus milvus*). Na terenach tych można zaobserwować licznie występujące wydry (*Lutra lutra*), żmije zygzakowate (*Vipera berus*), żółwie błotne (*Emys orbicularis*) i coraz częściej bobry (*Castor fiber*). W wodach rzeki Odry występują:

leszcze (*Abramis brama*), płocie (*Rutilus rutilus*), klenie (*Squalius cephalus*), ukleje (*Alburnus alburnus*), szczupaki (*Esox lucius*), bolenie (*Leuciscus aspius*) i miętusy (*Lota lota*)

W lasach spotkać można sarny (*Capreolus capreolus*), daniela (*Dama dama*), zające (*Lepus europaeus*), borsuki (*Meles meles*), jenoty (*Nyctereutes procyonoides*), dziki (*Sus scrofa*), jeże (*Erinaceus europaeus*), krety (*Talpa europaea*), ryjówki (*Sorex minutus*), lisy (*Vulpes vulpes*), kuny (*Martes martes*), wiewiórki (*Sciurus vulgaris*), myszy (*Apodemus flavicollis*) i norniki (*Microtus arvalis*).

Płazy i gady reprezentowane są głównie przez jaszczurki (*Lacertilia*), zaskrońce (*Natrix natrix*), ropuchy (*Bufo bufo*), grzebiuszki (*Pelobates fuscus*) i traszki (*Lissotriton vulgaris*).

Tereny leśne zajmują ok 43 % ogółu powierzchni gminy, głównie w południowo – zachodniej i wschodniej części gminy. Znaczna ich część to siedliska borowe (94%), z czego 22% to bór suchy z dominacją drzewostanu sosnowego i około 70% bór świeży i mieszany z przewagą sosny (84% w stosunku do pozostałych gatunków drzew) i niewielkim udziałem brzozy, akacji i dębu.

W strefie zalewów powodziowych rzeki Odry znajdują się siedliska lasu mieszanego i siedliska wilgotne. Pomiędzy Cigacicami i Pomorskiem zachował się duży kompleks leśny gdzie wyszczególnić można mezofilne lasy liściaste i zbiorowiska przejściowe od łęgów wiązowych do mezofilnych lasów liściastych. W lasach przeważa drzewostan w wieku 40 – 100 lat a w dalszej kolejności drzewostan do 40 lat. Najmniej licznie w sposób rozproszony na niewielkich obszarach występują drzewa w wieku rębnym powyżej 100 lat.

Podszyt na terenie siedliska boru suchego i boru świeżego jest nikiły. Runo leśne tworzą głównie mchy (*Bryophyta*), borówka czernica (*Vaccinium myrtillus*) i brusznica, (*Vaccinium vitis-idaea*) wrzos (*Calluna vulgaris*), śmiałek (*Deschampsia P. Beauv.*) i turzyca (*Carex L.*). Na obszarze siedliska boru mieszanego i lasu mieszanego runo i podszyt są bogate i dobrze rozwinięte.

2.1.1. Obszary chronione

Na terenie gminy Sulechów występują obszary objęte ochroną prawną. Zalicza się do nich Rezerwat Przyrody „Radowice” (wschodnia część gminy), trzy Obszary Chronionego Krajobrazu: Rynny Obrzycko-Obrzańskie (południowo- wschodnia część gminy), Krośnieńska Dolina Odry (południowa-zachodnia część gminy) oraz Nowosolska Dolina Odry (południowa część gminy) a także obszary zaliczane do sieci Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków: Dolina Środkowej Odry (PLB080004) i specjalne obszary ochrony siedlisk: Krośnieńska Dolina Odry (PLH080028), Kargowskie Zakola Odry (PLH080012).

Rezerwat Przyrody „Radowice” znajduje się w granicach administracyjnych dwóch gmin: Sulechów oraz Trzebiechów. Jest to obszar leśno-krajobrazowy zajmujący powierzchnię 55,6 ha. Rezerwat „Radowice” ma na celu zachowanie występujących tu drzewostanów liściastych i iglastych. Do szczególnych walorów należy zaliczyć zróżnicowanie terenu, liczne wąwozy i źródliska tam występujące. Na drzewostan składają się 150-letnie buki oraz dęby. Na obszarze rezerwatu oznaczono 6 gatunków roślin i grzybów chronionych. Wśród grzybów znajdują się tutaj: mądziak psi, sromotnik bezwstydnny i szmaciak gałęzisty. Wśród mchów stwierdzono płonnik pospolity. Rośliny naczyniowe reprezentują kalina koralowa, oraz kruszyna pospolita. Odnotowano tu również wiele zwierząt objętych ochroną gatunkową. Zalicza się do nich liczne gatunki ślimaków, owadów, płazów, gadów i ptaków.

Obszary chronionego krajobrazu – utworzone na podstawie Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu – Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 9 poz. 172 z 2005r (tekst ujednolicony ze zmianami) obejmują 17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie, 18 – Krośnieńska dolina Odry i 21 – Nowosolska dolina Odry.

- 17 – Rynny Obrzycko – Obrzańskie obszar o powierzchni 23.375 ha położony w gminach: Babimost – 2.169 ha, Bojadła – 4.695 ha, Świebodzin – 446 ha, Kargowa – 4.242, Kolsko – 2.889 ha, Międzyrzecz – 500 ha, Nowa Sól – 831 ha, Sulechów – 1.561 ha, Szczaniec – 2.355 ha, Trzciel – 925 ha, Trzebiechów – 1.403 ha, Zbąszynek – 1.359 ha. Cel ochrony: zachowanie korytarzy ekologicznych rynien terenowych systemu Obry i Obrzycy. Wytyczne do planowania przestrzennego: ochrona użytków zielonych przed zmianą formy użytkowania, w tym zarastaniem i zalesieniem, priorytet przekształcania gruntów ornych na użytki zielone, ochrona terenów mokradłowych, ochrona przestrzeni otwartej przed zabudową i zalesieniem, renaturalizacja stosunków wodnych. Możliwe kierunki rozwoju: rolnictwo zrównoważone wspierane programami rolnośrodowiskowymi, agroturystyka, turystyka specjalistyczna.
- 18 – Krośnieńska dolina Odry obszar o powierzchni 13.265 ha położony w gminach: Czerwieńsk – 4.578 ha, Gubin – 49 ha, Krosno Odrzańskie – 4.225 ha, Sulechów – 2.550 ha, Zielona Góra – 1.863 ha. Cel ochrony: zachowanie krajobrazu doliny rzecznej. Wytyczne do planowania przestrzennego: ochrona przestrzeni przed zabudową, ochrona naturalności koryta rzecznej, ochrona starorzeczy, ochrona lasów i zarośli łęgowych, ochrona użytków zielonych przed zmianą formy użytkowania, w tym zalesieniem i zarośnięciem, dopuszczalne zalesienia odtwarzające lasy i zarośla łęgowe, ochrona przeciwpowodziowa przez stopniową likwidację zainwestowania w strefie zagrożonej zalewem. Możliwe kierunki rozwoju: rolnictwo zrównoważone wspierane programami rolnośrodowiskowymi, leśnictwo, turystyka specjalistyczna.
- 21 – Nowosolska dolina Odry obszar o powierzchni 9.852 ha położony w gminach: Bojadła – 1.727 ha, Nowa Sól – 2.985 ha, Siedlisko – 380 ha, Otyń – 271 ha, Sulechów – 287 ha, Trzebiechów – 1.133 ha, Zabór – 2.771 ha, Zielona Góra – 298 ha. Cel ochrony: zachowanie krajobrazu doliny rzecznej i wilgotnych terenów bezpośrednio do nich przyległych. Wytyczne do planowania przestrzennego: ochrona przestrzeni przed zabudową, ochrona naturalności koryta rzecznej, ochrona starorzeczy, ochrona lasów i zarośli łęgowych, dopuszczalne zalesienia odtwarzające lasy i zarośla łęgowe, ochrona przeciwpowodziowa przez stopniową likwidację zainwestowania w strefie zagrożonej zalewem. Możliwe kierunki rozwoju: leśnictwo, rolnictwo zrównoważone wspierane programami rolnośrodowiskowymi, turystyka specjalistyczna.

Obszary chronione sieci Natura 2000 na terenie gminy Sulechów to: specjalne obszary ochrony: Krośnieńska Dolina Odry (PLH080028), Kargowskie Zakola Odry (PLH080012) i Sulechów (PLH080043) oraz obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry (PLB080004).

- Krośnieńska Dolina Odry (PLH080028) – obejmuje powierzchnię blisko 20 tyś. ha w obrębie doliny Odry od Cigacic do ujścia Nysy Łużyckiej oraz końcowy odcinek Bobru uchodzącego do Odry. Występują tu starorzecza z paprocią wodną – salwinią pływającą (*Salvinia natans*), duże kompleksy łąk wyczyńcowych i selernicowych oraz łągi jesionowo-więzowe i wierzbowe. Ujście Bobru jest jednocześnie regionalnym tarliskiem ryb reofilnych m. in. bolenia (*Leuciscus aspius*) i minoga rzecznej (*Lampetra fluviatilis*). Znaczna część tego obszaru ulega okresowemu zalaniu. W wodach bytują rzadkie gatunki ryb m.in. różanka (*Rhodeus sericeus*) i

koza (*Cobitis taenia*). Spośród cennych gatunków ptaków występują tu: bocian czarny (*Ciconia nigra*), bielik (*Haliaeetus albicilla*), żuraw (*Grus grus*) i derkacz (*Crex crex*). W pniach i konarach oraz w niektórych korzeniach żywych drzew i krzewów występują silne populacje ksylobiontów: jelonka rogacza (*Lucanus cervus*), kozioroga dębosza (*Cerambyx cerdo*) i pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*). Obszar Krośnieńskiej Doliny Odry jest bardzo ważny dla zachowania siedlisk i gatunków związanych z doliną wielkiej rzeki: 8 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady Siedliskowej a szczególnie kompleksów łąkowych i lasów łąkowych oraz 18 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy.

- Kargowskie zakola Odry (PLH080012) – obszar obejmuje ochroną fragment krajobrazu roślinnego doliny dużej rzeki nizinnej o powierzchni nieco ponad 3000 ha w granicach wyznaczonych pomiędzy miejscowościami Milsko i Przewóz (na południu) a Cigacicami (na północy). Ostoja jako obszar Natura 2000, rozciąga się na długości około 11,0 km, przy szerokości od 300 m w najwęższym miejscu do około 2,6 km w miejscu najszerszym. Dominują tu głównie mady rzeczne cechujące się wysokim poziomem wód gruntowych. Znaczna część powierzchni podlega cyklicznym zalewom wód rzeki Odry, co przyczynia się do występowania na tym terenie lasów łąkowych, a w szczególności kompleksów lasów dębowo-wiązowo-jesionowych oraz łągów wierzbowych i topolowych. Występuje tu również mozaika cennych siedlisk otwartych o charakterze ekosystemów seminaturalnych. Część obszaru Kargowskie Zakola Odry PLH080012 znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu "17-Rynny Obrzycko-Obrzańskie" oraz "21- Nowosolska Dolina Odry", a także pokrywa się również w znaczącej części z obszarem specjalnej ochrony ptaków Dolina środkowej Odry PLB080004.
- Sulechów (PLH080043) – obejmuje obszar kościoła p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. Usytuowany jest w centrum miasta. Zasiedla go jedna z ważniejszych kolonii rozrodczych nocka dużego na Ziemi Lubuskiej. Obszar osiąga 27 punktów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000.
- Dolina Środkowej Odry (PLB080004) – to obszar blisko 34 tyś. ha, który obejmuje swoim zasięgiem fragment doliny Odry od Nowej Soli do ujścia Nysy Łużyckiej wraz z rejonem ujścia Obrzycki do Odry. Poszczególne fragmenty doliny charakteryzują się odmiennymi siedliskami obejmującymi lasy łąkowe oraz liczne starorzeczka z rzadkimi zespołami kotewki orzecha wodnego (*Trapa natans*) i salwinii pływającej (*Salvinia natans*), tereny otwarte, w części wykorzystywane jako łąki kośne i pastwiska z rzadkimi łąkami wiązowymi oraz wielkoobszarowe pola. W Dolinie Środkowej Odry występuje 18 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar ten jest jedną z najważniejszych w kraju ostoi łąkowych kani czarnej (*Milvus migrans*), kani rudej (*Milvus milvus*), dzięcioła średniego (*Dendrocopos medius*), derkacza (*Crex crex*), żurawia (*Grus, grus*) i dzięcioła zielonego (*Picus viridis*) a także jednym z niewielu miejsc gniazdowania rybitw białoskrzydłych (*Chlidonias leucopterus*) i białowąsych (*Chlidonias hybrida*). Jest także ważnym obszarem dla gęsi (*Anser anser*) i łabędzia krzykliwego (*Cygnus cygnus*) w okresie migracji i zimowania. Na terenach tych (wieś Kłopot) znajduje się jedna z większych kolonii bociana białego (*Ciconia ciconia*). Na starorzeczach oraz w ich najbliższym otoczeniu gniazdują gągoły (*Bucephala clangula*), błotniki stawowe (*Circus aeruginosus*), trzciniaki (*Acrocephalus arundinaceus*) i brzęczki (*Locustella luscinioides*). Liczne tereny podmokłe stwarzają doskonale warunki do rozmnażania dla wielu gatunków płazów takich jak traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) czy kumak nizinny (*Bombina bombina*). Spośród gatunków ssaków warte

wymienienia są bóbr (*Castor fiber*), wydra (*Lutra lutra*) i borsuk (*Meles meles*) natomiast z owadów rzadkie gatunki takie jak czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), modraszek telejus (*Phengaris teleius*), modraszek nausitous (*Phengaris nausithous*) oraz kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*).

Użytki ekologiczne na terenie gminy obejmują 12 obszarów o łącznej powierzchni 101,9348 ha, stanowiących 0,43% powierzchni całej gminy. Głównym celem ich powołania była ochrony ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodnych typów siedlisk w odniesieniu do terenu gminy jak i całego kraju. Zestawienie wszystkich obiektów znajduje się w tabeli 3

Tab. 31. Wykaz użytków ekologicznych w gminie Sulechów

Lp.	Nazwa użytku ekologicznego	Pow. [ha]	Podstawa prawna	Obręb ewid.	Opis lokalizacji
1	TRAGICZNA POLANA	2,38	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Mozów	N-ctwo Sulechów L-ctwo Stary Dwór oddz. 237j.
2	WERTEPY	46,30	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Mozów	N-ctwo Sulechów L-ctwo Nowy Świat oddz.284h, 293c, 294d, 300f.
3	NAD JABŁONNĄ	9,65	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Głogusz	N-ctwo Sulechów L-ctwo Mazów oddz. 64b, 69c.
4	W DOLINIE JABŁONNEJ	14,60	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Głogusz	N-ctwo Sulechów L-ctwo Mazów oddz. 61b,c,d,i,t.
5	NAD SULECHÓWKĄ	1,93	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Mozów	N-ctwo Sulechów L-ctwo Nowy Świat oddz. 282c,d,h, 283i,j,
6	BAGNA PRZY ODRZE	19,27	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Mozów	N-ctwo Sulechów L-ctwo Mazów oddz. 260k,f.
7	BŁOTNE DOŁKI	2,24	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Pomorsko	N-ctwo Sulechów L-ctwo Mazów oddz. 243k,i,m.
8	DOLINA SŁOMKI	1,72	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Brody	N-ctwo Sulechów L-ctwo Brody oddz. 199c.
9	BAGNO BUKÓW	2,28	R.W.L. Nr 5 z 2002 r (Dz. U. Woj. Lub. Nr 44, poz. 554)	Buków	N-ctwo Babimost L-ctwo Buków oddz. 242k, 247g, 248a.
10	Użytek ekologiczny – zadrzewienie śródpolne	0,66	uchwała Nr XIII/136/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 12 września 1995 r.	Brzezie k. Sulechowa	Obszar położony na zachód od lewostronnej części miejscowości Brzezie k/Sulechowa
11	Użytek ekologiczny – stanowisko listery jajowatej	0,48	uchwała Nr XXXVIII/358/98 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 16 czerwca 1998 r.	Kruszyna	Obszar położony ok. 0,5 km od miasta Sulechowa
12	KOTEWKA	0,4248	Uchwała nr 0007.426.2014 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20 maja 2014r. (Dz. U. Woj. Lub. z dnia 27.05.2014, poz. 1103)	Cigacice	Obszar położony w obrębie wsi Cigacice, w pobliżu miejscowości Leśna Góra, oddz. 61i, 61l, leśnictwo Wielkobiłota, Nadl. Przytok

Pomniki przyrody obecne na terenie gminy Sulechów obejmują głównie drzewa występujące na terenach leśnych. Łączna liczba pomników przyrody na tym terenie to 68 sztuk (tabela 4).

Tab. 4 Wykaz pomników przyrody w gminie Sulechów

Lp.	Nazwa	Podstawa prawna	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Miejscowość
1	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	20	Buków
2	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	380	12	Górzynkowo

3	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	20	Nowy Świat
4	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	420	23	Górzynkowo
5	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	210	8	Górzynkowo
6	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	690		Leśna Góra 0005
7	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	390 i 450		Obłonie 0018
8	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr VIII/83/95 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 31.01.1995 r.	470		Górzynkowo 0008
9	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów 0002
10	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów 0002
11	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Sulechów 0002
12	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380		Sulechów
13	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	445		Kruszyna 0014
14	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	312; 310		Obłonie 0018
15	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	490		Buków 0004
16	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 330		Buków 0004
17	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	440		Buków 0004
18	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	270; 290; 530; 270; 270		Buków 0004
19	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	380; 260; 420		Buków 0004
20	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	540		Buków 0004
21	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	510		Buków 0004
22	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Buków 0004
23	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	400; 320		Buków 0004
24	Lipa szerokolistna <i>Tilia grandifolia</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	450		Kalsk 0009
25	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	360		Głogusz 0006
26	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	290		Pomorsko 0020
27	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	600		Pomorsko 0020
28	Olsza czarna <i>Alnus glutinosa</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	350		Pomorsko 0020
29	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	365		Brody 0001

30	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	480		Mrozów 0016
31	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XXVIII/260/97 Rady miejskiej w Sulechowie z dnia 29.04.1997 r.	196-401		Górzykowo 0008
32	Lilia złotogłowa <i>Lilium martagon</i>	uchwała nr XXXI/292/97 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.09.1997 r.	pow. 0,70 ha		Mrozów 0016
33	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 30.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 poz. 2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
34	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	uchwała nr XIII/169/2007 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 20.11.2007 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 140 pzo.2041 z dn. 17.12.2007 r./	390	25	Buków
35	Topola czarna <i>Populus nigra</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	740	ok. 33	Brody
36	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 34 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 834 z dn. 5.06.2006 r./	461; 476; 594	ok. 25	Pomorsko
37	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	R.W.L Nr 39 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 839 z dn. 5.06.2006 r./	450; 390; 320	ok. 20	Łęgowo
38	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	90; 110; 80; 122; 70; 75; 85; 80; 40; 130; 70; 70; 32; 120	od 6 do 13	Nowy Świat
39	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	125-105, 70, 75, 45-55, 90, 60, 55, 85, 75, 75-9, 75 ,30-60, 100	od 8 do 11	Nowy Świat
40	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	obwodzie 11 m.	2	Łęgowo
41	Sosna pospolita <i>Pinus silvestris</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	625	ok. 17	Obłotno
42	Dąb szypułkowy JAGIEŁŁO <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 31 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38poz. 831 z dn. 5.06.2006 r./	595	ok. 23	Górzykowo
43	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	385	28	Sulechów
44	Miłorząb dwuklapowy <i>Ginkgo biloba</i>	R.W.L Nr 33 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 833 z dn. 5.06.2006 r./	110	16	Sulechów
45	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 49 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 849 z dn. 5.06.2006 r./	350	24	Mrozów
46	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn. 5.06.2006 r./	350; 500	ok. 22	Buków
47	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 42 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 842 z dn. 5.06.2006 r./	380	ok. 20	Buków
48	Cypryśnik błotny <i>Taxodium distichum</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	370	21	Sulechów
49	Głaz narzutowy	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	1120	165	Sulechów

50	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 29 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.829 z dn. 5.06.2006 r./	510	25	Krężoty
51	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	414	ok. 20	Łęgowo
52	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 36 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz.836 z dn. 5.06.2006 r./	395	ok. 21	Łęgowo
53	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	725	ok. 25	Łęgowo
54	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	460; 445	ok. 30	Łęgowo
55	Świerk pospolity <i>Picea abies</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	305	ok. 33	Łęgowo
56	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	445	ok. 28	Łęgowo
57	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	430	ok. 29	Sulechów
58	Morwa biała <i>Morus alba</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	425	ok. 16	Sulechów
59	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	400 c	ok. 38	Sulechów
60	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	od 360 do 450	od 19 do 25	Mrozów
61	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 24	Mrozów
62	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	470	ok. 26	Mrozów
63	Sosna pospolita <i>Pinus sylvestris</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	570	ok. 22	Mrozów
64	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub.Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	450	ok. 28	Mrozów
65	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 35 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 835 z dn. 5.06.2006 r./	440	ok. 25	Mrozów
66	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 28 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 828 z dn. 5.06.2006 r./	545	ok. 24	Sulechów
67	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	15	Obłotno
68	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	R.W.L Nr 47 z 19 maja 2006 r. /Dz.U.Woj.Lub. Nr 38 poz. 847 z dn. 5.06.2006 r./	380	20	Obłotno

Inne obiekty cenne przyrodniczo to obszary wodno – błotne, mokradła, bagna i torfowiska, aleje oraz parki podworskie. W gminie Sulechów wyróżniono 34 aleje (głównie jednogatunkowe:

lipowe oraz dębowe). Parki podworskie występują w miejscowościach: Kalsk, Okunin, Buków, Mozów, Kije, Pomorsko, Łęgowo, Klepsk oraz parki miejskie w Sulechowie.

Z uwagi na utrudniony dostęp do mokradeł i bagien stanowią one naturalne ekosystemy i ostoje rzadkich gatunków fauny i flory. Wykaz innych obiektów cennych przyrodniczo występujących na terenie gminy Sulechów przedstawia tabela 5.

Tab. 5. Cenne przyrodniczo łąki, bagniska i mokradła w gminie Sulechów

Kod SHP	Typ	Powierzchnia [ha]	Zakres wahań wód [m]	Nazwa zlewni cząstkowej
1	Torfowiska niskie	140,866	-1 do -0,5	Obrzyca od Głębokiej do ujścia
116	Torfowiska niskie	50,913	-1 do 1	Odra od Kan. Pomorskiego do Ołoboku (p)
133	Torfowiska niskie	77,792	-0,3 do 0	Odra od Śmigi do Obrzycy (p)
32	Torfowiska niskie	299,263	-0,3 do 0	Odra od Sulechówki do Jabłonnej (p)
87	Torfowiska niskie	58,765	-1 do -0,5	Odra od Kan. Pomorskiego do Ołoboku (p)
21	Torfowiska niskie	90,959	-1 do -0,5	Odra od Obrzycy do Sulechówki (p)
33	Torfowiska niskie	243,542	-0,5 do 0,5	Zimny Potok od Kan. Fabrycznego do Łączy (I)
20	Torfowiska niskie	193,558	-1 do -0,5	Odra od Obrzycy do Sulechówki (p)
18	Torfowiska niskie	35,669	-1 do -0,5	Odra od Śmigi do Obrzycy (p)
134	Torfowiska niskie	13,199	-1 do 1	Odra od Kan. Pomorskiego do Ołoboku (p)
123	Torfowiska niskie	0,077	-1 do 1	Odra od Kan. Pomorskiego do Ołoboku (p)
2	Torfowiska niskie	126,005	-1 do -0,5	Głęboka do Trzebiechówki (p)
32	Mineralne	1,412	-0,3 do 0	Odra od Sulechówki do Jabłonnej (p)
32	Mineralne	4,994	-0,3 do 0	Odra od Sulechówki do Jabłonnej (p)

2.1.2. Surowce mineralne

Na terenie gminy występują liczne surowce mineralne, m.in. złoża kruszywa naturalnego, ceramiki budowlanej, ropy naftowej i gazu ziemnego: złoża kruszywa naturalnego: „Górki Małe” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 1 447 tys. ton, powierzchnia ca 7 ha), złoża „Sulechów”, „Górzynowo III” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 108 tys. ton, powierzchnia ca 1,5 ha), „Górzynowo IV” (w większości wyeksploatowane, powierzchnia ca 2 ha), „Kalsk” (nie posiada koncesji wydobywczej), „Kalsk 1” (nie jest eksploatowane), „Głogusz” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 31 tys. ton, powierzchnia ca 0,5 ha), „Okunin” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 1 458 tys. ton, powierzchnia ca 4,6 ha),

- złoża ilów ceramiki budowlanej „Sulechów” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 103 tys. m³, powierzchnia ca 1 ha),
- złoża ropy naftowej „Kije” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 0,12 tys. ton, powierzchnia ca 48,8 ha) i Mozów S” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 0,83 tys. ton, powierzchnia ca 15,8 ha),
- złoża ropy naftowej i gazu ziemnego „Kije NE” (złoża wyeksploatowane),

- złoża kredy jeziornej „Pomorsko” (nie jest eksploatowane i nie posiada koncesji wydobywczej) i Pomorsko II” (zasoby geologiczne złoża wynoszą 263 tys. ton, powierzchnia ca 7 ha).

Na terenie gminy wstępnie zlokalizowano dwa złoża piasku, w rejonie wsi Przygubiel i węgla brunatnego w okolicach wsi Kalsk. Wokół rzeki Odry i w rejonie wsi Głogusz znajdują się złoża torfu i gytii "Pomorsko", "Głogusz", "Gradowo".

2.1.3. Gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa

Zaopatrzenie w wodę na terenie gminy obejmuje zarówno zaopatrzenie zbiorowe, jak również indywidualne studnie. Miasto Sulechów zaopatrywane jest w wodę z wodociągu komunalnego, obejmującego dodatkowo wsie Kręzoły, Oblotne, Kruszynę i Nowy Świat. W centrum oraz w zachodniej części miasta znajdują się wieże ciśnień. Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta.

Na terenie gminy istnieje sześć ujęć wiejskich obejmujących:

- Okunin, Klepsk, Łęgowo z ujęciem wody na terenie Klepska. Ujęcie wraz ze stacją uzdatniania wody znajduje się w centralnej części wsi,
- Buków, Karczyn z ujęciem wody na terenie wsi Karczyn. Stacja wodociągowa wraz z ujęciem wody zlokalizowana jest w północno-zachodniej części wsi.
- Kalsk z ujęciem wody na terenie wsi w jej północnej części. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania.
- Brzezie k/Pomorska, Brody, Pomorsko z ujęciem wody na terenie wsi Brzezie. Ujęcie znajduje się w północno zachodniej części wsi, woda poddawana jest procesowi uzdatniania i gromadzona w zbiorniku wieżowym,
- Górki Zagórze, Górki Małe, Leśna Góra, Cigacice i Górzynkowo z ujęciem wody wraz ze stacją uzdatniania na terenie wsi Górki Małe,
- Głogusz, Kije, Łochowo, Mozów, Brzezie k/Sulechowa, Dębinki z ujęciem wody na terenie miejscowości Folwark-Góry B zlokalizowanym w sąsiedztwie drogi Sukechów-Skąpe. Woda poddawana jest procesowi uzdatniania. Ten system wodociągowy jest powiązany z wodociągiem miasta Sulechów.

Pozostałe miejscowości tj. Przygubiel, Nowy Klepsk, Laskowo, Rakowiec, Boryń, Szabliska, nie posiadają własnych wodociągów, mieszkańcy zaopatrują się w wodę z własnych studni kopanych.

Łączna długość czynnej sieci kanalizacyjnej w roku 2013 wynosiła 82,4 km (odpowiednio 42,8 km w mieście i 39,6 km na terenie wiejskim), a liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wynosiła 20051 (ok. 76,2 %). W ostatnich latach notuje się wzrost obu wartości. Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Sulechów wynosiła w 2013 roku 135,2 km (odpowiednio 45,2 km w mieście i 90 km na terenie wiejskim). Z sieci korzystało 25883 osób (ok. 98,3% mieszkańców gminy). W ostatnich latach notuje się wzrost długości sieci, jednak spada liczba odbiorców. Na terenie gminy funkcjonuje mechaniczno -biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych.

Na terenie gminy funkcjonuje uporządkowana gospodarka odpadowa. Miejscem zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania są obiekty wchodzące w skład regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych tj. obiekty Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Zielonej Górze - miejscowość Racula. Selektywna zbiórka odpadów odbywa się w punkcie prowadzonym w imieniu Gminy Sulechów przez spółkę VEOLIA Usługi dla Środowiska S.A. Na terenie

gminy funkcjonuje również składowisko odpadów zlokalizowane w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Nowym Świecie, wyposażonym w sortownię odpadów oraz kompostownię odpadów komunalnych biodegradowalnych

2.2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na obszarach sąsiadujących z terenem opracowania nie odbiega od stanu przedmiotowych obszarów, przedstawionych w punkcie 2.1. Obszar sąsiednie to na ogół również tereny rolnicze i obszary leśne.

2.3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Teren objęty zakresem projektu Studium nie pokrywa się z obszarami chronionymi. Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zjawisk patologicznych i uciążliwych dla środowiska przyrodniczego. Zjawisk takich nie stwierdzono również w odniesieniu do obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w tym:

- ♦ parków narodowych,
- ♦ rezerwatów przyrody,
- ♦ parków krajobrazowych,
- obszarów chronionego krajobrazu,
- obszarów Natura 2000,
- pomników przyrody,
- ♦ stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej,
- ♦ użytków ekologicznych,
- ♦ zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.

Na chwilę obecną głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia środowiska wydaje się być emisja niska z budynków mieszkalnych.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Realizacja ustaleń projektu nie koliduje z celami ochrony środowiska, ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, bowiem żadna z form ochrony przyrody

ustanowionych na w/w szczeblach nie znajduje się w obrębie analizowanego obszaru, ani też w odległości, która mogłaby powodować ewentualne negatywne skutki na stan i ochronę środowiska przyrodniczego.

Projekt studium w formie proponowanej przez wnioskodawcę nie przyczyni się do wzrostu oddziaływania na gatunki objęte ochroną, a wymienione w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zmianami), jak również rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. 2004 r. Nr 168, poz. 1764), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2004 r. Nr 168, poz. 1765), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r. Nr 220, poz. 2237).

2.5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Europejska sieć ochrony przyrody Natura 2000 ma na celu ochronę:

- ekosystemów – poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych,
- gatunków roślin,
- gatunków zwierząt (szczególnie ptaków)

Teren opracowania obejmuje fragmenty obszarów Natura 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków: Dolina Środkowej Odry (**PLB080004**),
- specjalne obszary ochrony siedlisk: Krośnieńska Dolina Odry (**PLH080028**), Kargowskie Zakola Odry (**PLH080012**) i Sulechów (**PLH080043**).

Zbiorcze zestawienie potencjalnych oddziaływań projektowanego zagospodarowania na obszary sieci Natura 2000 zestawiono w tabeli 6.

Tab. 6. Zestawienie oddziaływań środowiskowych planowanych projektem Studium na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Siedliska przyrodnicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatunki roślin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatunki zwierząt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

W wyniku analizy stwierdzono, że realizacja założeń Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań negatywnych ani pozytywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. W wyniku realizacji założeń Studium nie wystąpią również oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, a także stałe i chwilowe, wpływające niekorzystnie na tereny i gatunki objęte ochroną w formie obszarów Natura 2000.

2.6. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, skumulowane z innymi przypadkami urbanizacji w tym obszarze, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na poszczególne elementy środowiska

Zestawienia prognoz oddziaływań środowiskowych, dokonanych dla obszaru objętego Prognozą, sporządzoną dla projektu „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów”, zawiera tab. 7.

Tabela 7. Zestawienie oddziaływań środowiskowych dla obszaru objętego Prognozą

ELEMENTY ŚRODOWISKA OBJĘTE ODDZIAŁYWANIEM	RODZAJ ODDZIAŁYWANIA											
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	Skumulowane z urbanizacją	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne
Różnorodność biologiczna	0	+	0	0	+	0	0	+	0	0	+	+
Ludzie	+	0	0	0	+	0	0	0	0	0	+	+
Zwierzęta	0	+	0	0	+	0	0	+	0	0	+	+
Rośliny	+	+	0	0	+	0	0	+	0	0	+	+
Woda	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	+
Powietrze	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Powierzchnia ziemi	+	0	+	0	0	0	0	+	0	0	+	+
Krajobraz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasoby naturalne	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+
Zabytki	+	0	0	0	+	0	0	+	0	0	+	0
Dobra materialne	+	0	0	0	+	+	+	+	0	0	+	0
Zależności pomiędzy w/w	+	+	+	0	+	0	0	+	0	0	+	+

Skala oddziaływań: 0 – oddziaływanie nie występuje, + – oddziaływanie występuje

2.6.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

W zależności od typu przyszłego zagospodarowania terenu wpływ na różnorodność biologiczną różni się. W przypadku terenów ukierunkowanych na produkcję rolną i leśną należy się liczyć z pozytywnym oddziaływaniem w aspekcie kolejnych lat (długookresowo) co będzie związane ze zwiększeniem powierzchni pod uprawy (rolne i leśne). Zmniejszenie różnorodności biologicznej nastąpić może na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową (choć nie musi – pod warunkiem świadomego podejścia do kształtowania terenów zieleni przydomowej) i wydobywie kruszywa – co będzie się wiązało z przeobrażeniem powierzchni ziemi, a więc uszczupleniem powierzchni biologicznie czynnej.

Należy zwrócić uwagę na znaczną część terenu, którą obecnie zajmują lasy oraz uprawy rolne. W myśl postanowień studium charakter gminy nie zmieni się.

2.6.2. Oddziaływanie na ludzi

Zapisy studium mają bezpośrednie przełożenie na życie i zdrowie ludzi. Porządkują one przestrzeń oraz stwarzają warunki rozwojowe poprzez wskazanie charakteru zabudowy oraz rodzaju użytkowania terenu. Wywierają więc korzystny wpływ na potencjalnych właścicieli/nabywców.

2.6.3. Oddziaływanie na rośliny i zwierzęta

Podobnie jak w przypadku różnorodności biologicznej wygląda oddziaływanie na rośliny i zwierzęta – zmniejszenie obszarów wykorzystywanych obecnie swobodnie - pod zabudowę mieszkaniowo-usługową lub eksploatację kruszywa naturalnego przyczyni się do oddziaływania negatywnego.

Zalesienie części obszarów oraz uprawy rolnicze mogą mieć korzystny wpływ na zwierzęta bytujące w okolicznych lasach i łąkach. Co więcej, zapisy studium stwarzają korzystny klimat do rozwoju sieci korytarzy ekologicznych, które już w tej chwili stanowią atut gminy. Mowa tu o zapisach wskazujących iż zalesieniu mogą podlegać także grunty najniższych klas bonitacyjnych pod warunkiem, że teren przewidziany do zalesienia graniczy z istniejącym lasem i charakteryzuje się odpowiednimi parametrami pod względem wielkości, konieczność zalesienia 70 % powierzchni działek letniskowych.

Ważne, z punktu widzenia przyrodniczego, są również zapisy wskazujące konieczności rekultywacji terenów zdegradowanych i obecnie przeznaczonych pod wydobywie surowców mineralnych. Prawidłowo przeprowadzona rekultywacja daje szansę na odzyskanie powierzchni biologicznie czynnych.

2.6.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Projektowane Studium mogą mieć wpływ na wody powierzchniowe i podziemne. Wynika to z zapisów zmierzających do poprawienia gospodarki wodno-ściekowej (zwłaszcza zapisy dotyczące konieczności budowy zbiorników bezodpływowych oraz konieczności podłączenia do sieci kanalizacyjnej oraz zapisy zakazujące zanieczyszczania wód).

Należy mieć na uwadze, że zapisy są często środkiem niewystarczającym, a ich egzekwowanie leży w kompetencji gminy.

2.6.5. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja zapisów studium może mieć wpływ na jakość powietrza w gminie. Jest to spowodowane koniecznością rozbudowy sieci dróg (co może, ale nie musi przełożyć się na wzrost liczby samochodów o niskich parametrach środowiskowych) oraz stosowania ekologicznych form pozyskania

energii (które z kolei powinny przełożyć się na zmniejszenie emisji niskiej, a więc poprawę parametrów klimatycznych).

2.6.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może wystąpić w przypadku eksploatacji kruszywa naturalnego - jednak pozwolenie na eksploatację będzie musiało być poprzedzone odrębną i szczegółową analizą. W pozostałych przypadkach prognozuje się korzystny wpływ projektowanych zapisów na powierzchnię ziemi.

2.6.7. Oddziaływanie na krajobraz

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi może wystąpić w przypadku eksploatacji kruszywa naturalnego - jednak pozwolenie na eksploatację będzie musiało być poprzedzone odrębną i szczegółową analizą. Również rozbudowa sieci dróg może się wiązać z uszczelnieniem powierzchni ziemi. Ma to jednak przełożenie na całościowy rozwój gminy, więc w ostatecznym rozrachunku prognozuje się korzystny wpływ projektowanych zapisów na powierzchnię ziemi.

2.6.8. Oddziaływanie na klimat

Proponowane zapisy Studium wpłyną pozytywnie na zmianę klimatu i mikroklimatu. Wynika to przede wszystkim z funkcji porządkującej oraz zapisów pro środowiskowych (pozostawienie znacznego obszaru pod uprawy rolne i leśne, stosowanie alternatywnych źródeł energii, stosowanie rozwiązań zbiorowego zaopatrzenia w wodę i unieszkodliwiania ścieków i odpadów, itp.).

2.6.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na terenie gminy są obecnie prowadzone prace związane z pozyskaniem surowców mineralnych. Jakiegokolwiek zwiększenie powierzchni eksploatacji (w tym możliwe rozpoczęcie eksploatacji nowych zasobów) musi się wiązać z uzyskaniem oddzielnych koncesji poprzedzonych szczegółowymi badaniami środowiskowymi.

2.6.10. Oddziaływanie na zabytki

Realizacja zapisów studium powinna przyczynić się do ochrony zabytków architektonicznych, co z kolei przełoży się może na wzrost walorów turystycznych regionu.

2.6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja zapisów studium powinna pozytywnie wpłynąć na dobra materialne. Uporządkowanie przestrzeni powinno wpłynąć korzystnie na wzrost wartości nieruchomości oraz podniesienie standardów życia mieszkańców okolicznych miejscowości.

2.6.12. Zależności pomiędzy elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy

Stwierdzono występowanie zależności pomiędzy w/w elementami środowiska. Ma to jednak związek z długotrwałym użytkowaniem terenu i dotyczy zmian zarówno pozytywnych jak i potencjalne negatywnych (oddziaływania skumulowane z urbanizacją).

3. Przyjęte rozwiązania i proponowane rozwiązania alternatywne

3.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Gmina Sulechów w obecnym kształcie nie jest jednolitym tworem strukturalnym – dominującym obiektem jest miasto Sulechów wokół którego rozrzucone są mniejsze miejscowości. Teren gminy podzielono w oparciu o strefę miejską, osadniczo-rolniczą oraz strefę kompleksów leśnych. Wyróżniono tu obszary o różnych funkcjach i przeznaczeniu:

- obszary zabudowy mieszkaniowej oznaczone symbolem „M”,
- obszary usługowe oznaczone symbolem „U”,
- obszary techniczno - produkcyjne oznaczone symbolem „P”,
- obszary ekologiczne oznaczone symbolem „E”.

Jako podstawę planowania, przyjęto zasady ekorozwoju, czyli trwałego przyrodniczego i zróżnicowanego rozwoju, jako stałego procesu zabezpieczającego potrzeby społeczeństwa, związane z przyrodniczymi warunkami zamieszkania. Przy formułowaniu zasad gospodarowania przestrzenią, uwzględniono przyrodnicze powiązania gminy z otoczeniem

Jako główne kierunki w rozwoju ekologicznym obszarów przyjęto:

W odniesieniu do miasta Sulechów: wykształcenie systemu ekologicznego, składającego się z parków i zieleni nieurządzonej, przenikającego całą przestrzeń miasta, powiązanego z analogicznymi terenami w jego otoczeniu tj. lasami, ogrodami, łąkami, parkami, ciekami, ze szczególnym uwzględnieniem doliny rzeki Sulechówki.

W odniesieniu do strefy osadniczo-rolniczej obejmującej wszystkie pozostałe miejscowości na terenie gminy:

- w zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną - na wykluczeniu zabudowy nie związanej z produkcją rolniczą, hodowlaną, ogrodnictwem i rybacką, na wskazanych kompleksach rolniczych, i na prowadzeniu gospodarki zgodnej z warunkami przyrodniczymi przeciwdziałającymi erozji gleb, rekultywacji terenów zniszczonych;
- na ochronie istniejących ciągów ekologicznych przecinających strefy głównie w postaci dolin wzdłuż cieków wodnych, zachowania terenów zadrzewionych,
- a dolesieniu gruntów ornych i użytków zielonych o niskiej klasie bonitacyjnej gleby oraz nieużytków w pobliżu kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej i zakrzewień.

W ramach stref wydzielono następujące obszary:

- rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w postaci terenów upraw polowych, łąk, pastwisk i lokalnych zadrzewień;
- istniejących i projektowanych ciągów ekologicznych, w tym doliny rzek Odry i Obrzycy;
- chronione;
- eksploatacji zasobów lokalnych złóż (ropa naftowa, kreda pojezierna, ropy, piasek, żwir)
- intensywnej agroturystyki szczególnie w rejonie miejscowości Brzezina k. Pomorska, Borynia, Głogusza, Głoguszyna, Kije, Pomorska, Szablisk.

W odniesieniu do strefy leśnej wydzielono obszary o głównych funkcjach:

- ochronnej;

- gospodarczej, z różnymi formami zagospodarowania;
- turystycznej.

Na obszarach zurbanizowanych dopuszczono wprowadzenie zieleni urządzonej.

Szczegółowe zapisy dotyczą obszarów ekologicznych oznaczone symbolem „E”. Ustalono dla nich następujące działania:

- na terenach leśnych:
 - zachowanie istniejących kompleksów leśnych;
 - wskazanie nowych terenów pod zalesienia na gruntach rolnych o niskich klasach bonitacyjnych PV, RIV;
 - dobór drzew zgodny z siedliskiem;
 - dopuszczenie w uzasadnionych przypadkach komunikacji i lokalizację infrastruktury technicznej;
- na terenach zieleni urządzonej:
 - adaptację istniejących parków, zieleńców, zadrzewień i zakrzewień;
 - wskazanie nowych terenów pod nasadzenia zieleni;
 - dopuszczenie usług uzupełniające funkcję podstawową w zakresie kultury, gastronomii, sportu;
 - dopuszczenie komunikacji i infrastruktury technicznej;
- na terenach ogrodów działkowych:
 - adaptację istniejących ogrodów
 - dopuszczenie remontów i nowych inwestycji związanych z funkcją podstawową;
 - dopuszczenie usługi uzupełniających funkcję podstawową w zakresie gastronomii, sportu i rekreacji;
 - dopuszczenie komunikacji i infrastrukturę technicznej;
- na terenach wód powierzchniowych:
 - adaptację istniejących rzek, cieków i rowów;
 - regulację brzegów wód powierzchniowych;
 - dopuszczenie lokalizacji stawów hodowlanych, zbiorników wodnych;
 - dopuszczenie realizacji infrastruktury technicznej i komunikacji;
 - dopuszczenie do zagospodarowania obiektami wypoczynku, rekreacji wraz z funkcjami usługowymi i towarzyszącymi;
 - dopuszczenie ciągów spacerowych na koronie wokół zbiorników;
- na terenach otwartych:
 - adaptację upraw polowych, użytków zielonych, pastwisk, łąk;
 - utrzymanie istniejących wód powierzchniowych, drzew i zakrzewień;
 - regulację stosunków wodnych na terenach wymagających melioracji;
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów związanych z produkcją rolną i zwierzęcą, oraz turystycznych;
 - dopuszcza się infrastrukturę techniczną i komunikację;

- na terenach cmentarzy:
 - adaptację istniejących cmentarzy;
 - dopuszczenie remontów i realizacji i nowych pochówków;
 - dopuszczenie infrastruktury cmentarnej;
 - dopuszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacji.

Dla terenów o przeznaczeniu ekologicznym wskazano minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Dla terenów z zielenią krajobrazową oraz zielenią urządzoną (parki i skwery) wynosi on 0,9, natomiast dla terenów przeznaczonych pod ogrody działkowe oraz cmentarze – min. 0,8.

Tereny przeznaczone pod rozbudowę i budowę nowych cmentarzy spełniają przesłanki zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze. W świetle tych zapisów wymagane jest, by cmentarze lokalizowane były na glebach przepuszczalnych (piaski) o niskiej zawartości węglanów. Na potrzeby sporządzenia niniejszej prognozy wykonana została analiza składu granulometrycznego gleby z terenów pod budowę (Obłotne) i rozbudowę cmentarzy (Sulechów). Analiza przeprowadzona metodą hydrometryczną Casagrande'a w modyfikacji Pruszyńskiego pozwoliła stwierdzić, że występują tutaj piaski luźne (twory bardzo lekkie, przepuszczalne). Dodatkowo, analiza zawartości węglanów przeprowadzona metodą jakościową Nowackiego potwierdziła, że zawartość CaCO_3 w badanych glebach nie przekracza 1% (a więc w praktyce gleby te pozbawione są węglanów).

Bazując na mapie hydrograficznej N-33-140-C stwierdzono, że ukształtowanie poziomu wód podziemnych jest zmienne na analizowanym obszarze (hydroizobaty przebiegają na poziomie 1-2 m, przy czym lokalnie zwierciadło znajduje się na poziomie 4,4 a nawet 10 m). Wykonano dodatkowe badania w okolicy objętej opracowaniem i stwierdzono, że głębokość zalegania wód podziemnych przekracza 2,5 m p.p.t.

W projekcie studium uwzględniono strefę ochronną wokół cmentarzy w granicach 50 m od granicy cmentarzy. W bezpośrednim sąsiedztwie projektowanych cmentarzy nie stwierdzono zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego i zakładów przechowywania artykułów żywnościowych. Nie znajdują się tam również studnie ani ujęcia wody pitnej (stacja ujęcia wody znajduje się w Sulechowie przy ul. Wojska Polskiego). Tereny te są zwodociągowane.

Realizacja „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sulechów” nastąpi w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i będzie opierała się o odpowiednie rozwiązania dotyczące ograniczenia emisji zanieczyszczeń i hałasu, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, ochrony gleb i gruntów itp. Zapewni to jednocześnie właściwy rozwój nadrzędnego elementu środowiska, jakim jest Człowiek.

Z przedstawionego opracowania wynika, że:

- Analizowany obszar jest przydatny dla rozwoju funkcji użytkowych przewidzianych w studium,
- w zbadanym obszarze ograniczenia wynikające z ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska nie wpływają na możliwość kształtowania przestrzeni w ujęciu zaproponowanym przez autorów studium,
- w zbadanym obszarze nie stwierdza się konieczności stosowania ograniczeń wynikających z ochrony zasobów środowiska.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdza się, że uwarunkowania środowiskowe dla realizacji planowanych inwestycji, w kształcie zaproponowanym przez wnioskodawcę są korzystne.

W niniejszej prognozie nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. W związku z tym, nie proponuje się stosowania szczególnych rozwiązań planistyczno-realizacyjnych, służących specjalnej ochronie tych obszarów.

Inwestycje projektowane w analizowanym rejonie nie spowodują istotnych zmian w środowisku. Należy zauważyć wyraźny zakaz lokalizacji farm wiatrowych, mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko. Rozważając całokształt uwarunkowań przyrodniczych można stwierdzić brak przeciwwskazań do uchwalenia Studium w formie zaproponowanej przez wnioskodawcę.

3.2. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru (albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy)

Alternatywne rozwiązanie, polegające na pozostawieniu terenu objętego opracowaniem bez perspektyw rozwojowych, będzie krokiem nieracjonalnym, a wręcz szkodliwym. Zrównoważony rozwój obszarów powinien gwarantować współistnienie człowieka i przyrody, gdzie - wskutek symbiozy - zarówno ludzie, jak i pozostałe komponenty środowiska czerpią zyski, a przynajmniej - nie tracą na tej koegzystencji.

Biorąc pod uwagę całokształt uwarunkowań, przyjęcie proponowanych zapisów Studium uważa się za najlepsze rozwiązanie z punktu widzenia lokalizacji obszaru i dotychczasowego sposobu jego zagospodarowania. W związku z tym, nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych dla tego dokumentu.

W opracowaniu Prognozy wykorzystano aktualnie obowiązujące ustawy i rozporządzenia, dostępną literaturę z tego zakresu, materiały o stanie środowiska, wywiad lokalny, a także - wiedzę i doświadczenie autorów opracowania. Przy wykonywaniu pracy nie napotkano na zasadnicze trudności uniemożliwiające jej wykonanie.

4. Podsumowanie

W świetle przeprowadzonej analizy nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku projektu Studium. Obecny sposób użytkowania terenu jest zgodny z jego historią, a proponowane zapisy są naturalną kontynuacją.

W studium zwrócono uwagę, że dla prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego niezbędne jest:

- ukształtowanie korytarzy ekologicznych w postaci łączników pomiędzy rozproszonymi ekosystemami podobnego typu umożliwiających migrację flory i fauny;

- uregulowanie stosunków wodnych na terenach nadmiernie wilgotnych, wykorzystywanych rolniczo we wschodniej części gminy i w pobliżu miasta;
- zakazanie wprowadzania zabudowy w korytarzach spływu zimnego powietrza;
- zaniechanie wprowadzenia nowej zabudowy na skarpach podlegającej erozji i zadbanie o właściwe prowadzenie upraw, w tych specyficznych warunkach przez właścicieli tych terenów;
- prowadzenie wielostronnych działań, na rzecz wprowadzenia nowych inwestycji służących poprawie stanu czystości wód powierzchniowych;
- uporządkowanie dotychczasowej gospodarki odpadami poprzez ich segregację, zastosowanie nowoczesnych metod ich utylizacji na wysypisku połączonym z kompostowaniem i przygotowaniem do ich wtórnego użytkowania;
- rekultywację terenów zdegradowanych, takich jak były wysypiska śmieci i lokalne wyrobiska surowców naturalnych w kierunku ich zalesienia;
- ograniczenie do minimum źródeł emisji zanieczyszczających powietrze (lokalne kotłownie);
- realizacją programu związanego z małą retencją.

Wskazano, że właściwym kierunkiem rozwoju będzie zrównoważony (proekologiczny) rozwój, polegający na racjonalnym gospodarowaniu zasobami przyrody poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.